

INSETE

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής
προσαρμογής στον τομέα του τουρισμού για το έτος 2022

Δεκέμβριος 2023

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΙΑ ΔΙΑΖΕΥΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΠΙΒΑΤΩΝ ΤΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΙΔΙΚΗ ΥΠΟΕΔΙΔΙΟΤΗΤΟΣ ΕΠΙΒΑΤΩΝ

ΕΠΑνEK 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΟΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - αριστολογία - απλοποίηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

ΟΡΙΣΜΟΙ	8
ΕΙΣΑΓΩΓΗ	10
1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	13
1.1 Γεωμορφολογία της Περιφέρειας Πελοποννήσου	13
1.2 Διοικητικά Στοιχεία	16
1.3 Μεταφορικές Υποδομές	19
1.3.1 Αεροδρόμια	19
1.3.2 Λιμένες	20
1.3.3 Οδικοί άξονες	21
1.4 Δημογραφικά Χαρακτηριστικά, 2011-2021	22
1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	22
1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	24
1.5 Ηλικιακή Κατανομή, 2011 και 2021	25
1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας	25
1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου	27
1.6 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2016 και 2022	29
1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	29
1.7 Μακροικονομικά Στοιχεία, 2015-2020	31
1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	31
1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	33
1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	34
1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου	35
1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2022	36
1.8 Απασχόληση, 2019-2022	37
1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	38
1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης	40
1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια	42

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	46
1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια	49
1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	53
1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια..	56
1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης	60
1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022	64
2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ	67
2.1 Ξενοδοχειακό Δυναμικό 2022	67
2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό Ελλάδας ανά Περιφέρεια	67
2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	70
2.2 Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων, 2019	73
2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	73
2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	76
2.3 Δυναμικό Τουριστικών Επιπλωμένων Κατοικιών και Επαύλεων, 2018	78
2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	78
2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	80
2.4 Κύριες και Δευτερεύουσες Κατοικίες, 2001-2011	82
2.5 Δυναμικό Καταλυμάτων Βραχυχρόνιας Μίσθωσης, Ιούλιος 2023	85
2.5.1 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	85
2.5.2 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	87
2.6 Δυναμικό Κάμπινγκ, 2022	89
2.6.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	89
2.6.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	93

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ	95
3.1 Παραδοσιακοί Οικισμοί	95
3.2 Αρχαιολογικοί Χώροι και Μουσεία	96
3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Ενότητα	96
3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	99
3.3 Γαλάζιες Σημαίες, 2022	100
3.4 Μαρίνες	101
3.5 Ιαματικοί φυσικοί πόροι	102
3.6 Σπηλαιολογία	103
3.7 Γκολφ	104
3.8 Καζίνο	105
3.9 Καταδυτικοί προορισμοί	105
3.10 Πεζοπορία	106
3.11 Ποδήλατο Βουνού – Downhill	112
3.12 Αναρριχητικά πεδία	114
3.13 Χιονοδρομικά κέντρα	116
3.14 Ορειβατικά Καταφύγια	117
3.15 CANOE – Kayak - Θαλάσσιο Kayak	118
3.16 Γαστρονομία - Οινοτουρισμός	120
4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ	123
4.1 Διεθνείς Αεροπορικές Αφίξεις, 2019-2022	123
4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια...	123
4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	126
4.2 Αεροπορικές Αφίξεις Εσωτερικού, 2019-2022	127
4.3 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εσωτερικού, 2019-2022	129
4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	129
4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	131
4.4 Ακτοπλοϊκή Κίνηση Εξωτερικού, 2019-2022	132
4.5 Στοιχεία Κρουαζιέρας, 2019-2022	134
4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	134
4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά λιμάνι	136

4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	138
4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	140
4.6 Επισκέπτες σε Μουσεία, 2019-2022	142
4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια.....	142
4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	144
4.7 Επισκέπτες σε Αρχαιολογικούς Χώρους, 2019-2022	146
4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	146
4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	148
4.8 Εισπράξεις σε Μουσεία (σε €), 2019-2022	150
4.8.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	150
4.8.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	152
4.9 Εισπράξεις σε Αρχαιολογικούς Χώρους (σε €),2019-2022	154
4.9.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	154
4.9.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	156
5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2022	158
5.1 Βασικά Μεγέθη Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2022	158
5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα.....	158
5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	161
5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	163
5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	165
5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	167
5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	169
5.2 Βασικοί Δείκτες Εισερχόμενου Τουρισμού, 2019-2022	171
5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα	171
5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	173

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα	175
5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	177
5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια. 179	179
5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	182
5.3 Στοιχεία Αφίξεων-Διανυκτερεύσεων-Μέσης Διάρκειας Παραμονής-Πληρότητας σε Ξενοδοχειακά Καταλύματα, 2019-2022... 184	184
5.3.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	184
5.3.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	187
5.3.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	189
5.3.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα.....	192
5.3.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	194
5.3.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	196
5.3.7 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια	198
5.3.8 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	200
5.4 Αφίξεις-Διανυκτερεύσεις-Μέση Διάρκεια Παραμονής σε Καταλύματα Σύντομης Διαμονής, 2019-2022	201
5.4.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	201
5.4.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	204
5.4.3 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	207
5.5 Στοιχεία Αφίξεων-Διανυκτερεύσεων-Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε Κάμπινγκ, 2019-2022	210
5.5.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	210
5.5.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα	212

5.5.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια ..	214
5.5.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια	
Πελοποννήσου ανά Ενότητα	216
5.5.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	218
5.5.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια	
Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα	220
6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ	222
6.1 Οικονομικοί Δείκτες Απόδοσης Ξενοδοχείων, 2021	222
6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα	223
6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου	225
6.2 Δείκτες Ποιότητας Ξενοδοχείων, 2019-2022.....	227
6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια	228
6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία αστεριού	229
7 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ	230

ΟΡΙΣΜΟΙ

- **ΑΕΠ:** Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
- **Αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού:** στις αεροπορικές αφίξεις εσωτερικού καταγράφονται και αλλοδαποί.
- **Αφίξεις:** ορίζονται ως οι διεθνείς αφίξεις που καταγράφονται στα κατά τόπους σημεία εισόδου (αεροδρόμια, μεθοριακοί σταθμοί, λιμάνια) της χώρας.
- **Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι αφίξεις (Κατοίκων και Μη κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Αφίξεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των αφίξεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Απασχολούμενοι:** ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποίαν απουσίαζαν προσωρινά.
- **Διανυκτερεύσεις:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια στα επιμέρους καταλύματα.
- **Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής:** είναι οι διανυκτερεύσεις (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια).
- **Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια.
- **Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ:** το σύνολο των διανυκτερεύσεων (Κατοίκων και Μη Κατοίκων) σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια.
- **Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις:** οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις δεν καταγράφουν εθνικότητα αλλά χώρα προέλευσης.
- **Εισπράξεις:** το σύνολο των τουριστικών εισπράξεων (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια. Στο σύνολο των εισπράξεων δεν **περιλαμβάνεται το μεταφορικό κόστος (αεροπορικό, θαλάσσιο και σιδηροδρομικό)** ακόμα και αν η εταιρεία είναι Ελληνική.

- **Επισκέψεις:** ορίζονται ως οι επισκέψεις (Μη κατοίκων) που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται 2 Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια άφιξη και δύο επισκέψεις.
- **Ίδια Κεφάλαια:** περιλαμβάνει τα κεφάλαια που έχουν συνεισφέρει οι μέτοχοι στην εταιρεία είτε άμεσα είτε έμμεσα.
- **Καθαρά Πάγια:** στα καθαρά πάγια περιλαμβάνονται τα πάγια περιουσιακά στοιχεία της εταιρείας (ακίνητα, εξοπλισμός κλπ.) και τυχόν έξοδα ιδρύσεως μετά την αφαίρεση των αποσβέσεων.
- **ΚΠΦ:** Κέρδος προ Φόρων.
- **ΚΠΦΤΑ:** Κέρδος προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.
- **Κύκλος Εργασιών:** είναι ο τζίρος που κάνει ένα ξενοδοχείο κατά την διάρκεια ενός έτους.
- **Μακροπρόθεσμα Δάνεια:** μακροπρόθεσμα ονομάζονται τα δάνεια με χρονική διάρκεια αποπληρωμής μεγαλύτερη του ενός έτους.
- **Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια. Αντίθετα, η Μέση κατά Κεφαλήν Δαπάνη αντιπροσωπεύει το σύνολο της δαπάνης που κάνει ο τουρίστας στην χώρα (που μπορεί να επισκέπτεται δύο ή περισσότερες Περιφέρειες).
- **Μέση Διάρκεια Παραμονής:** ορίζεται ως η Μέση Διάρκεια παραμονής των επισκεπτών (Μη κατοίκων) ανά Περιφέρεια.
- **Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση:** ορίζεται ως η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση που κάνει ένας επισκέπτης (Μη κάτοικος) ανά Περιφέρεια.
- **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός:** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.
- **Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων:** η ετήσια πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων ανά Περιφέρεια.
- **ΠΟΠ:** Προστατευόμενη Ονομασία Προέλευσης,
- **ΠΓΕ:** Προστατευόμενη Γεωγραφική Ένδειξη.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η παρούσα έκθεση με τίτλο: Ετήσια έκθεση ανταγωνιστικότητας και διαρθρωτικής προσαρμογής στον τομέα του Τουρισμού για το έτος 2022 – Περιφέρεια Πελοποννήσου υλοποιείται στο πλαίσιο της Πράξης «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό ΟΠΣ (MIS) 5003333¹. Η μελέτη αποσκοπεί στην τεκμηρίωση του τομέα και μέσω αυτής στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας, ιδιαίτερα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων.

Το περιεχόμενο του παρόντος Παραδοτέου αφορά στην διαγνωστική ανάλυση και στις κατευθύνσεις του τουριστικού κλάδου στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και ειδικότερα περιλαμβάνει:

Η καταγραφή των ακόλουθων στοιχείων αναφορικά με τους τουριστικούς πόρους, τις τουριστικές υποδομές, τη ζήτηση κλπ. πραγματοποιήθηκε με έρευνα από το γραφείο (desk research). Για τυχόν παρατηρήσεις / συμπληρώσεις, παρακαλούμε στείλτε μας email στο Regionreports@insete.gr.

- ανάλυση των δημογραφικών χαρακτηριστικών (πληθυσμός, ηλικιακή διάρθρωση),
- ανάλυση των βασικών μακροοικονομικών στοιχείων (ΑΕΠ, κατά Κεφαλήν ΑΕΠ),
- ανάλυση των τουριστικών υποδομών (ξενοδοχεία, ενοικιαζόμενα δωμάτια, τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις, κύριες & δευτερεύουσες κατοικίες, καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης, κάμπινγκ)
- ανάλυση των βασικών μεγεθών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (αφίξεις, διανυκτερεύσεις, εισπράξεις),
- ανάλυση των βασικών δεικτών του εισερχόμενου τουρισμού στην Ελλάδα (Μέση κατά Κεφαλή Δαπάνη, Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση, Μέση Διάρκεια Παραμονής),
- ανάλυση της απασχόλησης (αριθμός απασχολούμενων, φύλο, ηλικία και τύπος απασχόλησης ανά κλάδο δραστηριότητας), της εξέλιξης της ανεργίας και του οικονομικά ενεργού πληθυσμού,
- ανάλυση της αεροπορικής κίνησης (διεθνείς αφίξεις και αφίξεις εσωτερικού),

¹ Η παρούσα έκθεση αποτελεί το παραδοτέο Π.2.2.10.1 του Υποέργου 3: Δράσεις παρακολούθησης της δυναμικότητας των τουριστικών προορισμών και των επιχειρήσεων του τουριστικού κλάδου, Δράσεις Διάχυσης/προβολής της Πράξης & Δράσεις Συντονισμού και Επιστημονικής υποστήριξης της υλοποίησης της Πράξης: Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του (MIS 5003333).

- ανάλυση της ακτοπλοϊκής κίνησης (διακινηθέντες κατά την επιβίβαση και την αποβίβαση),
- ανάλυση της οδικής κίνησης στους μεθοριακούς σταθμούς (αφίξεις Μη – Κατοίκων),
- ανάλυση της κρουαζιέρας (κίνηση κρουαζιερόπλοιων και αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας),
- ανάλυση της επισκεψιμότητας σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- ανάλυση των εισπράξεων σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής,
- καταγραφή αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ,
- χωροταξικό σχεδιασμό,
- ανάλυση βασικών δεικτών απόδοσης (Οικονομικοί και Ποιοτικοί δείκτες απόδοσης).

Για την ανάλυση του τουριστικού κλάδου της Περιφέρειας Πελοποννήσου συλλέχθηκαν τα ακόλουθα στοιχεία:

- μακροοικονομικά στοιχεία από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις τουριστικές υποδομές από το ΞΕΕ (Ξενοδοχειακό Επιμελητήριο Ελλάδας), το ΜΗΤΕ (Μητρώο Τουριστικών Επιχειρήσεων), την Transparent και την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα βασικά μεγέθη και τους βασικούς δείκτες του ελληνικού τουρισμού από την Τράπεζα της Ελλάδος,
- στοιχεία για την απασχόληση, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό και την ανεργία από την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τις διεθνείς αεροπορικές αφίξεις και την κίνηση εσωτερικού από την FRAPORT, την ΥΠΑ (Υπηρεσία Πολιτικής Αεροπορίας) και τον ΔΑΑ (Διεθνή Αερολιμένα Αθηνών),
- στοιχεία για την οδική κίνηση από τους Μεθοριακούς Σταθμούς,
- στοιχεία ακτοπλοϊκής κίνησης από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία κρουαζιέρας από την Ένωση Λιμένων Ελλάδος,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων, πληρότητας και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής από την ΕΛΣΤΑΤ,

- στοιχεία αφίξεων, διανυκτερεύσεων και Μέσης Διάρκειας Παραμονής σε κάμπινγκ από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία επισκέψεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία εισπράξεων σε Μουσεία και Αρχαιολογικούς Χώρους από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τα δημογραφικά χαρακτηριστικά από την ΕΛΣΤΑΤ,
- στοιχεία για τους Παραδοσιακούς Οικισμούς από το Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας,
- στοιχεία για τους αρχαιολογικούς χώρους και τα μουσεία από το Υπουργείο Πολιτισμού,
- στοιχεία για τους δείκτες απόδοσης των ξενοδοχείων από την ICAP,
- στοιχεία για τους δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων από την Review Pro,
- στοιχεία για τις μαρίνες και τους ιαματικούς φυσικούς πόρους από το Υπουργείο Τουρισμού.

1 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΒΑΣΙΚΩΝ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΩΝ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

1.1 ΓΕΩΜΟΡΦΟΛΟΓΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ²

Χάρτης 1: Γεωγραφική αποτύπωση της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αποτελεί το νοτιότερο χερσαίο άκρο της Ευρώπης και καλύπτει το 11,7% (15.490km²) της συνολικής έκτασης της χώρας. Καταλαμβάνει ένα μέρος του βορείου τμήματος, ολόκληρο το νοτιοανατολικό και ένα μέρος του δυτικού τμήματος του συνόλου της Πελοποννήσου και συνορεύει δυτικά με την Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας και βορειοανατολικά με την Περιφέρεια Αττικής.

Ιδιαίτερο χαρακτηριστικό της Περιφέρειας Πελοποννήσου αποτελεί το έντονο **ανάγλυφο του εδάφους της**, ανάγλυφο που διαφοροποιείται τόσο μεταξύ των Ενοτήτων όσο και εσωτερικά σε κάθε μια από αυτές. Συνολικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κυριαρχούν οι ορεινοί όγκοι που αποτελούν το 50,1% της συνολικής έκτασης οι οποίοι σε πολλές περιπτώσεις αποτελούν και φυσικό σύνορο μεταξύ των Ενοτήτων (π.χ. Ταΰγετος για Μεσσηνία και Λακωνία). Παράλληλα το 19,9% της έκτασης της είναι πεδινό (και το 30% ημιορεινό), και εκτείνεται κυρίως στις περιοχές εγγύς των θαλάσσιων κόλπων, όπου σχηματίζονται αρκετές πεδιάδες. Ωστόσο, παρά το μικρό ποσοστό των πεδινών εκτάσεων, η Περιφέρεια διαθέτει μερικές από τις πιο εύφορες περιοχές της χώρας, όπως ο Αργολικός κάμπος και ο κάμπος της Κορινθίας. Επιπρόσθετα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει μεγάλο μήκος ακτογραμμής σε σχέση με άλλες Περιφέρειες της χώρας.

² Προγενέστερα στοιχεία μπορείτε να βρείτε στο [Marketing Plan της Πελοποννήσου, οδικός χάρτης 2015-2020](#).

Το **κλίμα** της Πελοποννήσου είναι γενικά μεσογειακό ή ξηρού θέρους υποτροπικό. Το μεσογειακό κλίμα χαρακτηρίζεται από θερμό και παρατεταμένης ξηρασίας καλοκαίρι και ήπιο, βροχερό χειμώνα. Παρόλα αυτά, ο χειμώνας είναι συχνά δριμύς κυρίως στις ορεινές περιοχές. Εμφανής είναι η διαφοροποίηση, ως προς το κλίμα, μεταξύ της Κεντρικής και Ανατολικής Πελοποννήσου. Στο Κεντρικό τμήμα το κλίμα εξελίσσεται σε ορεινό, έντονα ψυχρό, με παγετούς και χιόνια κατά τους χειμερινούς μήνες. Στα ανατολικά, οι βροχοπτώσεις περιορίζονται στα 400 περίπου χιλιοστά, ενώ στα βορειοανατολικά το κλίμα χαρακτηρίζεται ημίξηρο. Τέλος, οι νοτιοδυτικές περιοχές ανήκουν στο υγρό κλιματικό τύπο και οι κεντρικές ορεινές περιοχές στον πολύ υγρό.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει ένα από τα σημαντικότερα **οικοσυστήματα** της Ελλάδος καθώς και ιδιαιτέρως πλούσια βιοποικιλότητα, τόσο σε χλωρίδα όσο και σε πανίδα. Το οικοσύστημα της Περιφέρειας έχει χαρακτηριστεί ως βοτανικός παράδεισος με περισσότερα από 260 ενδημικά είδη, εκ των οποίων 44 έχουν καταγραφεί ως τοπικά ενδημικά.

Σημαντική θέση στο φυσικό περιβάλλον της Περιφέρειας καταλαμβάνουν τα **σπήλαια** ιδίως αυτά που είναι επισκέψιμα όπως:

- Σπήλαιο Κάψιας, Αρκαδία.
- Σπήλαιο Γλυφάδας Διρού, Λακωνία.
- Σπήλαιο Αγίου Ανδρέα Καστανιάς, Λακωνία.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου υπάρχει σημαντικός αριθμός **Θεσμοθετημένων περιοχών προστασίας**. Ειδικότερα, με βάση την υφιστάμενη εθνική και διεθνή νομοθεσία καταγράφονται:

- 13 περιοχές που έχουν χαρακτηρισθεί ως Μνημεία της Φύσης σε σύνολο 51 της επικράτειας με βάση τα προβλεπόμενα από το Ν.Δ. 996/1971, των οποίων η διατήρηση κρίθηκε αναγκαία και καθορίσθηκαν μέτρα προστασίας τους (ο πλάτανος του Ναυπλίου, η ελιά του Ναυπλίου, ο φοίνικας του Ναυπλίου, οι ίταμοι Κρυονερίου Αργολίδας, οι ελιές της Δημαίνης Αργολίδας, ο πλάτανος της Δημητσάνας Αρκαδίας, ο σφένδαμος του Σιδηροκάστρου Μεσσηνίας, η ελιά της Καλαμάτας, το δάσος των δενδρόκεδρων στην Κυνουρία Αρκαδίας, η δρυς του Περιθωρίου Αρκαδίας, η δρυς της Δόριζας Αρκαδίας, ο πλάτανος του Αγ. Φλώρου Μεσσηνίας και το δάσος αείφυλλων πλατύφυλλων στο νησί Σαπιέντζα),

- 2 αισθητικά δάση (Δάσος Πευκιάς Ξυλοκάστρου Κορινθίας και το Δρυοδάσος Μογγοστού Κορινθίας),
- 1 Ειδικά Προστατευόμενη Περιοχή σύμφωνα με τη Σύμβαση της Βαρκελώνης (Αισθητικό Δάσος Πευκιάς Ξυλοκάστρου),
- 28 περιοχές Natura 2000,
- 40 τοπία ιδιαίτερου φυσικού κάλλους και
- 124 Παραδοσιακοί οικισμοί.

1.2 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου χωρίζεται σε πέντε Περιφερειακές Ενότητες:

Η **Π.Ε. Αργολίδος**, είναι Ενότητα της Ανατολικής Πελοποννήσου και βρέχεται στα νότια από τον Αργολικό Κόλπο και στα ανατολικά από τον Σαρωνικό κόλπο. Συνορεύει με τις Ενότητες Κορινθίας στα βόρεια και Αρκαδίας στα δυτικά και νότια. Η έκταση της είναι 2.154km² και η έδρα της είναι το Ναύπλιο.

Η Ενότητα Αργολίδας συνδυάζει ορεινές και πεδινές εκτάσεις. Ειδικότερα το 57,49% των εκτάσεων της είναι ορεινές, το 23,76% ημιορεινές και το 18,75% πεδινές. Σημαντικότερα **βουνά** της Ενότητας είναι ο Ολίγυρτος (1.935μ.), το Λύρκειο (1.755μ.) και το Δίδυμο (1.113μ.). Στην Αργολίδα συναντάμε μόνο ένα **ποταμό** τον Ίναχο ο οποίος πηγάζει από τα Κτενιά και το Λύρκειο. Παραπόταμοι του είναι ο Ξεριάς και ο Αργολικός Κηφισός. Στην Αργολίδα εκτείνεται ο Αργολικός κάμπος, ο οποίος φημίζεται για την παραγωγή γεωργικών προϊόντων, άλλες πεδιάδες είναι του Κρανιδίου και της Επιδαύρου. Ιδιαίτερη ιστορική σημασία παρουσιάζει η πόλη του Άργους, η οποία αποτέλεσε μία εκ των σπουδαιότερων Πόλεων-Κρατών της αρχαιότητας.

Η **Π.Ε. Αρκαδίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αχαΐας στα βόρεια, Κορινθίας στα βορειοανατολικά, Αργολίδας στα ανατολικά, Λακωνίας στα νότια, Μεσσηνίας στα νοτιοδυτικά και Ηλείας στα δυτικά. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Τρίπολης.

Είναι η μεγαλύτερη σε έκταση (4.419km²) και πιο ορεινή ενότητα της Περιφέρειας. Το 62,56% είναι ορεινή, το 28,62% ημιορεινή και μόλις το 8,82% πεδινή. Σημαντικότερα **βουνά** της Αρκαδίας είναι:

- Το Μαίναλο, με υψηλότερη κορυφή τον Προφήτη Ηλία (1.981μ.). Όλη η οροσειρά είναι σκεπασμένη από δάση. Διαθέτει ωραίες και πλούσιες κοιλάδες. Ψηλότερες κορυφές του είναι η Οστρακίνα (1.981μ.), το Ρουπάκι (1.035μ.), τα Ρουδιά (1.320μ.), η Φραντζέτα (1.942μ.) κ.α.
- Ο Ταΰγετος, με υψηλότερες κορυφές του την Ελληνίτσα (1.926μ.) και τον Άγιο Γεώργιο (1.297μ.).
- Ο Πάρνωνας, με ψηλότερες κορυφές του την Άνω Κορομηλά (1.232μ.), την Καρακούλα (1.318μ.), την Ζαβίτσα (976μ.) και τον Μεγάλο Κόζακα (1.069μ.).

Τα σημαντικότερα **ποτάμια** της Αρκαδίας είναι:

- ο Αλφειός που έχει μήκος 88km. Πηγάζει από το οροπέδιο της Τρίπολης και στην πορεία του δέχεται παραπόταμους και ρέματα.
- Ο Λάδωνας, ο οποίος πηγάζει από τον Χελμό και την Σαιτά και
- Ο Ερύμανθος, οποίος πηγάζει από το όρος Ερύμανθο και είναι φυσικό σύνορο μεταξύ της Ενότητας Αχαΐας και Ηλείας.

Τέλος, στην Αρκαδία συναντούμε δύο **Λιμνες**, την Τάκκα και την τεχνητή λίμνη του Λάδωνα.

Η **Π.Ε. Κορινθίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αργολίδας και Αρκαδίας στα νότια, Αχαΐας στα δυτικά, ενώ βόρεια βρέχεται από τον Κορινθιακό κόλπο και ανατολικά από τον Σαρωνικό. Πρωτεύουσα της είναι η Κόρινθος.

Η έκταση της είναι 2.290km² από τα οποία το 59,19% των εκτάσεων της είναι ορεινές, το 22,49% ημιορεινές και το 18,32% πεδινές. Τα σημαντικότερα **βουνά** της Κορινθίας είναι το όρος Κυλλήνη (2.376μ.), τα Όνεια όρη (599μ.), ο Ακροκόρινθος (573μ.) και τα Αροάνια (2.341μ.). Στην Ενότητα ανήκουν οι Αλκυονίδες νήσοι καθώς και μερικές ακατοίκητες νησίδες στις ακτές του Σαρωνικού κόλπου. Όπως και η Αργολίδα έτσι και η Κόρινθος αποτελούσε μια από τις πιο σημαντικές Πόλεις-Κράτη της αρχαιότητας, γεγονός στο οποίο οφείλεται η ύπαρξη πληθώρας ιστορικών και αρχαιολογικών ευρημάτων.

Η **Π.Ε. Λακωνίας** συνορεύει με τις Ενότητες Αρκαδίας στα βόρεια και Μεσσηνίας στα δυτικά. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Σπάρτης.

Η έκταση της Ενότητας είναι 3.636 km² και αποτελεί την δεύτερη πιο πεδινή περιοχή (μετά την ενότητα Μεσσηνίας) της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Η **κατανομή των εδαφών** της έχει ως εξής: 23,71% πεδινές εκτάσεις, 43,49% ημιορεινές και 32,8% ορεινές. Τα κυριότερα **όρη** της Λακωνίας είναι ο Ταΰγετος και ο Πάρνωνας. Αποτελεί την νοτιότερη Ενότητα της Πελοποννήσου και της Ηπειρωτικής Ελλάδας. Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος (Μυρτώο Πέλαγος), το Μεσσηνιακό κόλπο και το Λακωνικό κόλπο. Στην Ενότητα ανήκει και το μοναδικό κατοικημένο νησί της Πελοποννήσου, η Ελαφόνησος.

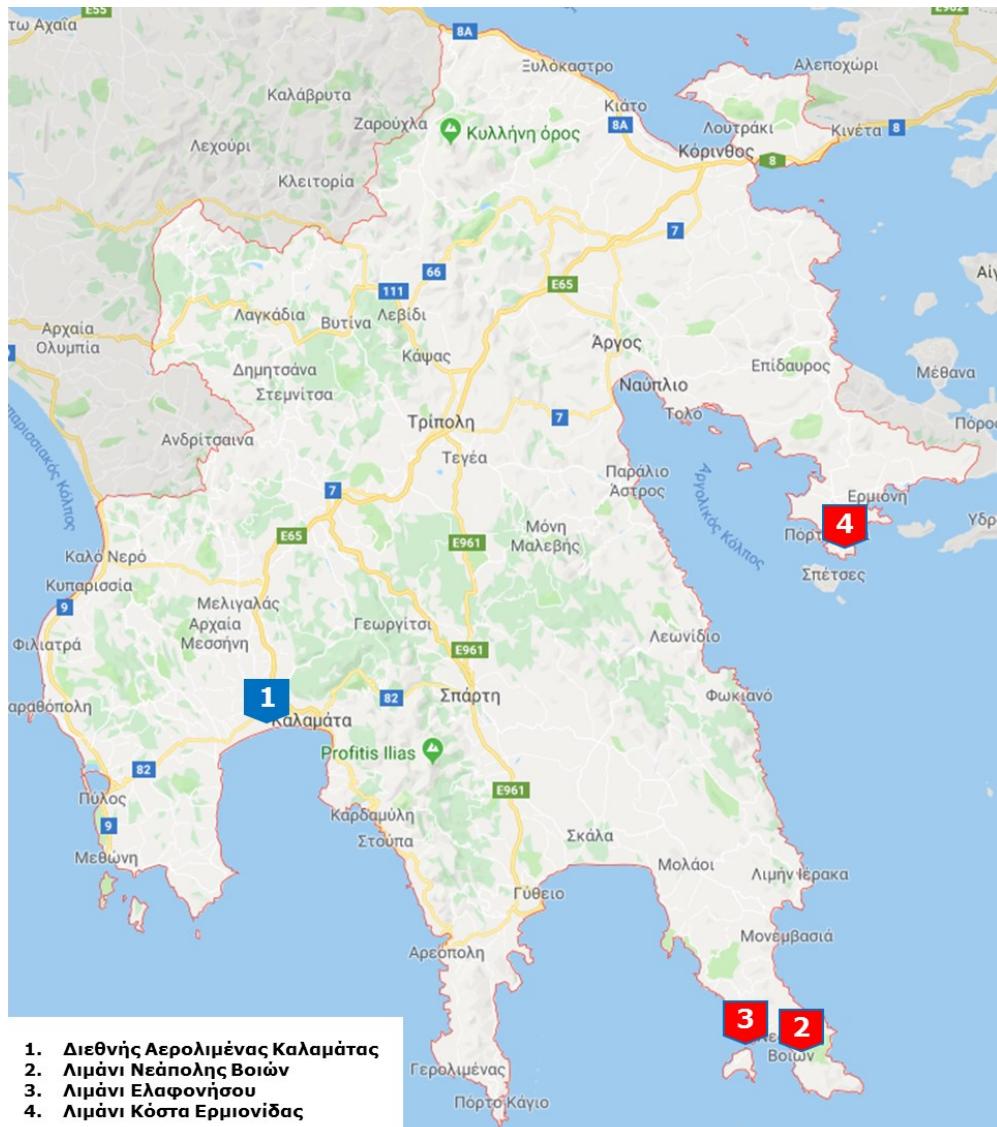
Ιδιαίτερη ιστορική σημασία παρουσιάζει η πόλη της Σπάρτης, μία από τις σπουδαιότερες Πόλεις-Κράτη της αρχαιότητας. Η Ενότητα σφύζει από την ύπαρξη σημαντικών ιστορικών, αρχαιολογικών και λατρευτικών χώρων στην επικράτεια της.

Η **Π.Ε. Μεσσηνίας** βρίσκεται στο νοτιοδυτικό άκρο της Πελοποννήσου, συνορεύει με τις Ενότητες Ηλείας στα βόρεια, Αρκαδίας στα βορειοανατολικά, Λακωνίας στα ανατολικά και βρέχεται στα νότια από τον Μεσσηνιακό κόλπο και στα δυτικά από το Ιόνιο Πέλαγος. Πρωτεύουσα της είναι η πόλη της Καλαμάτας.

Η έκταση της είναι 2.991km² και αποτελεί την πιο πεδινή Ενότητα της Περιφέρειας. Στην Ενότητα Μεσσηνίας η κατανομή των εδαφών έχει ως εξής: 40,17% ορεινές εκτάσεις, 25,94% ημιορεινές και 33,89% πεδινές εκτάσεις. Τα κυριότερα **όρη** είναι ο Ταΰγετος (σύνορα με Λακωνία 2.404μ.) και το Λύκαιο (σύνορα Μεσσηνίας-Αρκαδίας 1.420μ.). Η πεδινή Μεσσηνία, πλούσια σε υπόγεια και επιφανειακά νερά, διασχίζεται από πολλά ποτάμια με μεγαλύτερο τον Πάμισο.

1.3 ΜΕΤΑΦΟΡΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ

Χάρτης 2: Μεταφορικές υποδομές της Περιφέρειας Πελοποννήσου

1.3.1 Αεροδρόμια

Αναφορικά με τις αεροπορικές υποδομές, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει 1 αεροδρόμιο, τον Διεθνή Αερολιμένα Καλαμάτας «Καπετάν Βασίλης Κωνσταντακόπουλος».

Ο Διεθνής Αερολιμένας Καλαμάτας βρίσκεται 9χλμ. δυτικά από το κέντρο της πόλης της Καλαμάτας και λειτουργεί από το 1959. Οι κτιριακές εγκαταστάσεις του αεροσταθμού είναι 2.450 τ.μ. ενώ διαθέτει 2 αιθουσες αφίξεων, 2 αιθουσες αναχωρήσεων και 1 αιθουσα αναμονής. Επίσης, ο χώρος στάθμευσης αεροσκαφών είναι χωρητικότητας 4 αεροσκαφών.

1.3.2 Λιμένες

Αναφορικά με τις λιμενικές υποδομές, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει 3 κύρια λιμάνια, το λιμάνι της Νεάπολης Βοιών, το Λιμάνι της Ελαφονήσου και το Λιμάνι της Κόστα Ερμιονίδας, τα οποία εξυπηρετούν κυρίως την επιβατική κίνηση. Το λιμάνι της Νεάπολης Βοιών (Ενότητα Λακωνίας) εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με την Ελαφόνησο και τα Κύθηρα. Το λιμάνι της Ελαφονήσου εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με την Ερμιόνη και τα Κύθηρα. Το λιμάνι της Ελαφονήσου εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση (ferry boat) από την Νεάπολη και την Πούντα. Το λιμάνι της Κόστα Ερμιονίδας εξυπηρετεί κυρίως την ακτοπλοϊκή κίνηση με το νησί των Σπετσών.

Τα υπόλοιπα λιμάνια της Περιφέρειας είναι:

- Λιμάνι Πόρτο Χέλι, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με τον Πειραιά, την Ερμιόνη, την Ύδρα, τον Πόρο και τις Σπέτσες,
- Λιμάνι Ερμιόνης, εξυπηρετεί την ακτοπλοϊκή κίνηση με Ύδρα, Πόρο, Σπέτσες και Πόρτο Χέλι,
- Λιμάνι Ναυπλίου, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Καλαμάτας, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό σκαφών αναψυχής και κρουαζιερόπλοιων,
- Λιμάνι Κορίνθου, εξυπηρετεί τις τοπικές ανάγκες της βιομηχανίας και της γεωργίας. Χρησιμοποιείται κυρίως από φορτηγά,
- Λιμάνι Άστρους, εξυπηρετεί κυρίως τον ελλιμενισμό αλιευτικών σκαφών και σκαφών αναψυχής.

1.3.3 Οδικοί άξονες

Το οδικό δίκτυο της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι ιδιαίτερα εκτεταμένο, λόγω της έκτασης και του ανάγλυφου του εδάφους της. Το εθνικό δίκτυο εκτείνεται σε μήκος 1.250 km., ενώ το επαρχιακό οδικό δίκτυο σε μήκος 4.600 km. περίπου. Στα παράλια και στα πεδινά το οδικό δίκτυο παρουσιάζεται περισσότερο ανεπτυγμένο από ότι στις ορεινές περιοχές της Περιφέρειας. Οι κυριότεροι οδικοί άξονες που απαντώνται στην Περιφέρεια είναι:

- Ο Αυτοκινητόδρομος Κεντρικής Πελοποννήσου ή Α7, έχει μήκος 155 χλμ. και αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού E65. Ο αυτοκινητόδρομος ξεκινάει από την Ολυμπία Οδό (πλησίον της Κορίνθου) και καταλήγει στην πόλη της Καλαμάτας. Οι πόλεις που συνδέει είναι η Κόρινθος, η Τρίπολη, η Μεγαλόπολη, η Καλαμάτα και η Σπάρτη.
- Αυτοκινητόδρομος Α8 – Ολυμπία Οδός: δόθηκε στην κυκλοφορία στο σύνολο του το 2017. Ενώνει την Αθήνα με την Πάτρα αντικαθιστώντας την παλαιά εθνική οδό που θεωρούνταν ιδιαίτερα επικίνδυνη. Το συνολικό του μήκος είναι 201,5 χλμ.. Διέρχεται από το Βόρειο τμήμα της Περιφέρειας, καθώς ξεκινά από την Ελευσίνα, διασχίζει την Κόρινθο και καταλήγει στην Πάτρα, με τα 120 χλμ. του αυτοκινητοδρόμου να βρίσκονται εντός της Περιφέρειας Πελοποννήσου. Το τμήμα από τη Μάνδρα μέχρι την Κόρινθο (64 χλμ.) αποτελεί τμήμα της Ευρωπαϊκής Οδού 94, ενώ από την Κόρινθο έως την Πάτρα (120 χλμ.) ανήκει στην Ευρωπαϊκή Οδό 65. Ο αυτοκινητόδρομος περιλαμβάνει μεγάλα τεχνικά έργα, όπως σήραγγες, γέφυρες και 29 ανισόπεδους κόμβους.
- Εθνική Οδός 39, η Εθνική Οδός 39 (ΕΟ39) διασχίζει κάθετα την πελοπόννησο και ενώνει την Τρίπολη με τη Σπάρτη και το Γύθειο. Έχει μήκος 100 χλμ. και συμπίπτει με την Ευρωπαϊκή Οδό 961 (Ε961).

Στην αναβάθμιση του βορείου μέρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου έχει συντελέσει καθοριστικό ρόλο η λειτουργία του Προαστιακού Σιδηροδρόμου που συνδέει την Αττική με το Κιάτο (Ενότητα Κορίνθου).

Σε αντίθεση με τον Προαστιακό, το υπόλοιπο σιδηροδρομικό δίκτυο της Περιφέρειας έχει εγκαταλειφθεί. Στο παρελθόν υπήρχε τρένο το οποίο σύνδεε την Αθήνα με την Καλαμάτα μέσω Τρίπολης, αλλά η γραμμή αυτή έχει διακοπεί από το 2010 (όπως και οι γραμμές Πύργος-Καλαμάτα, Καλαμάτα-Μεσσήνη-ΤΕΙ και Κόρινθος-Τρίπολη-Ναύπλιο).

1.4 ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ, 2011-2021

1.4.1 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα οριστικά στοιχεία απογραφής πληθυσμού που ανακοίνωσε η ΕΛΣΤΑΤ, ο πληθυσμός της Ελλάδας την περίοδο 2011-2021 σημείωσε μείωση κατά -3% (από 10,8 εκατ. το 2011 σε 10,5 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν μείωση την περίοδο 2011-2021, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+6%, από 309 χιλ. το 2011 σε 328 χιλ. το 2021) και Κρήτης (+0,2%, από 623 χιλ. το 2011 σε 624 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Δυτικής Μακεδονίας (-10%, από 284 χιλ. το 2011 σε 255 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-8%, από 608 χιλ. το 2011 σε 562 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-7%, από 547 χιλ. το 2011 σε 508 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-7%, από 578 χιλ. το 2011 σε 540 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-6%, από 733 χιλ. το 2011 σε 688 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από 1,9 εκατ. το 2011 σε 1,8 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 680 χιλ. το 2011 σε 648 χιλ. το 2021), Ήπειρου (-5%, από 337 χιλ. το 2011 σε 320 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-2%, από 208 χιλ. το 2011 σε 205 χιλ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-2%, από 199 χιλ. το 2011 σε 195 χιλ. το 2021) και Αττικής (-0,4%, από 3,8 εκατ. το 2011 σε 3,8 εκατ. το 2021).

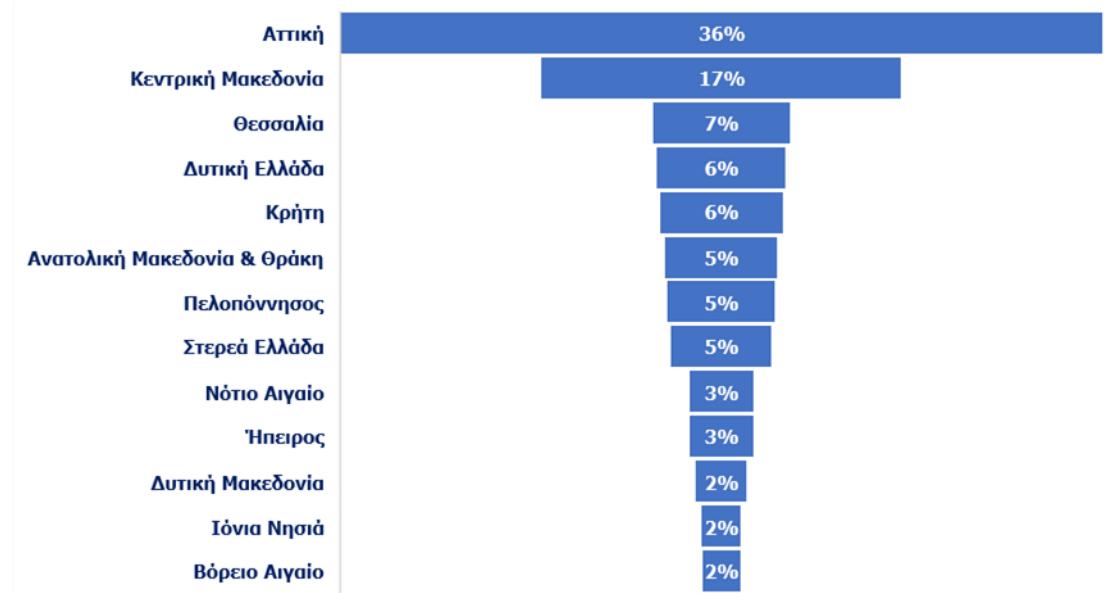
Πίνακας 1: Εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011-2021

Περιφέρεια	2011	2021	%Δ 2011 - 2021
Αττική	3.828.434	3.814.064	0%
Κεντρική Μακεδονία	1.882.108	1.795.669	-5%
Θεσσαλία	732.762	688.255	-6%
Δυτική Ελλάδα	679.796	648.220	-5%
Κρήτη	623.065	624.408	0%
Ανατολική Μακεδονία & Θράκη	608.182	562.201	-8%
Πελοπόννησος	577.903	539.535	-7%
Στερεά Ελλάδα	547.390	508.254	-7%
Νότιο Αιγαίο	309.015	327.820	6%
Ήπειρος	336.856	319.991	-5%
Δυτική Μακεδονία	283.689	254.595	-10%
Ιόνια Νησιά	207.855	204.532	-2%
Βόρειο Αιγαίο	199.231	194.943	-2%
Ελλάδα	10.816.286	10.482.487	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού στις 13 Περιφέρειες της χώρας για το 2021, παρατηρούμε ότι το 54% του συνόλου είναι συγκεντρωμένο στις Περιφέρειες Αττικής (36%) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%), στις οποίες ανήκουν και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει για το 2021 το 5% του συνολικού πληθυσμού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 1: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2021

1.4.2 Δημογραφικά χαρακτηριστικά στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Ο πληθυσμός της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2011-2021, σημείωσε μείωση κατά -7% (από 578 χιλ. το 2011 σε 540 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση του πληθυσμού τους: Μεσσηνίας (-9%, από 160 χιλ. το 2011 σε 146 χιλ. το 2021), Κορινθίας (-5%, από 145 χιλ. το 2011 σε 138 χιλ. το 2021), Αργολίδας (-4%, από 97 χιλ. το 2011 σε 93 χιλ. το 2021), Λακωνίας (-5%, από 89 χιλ. το 2011 σε 84 χιλ. το 2021) και Αρκαδίας (-10%, από 87 χιλ. το 2011 σε 78 χιλ. το 2021).

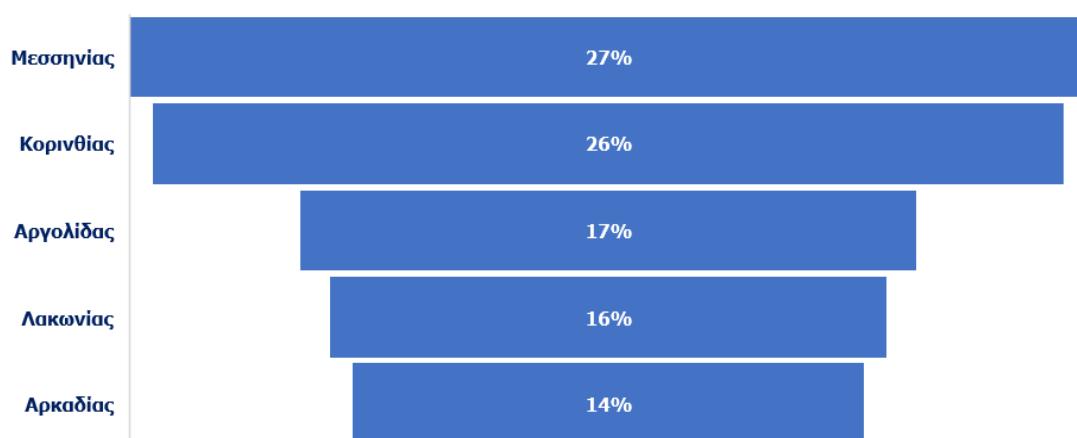
Πίνακας 2: Εξέλιξη του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2011-2021

Ενότητα	2011	2021	%Δ 2011 - 2021
Μεσσηνίας	159.954	146.080	-9%
Κορινθίας	145.082	138.310	-5%
Αργολίδας	97.044	93.216	-4%
Λακωνίας	89.138	84.337	-5%
Αρκαδίας	86.685	77.592	-10%
Πελοπόννησος	577.903	539.535	-7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2021, η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 27% του πληθυσμού της Περιφέρειας και ακολουθούν οι Ενότητες Κορινθίας (26%), Αργολίδας (17%), Λακωνίας (16%) και Αρκαδίας (14%).

Διάγραμμα 2: Ποσοστιαία κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2021

1.5 ΗΛΙΚΙΑΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ, 2011 ΚΑΙ 2021

1.5.1 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας

Αναφορικά με την ηλικιακή κατανομή, παρατηρούμε γήρανση του πληθυσμού της Ελλάδας την περίοδο 2011-2021. Συγκεκριμένα, οι ηλικίες 0-39 ετών εμφανίζουν μείωση του πληθυσμού τους ενώ αντίθετα οι ηλικίες 40-80+ ετών αύξηση, με εξαίρεση τις ηλικίες 70-79 ετών που σημειώνουν μείωση. Ειδικότερα: 0-9 ετών (-16%, από 1,0 εκατ. το 2011 σε 878 χιλ. το 2021), 10-19 ετών (-0,4%, από 1,1 εκατ. το 2011 σε 1,1 εκατ. το 2021), 20-29 ετών (-22%, από 1,4 εκατ. το 2011 σε 1,1 εκατ. το 2021), 30-39 ετών (-23%, από 1,6 εκατ. το 2011 σε 1,3 εκατ. το 2021), 40-49 ετών (+1%, από 1,6 εκατ. το 2011 σε 1,6 εκατ. το 2021), 50-59 ετών (+11%, από 1,4 εκατ. το 2011 σε 1,5 εκατ. το 2021), 60-69 ετών (+17%, από 1,1 εκατ. το 2011 σε 1,3 εκατ. το 2021), 70-79 ετών (-2%, από 1,0 εκατ. το 2011 σε 996 χιλ. το 2021) και 80+ ετών (+31%, από 583 χιλ. το 2011 σε 766 χιλ. το 2021).

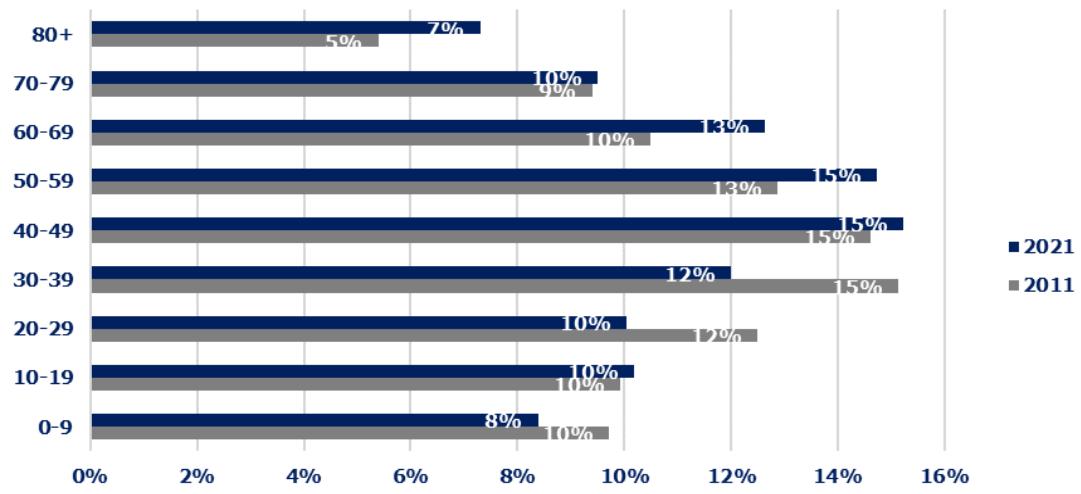
Πίνακας 3: Κατανομή του πληθυσμού της Ελλάδας ανά ηλικιακή κατηγορία, 2011-2021

Ηλικιακή κατηγορία	2011	2021	%Δ 2011-2021
0-9	1.049.839	878.491	-16%
10-19	1.072.705	1.068.216	0%
20-29	1.350.868	1.053.304	-22%
30-39	1.635.304	1.256.393	-23%
40-49	1.581.095	1.596.028	1%
50-59	1.391.854	1.543.340	11%
60-69	1.134.045	1.324.635	17%
70-79	1.017.242	996.037	-2%
80+	583.334	766.043	31%
Σύνολο	10.816.286	10.482.487	-3%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού 2021-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2021, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 40-49 και 50-59 ετών με 15% αντίστοιχα και ακολουθούν οι ηλικίες 60-69 ετών (13%), 30-39 ετών (12%), 10-19, 20-29 και 70-79 ετών (10% αντίστοιχα), 0-9 ετών (8%) και 80+ ετών (7%).

Διάγραμμα 3: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Ελλάδας, 2011 και 2021

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ Απογραφή Πληθυσμού 2021 - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.5.2 Ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με το σύνολο της χώρας -αν και με πιο έντονη μείωση στις επιμέρους κατηγορίες, μείωση στις ηλικίες 40-49 ετών έναντι αύξησης στο σύνολο της χώρας και πιο ήπιας αύξησης στις ηλικίες 80+ ετών-. Συγκεκριμένα, η εικόνα στις επιμέρους ηλικιακές κατηγορίες είναι αρνητική, με εξαίρεση τις ηλικίες 50-59 ετών (+6%, από 76 χιλ. το 2011 σε 81 χιλ. το 2021), 60-69 ετών (+20%, από 63 χιλ. το 2011 σε 75 χιλ. το 2021) και 80+ ετών (+17%, από 42 χιλ. το 2011 σε 49 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 0-9 ετών (-20%, από 53 χιλ. το 2011 σε 42 χιλ. το 2021), 10-19 ετών (-6%, από 55 χιλ. το 2011 σε 52 χιλ. το 2021), 20-29 ετών (-28%, από 65 χιλ. το 2011 σε 47 χιλ. το 2021), 30-39 ετών (-25%, από 80 χιλ. το 2011 σε 60 χιλ. το 2021), 40-49 ετών (-6%, από 82 χιλ. το 2011 σε 77 χιλ. το 2021) και 70-79 ετών (-10%, από 63 χιλ. το 2011 σε 56 χιλ. το 2021).

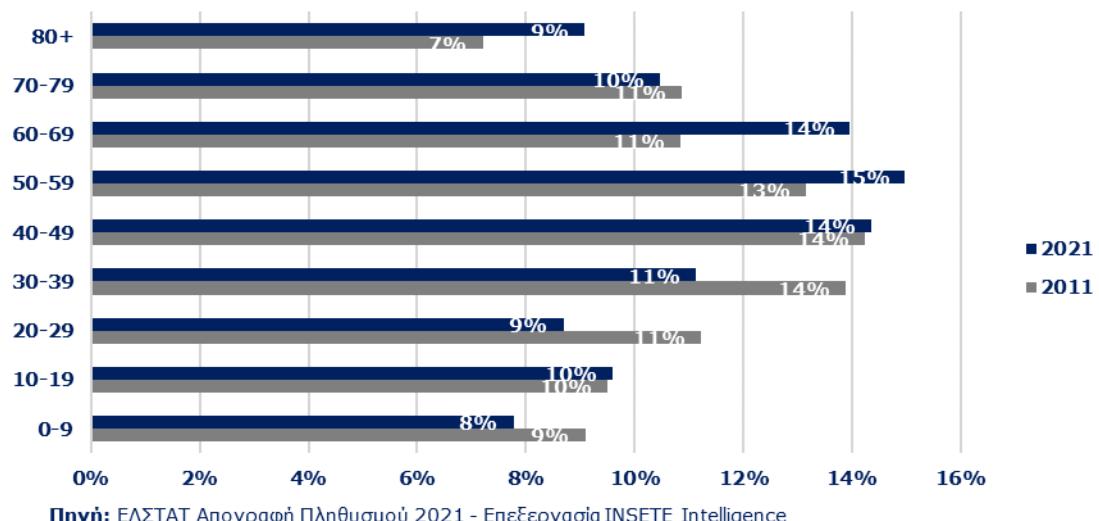
Πίνακας 4: Κατανομή του πληθυσμού της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά ηλικιακή κατηγορία, 2011-2021

Ηλικιακή κατηγορία	2011	2021	%Δ 2011-2021
0-9	52.601	41.972	-20%
10-19	54.921	51.704	-6%
20-29	64.809	46.891	-28%
30-39	80.151	60.033	-25%
40-49	82.275	77.379	-6%
50-59	75.987	80.788	6%
60-69	62.613	75.322	20%
70-79	62.838	56.446	-10%
80+	41.708	49.000	17%
Σύνολο	577.903	539.535	-7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Απογραφή Πληθυσμού 2021-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τα μερίδια των επιμέρους ηλικιών για το 2021, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικίες 50-59 ετών (15%) και ακολουθούν οι ηλικίες 40-49 και 60-69 ετών (14% αντίστοιχα), 30-39 ετών (11%), 10-19 και 70-79 ετών (10%), 20-29 και 80+ ετών (9% αντίστοιχα) και 0-9 ετών (8%).

Διάγραμμα 4: Ποσοστιαία ηλικιακή κατανομή των κατοίκων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, 2011 και 2021

1.6 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΣΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ ΑΝΑ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ, 2016 ΚΑΙ 2022

Η ΕΛΣΤΑΤ διενεργεί κάθε χρόνο την Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, η οποία εκτός από στοιχεία απασχόλησης περιλαμβάνει εκτιμήσεις για τον πληθυσμό, τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό, δείκτες απασχόλησης και ανεργίας κ.α. Ο **Οικονομικά Ενεργός Πληθυσμός** αποτελεί το εργατικό δυναμικό της οικονομίας και περιλαμβάνει τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω τα οποία είναι ικανά προς εργασία και ταυτόχρονα θέλουν να εργαστούν.

1.6.1 Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Οι ηλικίες άνω των 15 ετών αντιπροσωπεύουν το 85% του πληθυσμού της χώρας τα έτη 2016 και 2022 αντίστοιχα, εκ των οποίων το 52% και για τα δύο έτη αποτελεί τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της. Στις επιμέρους Περιφέρειες, δεν παρατηρούνται μεγάλες διαφοροποιήσεις και για τα δύο έτη, με το ποσοστό των ηλικιών 15+ ετών για το 2016 να κυμαίνεται μεταξύ 83%-87% ενώ για το 2022 μεταξύ 83%-86%.

Αναφορικά με τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε την περίοδο 2016-2022 μικτή εικόνα, με τις Περιφέρειες Αττικής, Θεσσαλίας, Κρήτης, Στερεάς Ελλάδας, Πελοποννήσου και Βορείου Αιγαίου να εμφανίζουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Δυτικής Ελλάδας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Ηπείρου, Νοτίου Αιγαίου, Δυτικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων μείωση. Ειδικότερα, το υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού το 2022 καταγράφεται στις Περιφέρειες Αττικής και Κρήτης (55% αντίστοιχα) ενώ το χαμηλότερο στις Περιφέρειες Ηπείρου και Δυτικής Μακεδονίας (47% αντίστοιχα). Οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Πελοπόννησος (53%), Θεσσαλία, Στερεά Ελλάδα και Νότιο Αιγαίο (52% αντίστοιχα), Κεντρική Μακεδονία, Ιόνια Νησιά και Βόρειο Αιγαίο (51% αντίστοιχα), Αν. Μακεδονία & Θράκη (50%) και Δυτική Ελλάδα (49%).

Η πλειοψηφία του οικονομικά ενεργού πληθυσμού όπως είναι φυσικό απαντάται και για τα 2 έτη στις μεγάλες αστικές Περιφέρειες της χώρας (53% και για τα δύο έτη), Αττικής (36%/35% αντίστοιχα) και Κεντρικής Μακεδονίας (17%/18% αντίστοιχα), ενώ οι υπόλοιπες Περιφέρειες σημειώνουν μικρότερα μερίδια κάτω από το 7%.

Πίνακας 5: Οικονομικά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2016 και 2022

	2016			2022		
	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού	% Ηλικιών 15+	% Οικονομικά Ενεργού Πληθυσμού*	% κατανομή ενεργού πληθυσμού
Αττική	86%	54%	36%	85%	55%	35%
Κεντρική Μακεδονία	85%	51%	17%	85%	51%	18%
Θεσσαλία	86%	50%	7%	85%	52%	7%
Δυτική Ελλάδα	85%	51%	6%	85%	49%	6%
Κρήτη	83%	55%	6%	83%	55%	6%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	85%	51%	6%	85%	50%	6%
Στερεά Ελλάδα	86%	50%	5%	85%	52%	5%
Πελοπόννησος	86%	52%	5%	85%	53%	5%
Ήπειρος	87%	48%	3%	86%	47%	3%
Νότιο Αιγαίο	83%	57%	3%	83%	52%	3%
Δυτική Μακεδονία	86%	50%	3%	85%	47%	3%
Ιόνια Νησιά	85%	52%	2%	84%	51%	2%
Βόρειο Αιγαίο	86%	49%	2%	85%	51%	2%
Ελλάδα	85%	52%	100%	85%	52%	100%

Πηγή: ΕΕΔ - ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*επί του συνόλου των ηλικιών 15+

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 5% του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της χώρας και για τα δύο έτη, ενώ το ποσοστό του οικονομικά ενεργού πληθυσμού της ως προς τον πληθυσμό της ηλικίας 15+ ετών ήταν 52% το 2016 και 53% το 2022. Σε σύγκριση με τις υπόλοιπες Περιφέρειες, η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφανίζει το 4^ο υψηλότερο ποσοστό οικονομικά ενεργού πληθυσμού για το 2016 (μαζί με την Περιφέρεια Ιονίων Νήσων) και το 3^ο υψηλότερο για το 2022.

1.7 ΜΑΚΡΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ, 2015-2020

1.7.1 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Σύμφωνα με τα τελευταία διαθέσιμα στοιχεία της ΕΛΣΤΑΤ για το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι την περίοδο 2015-2020 το ΑΕΠ της χώρας σημείωσε μείωση κατά -6% (από € 176.369 εκατ. το 2015 σε € 165.406 εκατ. το 2020), η εικόνα αναστράφηκε το 2020 μετά από 3 συνεχόμενα έτη ανάπτυξης λόγω της επίδρασης της πανδημίας του κορονοϊού. Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση του ΑΕΠ τους, με εξαίρεση την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (+6%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 8,5 δισ. το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-6%, από € 83,6 δισ. το 2015 σε € 79,0 δισ. το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-5%, από € 23,8 δισ. το 2015 σε € 22,6 δισ. το 2020), Θεσσαλίας (-4%, από € 9,0 δισ. το 2015 σε € 8,7 δισ. το 2020), Κρήτης (-11%, από € 8,8 δισ. το 2015 σε € 7,9 δισ. το 2020), Πελοποννήσου (-4%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 7,7 δισ. το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-6%, από € 8,0 δισ. το 2015 σε € 7,5 δισ. το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-4%, από € 6,8 δισ. το 2015 σε € 6,5 δισ. το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-17%, από € 6,1 δισ. το 2015 σε € 5,1 δισ. το 2020), Ηπείρου (-6%, από € 3,9 δισ. το 2015 σε € 3,7 δισ. το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-28%, από € 4,7 δισ. το 2015 σε € 3,4 δισ. το 2020), Ιονίων Νήσων (-15%, από € 3,1 δισ. το 2015 σε € 2,6 δισ. το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-7%, από € 2,5 δισ. το 2015 σε € 2,3 δισ. το 2020).

Πίνακας 6: ΑΕΠ Περιφερειών της Χώρας, 2015-2020 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

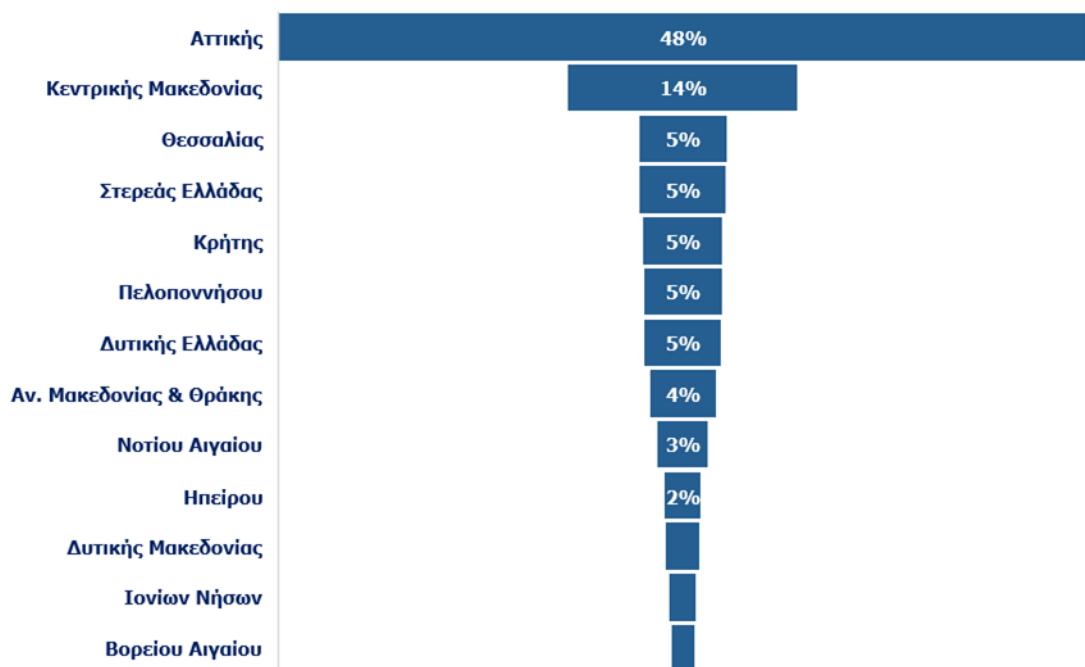
Περιφέρεια	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	%Δ 2015-2020
Αττικής	83.617	83.007	84.535	85.688	87.642	78.993	-6%
Κεντρικής Μακεδονίας	23.817	23.801	24.037	24.601	24.990	22.556	-5%
Θεσσαλίας	8.988	8.843	8.918	9.081	9.365	8.672	-4%
Στερεάς Ελλάδας	8.027	8.136	8.313	8.434	8.616	8.498	6%
Κρήτης	8.826	8.606	8.824	9.013	9.212	7.878	-11%
Πελοποννήσου	7.972	7.934	8.060	8.056	8.343	7.680	-4%
Δυτικής Ελλάδας	8.034	7.832	7.838	7.948	8.115	7.538	-6%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	6.786	6.808	6.807	6.888	6.976	6.509	-4%
Νοτίου Αιγαίου	6.088	5.855	5.920	6.134	6.339	5.066	-17%
Ηπείρου	3.929	3.892	3.870	3.935	4.034	3.685	-6%
Δυτικής Μακεδονίας	4.705	4.313	4.298	4.159	3.896	3.381	-28%
Ιονίων Νήσων	3.086	3.034	3.050	3.155	3.265	2.619	-15%
Βορείου Αιγαίου	2.495	2.433	2.433	2.467	2.558	2.331	-7%
Ελλάδα	176.369	174.494	176.903	179.558	183.351	165.406	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2020, όπως είναι φυσιολογικό την μεγαλύτερη συμβολή στο ΑΕΠ της χώρας έχουν οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας, που αποτελούν και την καρδιά της οικονομικής δραστηριότητας, συνεισφέροντας το 61% του ΑΕΠ της. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 5% του ΑΕΠ της χώρας.

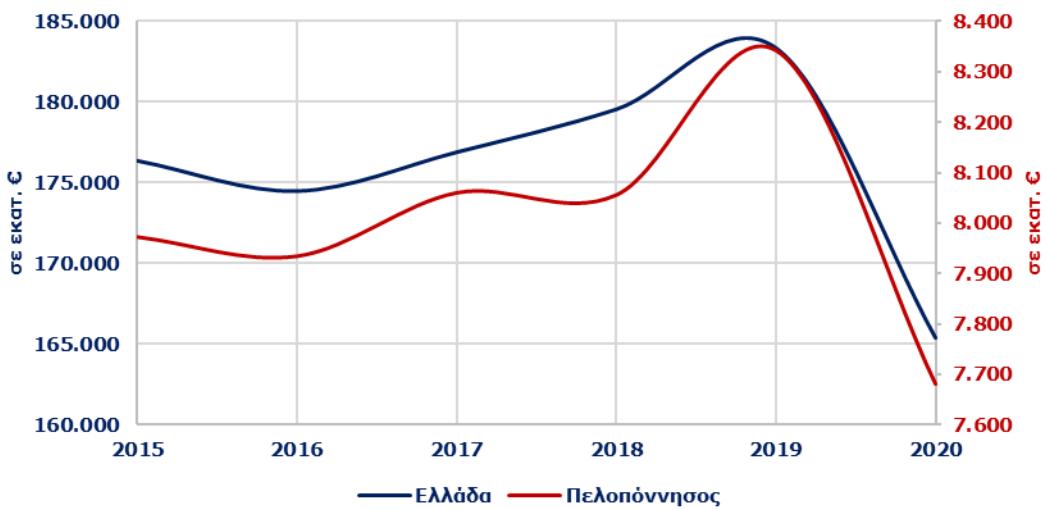
Διάγραμμα 5: Ποσοστιαία κατανομή του ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2020

1.7.2 Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η εξέλιξη του ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2015-2020 εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτή που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας. Συγκεκριμένα, η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφάνισε μείωση στο ΑΕΠ της, την περίοδο 2015-2020 κατά -4% (από € 7.972 εκατ. το 2015 σε € 7.680 εκατ. το 2020).

Διάγραμμα 6: Εξέλιξη του ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου (σε εκατ. €), 2015-2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν μείωση, με εξαίρεση την Ενότητα Κορινθίας (+0,2%, από € 1.937 εκατ. το 2015 σε € 1.942 εκατ. το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Μεσσηνίας (-7%, από € 1.981 εκατ. το 2015 σε € 1.844 εκατ. το 2020), Αρκαδίας (-2%, από € 1.476 εκατ. το 2015 σε € 1.443 εκατ. το 2020), Αργολίδας (-4%, από € 1.446 εκατ. το 2015 σε € 1.382 εκατ. το 2020) και Λακωνίας (-6%, από € 1.132 εκατ. το 2015 σε € 1.069 εκατ. το 2020).

Πίνακας 7: ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2015-2020 (σε εκατ. €, τρέχουσες τιμές)

Ενότητα	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	%Δ 2015-2020
Κορινθίας	1.937	2.000	1.998	2.019	2.087	1.942	0%
Μεσσηνίας	1.981	1.960	1.983	1.979	2.031	1.844	-7%
Αρκαδίας	1.476	1.470	1.506	1.474	1.548	1.443	-2%
Αργολίδας	1.446	1.424	1.444	1.451	1.498	1.382	-4%
Λακωνίας	1.132	1.080	1.129	1.133	1.180	1.069	-6%
Πελοπόννησος	7.972	7.934	8.060	8.056	8.343	7.680	-4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.3 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Το κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας την περίοδο 2015-2020 μειώθηκε κατά -5% (από € 16.299 το 2015 σε € 15.461 το 2020). Επιμέρους η εικόνα είναι αρνητική, με εξαίρεση την Περιφέρεια Στερεάς Ελλάδας (+6%, από € 14.416 το 2015 σε € 15.322 το 2020). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-4%, από € 21.992 το 2015 σε € 21.134 το 2020), Νοτίου Αιγαίου (-20%, από € 18.182 το 2015 σε € 14.572 το 2020), Ιονίων Νήσων (-14%, από € 14.935 το 2015 σε € 12.914 το 2020), Κρήτης (-11%, από € 13.972 το 2015 σε € 12.374 το 2020), Πελοποννήσου (-2%, από € 13.693 το 2015 σε € 13.456 το 2020), Δυτικής Μακεδονίας (-25%, από € 17.102 το 2015 σε € 12.838 το 2020), Κεντρικής Μακεδονίας (-4%, από € 12.611 το 2015 σε € 12.092 το 2020), Θεσσαλίας (-1%, από € 12.286 το 2015 σε € 12.172 το 2020), Δυτικής Ελλάδας (-3%, από € 11.977 το 2015 σε € 11.616 το 2020), Ηπείρου (-5%, από € 11.624 το 2015 σε € 11.097 το 2020), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-3%, από € 11.207 το 2015 σε € 10.908 το 2020) και Βορείου Αιγαίου (-20%, από € 12.654 το 2015 σε € 10.163 το 2020).

Πίνακας 8: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2015-2020 (σε €)

Περιφέρεια	2015	2016	2017	2018	2019*	2020*	%Δ 2015-2020
Αττικής	21.992	21.975	22.453	22.854	23.430	21.134	-4%
Στερεάς Ελλάδας	14.416	14.639	14.959	15.175	15.497	15.322	6%
Νοτίου Αιγαίου	18.182	17.395	17.431	17.911	18.332	14.572	-20%
Πελοποννήσου	13.693	13.677	13.946	13.995	14.553	13.456	-2%
Ιονίων Νήσων	14.935	14.743	14.877	15.447	16.041	12.914	-14%
Δυτικής Μακεδονίας	17.102	15.817	15.895	15.513	14.656	12.838	-25%
Κρήτης	13.972	13.611	13.939	14.212	14.490	12.374	-11%
Θεσσαλίας	12.286	12.152	12.318	12.606	13.064	12.172	-1%
Κεντρικής Μακεδονίας	12.611	12.649	12.799	13.121	13.343	12.092	-4%
Δυτικής Ελλάδας	11.977	11.758	11.845	12.091	12.424	11.616	-3%
Ηπείρου	11.624	11.583	11.560	11.781	12.098	11.097	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	11.207	11.277	11.308	11.472	11.643	10.908	-3%
Βορείου Αιγαίου	12.654	12.154	11.732	11.415	11.355	10.163	-20%
Ελλάδα	16.299	16.193	16.449	16.730	17.101	15.461	-5%

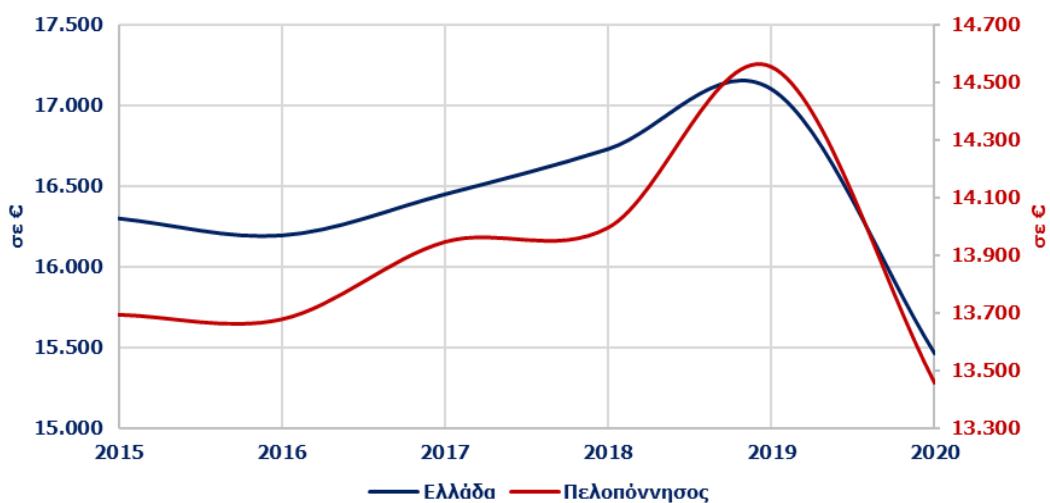
Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.4 Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου

Η εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου εμφανίζει παρόμοια εικόνα με αυτήν που καταγράφεται στο σύνολο της χώρας, αν και με πιο ήπια χαρακτηριστικά. Την περίοδο 2015-2020 η Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε μείωση στο κατά Κεφαλήν ΑΕΠ της κατά -2% (από € 13.693 το 2015 σε € 13.456 το 2020).

Διάγραμμα 7: Εξέλιξη του κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Ελλάδας και της Περιφέρειας Πελοποννήσου (σε €), 2015-2020

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους, την περίοδο 2015-2020 η εικόνα είναι μικτή, με τις Ενότητες Αρκαδίας (+3%, από € 17.456 το 2015 σε € 17.931 το 2020) και Κορινθίας (+1%, από € 13.026 το 2015 σε € 13.212 το 2020) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Αργολίδας (-3%, από € 14.796 το 2015 σε € 14.408 το 2020), Λακωνίας (-5%, από € 12.450 το 2015 σε € 11.864 το 2020) και Μεσσηνίας (-5%, από € 12.359 το 2015 σε € 11.724 το 2020) μείωση.

Πίνακας 9: Κατά κεφαλήν ΑΕΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2015-2020

Ενότητα	2015	2016	2017	2018	2019	2020*	2015-2020 %Δ
Αρκαδίας	17.456	17.560	18.177	17.962	19.040	17.931	3%
Αργολίδας	14.796	14.616	14.873	14.993	15.542	14.408	-3%
Κορινθίας	13.026	13.461	13.465	13.648	14.151	13.212	1%
Λακωνίας	12.450	11.903	12.462	12.525	13.066	11.864	-5%
Μεσσηνίας	12.359	12.278	12.469	12.495	12.867	11.724	-5%
Πελοπόννησος	13.693	13.677	13.946	13.995	14.553	13.456	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Προσωρινά στοιχεία

1.7.5 Περιφερειακή κατανομή και συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2022

Η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της χώρας το 2022 ήταν της τάξης του 11,5% ή € 23,9 δισ. Λόγω της προσεγγιστικής φύσης των στοιχείων του πίνακα, η εικόνα που αναδεικνύει είναι κατά κύριο λόγο ενδεικτική. Παρόλα αυτά είναι εντυπωσιακή η συνεισφορά του τουρισμού στο ΑΕΠ των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων και της Κρήτης.

Τα έσοδα της Περιφέρειας Πελοποννήσου από τον τουρισμό το 2022, αντιπροσώπευαν το 3% (€ 628 εκατ.) των συνολικών εσόδων της χώρας ενώ η άμεση συμβολή του τουρισμού στο ΑΕΠ της Περιφέρειας ανήλθε σε 6%.

Πίνακας 10: Συμβολή του τουρισμού ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια	% κατανομή εσόδων εισερχόμενου τουρισμού 2022	αναλογία άμεσης τουριστικής δαπάνης 2022 - σε € εκ.	ΑΕΠ Περιφερειών 2022*- σε εκ.	% ΑΕΠ στο οποίο αντιστοιχεί η τουριστική δαπάνη	κατά κεφαλήν ΑΕΠ 2020 - σε €
Ν. Αιγαίο	27%	6.522	6.372	102%	14.572
Κρήτη	21%	5.073	9.908	51%	12.374
Αττική	17%	3.948	99.349	4%	21.134
Ιόνια Νησιά	15%	3.614	3.293	110%	12.914
Κεντ. Μακεδονία	9%	2.094	28.368	7%	12.092
Πελοπόννησος	3%	628	9.659	6%	13.456
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2%	508	8.187	6%	10.908
Ήπειρος	2%	361	4.635	8%	11.097
Θεσσαλία	1%	320	10.907	3%	12.172
Δυτ. Ελλάδα	1%	306	9.480	3%	11.616
Στερεά Ελλάδα	1%	301	10.688	3%	15.322
Β. Αιγαίο	1%	173	2.931	6%	10.163
Δυτ. Μακεδονία	0%	67	4.253	2%	12.838
Σύνολο Χώρας	100%	23.914	208.030	11,5%	15.461

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, ΤτΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

*Η κατανομή του ΑΕΠ των Περιφερειών είναι εκτίμηση λαμβάνοντας υπόψιν την ποσοστιαία κατανομή του 2020

*Το ΑΕΠ των Περιφερειών είναι προσωρινό και υπόκειται σε αλλαγή

1.8 ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ³, 2019-2022

Στην ενότητα αυτή δίδονται στοιχεία για την εξέλιξη του συνόλου της απασχόλησης ανά Περιφέρεια καθώς επίσης και στοιχεία για την εξέλιξη της απασχόλησης στους κλάδους των καταλυμάτων, της εστίασης και των λοιπών κλάδων. Επίσης, αναλύονται στοιχεία απασχόλησης ανά τύπο (πλήρης – μερικής), ηλικιακή διάρθρωση και φύλο απασχολούμενων τόσο συνολικά όσο και στα καταλύματα, την εστίαση και τους λοιπούς κλάδους. Τέλος, παρέχονται στοιχεία ανεργίας ανά Περιφέρεια.

Αν και μέρος της δραστηριότητας της εστίασης δεν αφορά στον τουρισμό, η εποχικότητα που παρουσιάζουν τα στοιχεία απασχόλησης σε αυτήν ταυτίζεται με την εποχικότητα του Ελληνικού τουρισμού. Ως εκ τούτου θεωρούμε την δραστηριότητα της εστίασης ως κλάδο του τουρισμού. Επίσης, σημειώνουμε ότι υπάρχουν άλλες τουριστικές δραστηριότητες (πχ μεταφορές, ταξιδιωτικά γραφεία) που περιλαμβάνονται σε άλλες κατηγορίες και δεν καταγράφονται στα παρόντα στοιχεία. Τέλος, τα στοιχεία προέρχονται από την 'Ερευνα Εργατικού Δυναμικού (ΕΕΔ) της ΕΛΣΤΑΤ και η περίοδος αναφοράς είναι τα έτη 2019, 2021 και 2022. Αναφορικά με την 'Ερευνα Εργατικού Δυναμικού, σημειώνουμε τα εξής:

- Η 'Ερευνα Εργατικού Δυναμικού είναι δειγματοληπτική και διεξάγεται από την ΕΛΣΤΑΤ,
- Ως απασχολούμενοι ορίζονται τα άτομα ηλικίας 15 ετών και άνω, τα οποία την εβδομάδα αναφοράς είτε εργάστηκαν έστω και μια ώρα με σκοπό την αμοιβή ή το κέρδος, είτε εργάστηκαν στην οικογενειακή επιχείρηση, είτε δεν εργάστηκαν αλλά είχαν μια εργασία ή επιχείρηση από την οποία απουσίαζαν προσωρινά.

---

³ Λόγω της δειγματοληπτικής μεθόδου της ΕΕΔ, εκτιμήσεις <5.000 πρέπει να λαμβάνονται ενδεικτικά καθώς συνοδεύονται από μεγάλα δειγματοληπτικά σφάλματα (CV~20%).

1.8.1 Αριθμός απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2021 στο σύνολο της χώρας κατέγραψε οριακή αύξηση κατά +0,4% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,9 εκατ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+4%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+0,1%, από 643 χιλ. το 2019 σε 643 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από 253 χιλ. το 2019 σε 258 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 215 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+0,3%, από 211 χιλ. το 2019 σε 212 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 87 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-9%, από 253 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 215 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 194 χιλ. το 2019 σε 192 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 133 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-8%, από 113 χιλ. το 2019 σε 104 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-6%, από 77 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-4%, από 75 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (-1%, από 253 χιλ. το 2019 σε 251 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,5%, από 215 χιλ. το 2019 σε 214 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 133 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-3%, από 77 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-0,3%, από 75 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (+9%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+6%, από 643 χιλ. το 2019 σε 683 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+6%, από 253 χιλ. το 2019 σε 270 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 215 χιλ. το 2019 σε 241 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+2%, από 211 χιλ. το 2019 σε 216 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+8%, από 194 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+5%, από 113 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 87 χιλ. το 2019 σε 89 χιλ. το 2022).

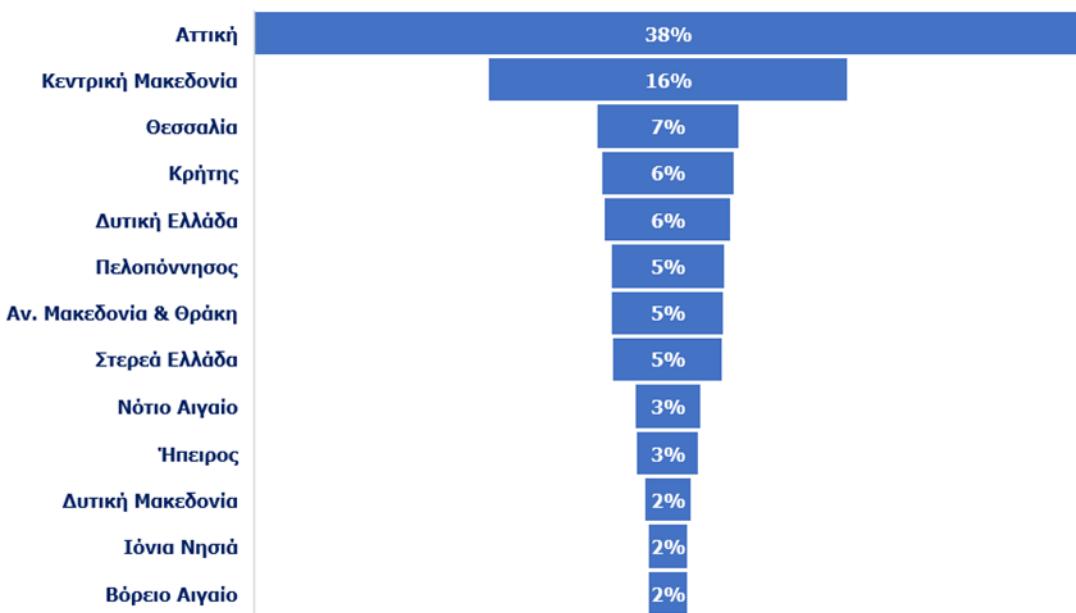
Πίνακας 11: Εξέλιξη του αριθμού των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	1.442.366	1.506.223	1.575.373	4%	9%
Κεντρική Μακεδονία	642.691	643.027	682.713	0%	6%
Θεσσαλία	253.248	257.653	269.582	2%	6%
Κρήτης	252.984	230.649	250.519	-9%	-1%
Δυτική Ελλάδα	214.683	230.668	241.144	7%	12%
Πελοπόννησος	211.431	212.001	216.391	0%	2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	214.647	200.305	213.617	-7%	0%
Στερεά Ελλάδα	194.168	192.212	209.080	-1%	8%
Νότιο Αιγαίο	132.973	117.433	126.107	-12%	-5%
Ήπειρος	112.748	103.875	117.833	-8%	5%
Δυτική Μακεδονία	87.085	89.665	89.020	3%	2%
Ιόνια Νησιά	77.188	72.349	74.689	-6%	-3%
Βόρειο Αιγαίο	74.817	71.920	74.565	-4%	0%
Σύνολο	3.911.030	3.927.980	4.140.633	0%	6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (7%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ήπειρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 8: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.2 Αριθμός απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης

Οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν αύξηση κατά +0,3% (από 211 χιλ. το 2019 σε 212 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τους απασχολούμενους στους λοιπούς κλάδους (+4%, από 191 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2021) και στα καταλύματα (+0,2%, από 5 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα στην εστίαση (-41%, από 16 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +2% (από 211 χιλ. το 2019 σε 216 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τους απασχολούμενους στους λοιπούς κλάδους (+2%, από 191 χιλ. το 2019 σε 194 χιλ. το 2022) και στην εστίαση (+9%, από 16 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα στα καταλύματα (-1%, από 5 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2022) μείωση.

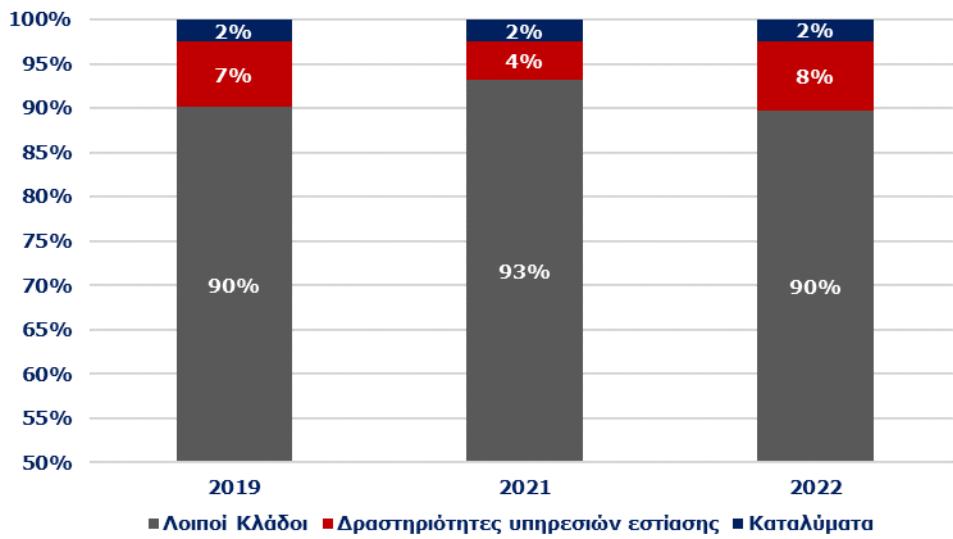
Πίνακας 12: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί Κλάδοι	190.635	197.639	194.160	4%	2%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15.572	9.126	17.039	-41%	9%
Καταλύματα	5.224	5.236	5.192	0%	-1%
Σύνολο	211.431	212.001	216.391	0%	2%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των απασχολούμενων όπως είναι φυσικό εντοπίζεται στους λοιπούς κλάδους (από 90% το 2019 σε 90% το 2022) ενώ μικρότερα είναι τα μερίδια στην εστίαση (από 7% το 2019 σε 8% το 2022) και στα καταλύματα (2% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο).

Διάγραμμα 9: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.3 Τύπος απασχόλησης ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με τον τύπο απασχόλησης στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2021, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021) ενώ της μερικής μείωση κατά -9% (από 361 χιλ. το 2019 σε 327 χιλ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+7%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+2%, από 576 χιλ. το 2019 σε 587 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από 220 χιλ. το 2019 σε 225 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+7%, από 197 χιλ. το 2019 σε 210 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+2%, από 177 χιλ. το 2019 σε 180 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 80 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-10%, από 239 χιλ. το 2019 σε 216 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-1%, από 199 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 200 χιλ. το 2019 σε 186 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 121 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-9%, από 105 χιλ. το 2019 σε 95 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-7%, από 74 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-6%, από 70 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2021) μείωση.

Αναφορικά με τους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2021, η εικόνα στις επιμέρους Περιφέρειες είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-15%, από 151 χιλ. το 2019 σε 128 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-16%, από 66 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-2%, από 34 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-29%, από 18 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021) και Νοτίου Αιγαίου (-27%, από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Δυτικής Ελλάδας (+16%, από 18 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2021), Κρήτης (+7%, από 14 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+21%, από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+0,4%, από 14 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Ηπείρου (+16%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (+6%, από 7 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (+8%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (+21%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση κατά +7% (από 3,6 εκατ. το 2019 σε 3,8 εκατ. το 2022) ενώ οι μερικής μείωση κατά -6% (από 361 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα στην πλήρη απασχόληση είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+12%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+9%, από 576 χιλ. το 2019 σε 627 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+7%, από 220 χιλ. το 2019 σε 236 χιλ. το

2022), Δυτικής Ελλάδας (+15%, από 197 χιλ. το 2019 σε 226 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+0,4%, από 199 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+10%, από 177 χιλ. το 2019 σε 194 χιλ. το 2022) και Ηπείρου (+3%, από 105 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση απασχολούμενων ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-3%, από 239 χιλ. το 2019 σε 231 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από 200 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-5%, από 121 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (-3%, από 80 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-5%, από 74 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-3%, από 70 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2022) μείωση.

Σε ότι αφορά τους απασχολούμενους μερικής απασχόλησης την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (-15%, από 151 χιλ. το 2019 σε 128 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-16%, από 66 χιλ. το 2019 σε 55 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 18 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-16%, από 18 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (+1%, από 34 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), Κρήτης (+35%, από 14 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+34%, από 12 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 14 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+25%, από 7 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+56%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+39%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (+36%, από 5 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022) αύξηση.

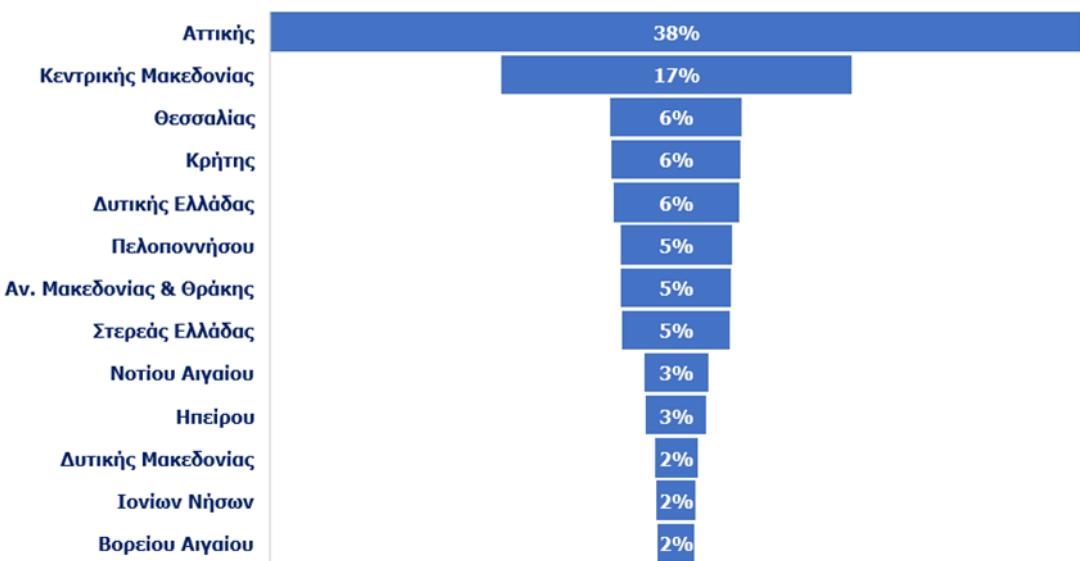
Πίνακας 13: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά τύπο απασχόλησης, 2019-2022

Περιφέρεια	Τύπος Απασχόλησης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	Πλήρης	1.290.923	1.378.192	1.447.359	7%	12%
	Μερική	151.444	128.030	128.014	-15%	-15%
Κεντρικής Μακεδονίας	Πλήρης	576.379	587.216	627.252	2%	9%
	Μερική	66.313	55.811	55.461	-16%	-16%
Θεσσαλίας	Πλήρης	219.707	224.619	235.719	2%	7%
	Μερική	33.541	33.033	33.863	-2%	1%
Κρήτης	Πλήρης	238.866	215.552	231.443	-10%	-3%
	Μερική	14.118	15.097	19.076	7%	35%
Δυτικής Ελλάδας	Πλήρης	197.020	210.259	225.696	7%	15%
	Μερική	17.663	20.409	15.449	16%	-13%
Πελοποννήσου	Πλήρης	199.489	197.587	200.352	-1%	0%
	Μερική	11.942	14.414	16.039	21%	34%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Πλήρης	200.265	185.869	197.806	-7%	-1%
	Μερική	14.383	14.437	15.811	0%	10%
Στερεάς Ελλάδας	Πλήρης	176.667	179.820	194.319	2%	10%
	Μερική	17.501	12.392	14.761	-29%	-16%
Νοτίου Αιγαίου	Πλήρης	121.418	108.950	115.753	-10%	-5%
	Μερική	11.555	8.483	10.354	-27%	-10%
Ηπείρου	Πλήρης	105.495	95.487	108.787	-9%	3%
	Μερική	7.253	8.388	9.046	16%	25%
Δυτικής Μακεδονίας	Πλήρης	79.978	82.141	77.942	3%	-3%
	Μερική	7.107	7.524	11.078	6%	56%
Ιονίων Νήσων	Πλήρης	74.137	69.064	70.441	-7%	-5%
	Μερική	3.050	3.285	4.248	8%	39%
Βορείου Αιγαίου	Πλήρης	70.071	66.175	68.113	-6%	-3%
	Μερική	4.746	5.746	6.452	21%	36%
Ελλάδα	Πλήρης	3.550.414	3.600.931	3.800.983	1%	7%
	Μερική	360.616	327.049	339.650	-9%	-6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

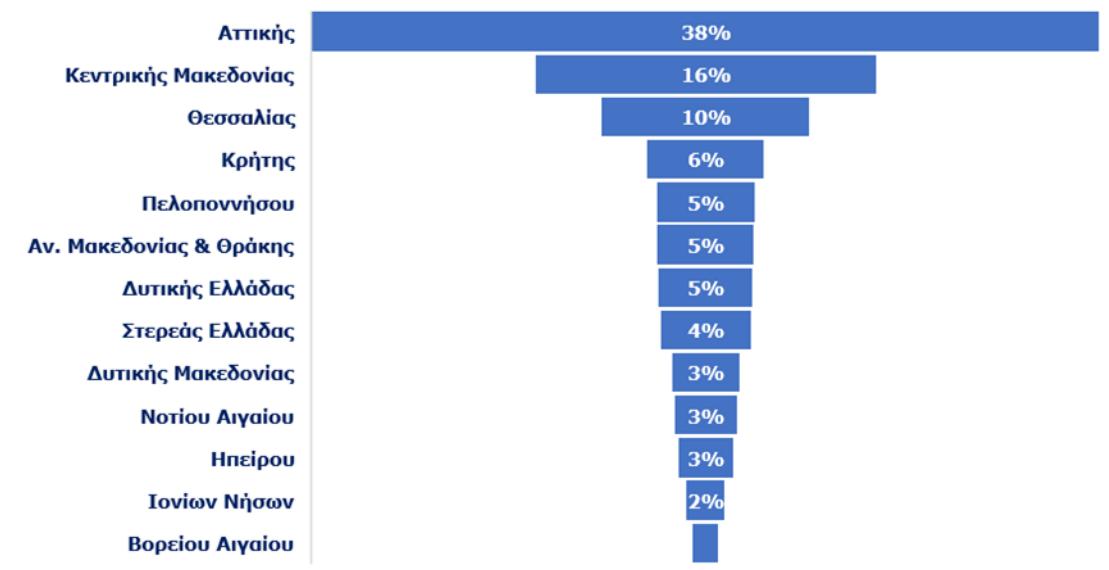
Στην πλήρη απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 10: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων πλήρους απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2022

Στην μερική απασχόληση το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (38%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (10%), Κρήτης (6%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ηπείρου (3%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (1%).

Διάγραμμα 11: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων μερικής απασχόλησης ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.4 Τύπος απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021, σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 199 χιλ. το 2019 σε 198 χιλ. το 2021) ενώ οι μερικής αύξηση κατά +21% (από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση στους λοιπούς κλάδους (+3%, από 180 χιλ. το 2019 σε 185 χιλ. το 2021) και στα καταλύματα (+1%, από 5 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) και μείωση στην εστίαση (-46%, από 15 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, οι λοιποί κλάδοι (+21%, από 11 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2021) και η εστίαση (+27%, από 982 απασχολούμενοι το 2019 σε 1 χιλ. το 2021) κατέγραψαν αύξηση ενώ τα καταλύματα (-45%, από 142 απασχολούμενους το 2019 σε 78 απασχολούμενους το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψαν αύξηση κατά +0,4% (από 199 χιλ. το 2019 σε 200 χιλ. το 2022) ενώ οι μερικής αύξηση κατά +34% (από 12 χιλ. το 2019 σε 16 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι απασχολούμενοι πλήρης απασχόλησης σημείωσαν αύξηση στους λοιπούς κλάδους (+1%, από 180 χιλ. το 2019 σε 182 χιλ. το 2022) και μείωση στην εστίαση (-5%, από 15 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022) και στα καταλύματα (-5%, από 5 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2022). Σε ότι αφορά την μερική απασχόληση, όλοι οι κλάδοι σημείωσαν αύξηση: λοιποί κλάδοι (+16%, από 11 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2022), εστίαση (+219%, από 982 απασχολούμενοι το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) και καταλύματα (+165%, από 142 απασχολούμενους το 2019 σε 378 απασχολούμενους το 2022).

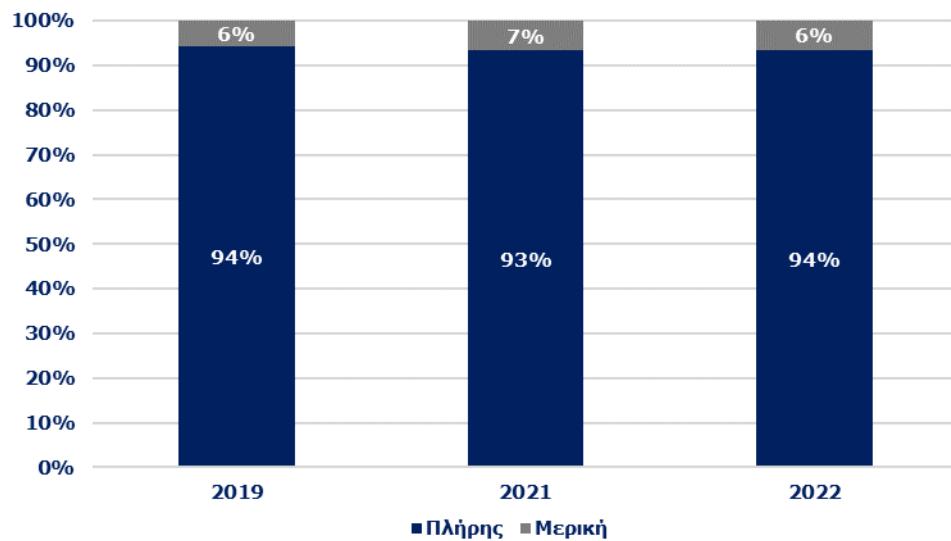
Πίνακας 14: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά τύπο απασχόλησης και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	Τύπος απασχόλησης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	Πλήρης	179.817	184.551	181.626	3%	1%
	Μερική	10.818	13.088	12.534	21%	16%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Πλήρης	14.590	7.878	13.912	-46%	-5%
	Μερική	982	1.248	3.127	27%	219%
Καταλύματα	Πλήρης	5.082	5.158	4.814	1%	-5%
	Μερική	142	78	378	-45%	165%
Πελοπόννησος	Πλήρης	199.489	197.587	200.352	-1%	0%
	Μερική	11.942	14.414	16.039	21%	34%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Επιμέρους την περίοδο 2019-2022, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης στους λοιπούς κλάδους (από 94% το 2019 σε 94% το 2022) εμφάνισαν υψηλότερα μερίδια έναντι των μερικής απασχόλησης (από 6% το 2019 σε 6% 2022).

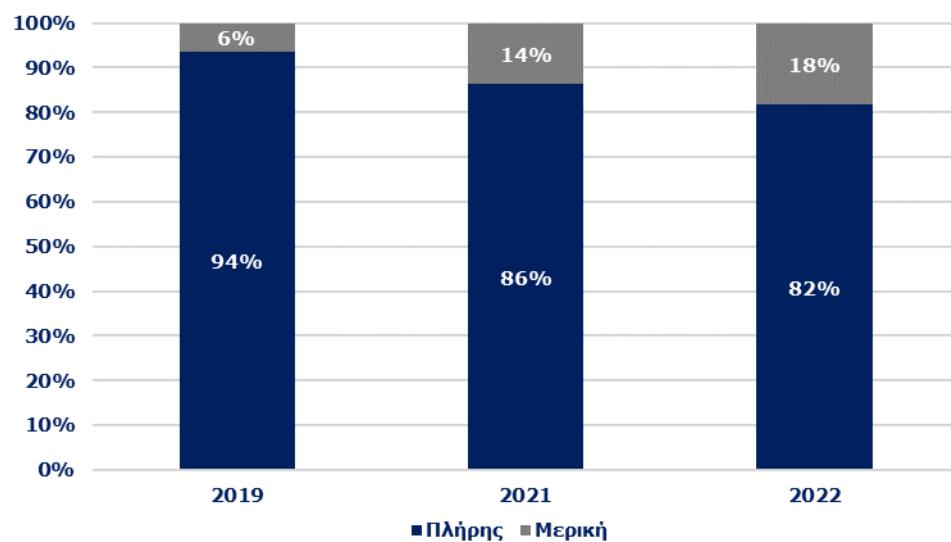
Διάγραμμα 12: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά τους απασχολούμενους στην εστίαση, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 94% το 2019 σε 82% το 2022) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 6% το 2019 σε 18% το 2022).

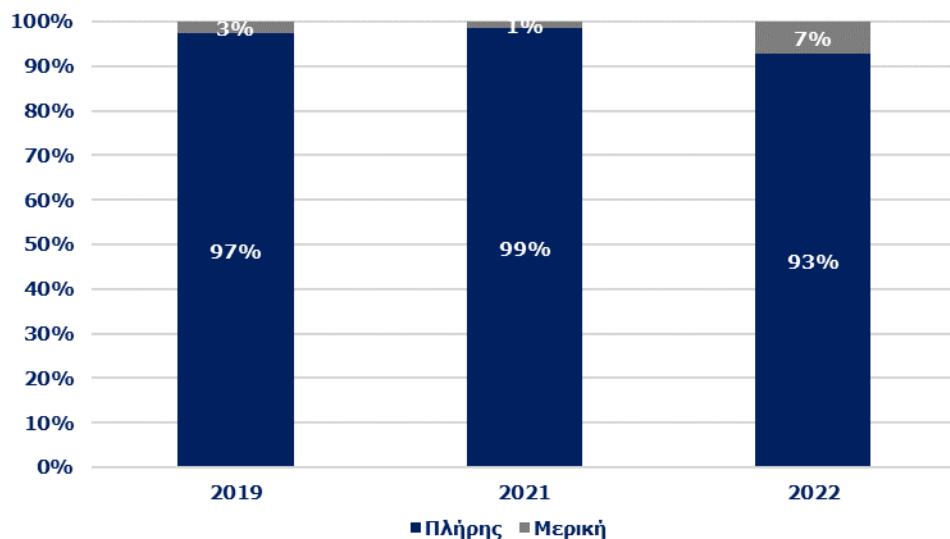
Διάγραμμα 13: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τους απασχολούμενους στα καταλύματα, οι εργαζόμενοι πλήρης απασχόλησης (από 97% το 2019 σε 93% το 2022) καταγράφουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τους εργαζόμενους μερικής απασχόλησης (από 3% το 2019 σε 7% το 2022).

Διάγραμμα 14: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα καταλύματα ανά τύπο απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.5 Φύλο απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2019-2021, παρατηρούμε ότι οι άνδρες απασχολούμενοι σημείωσαν οριακή αύξηση κατά +0,2% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +1% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021). Επιμέρους, η εικόνα στους άνδρες απασχολούμενους είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 808 χιλ. το 2019 σε 834 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από 372 χιλ. το 2019 σε 376 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+0,1%, από 150 χιλ. το 2019 σε 150 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+6%, από 133 χιλ. το 2019 σε 141 χιλ. το 2021) και Πελοποννήσου (+1%, από 123 χιλ. το 2019 σε 125 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-6%, από 143 χιλ. το 2019 σε 135 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 127 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 125 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 78 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-3%, από 65 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-1%, από 53 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-5%, από 45 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-7%, από 45 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2021) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+6%, από 634 χιλ. το 2019 σε 672 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (+4%, από 103 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+10%, από 82 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+9%, από 34 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (-1%, από 271 χιλ. το 2019 σε 267 χιλ. το 2021), Κρήτης (-13%, από 110 χιλ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (-1%, από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 69 χιλ. το 2019 σε 68 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-15%, από 48 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-5%, από 32 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι στο σύνολο της χώρας σημείωσαν αύξηση κατά +6% (από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +6% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα στους άνδρες απασχολούμενους είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+7%, από 808 χιλ. το 2019 σε 864 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+8%, από 372 χιλ. το 2019 σε 403 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+6%, από 150 χιλ. το 2019 σε 159 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 133 χιλ. το 2019 σε

149 χιλ. το 2022), Κρήτης (+0,2%, από 143 χιλ. το 2019 σε 143 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+2%, από 123 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+6%, από 126 χιλ. το 2019 σε 133 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+6%, από 65 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+2%, από 53 χιλ. το 2019 σε 54 χιλ. το 2022) και Ιονίων Νήσων (+0,5%, από 45 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-0,2%, από 127 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 78 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-2%, από 45 χιλ. το 2019 σε 44 χιλ. το 2022) μείωση.

Σε ότι αφορά τις γυναίκες, η εικόνα είναι επίσης μικτή, με τις Περιφέρειες Αττικής (+12%, από 634 χιλ. το 2019 σε 711 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+3%, από 271 χιλ. το 2019 σε 280 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+8%, από 103 χιλ. το 2019 σε 111 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+12%, από 82 χιλ. το 2019 σε 92 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (+3%, από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+11%, από 69 χιλ. το 2019 σε 76 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+3%, από 48 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 34 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (+2%, από 30 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (-2%, από 110 χιλ. το 2019 σε 107 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-1%, από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-11%, από 55 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022) και Ιονίων Νήσων (-8%, από 32 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2022) μείωση.

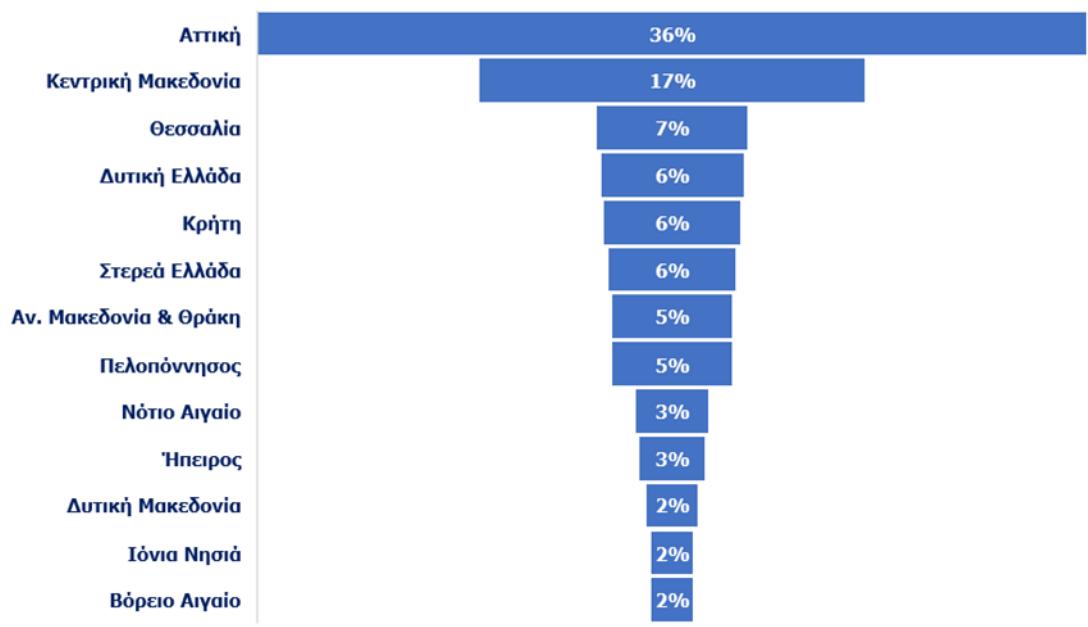
Πίνακας 15: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια και ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Περιφέρεια	Φύλο απασχολούμενων	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	Άνδρες	808.049	833.876	864.217	3%	7%
	Γυναίκες	634.317	672.347	711.156	6%	12%
Κεντρική Μακεδονία	Άνδρες	371.786	375.945	402.968	1%	8%
	Γυναίκες	270.905	267.082	279.745	-1%	3%
Θεσσαλία	Άνδρες	150.333	150.444	158.832	0%	6%
	Γυναίκες	102.915	107.209	110.750	4%	8%
Δυτική Ελλάδα	Άνδρες	132.765	140.701	149.226	6%	12%
	Γυναίκες	81.918	89.967	91.919	10%	12%
Κρήτη	Άνδρες	143.067	135.119	143.333	-6%	0%
	Γυναίκες	109.917	95.530	107.186	-13%	-2%
Πελοπόννησος	Άνδρες	123.344	124.757	125.927	1%	2%
	Γυναίκες	88.087	87.244	90.464	-1%	3%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Άνδρες	126.742	117.661	126.481	-7%	0%
	Γυναίκες	87.906	82.645	87.136	-6%	-1%
Στερεά Ελλάδα	Άνδρες	125.121	123.745	132.659	-1%	6%
	Γυναίκες	69.047	68.467	76.421	-1%	11%
Νότιο Αιγαίο	Άνδρες	77.847	68.657	77.007	-12%	-1%
	Γυναίκες	55.126	48.776	49.099	-12%	-11%
Ήπειρος	Άνδρες	64.717	62.829	68.591	-3%	6%
	Γυναίκες	48.031	41.046	49.242	-15%	3%
Δυτική Μακεδονία	Άνδρες	53.017	52.677	54.072	-1%	2%
	Γυναίκες	34.068	36.987	34.948	9%	3%
Ιόνια Νησιά	Άνδρες	44.712	41.380	44.918	-7%	0%
	Γυναίκες	32.476	30.969	29.771	-5%	-8%
Βόρειο Αιγαίο	Άνδρες	44.827	42.388	43.957	-5%	-2%
	Γυναίκες	29.989	29.532	30.607	-2%	2%
Ελλάδα	Άνδρες	2.266.326	2.270.181	2.392.189	0%	6%
	Γυναίκες	1.644.704	1.657.800	1.748.444	1%	6%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

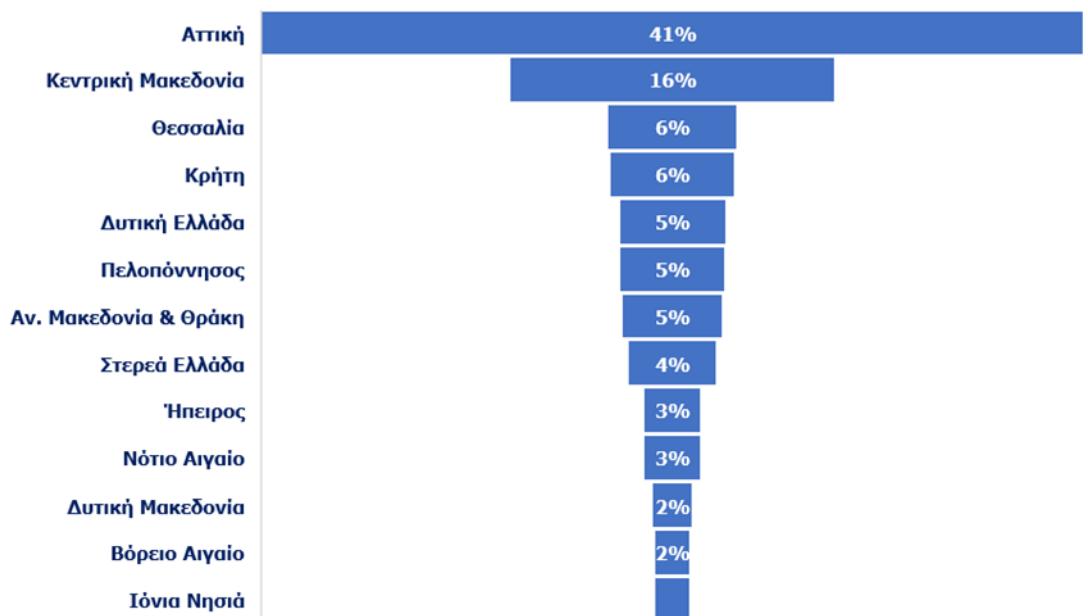
Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (36%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (17%), Θεσσαλίας (7%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Πελοποννήσου (5%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Ήπειρου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 15: Ποσοστιαία κατανομή των ανδρών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια για το 2022, το υψηλότερο ποσοστό σημειώνεται στην Περιφέρεια Αττικής (41%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (16%), Θεσσαλίας (6%), Κρήτης (6%), Δυτικής Ελλάδας (5%), Πελοποννήσου (5%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (5%), Στερεάς Ελλάδας (4%), Ήπειρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (2%), Ιονίων Νήσων (2%) και Βορείου Αιγαίου (2%).

Διάγραμμα 16: Ποσοστιαία κατανομή των γυναικών απασχολούμενων ανά Περιφέρεια, 2022

1.8.6 Φύλο απασχολούμενων ανά κατηγορία απασχόλησης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021, σημείωσαν αύξηση κατά +1% (από 123 χιλ. το 2019 σε 125 χιλ. το 2021) ενώ οι γυναίκες μείωση κατά -1% (από 88 χιλ. το 2019 σε 87 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στην εστίαση (-42%, από 8 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) σημείωσαν μείωση ενώ στους λοιπούς κλάδους (+3%, από 113 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2021) και στα καταλύματα (+93%, από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021) αύξηση. Η εικόνα στις γυναίκες είναι μικτή, με την εστίαση (-40%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021) και τα καταλύματα (-48%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι λοιποί κλάδοι (+5%, από 77 χιλ. το 2019 σε 81 χιλ. το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +2% (από 123 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022) ενώ οι γυναίκες αύξηση κατά +3% (από 88 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι άνδρες απασχολούμενοι στην εστίαση (-3%, από 8 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022) σημείωσαν μείωση ενώ στους λοιπούς κλάδους (+2%, από 113 χιλ. το 2019 σε 116 χιλ. το 2022) και στα καταλύματα (+17%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022) αύξηση. Η εικόνα στις γυναίκες είναι μικτή, με τους λοιπούς κλάδους (+1%, από 77 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022) και την εστίαση (+23%, από 7 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα τα καταλύματα (-10%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) μείωση.

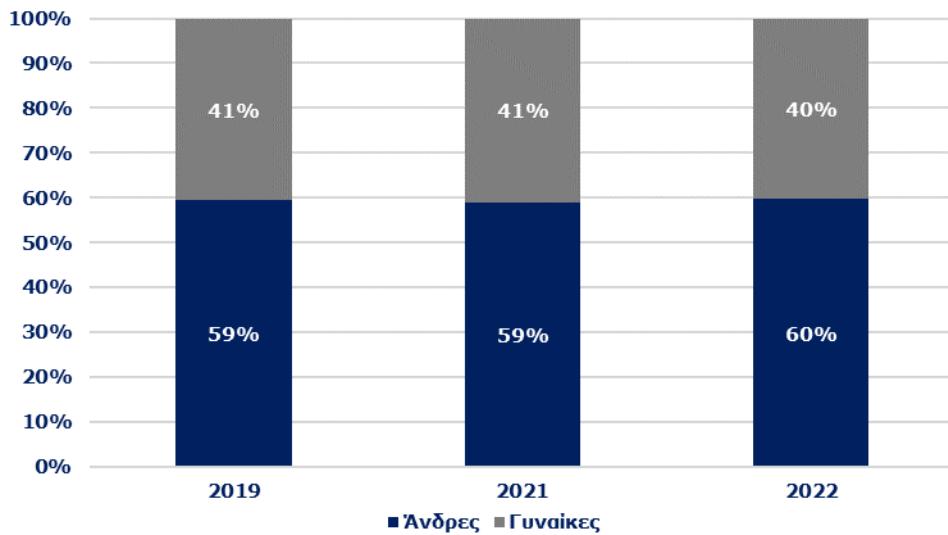
Πίνακας 16: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά φύλο απασχολούμενων και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Κλάδος	Φύλο απασχολούμενων	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	Άνδρες	113.310	116.547	115.827	3%	2%
	Γυναίκες	77.325	81.092	78.333	5%	1%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	Άνδρες	8.242	4.760	8.003	-42%	-3%
	Γυναίκες	7.330	4.366	9.036	-40%	23%
Καταλύματα	Άνδρες	1.792	3.450	2.096	93%	17%
	Γυναίκες	3.433	1.786	3.095	-48%	-10%
Πελοπόννησος	Άνδρες	123.344	124.757	125.927	1%	2%
	Γυναίκες	88.087	87.244	90.464	-1%	3%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με το φύλο των απασχολούμενων στους λοιπούς κλάδους την περίοδο 2019-2022, οι άνδρες απασχολούμενοι (από 59% το 2019 σε 60% το 2022) εμφανίζουν υψηλότερα μερίδια σε σύγκριση με τις γυναίκες (από 41% το 2019 σε 40% το 2022).

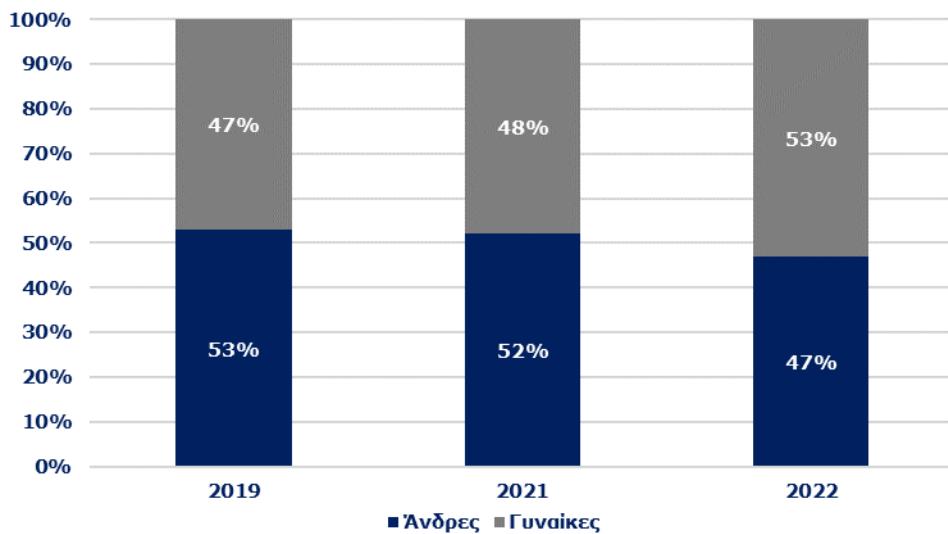
Διάγραμμα 17: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στην εστίαση είναι μικτή, με τα έτη 2019 και 2021 (Άνδρες 53%/52% και Γυναίκες 47%/48%) να πλειοψηφούν οι άνδρες ενώ το 2022 (Άνδρες 47% και Γυναίκες 53%) οι γυναίκες.

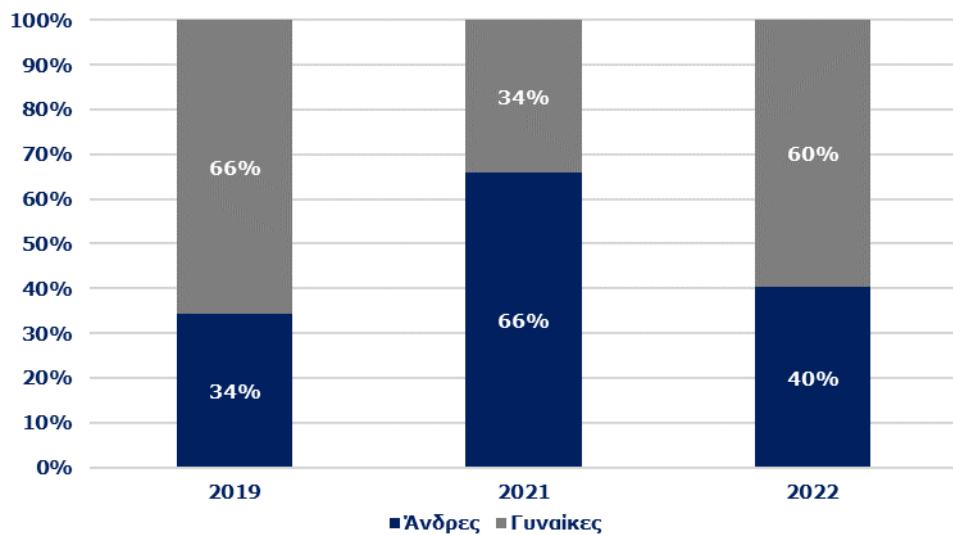
Διάγραμμα 18: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η εικόνα στα καταλύματα είναι μικτή, με τα έτη 2019 και 2022 (Άνδρες 34%/40% και Γυναίκες 66%/60%) να πλειοψηφούν οι γυναίκες ενώ το 2021 (Άνδρες 66% και Γυναίκες 34%) οι άνδρες.

Διάγραμμα 19: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά φύλο απασχολούμενων, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

1.8.7 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων ανά Περιφέρεια

Αναφορικά με την ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων την περίοδο 2019-2021, παρατηρούμε ότι η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-8%, από 151 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-6%, από 786 χιλ. το 2019 σε 737 χιλ. το 2021) και 35-44 ετών (-7%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021) να καταγράφουν πτώση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 45-54 ετών (+5%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2021) και 55+ (+14%, από 687 χιλ. το 2019 σε 786 χιλ. το 2021).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-43%, από 7 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-40%, από 4 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Κρήτης (-30%, από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-22%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-25%, από 30 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-20%, από 45 χιλ. το 2019 σε 36 χιλ. το 2021) και Κρήτης (-19%, από 52 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 35-44 ετών στην Περιφέρεια Ηπείρου (-24%, από 35 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) και για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (-8%, από 22 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2021).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στην Περιφέρει Δυτικής Ελλάδας (+56%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 25-34 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+21%, από 12 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+8%, από 193 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2021) και Θεσσαλίας (+6%, από 74 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2021) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+24%, από 218 χιλ. το 2019 σε 271 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από 35 χιλ. το 2019 σε 42 χιλ. το 2021) και Θεσσαλίας (+15%, από 52 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-6%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικιακές κατηγορίες: 15-24 ετών (+11%, από 151 χιλ. το 2019 σε 169 χιλ. το 2022), 25-34 ετών (+2%, από 786 χιλ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (+8%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022) και 55+ ετών (+24%, από 687 χιλ. το 2019 σε 852 χιλ. το 2022).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες μειώσεις την περίοδο 2019-2022, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-20%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-36%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) και Κρήτης (-17%, από 12 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-13%, από 45 χιλ. το 2019 σε 39 χιλ. το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (-12%, από 30 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 35-44 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (-20%, από 26 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-15%, από 38 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2022) και Ηπείρου (-12%, από 35 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) και για τις ηλικίες 45-54 ετών στην Περιφέρεια Ιονίων Νήσων (-7%, από 22 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2022).

Οι υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις την περίοδο 2019-2022, σημειώθηκαν για τις ηλικίες 15-24 ετών στις Περιφέρειες Πελοποννήσου (+55%, από 5 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+50%, από 7 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+33%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+32%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 25-34 ετών στις Περιφέρειες Δυτικής Μακεδονίας (+15%, από 12 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022) και Δυτικής Ελλάδας (+11%, από 43 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 35-44 ετών στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας (+2%, από 59 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2022), για τις ηλικίες 45-54 ετών στις Περιφέρειες Ηπείρου (+13%, από 32 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+12%, από 74 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (+11%, από 193 χιλ. το 2019 σε 215 χιλ. το 2022) και για τις ηλικίες 55+ ετών στις Περιφέρειες Αττικής (+32%, από 218 χιλ. το 2019 σε 291 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+32%, από 35 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2022) και Δυτικής Ελλάδας (+25%, από 45 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022).

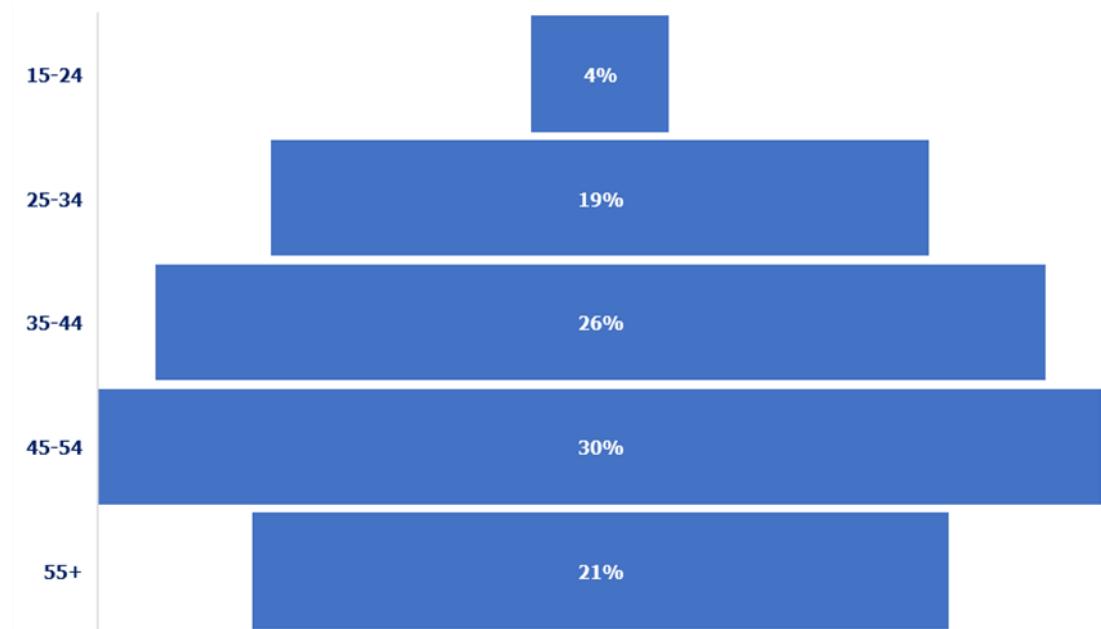
Πίνακας 17: Εξέλιξη των απασχολούμενων ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2015	2019	2021	%Δ 2015-2019	%Δ 2019-2021
Αττική	15-24	49.544	57.161	58.170	15%	2%
	25-34	324.892	301.567	296.867	-7%	-2%
	35-44	435.152	449.035	432.312	3%	-4%
	45-54	369.588	416.252	447.507	13%	8%
	55+	156.719	218.351	271.367	39%	24%
Κεντρική Μακεδονία	15-24	20.242	23.636	17.410	17%	-26%
	25-34	128.351	126.150	118.780	-2%	-6%
	35-44	187.973	187.775	173.500	0%	-8%
	45-54	173.447	193.294	208.697	11%	8%
	55+	90.743	111.836	124.640	23%	11%
Θεσσαλία	15-24	7.677	9.373	10.031	22%	7%
	25-34	48.188	50.918	42.898	6%	-16%
	35-44	71.309	67.239	66.784	-6%	-1%
	45-54	63.656	73.557	77.793	16%	6%
	55+	38.936	52.162	60.148	34%	15%
Δυτική Ελλάδα	15-24	9.704	7.122	11.076	-27%	56%
	25-34	42.399	42.604	45.576	0%	7%
	35-44	63.726	58.683	59.524	-8%	1%
	45-54	55.508	61.730	63.601	11%	3%
	55+	34.855	44.545	50.892	28%	14%
Κρήτη	15-24	10.256	11.792	8.291	15%	-30%
	25-34	48.372	51.598	41.958	7%	-19%
	35-44	64.886	76.167	65.786	17%	-14%
	45-54	56.043	70.319	69.770	25%	-1%
	55+	29.577	43.109	44.844	46%	4%
Πελοπόννησος	15-24	6.318	4.861	4.241	-23%	-13%
	25-34	34.438	36.827	37.405	7%	2%
	35-44	54.864	57.402	52.964	5%	-8%
	45-54	58.126	64.851	66.164	12%	2%
	55+	39.491	47.490	51.227	20%	8%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	15-24	8.444	9.036	8.354	7%	-8%
	25-34	44.626	44.998	36.002	1%	-20%
	35-44	58.169	59.987	52.687	3%	-12%
	45-54	54.984	58.758	61.269	7%	4%
	55+	31.678	41.869	41.994	32%	0%
Στερεά Ελλάδα	15-24	7.587	7.082	6.927	-7%	-2%
	25-34	39.369	37.929	34.140	-4%	-10%
	35-44	54.978	57.861	51.224	5%	-11%
	45-54	50.973	56.595	57.874	11%	2%
	55+	28.100	34.701	42.047	23%	21%
Νότιο Αιγαίο	15-24	7.919	7.445	4.268	-6%	-43%
	25-34	37.132	30.316	22.624	-18%	-25%
	35-44	40.028	37.849	33.040	-5%	-13%
	45-54	29.600	34.697	34.228	17%	-1%
	55+	17.661	22.665	23.273	28%	3%
Ήπειρος	15-24	2.469	2.963	2.417	20%	-18%
	25-34	21.079	19.796	16.892	-6%	-15%
	35-44	32.804	34.789	26.609	6%	-24%
	45-54	30.086	32.437	33.648	8%	4%
	55+	18.833	22.764	24.309	21%	7%
Δυτική Μακεδονία	15-24	4.145	2.727	2.795	-34%	2%
	25-34	14.190	12.196	14.771	-14%	21%
	35-44	25.668	25.596	23.458	0%	-8%
	45-54	24.827	29.727	29.662	20%	0%
	55+	12.414	16.838	18.980	36%	13%
Ιόνια Νησιά	15-24	2.504	3.971	2.395	59%	-40%
	25-34	14.175	13.302	12.724	-6%	-4%
	35-44	20.636	21.066	19.586	2%	-7%
	45-54	21.158	22.465	20.684	6%	-8%
	55+	14.510	16.383	16.959	13%	4%
Βόρειο Αιγαίο	15-24	3.296	4.246	3.314	29%	-22%
	25-34	17.602	18.107	15.964	3%	-12%
	35-44	17.419	19.772	18.074	14%	-9%
	45-54	16.039	18.812	19.532	17%	4%
	55+	10.610	13.879	15.037	31%	8%
Ελλάδα	15-24	140.105	151.415	139.688	8%	-8%
	25-34	814.814	786.309	736.601	-3%	-6%
	35-44	1.127.613	1.153.220	1.075.548	2%	-7%
	45-54	1.004.035	1.133.493	1.190.428	13%	5%
	55+	524.125	686.593	785.716	31%	14%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή κατηγορία για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχουν οι ηλικιακές ομάδες 45-54 ετών (30%) και 35-44 ετών (26%) και ακολουθούν οι ηλικίες 55+ ετών (21%), 25-34 ετών (19%) και 15-24 ετών (4%).

Διάγραμμα 20: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων ανά ηλικιακή ομάδα, 2022

1.8.8 Ηλικιακή διάρθρωση των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία απασχόλησης

Η εικόνα στις ηλικιακές ομάδες για την Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-13%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021) και 35-44 ετών (-8%, από 57 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (+2%, από 37 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2021), 45-54 ετών (+2%, από 65 χιλ. το 2019 σε 66 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (+8%, από 47 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2021) αύξηση.

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-6%, από 52 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+1%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (+6%, από 31 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2021), 45-54 ετών (+5%, από 60 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (+12%, από 44 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021) αύξηση. Στην εστίαση όλες οι κατηγορίες σημειώνουν μείωση: 15-24 ετών (-31%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021), 25-34 ετών (-42%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), 35-44 ετών (-34%, από 4 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), 45-54 ετών (-41%, από 3 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (-61%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021). Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-44%, από 448 απασχολούμενους το 2019 σε 249 απασχολούμενους το 2021), 45-54 ετών (-31%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021) και 55+ ετών (-22%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (+58%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) και 35-44 ετών (+23%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-8%, από 57 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+55%, από 5 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2022), 25-34 ετών (+4%, από 37 χιλ. το 2019 σε 38 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (+0,2%, από 65 χιλ. το 2019 σε 65 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (+11%, από 47 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022).

Στους επιμέρους κλάδους, η εικόνα στους λοιπούς είναι θετική, με εξαίρεση τις ηλικίες 35-44 ετών (-9%, από 52 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες ηλικίες: 15-24 ετών (+31%, από 3 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022), 25-34 ετών (+4%, από 31 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2022), 45-54 ετών (+1%, από 60 χιλ. το 2019 σε 61 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (+12%, από 44 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2022). Στην εστίαση η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (+134%, από 1 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022), 35-44 ετών (+11%, από 4 χιλ. το

2019 σε 4 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (+7%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022) να σημειώνουν αύξηση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (-6%, από 4 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και 45-54 ετών (-24%, από 3 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022) μείωση. Στα καταλύματα η εικόνα είναι μικτή, με τις ηλικίες 15-24 ετών (-45%, από 448 απασχολούμενους το 2019 σε 248 απασχολούμενους το 2022), 35-44 ετών (-17%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και 55+ ετών (-18%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι ηλικίες 25-34 ετών (+28%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022) και 45-54 ετών (+22%, από 1 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022) αύξηση.

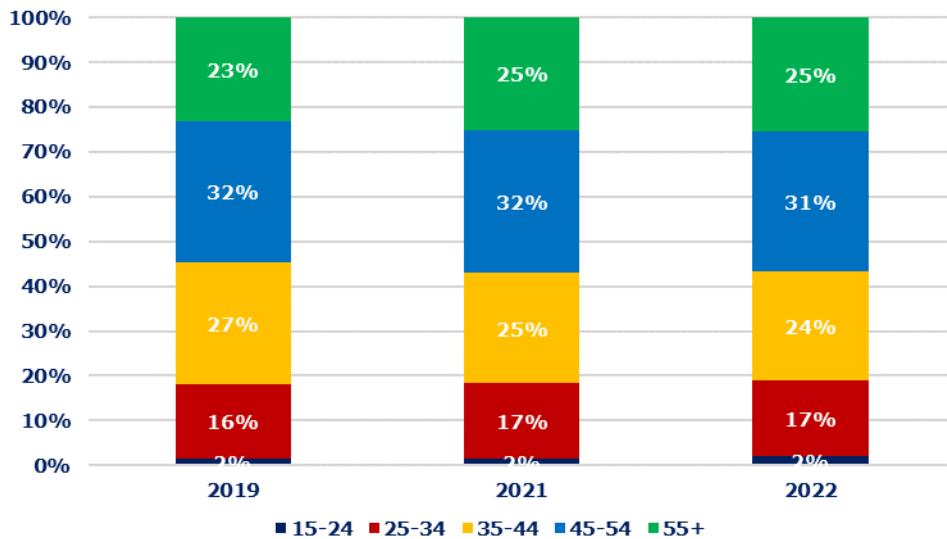
Πίνακας 18: Εξέλιξη των απασχολούμενων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά ηλικιακή διάρθρωση και ανά κατηγορία απασχόλησης, 2019-2022

Περιφέρεια	Ηλικιακή διάρθρωση	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λοιποί κλάδοι	15-24	2.968	2.999	3.884	1%	31%
	25-34	31.335	33.186	32.720	6%	4%
	35-44	52.101	48.725	47.481	-6%	-9%
	45-54	60.132	63.256	60.730	5%	1%
	55+	44.099	49.472	49.345	12%	12%
Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης	15-24	1.446	992	3.383	-31%	134%
	25-34	4.484	2.621	4.218	-42%	-6%
	35-44	4.010	2.653	4.436	-34%	11%
	45-54	3.324	1.950	2.531	-41%	-24%
	55+	2.308	909	2.472	-61%	7%
Καταλύματα	15-24	448	249	248	-44%	-45%
	25-34	1.009	1.597	1.296	58%	28%
	35-44	1.290	1.586	1.067	23%	-17%
	45-54	1.395	958	1.696	-31%	22%
	55+	1.083	846	885	-22%	-18%
Πελοπόννησος	15-24	4.861	4.241	7.515	-13%	55%
	25-34	36.827	37.405	38.234	2%	4%
	35-44	57.402	52.964	52.984	-8%	-8%
	45-54	64.851	66.164	64.957	2%	0%
	55+	47.490	51.227	52.701	8%	11%

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων για τους λοιπούς κλάδους της Περιφέρειας Πελοποννήσου, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 32% το 2019 σε 31% το 2022), 55+ ετών (από 23% το 2019 σε 25% το 2022), 35-44 ετών (από 27% το 2019 σε 24% το 2022) και 25-34 ετών (από 16% το 2019 σε 17% το 2022). Μικρότερα είναι τα μερίδια που καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (2% καθ' όλη την εξεταζόμενη περίοδο).

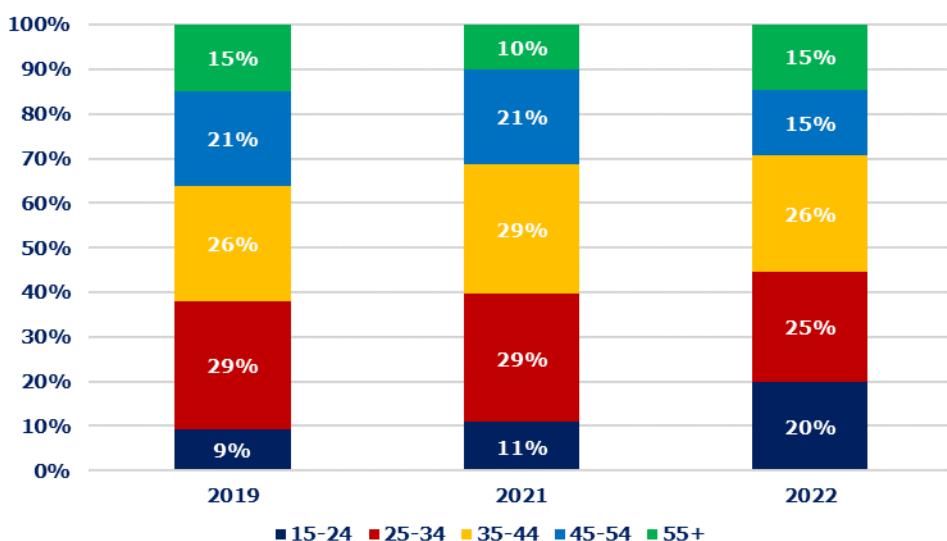
Διάγραμμα 21: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στους Λοιπούς Κλάδους ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σε ότι αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στην εστίαση, παρατηρούμε ότι σε όλη την εξεταζόμενη περίοδο τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 35-44 ετών (από 26% το 2019 σε 26% το 2022), 25-34 ετών (από 29% το 2019 σε 25% το 2022), 45-54 ετών (από 21% το 2019 σε 15% το 2022), 55+ ετών (από 15% το 2019 σε 15% το 2022) και 15-24 ετών (από 9% το 2019 σε 20% το 2022).

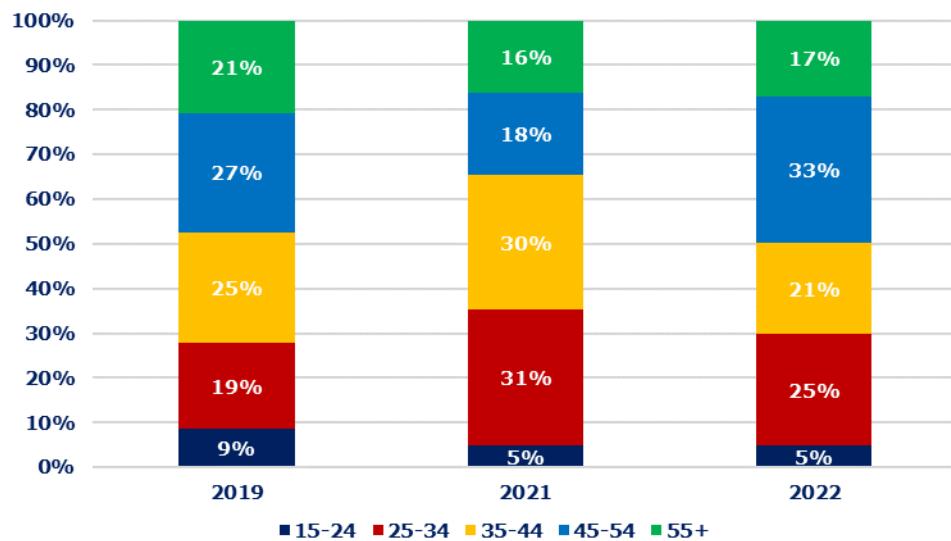
Διάγραμμα 22: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στην Εστίαση ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ηλικιακών ομάδων στα καταλύματα, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά απασχολούμενων καταγράφονται στις ηλικίες 45-54 ετών (από 27% το 2019 σε 33% το 2022), 25-34 ετών (από 19% το 2019 σε 25% το 2022), 35-44 ετών (από 25% το 2019 σε 21% το 2022) και 55+ ετών (από 21% το 2019 σε 17% το 2022). Μικρότερα είναι τα μερίδια που καταγράφονται στις ηλικίες 15-24 ετών (από 9% το 2019 σε 5% το 2022).

Διάγραμμα 23: Ποσοστιαία κατανομή των απασχολούμενων στα Καταλύματα ανά ηλικιακή ομάδα για την Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: Έρευνα Εργατικού Δυναμικού ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Συμπερασματικά, μπορούμε να αναφέρουμε ότι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα καταλύματα και η εστίαση προσφέρουν μεγαλύτερες ευκαιρίες απασχόλησης στις νεότερες ηλικίες (15-34 ετών) απ' ότι οι λοιποί κλάδοι.

1.8.9 Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Η ανεργία στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -17% (από 819 χιλ. το 2019 σε 678 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των ανέργων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+10%, από 41 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2021), Κρήτης (+34%, από 33 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Πελοποννήσου (+7%, από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (+28%, από 21 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (+1%, από 11 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-31%, από 294 χιλ. το 2019 σε 203 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-21%, από 157 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Θεσσαλίας (-11%, από 58 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-28%, από 68 χιλ. το 2019 σε 49 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 40 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (-22%, από 28 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Ηπείρου (-16%, από 22 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-28%, από 16 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η ανεργία σημείωσε μείωση κατά -28% (από 819 χιλ. το 2019 σε 588 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την Κρήτη (+3%, από 33 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022), την Πελοπόννησο (+8%, από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) και τα Ιόνια Νησιά (+2%, από 11 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-41%, από 294 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-25%, από 157 χιλ. το 2019 σε 117 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (-9%, από 58 χιλ. το 2019 σε 52 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-11%, από 41 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-49%, από 68 χιλ. το 2019 σε 35 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-17%, από 40 χιλ. το 2019 σε 33 χιλ. το 2022), Δυτικής Μακεδονίας (-33%, από 28 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022), Ηπείρου (-18%, από 22 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-28%, από 21 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-39%, από 16 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2022).

Αναφορικά με το ποσοστό των ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό για το 2022, παρατηρούμε ότι τα χαμηλότερα ποσοστά καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (10%), Νοτίου Αιγαίου (11%), Βορείου Αιγαίου (11%) και Κρήτης (12%) και τα υψηλότερα στις Περιφέρειες Θεσσαλίας (16%), Κεντρικής Μακεδονίας (15%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (15%) και Στερεάς Ελλάδας (14%).

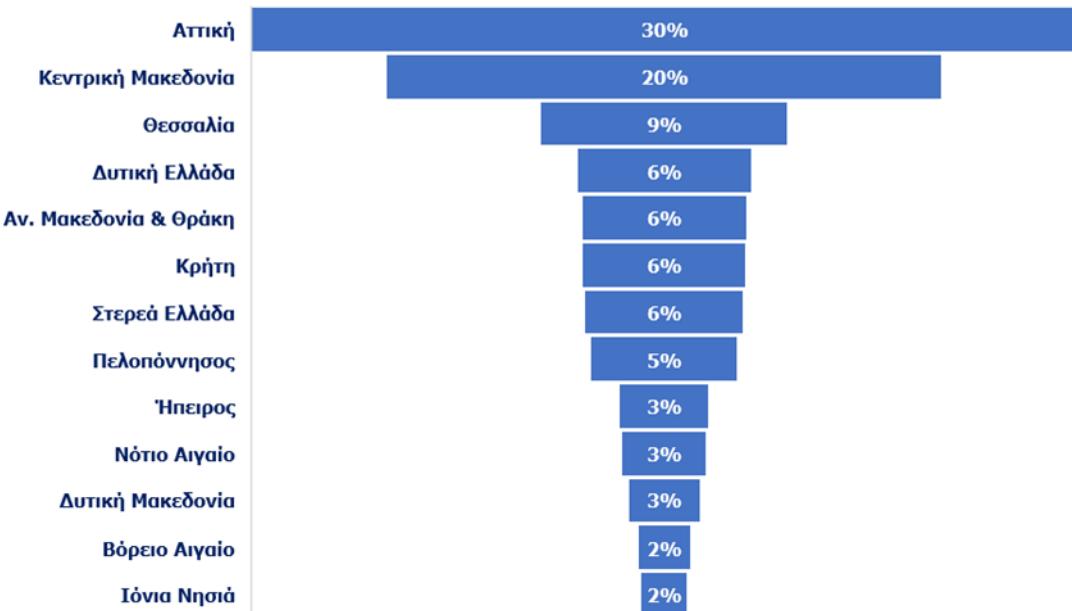
Πίνακας 19: Εξέλιξη της ανεργίας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019		2021		2022		%Δ	
	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	Αριθμός ανέργων (σε χιλ.)	% Ανέργων ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό	2019-2021	2019-2022
Αττική	294	17%	203	12%	175	10%	-31%	-41%
Κεντρική Μακεδονία	157	20%	124	16%	117	15%	-21%	-25%
Θεσσαλία	58	19%	51	17%	52	16%	-11%	-9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	41	16%	46	19%	37	15%	10%	-11%
Δυτική Ελλάδα	68	24%	49	17%	35	13%	-28%	-49%
Κρήτη	33	12%	45	16%	34	12%	34%	3%
Στερεά Ελλάδα	40	17%	40	17%	33	14%	-1%	-17%
Πελοπόννησος	29	12%	31	13%	31	13%	7%	8%
Δυτική Μακεδονία	28	25%	22	20%	19	13%	-22%	-33%
Ήπειρος	22	16%	19	15%	18	13%	-16%	-18%
Νότιο Αιγαίο	21	14%	27	19%	15	11%	28%	-28%
Ιόνια Νησιά	11	12%	11	13%	11	13%	1%	2%
Βόρειο Αιγαίο	16	18%	12	14%	10	11%	-28%	-39%
Σύνολο	819	17%	678	15%	588	12%	-17%	-28%

Πηγή: ΕΕΔ ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό καταγράφεται στην Περιφέρεια Αττικής (30%) και ακολουθούν οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (20%), Θεσσαλίας (9%), Δυτικής Ελλάδας (6%), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (6%), Κρήτης (6%), Στερεάς Ελλάδας (6%), Πελοποννήσου (5%), Ήπειρου (3%), Νοτίου Αιγαίου (3%), Δυτικής Μακεδονίας (3%), Βορείου Αιγαίου (2%) και Ιονίων Νήσων (2%).

Διάγραμμα 24: Ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

'Οσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των ανέργων στις Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφει το 5% των ανέργων της χώρας, σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 αύξηση κατά +8% (από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022) ενώ την περίοδο 2019-2021 αύξηση κατά +7% (από 29 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021). Παράλληλα, εμφανίζει το 2022 και το 5^ο υψηλότερο -μαζί με τις Περιφέρειες Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων- ποσοστό ανεργίας ως προς τον οικονομικά ενεργό πληθυσμό της (13% έναντι 12% το 2019 και 13% το 2021) στο σύνολο των 13 Περιφερειών.

2 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΥΠΟΔΟΜΕΣ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ

2.1 ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ 2022

2.1.1 Ξενοδοχειακό δυναμικό⁴ Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 20: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	274	457	586	754	185	2.256
	Δωμάτια	34.672	38.238	21.036	18.998	2.816	115.760
	Κλίνες	72.769	77.820	41.382	36.412	5.551	233.934
Κρήτη	Μονάδες	159	351	425	546	169	1.650
	Δωμάτια	25.973	33.638	18.259	17.636	3.992	99.498
	Κλίνες	55.266	66.848	34.553	31.560	7.752	195.979
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	71	177	276	415	72	1.011
	Δωμάτια	10.275	13.960	14.555	12.572	1.500	52.862
	Κλίνες	21.263	27.873	28.946	24.482	2.932	105.496
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	65	146	291	297	349	1.148
	Δωμάτια	10.109	11.076	10.079	7.664	7.406	46.334
	Κλίνες	21.320	22.419	20.617	15.220	14.981	94.557
Αττική	Μονάδες	51	138	169	227	113	698
	Δωμάτια	7.820	10.125	7.482	6.836	2.314	34.577
	Κλίνες	15.104	19.787	14.250	12.620	5.041	66.802
Πελοπόννησος	Μονάδες	32	144	240	203	59	678
	Δωμάτια	3.280	5.066	6.498	4.251	772	19.867
	Κλίνες	7.262	10.185	12.804	8.068	1.504	39.823
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	9	52	162	231	53	507
	Δωμάτια	706	3.741	4.457	5.186	859	14.949
	Κλίνες	1.559	7.676	8.696	9.799	1.624	29.354
Θεσσαλία	Μονάδες	30	119	145	186	68	548
	Δωμάτια	1.651	3.960	3.884	4.134	1.202	14.831
	Κλίνες	3.410	7.927	7.596	7.971	2.475	29.379
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	34	138	159	40	381
	Δωμάτια	1.097	1.850	4.876	3.715	615	12.153
	Κλίνες	2.175	3.602	9.478	6.991	1.181	23.427
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	14	34	123	144	66	381
	Δωμάτια	1.316	2.068	3.909	2.980	971	11.244
	Κλίνες	2.728	4.293	7.727	5.843	1.896	22.487
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	7	43	110	91	21	272
	Δωμάτια	1.500	2.705	3.317	2.064	267	9.853
	Κλίνες	3.206	5.457	6.297	3.965	522	19.447
Ήπειρος	Μονάδες	18	98	176	125	18	435
	Δωμάτια	1.487	1.784	3.481	2.121	293	9.166
	Κλίνες	3.139	3.846	7.098	4.151	565	18.799
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	4	14	62	33	9	122
	Δωμάτια	99	356	1.403	687	196	2.741
	Κλίνες	219	773	2.977	1.528	643	6.140
Σύνολο	Μονάδες	744	1.807	2.903	3.411	1.222	10.087
	Δωμάτια	99.985	128.567	103.236	88.844	23.203	443.835
	Κλίνες	209.420	258.506	202.421	168.610	46.667	885.624

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

⁴ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται σε αυτή την Ενότητα προέρχονται αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ.

Η Ελλάδα το 2022 διέθετε 10.087 ξενοδοχειακές μονάδες με 443.835 δωμάτια και 885.624 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής, που δέχονται και τον μεγαλύτερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 67% του ξενοδοχειακού δυναμικού της χώρας (6.763 ξενοδοχειακές μονάδες).

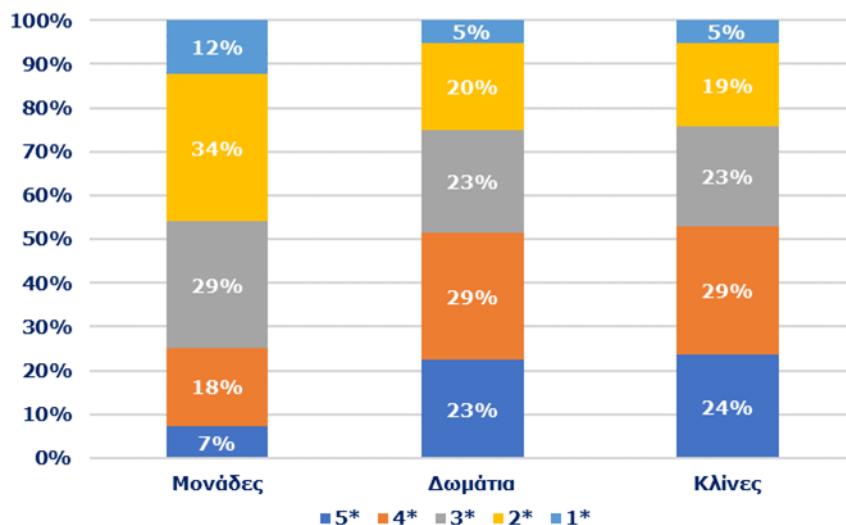
Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (34%) και 3* (29%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (7%). Οι υπόλοιπες κατηγορίες 4* (18%) και 1* (12%).

Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι πιο ισοκατανεμημένη, με εξαίρεση τα 1*. Συγκεκριμένα: 5* το 23%, 4* το 29%, 3* το 23%, 2* το 20% και 1* μόλις το 5%. Παρόμοια εικόνα και στις κλίνες 5* το 24%, 4* το 29%, 3* το 23%, 2* το 19% και 1* το 5%.

Συμπερασματικά, μπορούμε να πούμε ότι τα 5* παρόλο που αντιπροσωπεύουν μόλις το 7% των ξενοδοχειακών μονάδων εντούτοις κατέχουν το 23% των δωματίων και το 24% των κλινών.

Τέλος, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (37%) και της Κρήτης (21%) έχουν τον μεγαλύτερο αριθμό 5* ξενοδοχείων αντιπροσωπεύοντας το 58% του συνόλου.

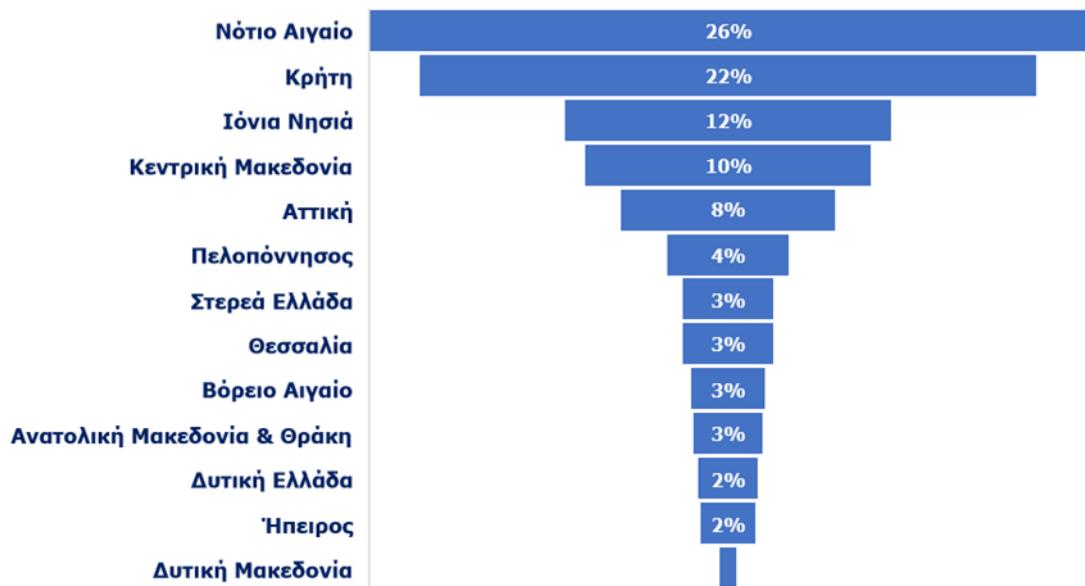
Διάγραμμα 25: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Ελλάδα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

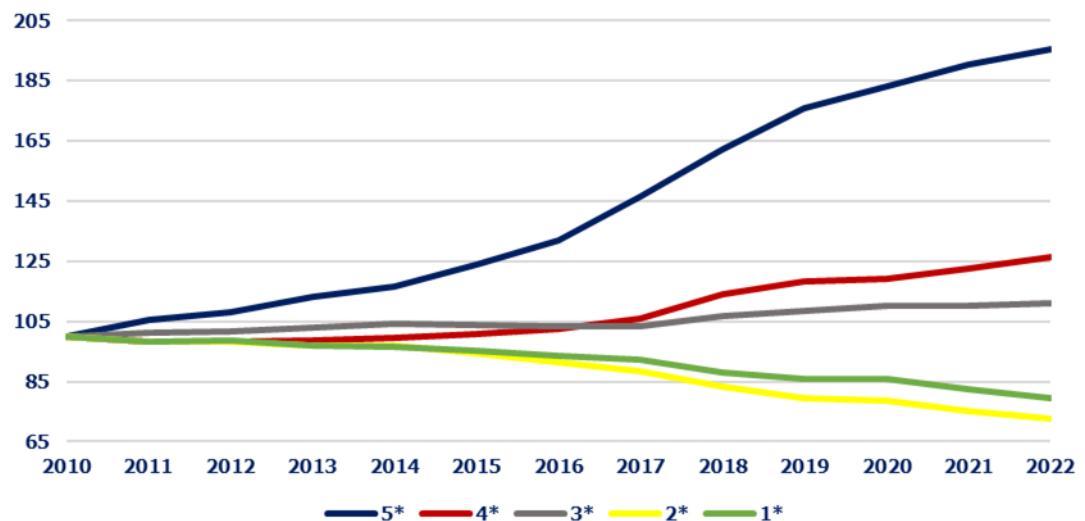
Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Κεντρικής Μακεδονίας και της Αττικής αντιπροσωπεύουν και το 2022 το 79% των ξενοδοχειακών δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 26: Ποσοστιαία κατανομή ξενοδοχειακών δωματίων ανά Περιφέρεια, 2022

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της χώρας την περίοδο 2010-2022, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+96%), 4* (+26%) και 3* (+11%) και μείωση στα 2* (-28%) και 1* (-21%).

Διάγραμμα 27: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στο σύνολο της Ελλάδας (2010=100), 2010-2022

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.1.2 Ξενοδοχειακό δυναμικό Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2022 το 7% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 678 μονάδες με 19.867 δωμάτια και 39.823 κλίνες.

Πίνακας 21: Ξενοδοχειακό δυναμικό της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

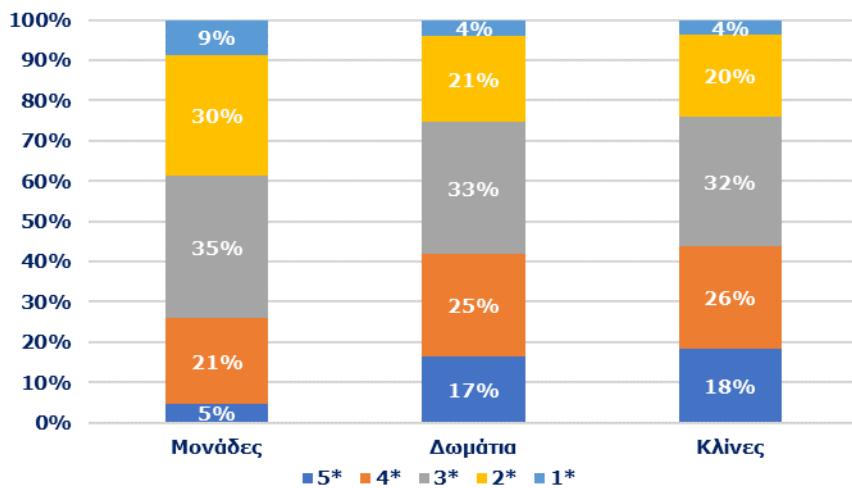
Ενότητα		5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Μεσσηνίας	Μονάδες	12	25	47	62	15	161
	Δωμάτια	1.545	1.369	1.204	1.346	224	5.688
	Κλίνες	3.765	2.768	2.236	2.565	427	11.761
Αργολίδας	Μονάδες	7	31	40	47	20	145
	Δωμάτια	772	1.702	1.691	1.011	220	5.396
	Κλίνες	1.575	3.383	3.303	1.950	426	10.637
Κορινθίας	Μονάδες	2	14	38	32	8	94
	Δωμάτια	615	824	1.342	841	108	3.730
	Κλίνες	1.184	1.569	2.782	1.604	212	7.351
Λακωνίας	Μονάδες	7	47	76	33	7	170
	Δωμάτια	305	837	1.596	560	83	3.381
	Κλίνες	622	1.740	3.113	1.044	180	6.699
Αρκαδίας	Μονάδες	4	27	39	29	9	108
	Δωμάτια	43	334	665	493	137	1.672
	Κλίνες	116	725	1.370	905	259	3.375
Σύνολο	Μονάδες	32	144	240	203	59	678
	Δωμάτια	3.280	5.066	6.498	4.251	772	19.867
	Κλίνες	7.262	10.185	12.804	8.068	1.504	39.823

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών, παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 3* (35%), 2* (30%) και 4* (21%) ξενοδοχεία και χαμηλή στα 5* (5%) και 1* (9%). Η εικόνα στα ξενοδοχειακά δωμάτια είναι ελαφρώς πιο ισοκατανεμημένη με εξαίρεση τα 1*, 5* (17%), 4* (25%), 3* (33%), 2* (21%) και 1* (4%).

Παρόμοια εικόνα με τα δωμάτια συναντάμε και στις κλίνες, 5* (18%), 4* (26%), 3* (32%), 2* (20%) και 1* (4%).

Διάγραμμα 28: Κατανομή ξενοδοχειακών μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία αστεριών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2022

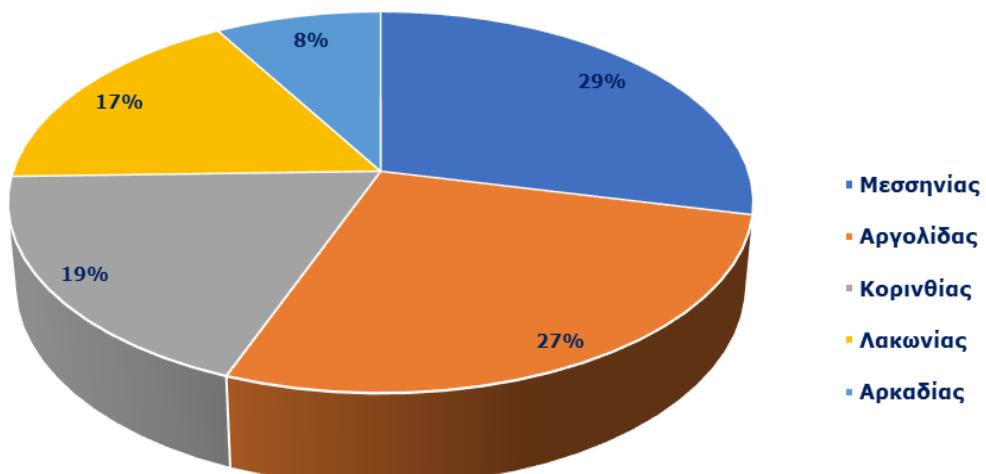

Πηγή: ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 29% των δωματίων της Περιφέρειας με 161 μονάδες, 5.688 δωμάτια και 11.761 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 27% του δυναμικού της Περιφέρειας με 145 μονάδες, 5.396 δωμάτια και 10.637 κλίνες,
- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 19% του δυναμικού της Περιφέρειας με 94 μονάδες, 3.730 δωμάτια και 7.351 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας διαθέτει το 17% του δυναμικού της Περιφέρειας με 170 μονάδες, 3.381 δωμάτια και 6.699 κλίνες και
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 8% του δυναμικού με 108 μονάδες, 1.672 δωμάτια και 3.375 κλίνες.

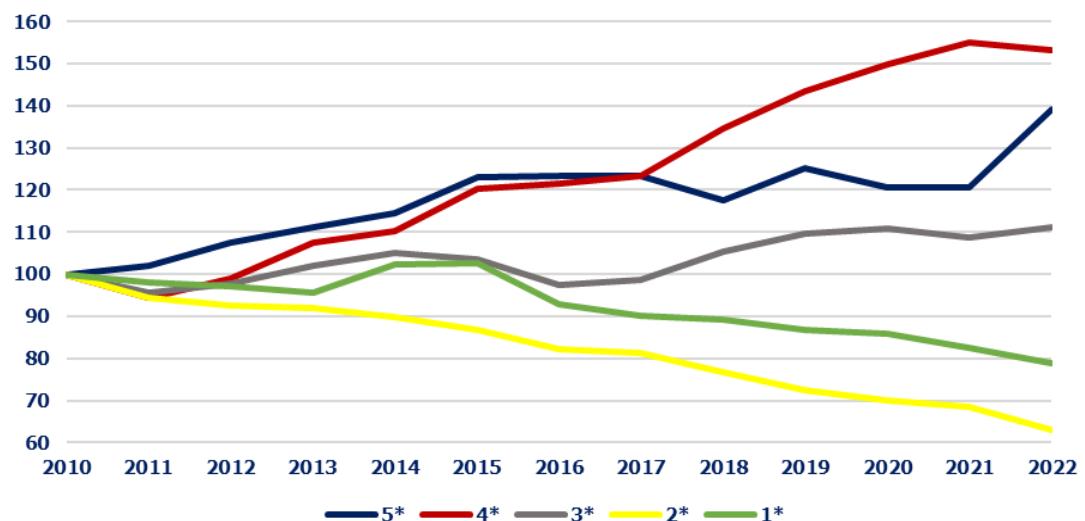
Διάγραμμα 29: Ποσοστιαία κατανομή του ξενοδοχειακού δυναμικού σε δωμάτια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2010-2022, παρατηρούμε αύξηση στα 5* (+39%), 4* (+53%) και 3* (+11%) και μείωση στα 2* (-37%) και 1* (-21%).

Διάγραμμα 30: Εξέλιξη των ξενοδοχειακών δωματίων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (2010=100), 2010-2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.2 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΕΝΟΙΚΙΑΖΟΜΕΝΩΝ ΔΩΜΑΤΙΩΝ, 2019

2.2.1 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Πίνακας 22: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

Δυναμικό Ενοικιαζόμενων Δωματίων ανά Περιφέρεια, 2019						
Περιφέρεια		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	582	2.060	3.517	1.165	7.324
	Δωμάτια	4.564	15.892	23.591	6.891	50.938
	Κλίνες	11.060	36.879	53.146	15.229	116.314
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	103	977	1.857	1.128	4.065
	Δωμάτια	869	7.688	13.249	7.255	29.061
	Κλίνες	2.144	17.211	31.707	17.225	68.287
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	157	812	2.063	1.222	4.254
	Δωμάτια	1.320	5.767	12.398	6.331	25.816
	Κλίνες	3.296	14.411	29.350	15.067	62.124
Κρήτη	Μονάδες	137	1.171	1.507	523	3.338
	Δωμάτια	1.243	9.294	10.470	3.135	24.142
	Κλίνες	2.987	22.037	23.698	7.036	55.758
Θεσσαλία	Μονάδες	48	375	922	348	1.693
	Δωμάτια	401	2.267	6.096	2.175	10.939
	Κλίνες	1.089	5.602	13.901	4.788	25.380
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	49	447	532	238	1.266
	Δωμάτια	346	3.567	3.494	1.271	8.678
	Κλίνες	826	7.804	7.621	2.690	18.941
Ήπειρος	Μονάδες	132	480	523	192	1.327
	Δωμάτια	1.189	2.880	2.917	993	7.979
	Κλίνες	2.914	7.238	6.766	2.196	19.114
Πελοπόννησος	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	25	210	676	241	1.152
	Δωμάτια	240	1.546	4.221	1.315	7.322
	Κλίνες	549	3.921	9.858	2.832	17.160
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	10	157	669	121	957
	Δωμάτια	64	1.181	4.408	658	6.311
	Κλίνες	179	2.896	9.843	1.396	14.314
Αττική	Μονάδες	124	133	338	180	775
	Δωμάτια	1.211	1.233	2.425	1.008	5.877
	Κλίνες	2.863	2.786	5.329	2.226	13.204
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	21	102	105	45	273
	Δωμάτια	141	731	639	232	1.743
	Κλίνες	345	1.674	1.493	543	4.055
Δυτική Μακεδονία	Μονάδες	18	38	32	3	91
	Δωμάτια	113	274	224	14	625
	Κλίνες	244	612	524	33	1.413
Σύνολο	Μονάδες	1.472	7.373	13.349	5.602	27.796
	Δωμάτια	12.209	55.134	87.650	32.217	187.210
	Κλίνες	29.832	129.949	201.730	73.528	435.039

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

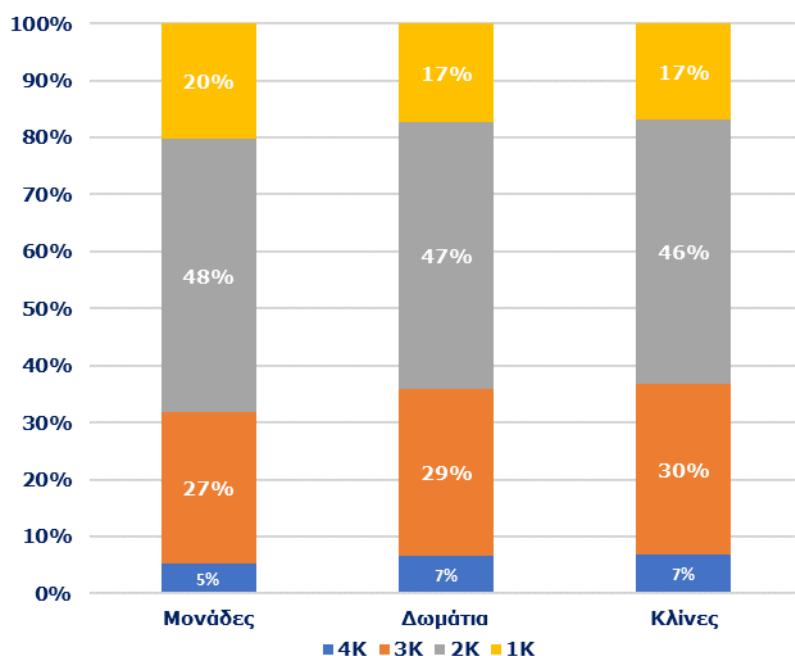
Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2019 διέθετε 27.796 μονάδες ενοικιαζόμενων δωματίων με 187.210 δωμάτια και 435.039 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσώπευαν το 2019 το 74% του δυναμικού ενοικιαζόμενων δωματίων της χώρας (20.674 μονάδες). Το top-5 των Περιφερειών, με εξαίρεση την Θεσσαλία αντί για την Αττική, παραμένει ίδιο και για το δυναμικό των ενοικιαζόμενων δωματίων.

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες 2K (48%), 3K (27%) και 1K (20%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (29%), 2K (47%) και 1K (17%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (30%), 2K (46%) και 1K (17%). Σε αντίθεση με το ξενοδοχειακό δυναμικό και τα 5* ξενοδοχεία, που αν και αποτελούν μόλις το 6% των μονάδων κατέχουν το 21% των δωματίων και το 22% των κλινών, τα ενοικιαζόμενα δωμάτια με 4K δεν εμφανίζουν σημαντικές διαφοροποιήσεις στα δωμάτια και στις κλίνες.

Διάγραμμα 31: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Ελλάδα, 2019

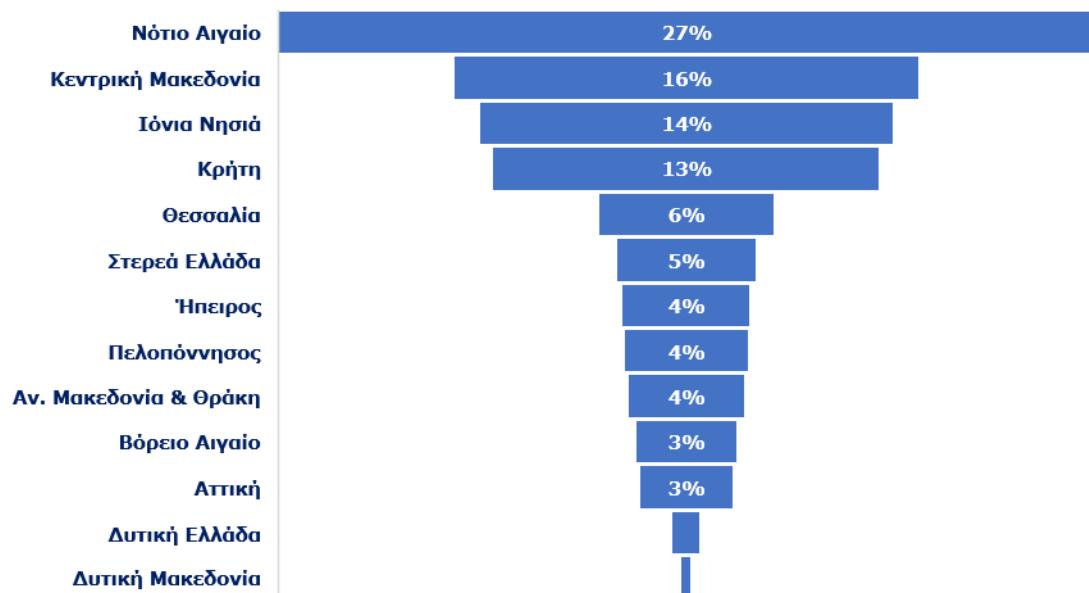

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Την μεγαλύτερη συγκέντρωση σε μονάδες με 4Κ έχουν οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (40%), Ιονίων Νήσων (11%), Κρήτης (9%) και Ηπείρου (9%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 4Κ. Ενώ οι Περιφέρειες με την μεγαλύτερη συγκέντρωση στις μονάδες με 3Κ είναι το Νότιο Αιγαίο (28%), η Κρήτη (16%), η Κεντρική Μακεδονία (13%) και τα Ιόνια Νησιά (11%) αντιπροσωπεύοντας το 68% των μονάδων με 3Κ.

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, αξιοσημείωτο είναι ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κεντρικής Μακεδονίας, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Θεσσαλίας αντιπροσωπεύουν το 2019 το 75% των δωματίων της χώρας. Παρόμοια είναι η εικόνα και για τις κλίνες στις επιμέρους Περιφέρειες.

Διάγραμμα 32: Ποσοστιαία κατανομή των ενοικιαζόμενων δωματίων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019

2.2.2 Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2019 το 5% των μονάδων, το 4% των δωματίων και το 4% των κλινών της χώρας. Συνολικά διαθέτει 1.281 μονάδες με 7.779 δωμάτια και 18.975 κλίνες.

Πίνακας 23: Δυναμικό ενοικιαζόμενων δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

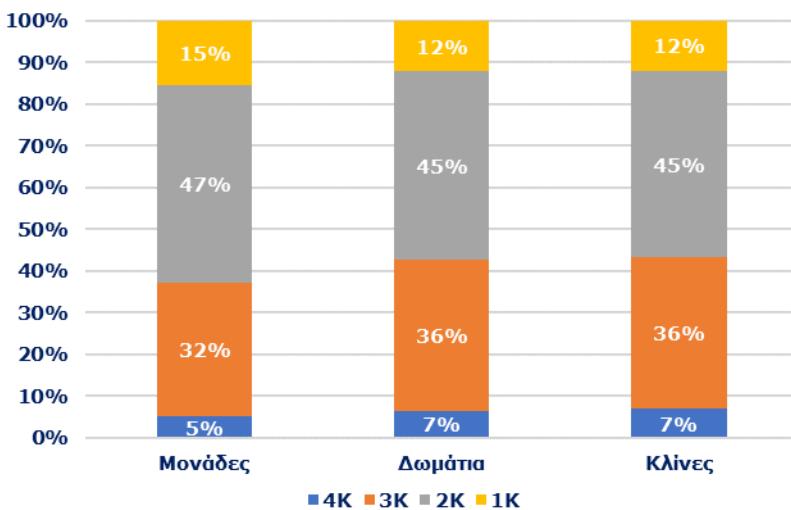
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ Ενοικιαζόμενα δωμάτια 2019						
Ενότητα		4K	3K	2K	1K	Σύνολο
Μεσσηνίας	Μονάδες	9	80	205	126	420
	Δωμάτια	60	460	1.071	582	2.173
	Κλίνες	166	1.214	2.849	1.433	5.662
Αργολίδας	Μονάδες	28	141	120	10	299
	Δωμάτια	197	1.091	828	58	2.174
	Κλίνες	505	2.602	1.792	134	5.033
Λακωνίας	Μονάδες	15	111	109	26	261
	Δωμάτια	154	750	688	132	1.724
	Κλίνες	400	1.787	1.673	283	4.143
Αρκαδίας	Μονάδες	5	48	131	29	213
	Δωμάτια	31	310	741	131	1.213
	Κλίνες	71	776	1.714	319	2.880
Κορινθου	Μονάδες	9	31	43	5	88
	Δωμάτια	66	203	190	36	495
	Κλίνες	194	499	466	98	1.257
Σύνολο	Μονάδες	66	411	608	196	1.281
	Δωμάτια	508	2.814	3.518	939	7.779
	Κλίνες	1.336	6.878	8.494	2.267	18.975

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Στις επιμέρους κατηγορίες κλειδιών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στις μονάδες με 2K (47%) και 3K (32%) και χαμηλή στις μονάδες με 4K (5%) και 1K (15%).

Η εικόνα στα δωμάτια δεν αλλάζει σημαντικά: 4K (7%), 3K (36%), 2K (45%) και 1K (12%) ενώ παρόμοια είναι η εικόνα και στις κλίνες: 4K (7%), 3K (36%), 2K (45%) και 1K (12%).

Διάγραμμα 33: Κατανομή ενοικιαζόμενων μονάδων, δωματίων και κλινών ανά κατηγορία κλειδιών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019

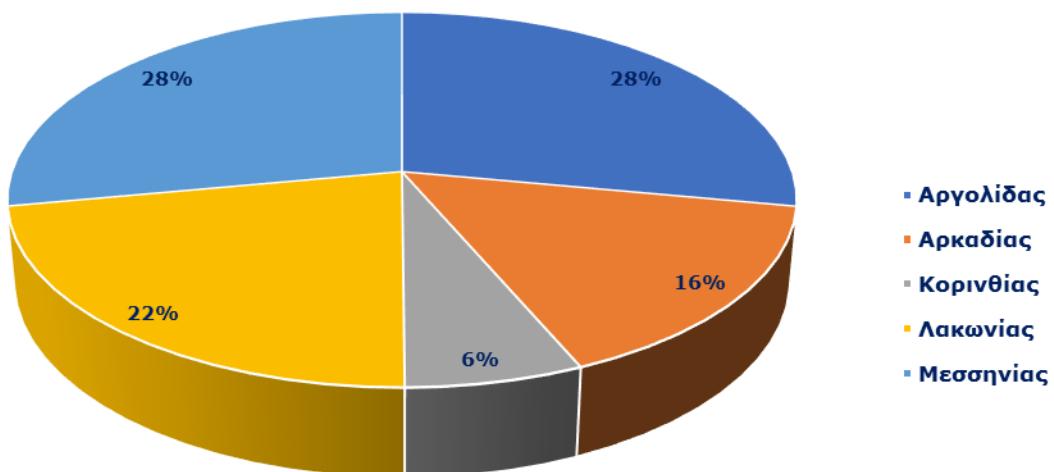

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 28% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 420 μονάδες, 2.173 δωμάτια και 5.662 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 28% του δυναμικού της Περιφέρειας με 299 μονάδες, 2.174 δωμάτια και 5.033 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 22% του δυναμικού της Περιφέρειας με 261 μονάδες, 1.724 δωμάτια και 4.143 κλίνες,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 16% του δυναμικού της Περιφέρειας με 213 μονάδες, 1.213 δωμάτια και 2.880 κλίνες και
- Η Ενότητα Κορίνθου διαθέτει το 6% του δυναμικού με 88 μονάδες, 495 δωμάτια και 1.257 κλίνες.

Διάγραμμα 34: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence
Περιφέρεια Πελοποννήσου

2.3 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΛΩΜΕΝΩΝ ΚΑΤΟΙΚΙΩΝ ΚΑΙ ΕΠΑΥΛΕΩΝ, 2018

2.3.1 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Λόγω μη δημοσίευσης νέων στοιχείων από την βάση του ΜΗΤΕ, τα στοιχεία που παρατίθενται στην συγκεκριμένη Ενότητα είναι τα τελευταία διαθέσιμα.

Η Ελλάδα το 2018 διέθετε και 11.415 τουριστικές επιπλωμένες κατοικίες και επαύλεις με 17.300 δωμάτια και 90.910 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης και της Πελοποννήσου αντιπροσώπευαν το 2018 το 79% του δυναμικού των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας (9.055 δωμάτια).

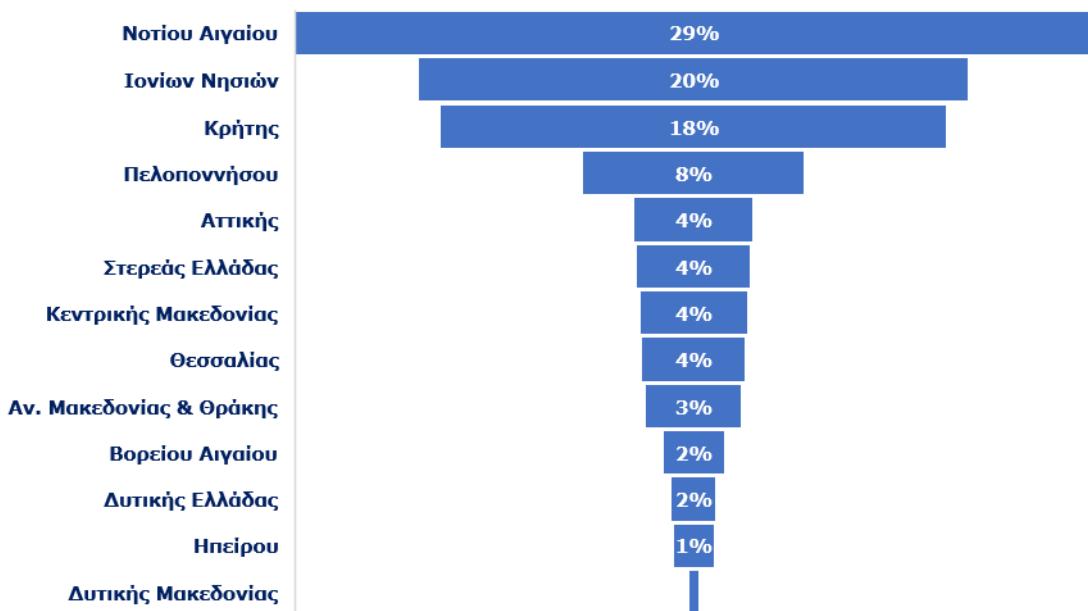
Πίνακας 24: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2018			
Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	3.862	4.972	28.326
Ιονίων Νήσων	2.235	3.432	18.691
Κρήτης	2.306	3.159	17.623
Πελοποννήσου	652	1.384	6.125
Αττικής	483	744	4.232
Στερεάς Ελλάδας	240	709	2.763
Κεντρικής Μακεδονίας	411	672	3.445
Θεσσαλίας	502	648	3.531
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	242	599	2.383
Βορείου Αιγαίου	228	384	1.473
Δυτικής Ελλάδας	129	277	1.084
Ηπείρου	98	256	949
Δυτικής Μακεδονίας	27	64	285
Σύνολο	11.415	17.300	90.910

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την κατανομή των δωματίων, παρατηρούμε ότι οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (29%), των Ιονίων Νήσων (20%), της Κρήτης (18%) και της Πελοποννήσου (8%) αντιπροσώπευαν το 2018 το 75% των δωματίων της χώρας.

Διάγραμμα 35: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2018

Η εικόνα διαφοροποιείται ελαφρώς στις κλίνες με τις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου (31%), των Ιονίων Νήσων (21%), της Κρήτης (19%) και της Πελοποννήσου (7%) να αντιπροσωπεύουν για το 2018 το 78% των κλινών της χώρας.

Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2018 το 79% των μονάδων, το 75% των δωματίων και το 78% των κλινών.

2.3.2 Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2018 το 6% των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της χώρας, το 8% των δωματίων και το 7% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 652 μονάδες με 1.384 δωμάτια και 6.125 κλίνες.

Πίνακας 25: Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

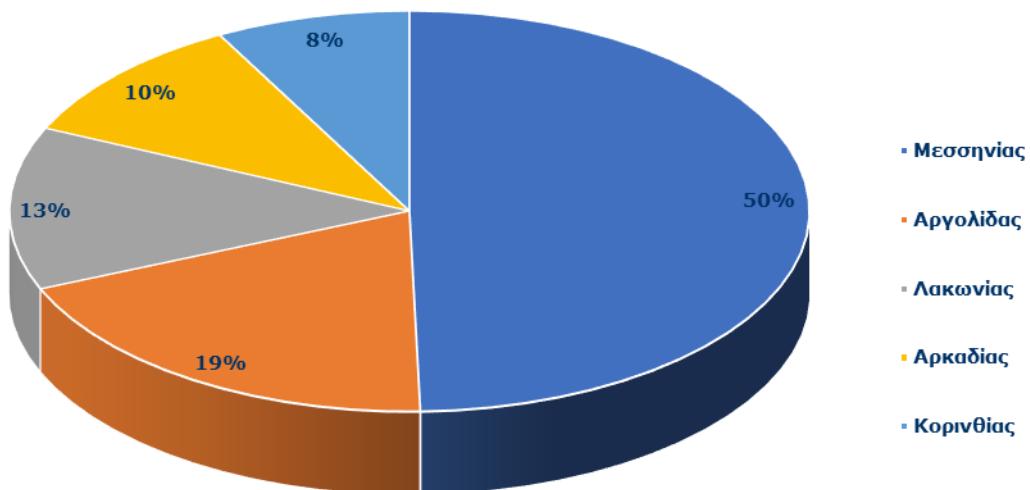
Δυναμικό τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα, 2018			
Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Μεσσηνίας	262	686	2.453
Αργολίδας	184	264	1.723
Λακωνίας	79	182	759
Αρκαδίας	56	143	556
Κορινθίας	71	109	634
Σύνολο	652	1.384	6.125

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 50% του δυναμικού δωματίων της Περιφέρειας με 262 μονάδες, 686 δωμάτια και 2.453 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 19% του δυναμικού της Περιφέρειας με 184 μονάδες, 264 δωμάτια και 1.723 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 13% του δυναμικού της Περιφέρειας με 79 μονάδες, 182 δωμάτια και 759 κλίνες,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 10% του δυναμικού με 56 μονάδες, 143 δωμάτια και 556 κλίνες και
- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 8% του δυναμικού με 71 μονάδες, 109 δωμάτια και 634 κλίνες.

Διάγραμμα 36: Ποσοστιαία κατανομή των δωματίων των τουριστικών επιπλωμένων κατοικιών και επαύλεων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2018

Πηγή: ΜΗΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

2.4 ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΥΤΕΡΕΥΟΥΣΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΕΣ, 2001-2011

Στην Ενότητα αυτή γίνεται η καταγραφή του συνόλου των κατοικιών καθώς επίσης των κενών και των δευτερεύουσων και εξοχικών κατοικιών. Η καταγραφή αυτή γίνεται λόγω της σημαντικής αύξησης των βραχυχρόνιων μισθώσεων (μέσω Airbnb κ.α.) στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια. Οι κενές και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες αποτελούν ή μπορούν να αποτελέσουν καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης.

Σύμφωνα με την τελευταία απογραφή κατοικιών που διενεργήθηκε το 2011, η Ελλάδα σημείωσε αύξηση στο σύνολο των κατοικιών της κατά +17% (από 5.476.162 το 2001 σε 6.384.353 το 2011). Σε απόλυτες τιμές, οι μεγαλύτερες αυξήσεις εντοπίστηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (+290.780 κατοικίες ή +16%), Κεντρικής Μακεδονίας (+163.354 κατοικίες ή +18%) και Κρήτης (+70.989 ή +23%). Σημαντικά υψηλότερη αύξηση (+56%) παρουσίασαν οι κενές κατοικίες (από 1.439.041 το 2001 σε 2.249.813 το 2011) και οι εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατά +47% (από 922.228 το 2001 σε 1.351.845 το 2011). Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι οι κενές κατοικίες μαζί με τις εξοχικές και δευτερεύουσες αντιπροσώπευαν το 56% του συνόλου των κατοικιών, με τα υψηλότερα ποσοστά να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου εμφάνισε αύξηση στις κατοικίες της κατά +14% (από 361.872 το 2001 σε 411.462 το 2011), κατά +35% στις κενές κατοικίες (από 146.806 το 2001 σε 198.386 το 2011) και κατά +28% στις δευτερεύουσες & εξοχικές κατοικίες (από 115.625 το 2001 σε 148.239 το 2011).

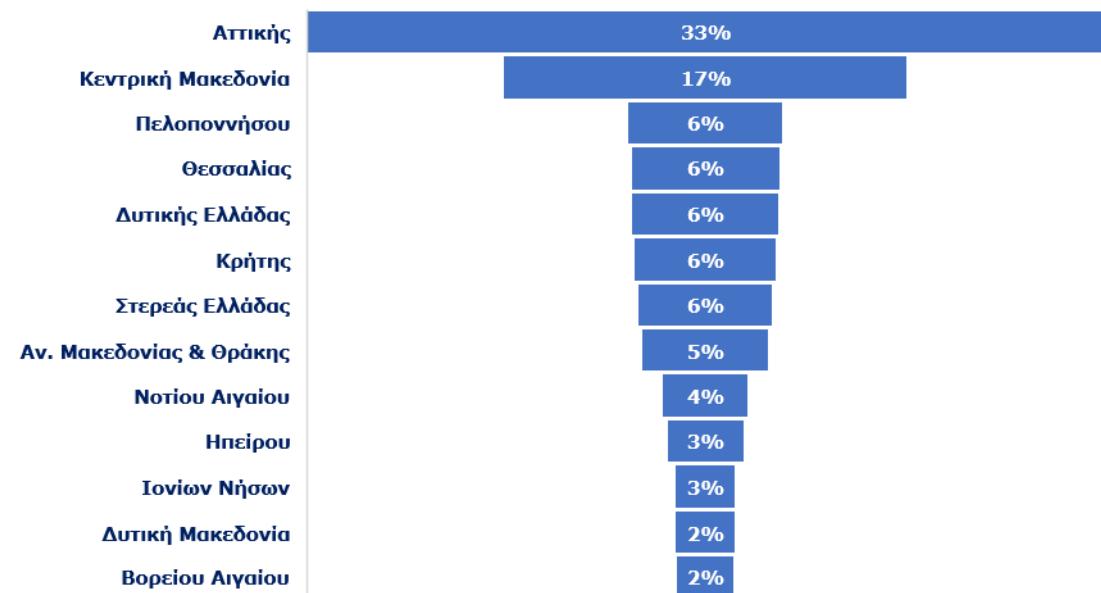
Πίνακας 26: Δυναμικό κύριων και δευτερευουσών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2001-2011

Περιφέρεια	Σύνολο Κατοικιών, 2011	Σύνολο Κενών, 2011	Εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες, 2011	Δευτερεύουσες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	Κενές & εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες κατοικίες ως % επί του συνόλου, 2011	%Δ Σύνολο Κατοικιών 2001 - 2011	%Δ Σύνολο Κενών 2001 - 2011	%Δ Εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες 2001 - 2011
Αττικής	2.121.155	609.058	295.178	14%	16%	78%	64%	
Κεντρική Μακεδονία	1.076.148	360.990	200.295	9%	18%	62%	56%	
Πελοποννήσου	411.462	198.386	148.239	5%	14%	35%	28%	
Θεσσαλίας	397.301	132.749	87.891	3%	14%	54%	43%	
Δυτικής Ελλάδας	390.609	148.250	100.941	4%	14%	56%	54%	
Κρήτης	381.737	140.099	81.656	3%	23%	61%	44%	
Στερεάς Ελλάδας	359.236	158.234	115.324	4%	15%	43%	35%	
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	340.682	105.333	64.864	3%	20%	63%	85%	
Νοτίου Αιγαίου	229.919	113.284	75.257	3%	22%	41%	32%	
Ηπείρου	204.948	76.560	53.682	2%	16%	46%	40%	
Ιονίων Νήσων	160.298	79.591	43.839	2%	22%	50%	41%	
Δυτική Μακεδονία	159.409	55.294	34.087	1%	15%	58%	52%	
Βορείου Αιγαίου	151.449	71.985	50.592	2%	7%	17%	13%	
ΕΛΛΑΣ	6.384.353	2.249.813	1.351.845	56%	17%	56%	47%	

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

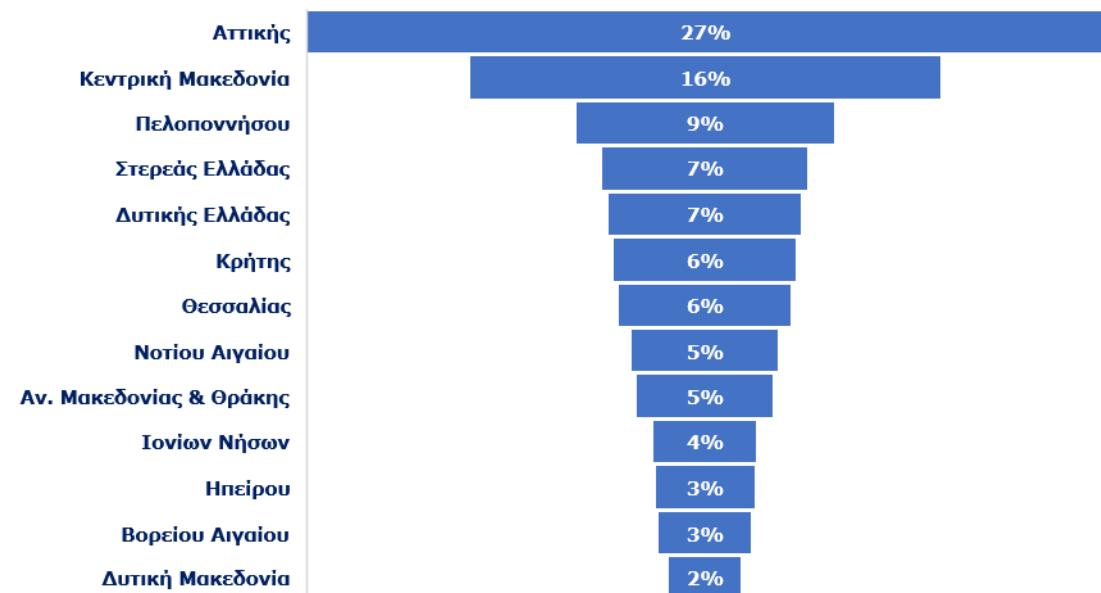
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας, παρατηρούμε ότι η πλειοψηφία των κατοικιών βρίσκονται στις Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας όπου εντοπίζονται και τα 2 μεγάλα αστικά κέντρα της χώρας (Αθήνα και Θεσσαλονίκη). Συγκεκριμένα, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσώπευαν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας.

Διάγραμμα 37: Ποσοστιαία κατανομή των κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

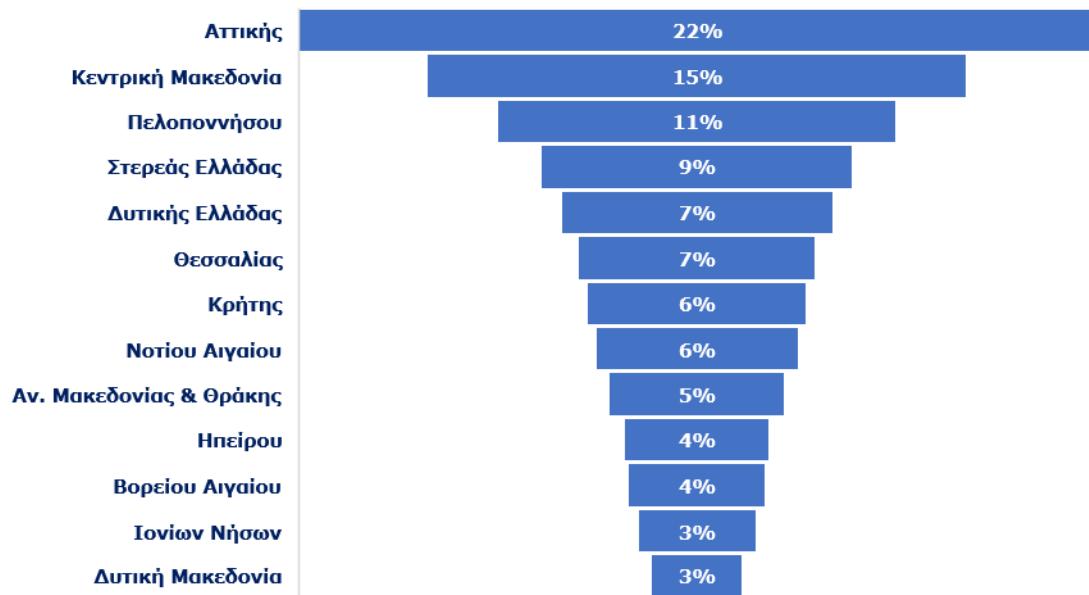
Η εικόνα στην ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών είναι παρόμοια με το σύνολο των κατοικιών, με μικρές διαφοροποιήσεις ανά Περιφέρεια. Η μεγαλύτερη διαφοροποίηση εντοπίζεται στην Περιφέρεια Αττικής.

Διάγραμμα 38: Ποσοστιαία κατανομή των κενών κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Αναφορικά με τις εξοχικές & δευτερεύουσες κατοικίες παρατηρούμε ότι η Αττική (22%), η Κεντρική Μακεδονία (15%) και η Πελοπόννησος (11%) σημειώνουν τα μεγαλύτερα μερίδια, αντιπροσωπεύοντας το 48% του συνόλου της χώρας.

Διάγραμμα 39: Ποσοστιαία κατανομή των εξοχικών & δευτερεύουσων κατοικιών της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2011

Συμπερασματικά, οι Περιφέρειες Αττικής και Κεντρικής Μακεδονίας αντιπροσωπεύουν για το 2011 το 50% των κατοικιών της Ελλάδας εκ των οποίων το 43% των κενών κατοικιών και το 37% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2011 το 6% των κατοικιών της Ελλάδας, εκ των οποίων το 9% των κενών κατοικιών και το 11% των εξοχικών και δευτερεύουσων κατοικιών.

2.5 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΩΝ ΒΡΑΧΥΧΡΟΝΙΑΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ⁵, ΙΟΥΛΙΟΣ 2023

Τα στοιχεία του δυναμικού των καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης προέρχονται από την εταιρεία [Transparent](#) και αφορούν στον μήνα Ιούλιο του 2023 (peak season). Η Transparent είναι εταιρεία η οποία παρακολουθεί και καταγράφει τις καταχωρήσεις καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στις πλατφόρμες Airbnb, Vrbo, Booking.com και TripAdvisor.

2.5.1 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 27: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

Περιφέρεια	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Νοτίου Αιγαίου	46.370	89.232	208.202
Κρήτης	32.242	64.776	155.235
Ιονίων Νήσων	33.618	64.065	151.269
Αττικής	27.820	45.712	113.998
Κεντρικής Μακεδονίας	23.594	42.117	103.924
Πελοποννήσου	11.970	21.961	51.789
Θεσσαλίας	9.983	17.170	41.571
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7.725	14.047	33.274
Στερεάς Ελλάδας	5.345	10.504	25.199
Ηπείρου	4.976	8.086	19.579
Βορείου Αιγαίου	4.383	6.920	16.675
Δυτικής Ελλάδας	3.706	6.806	16.553
Δυτικής Μακεδονίας	467	722	1.899
Σύνολο	212.199	392.118	939.167

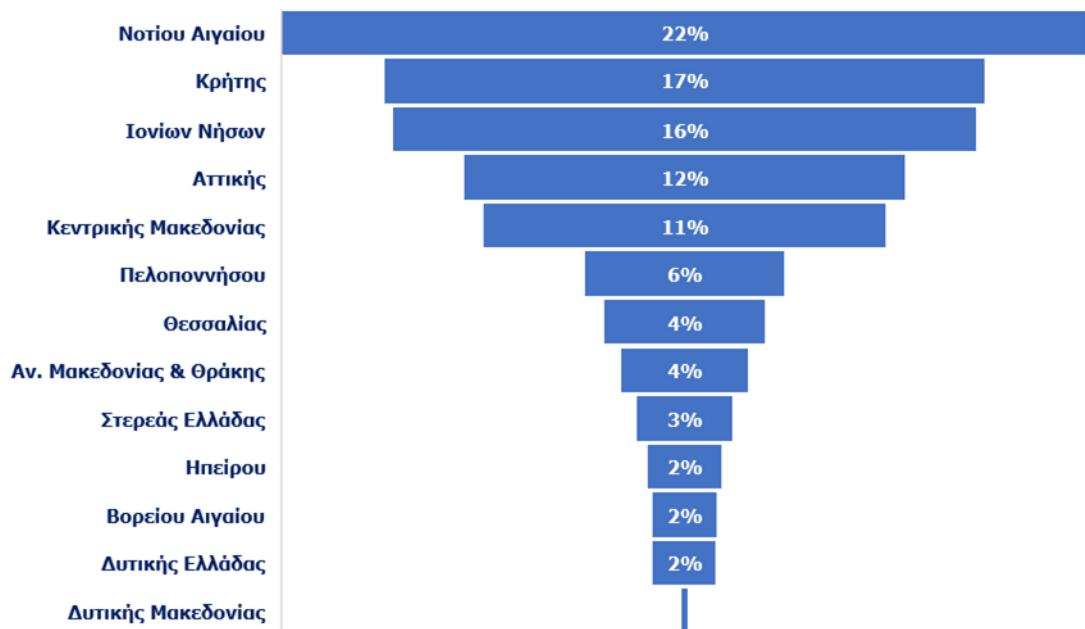
Πηγή: Transparent - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα τον Ιούλιο του 2023 διέθετε 212.199 καταλύματα βραχυχρόνιας μίσθωσης με 392.118 δωμάτια και 939.167 κλίνες. Οι Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, των Ιονίων Νήσων, της Κρήτης, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας, που δέχονται και τον υψηλότερο αριθμό τουριστών, αντιπροσωπεύουν το 77% του δυναμικού της χώρας (163.644 μονάδες).

⁵ Στο δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης περιλαμβάνονται οι κατηγορίες: Διαμέρισμα, Bed & Breakfast, Σκάφος, Bungalow, Κάστρο, Σαλέ, Κοιτώνας, Glamping, Ξενώνας, Σπίτι, RV, Αρχοντικό, Βίλα και Λοιπά. Οι κατηγορίες Σκάφος, Glamping και RV αντιπροσωπεύουν λιγότερο από το 0,5% του δυναμικού.

Σε ότι αφορά τα δωμάτια και τις κλίνες, το 78% του δυναμικού της χώρας αντίστοιχα εντοπίζεται στις Περιφέρειες του Νοτίου Αιγαίου, της Κρήτης, των Ιονίων Νήσων, της Αττικής και της Κεντρικής Μακεδονίας.

Διάγραμμα 40: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, Ιούλιος 2023

2.5.2 Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει τον Ιούλιο του 2023 το 6% των μονάδων της χώρας, το 6% των δωματίων και το 6% των κλινών. Συνολικά διαθέτει 14.238 μονάδες με 26.893 δωμάτια και 65.511 κλίνες.

Πίνακας 28: Δυναμικό καταλυμάτων βραχυχρόνιας μίσθωσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

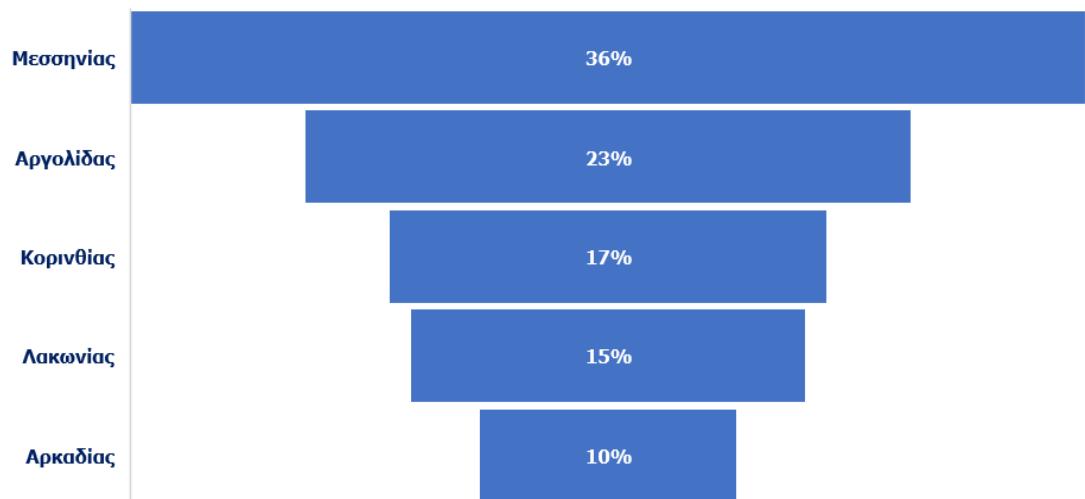
Περιφερειακή Ενότητα	Μονάδες	Δωμάτια	Κλίνες
Μεσσηνίας	5.363	9.743	23.592
Αργολίδας	3.025	6.325	14.972
Κορινθίας	2.182	4.426	10.819
Λακωνίας	2.305	3.873	9.761
Αρκαδίας	1.363	2.526	6.367
Σύνολο	14.238	26.893	65.511

Πηγή: Transparent - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Μεσσηνίας αντιπροσωπεύει το 36% των κλινών της Περιφέρειας με 5.363 μονάδες, 9.743 δωμάτια και 23.592 κλίνες,
- Η Ενότητα Αργολίδας διαθέτει το 23% των κλινών της Περιφέρειας με 3.025 μονάδες, 6.325 δωμάτια και 14.972 κλίνες,
- Η Ενότητα Κορινθίας διαθέτει το 17% των κλινών της Περιφέρειας με 2.182 μονάδες, 4.426 δωμάτια και 10.819 κλίνες,
- Η Ενότητα Λακωνίας διαθέτει το 15% των κλινών της Περιφέρειας με 2.305 μονάδες, 3.873 δωμάτια και 9.761 κλίνες και
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 10% των κλινών της Περιφέρειας με 1.363 μονάδες, 2.526 δωμάτια και 6.367 κλίνες.

Διάγραμμα 41: Ποσοστιαία κατανομή των κλινών βραχυχρόνιας μίσθωσης της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, Ιούλιος 2023

2.6 ΔΥΝΑΜΙΚΟ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2022

2.6.1 Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 29: Δυναμικό κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Περιφέρεια	5*	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Κεντρική Μακεδονία	Μονάδες	0	10	9	43	68
	Οικίσκοι	0	28	83	222	359
	Θέσεις	0	1.751	1.170	3.092	329
Πελοπόννησος	Μονάδες	0	1	9	46	57
	Οικίσκοι	0	11	17	26	54
	Θέσεις	0	50	1.001	3.062	31
Νότιο Αιγαίο	Μονάδες	0	2	5	22	32
	Οικίσκοι	0	0	114	172	286
	Θέσεις	0	22	371	1.489	540
Αν. Μακεδονία & Θράκη	Μονάδες	0	6	2	6	16
	Οικίσκοι	0	16	0	1	17
	Θέσεις	0	975	266	557	242
Ιόνια Νησιά	Μονάδες	0	1	3	19	23
	Οικίσκοι	0	26	0	93	119
	Θέσεις	0	101	259	1.399	0
Δυτική Ελλάδα	Μονάδες	0	1	5	17	23
	Οικίσκοι	0	41	22	12	75
	Θέσεις	0	120	408	1.129	0
Στερεά Ελλάδα	Μονάδες	0	3	8	9	21
	Οικίσκοι	0	50	52	0	102
	Θέσεις	0	406	474	572	30
Ήπειρος	Μονάδες	0	0	4	13	0
	Οικίσκοι	0	0	11	21	32
	Θέσεις	0	0	288	898	0
Θεσσαλία	Μονάδες	1	0	1	12	15
	Οικίσκοι	0	0	1	9	0
	Θέσεις	75	0	98	702	196
Κρήτη	Μονάδες	0	1	2	11	15
	Οικίσκοι	0	0	0	14	0
	Θέσεις	0	90	58	512	100
Αττική	Μονάδες	0	2	2	3	9
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	222	128	241	80
Βόρειο Αιγαίο	Μονάδες	0	0	0	1	1
	Οικίσκοι	0	0	0	0	0
	Θέσεις	0	0	0	53	0
Σύνολο	Μονάδες	1	27	50	202	17
	Οικίσκοι	0	172	300	570	26
	Θέσεις	75	3.737	4.521	13.706	1.548
						23.587

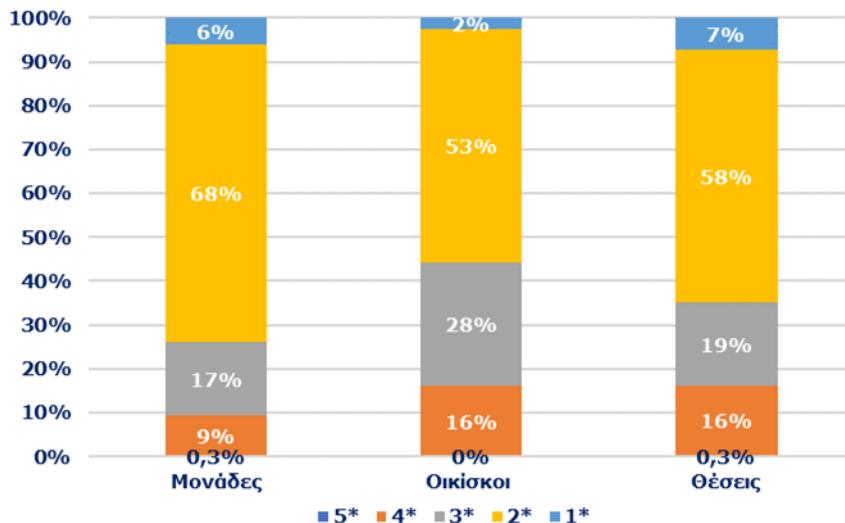
Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Ελλάδα το 2022 διέθετε 297 μονάδες κάμπινγκ με 1.068 οικίσκους και 23.587 θέσεις. Στις επιμέρους κατηγορίες αστεριών παρατηρούμε μεγάλη συγκέντρωση στα 2* (68%) και 3* (17%) κάμπινγκ και χαμηλή στα 4* (9%), 1* (6%) και 5* (0,3%).

Η εικόνα στους οικίσκους ανά κατηγορία αστεριού είναι: 4* (16%), 3* (28%), 2* (53%) και 1* (2%) ενώ παρόμοια είναι και η εικόνα στις θέσεις 5* (0,3%), 4*

(16%), 3* (19%), 2* (58%) και 1* (7%). Επίσης, αξιοσημείωτο είναι ότι το μοναδικό 5* κάμπινγκ καταγράφεται στην Περιφέρεια Θεσσαλίας.

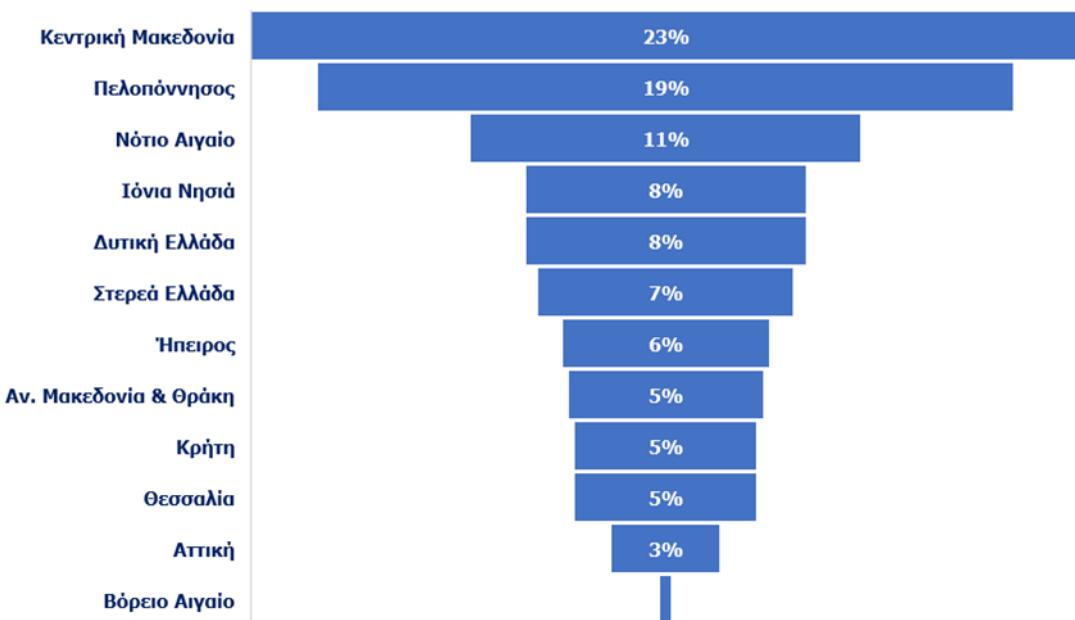
Διάγραμμα 42: Κατανομή μονάδων, οικίσκων και θέσεων ανά κατηγορία αστεριού στην Ελλάδα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

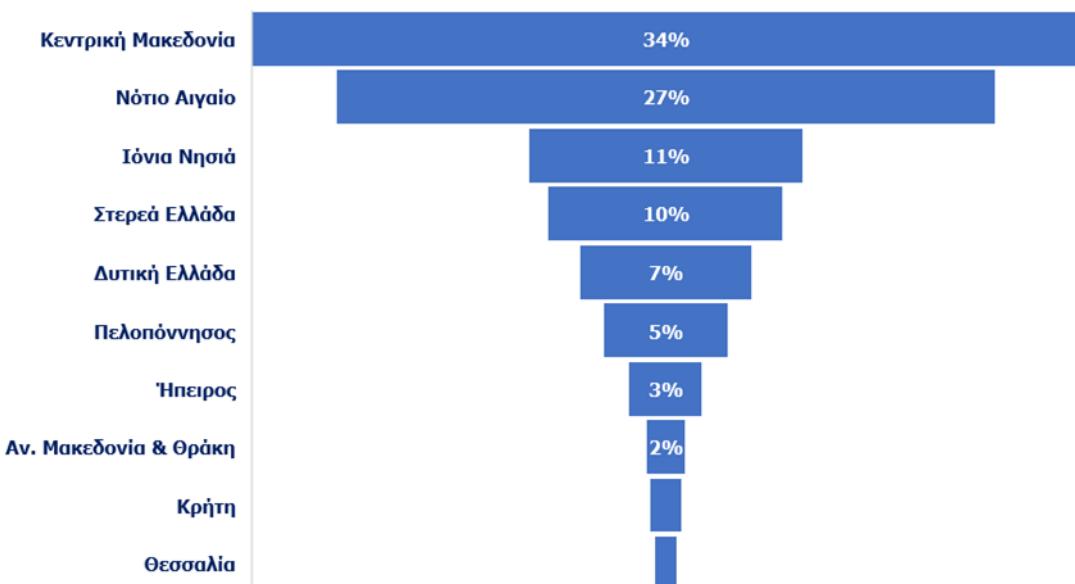
Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των μονάδων των κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, παρατηρούμε ότι για το 2022 η πλειοψηφία βρίσκεται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 53% του συνόλου της χώρας. Αξιοσημείωτο είναι, ότι τουριστικές Περιφέρειες όπως τα Ιόνια Νησιά (8%) και η Κρήτη (5%) καταγράφουν μικρό δυναμικό στα κάμπινγκ.

Διάγραμμα 43: Ποσοστιαία κατανομή των μονάδων κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

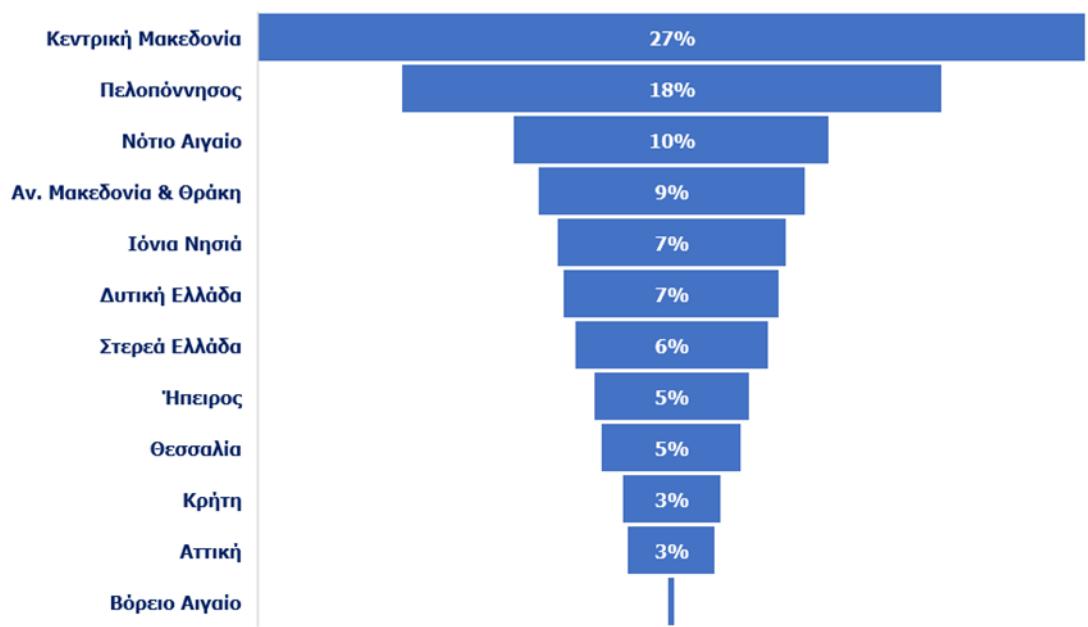
Όσον αναφορά τους οικίσκους, η εικόνα διαφοροποιείται, με τις Περιφέρειεις Κεντρικής Μακεδονίας, Νοτίου Αιγαίου, Ιονίων Νήσων και Στερεάς Ελλάδας να καταγράφουν τα υψηλότερα μερίδια αντιπροσωπεύοντας το 81% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 44: Ποσοστιαία κατανομή των οικίσκων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Τέλος, στις θέσεις των κάμπινγκ, τα μεγαλύτερα μερίδια καταγράφονται στις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου αντιπροσωπεύοντας το 55% του δυναμικού της χώρας.

Διάγραμμα 45: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

2.6.2 Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2022 το 19% των μονάδων της χώρας, το 5% των οικίσκων και το 18% των θέσεων. Συνολικά διαθέτει 57 μονάδες με 54 οικίσκους και 4.144 θέσεις.

Πίνακας 30: Δυναμικό κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

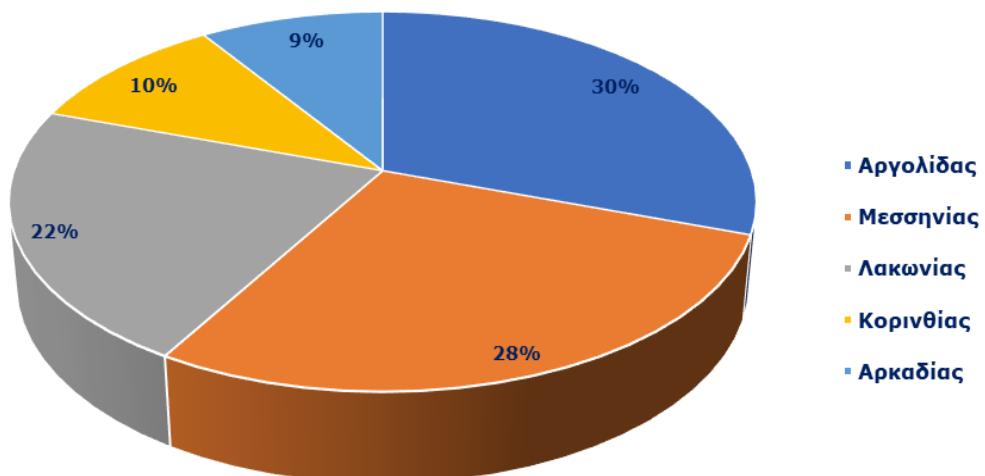
Ενότητα	4*	3*	2*	1*	Σύνολο
Αργολίδας	Μονάδες	0	2	19	0 21
	Οικίσκοι	0	0	5	0 5
	Θέσεις	0	248	1.009	0 1.257
Μεσσηνίας	Μονάδες	0	3	13	0 16
	Οικίσκοι	0	13	21	0 34
	Θέσεις	0	275	891	0 1.166
Λακωνίας	Μονάδες	1	3	5	0 9
	Οικίσκοι	11	4	0	0 15
	Θέσεις	50	378	476	0 904
Κορινθίας	Μονάδες	0	1	3	1 5
	Οικίσκοι	0	0	0	0 0
	Θέσεις	0	100	301	31 432
Αρκαδίας	Μονάδες	0	0	6	0 6
	Οικίσκοι	0	0	0	0 0
	Θέσεις	0	0	385	0 385
Σύνολο	Μονάδες	1	9	46	1 57
	Οικίσκοι	11	17	26	0 54
	Θέσεις	50	1.001	3.062	31 4.144

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με τις επιμέρους Ενότητες, παρατηρούμε ότι:

- Η Ενότητα Αργολίδας αντιπροσωπεύει το 30% του δυναμικού των θέσεων της Περιφέρειας με 21 μονάδες, 5 οικίσκους και 1.257 θέσεις,
- Η Ενότητα Μεσσηνίας διαθέτει το 28% του δυναμικού της Περιφέρειας με 16 μονάδες, 34 οικίσκους και 1.166 θέσεις,
- Η Ενότητα Λακωνίας διαθέτει το 22% του δυναμικού της Περιφέρειας με 9 μονάδες, 15 οικίσκους και 904 θέσεις,
- Η Ενότητα Αρκαδίας διαθέτει το 10% του δυναμικού της Περιφέρειας με 5 μονάδες, 0 οικίσκους και 432 θέσεις και
- Η Ενότητα Κορινθίας αντιπροσωπεύει το 9% του δυναμικού της Περιφέρειας με 6 μονάδες, 0 οικίσκους και 385 θέσεις.

Διάγραμμα 46: Ποσοστιαία κατανομή των θέσεων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

Πηγή: ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3 ΑΞΙΟΘΕΑΤΑ - ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ

3.1 ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ

Οι Παραδοσιακοί οικισμοί, είναι οικισμοί με ιδιαίτερη «ιστορική, πολεοδομική, αρχιτεκτονική, λαογραφική, κοινωνική και αισθητική» φυσιογνωμία διατηρώντας αναλλοίωτη την εικόνα που είχαν στον παρελθόν καθώς και τον τοπικό τους χαρακτήρα. Με ευθύνη του ΥΠΕΚΑ (Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας), 867 οικισμοί έχουν χαρακτηριστεί ως παραδοσιακοί. Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφονται 149 παραδοσιακοί οικισμοί.

Πίνακας 31: Παραδοσιακοί Οικισμοί

ΑΡΓΟΛΙΔΑΣ	ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΟΙ ΟΙΚΙΣΜΟΙ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ			ΜΕΣΣΗΝΙΑΣ
	ΑΡΚΑΔΙΑΣ	ΛΑΚΩΝΙΑΣ		
ΑΡΓΟΣ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΑΓΙΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ	ΚΟΝΤΟΒΑΣΙΝΑ	ΑΓΕΡΑΝΟΣ	ΜΟΝΕΜΒΑΣΙΑ
ΕΡΜΙΟΝΗ	ΑΓΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ	ΚΑΡΠΑΙΝΑ	ΑΓΙΟΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ	ΘΑΛΑΜΑΙ
ΚΑΡΥΑ	ΑΓΡΙΔΙΟΝ	ΚΟΣΜΑΣ	ΑΓΙΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ	ΚΑΛΑΜΑΤΑ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)
ΝΑΥΠΛΙΟ (ΤΜΗΜΑ ΠΟΛΗΣ)	ΑΛΩΝΙΣΤΑΙΝΑ	ΚΟΥΝΟΥΠΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ	ΛΑΓΚΑΔΑ
	ΑΝΩ ΔΟΛΙΑΝΑ	ΛΑΓΚΑΔΙΑ	ΑΓΙΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ	ΝΙΚΑΝΑΡΕΙΟΝ
	ΑΤΣΙΛΟΧΟΣ	ΛΑΣΤΑ	ΑΚΡΟΓΑΛΙΩΝ	ΜΥΣΤΡΑΚΙΟΝ
	ΒΑΛΤΕΤΣΙΝΙΚΟΝ	ΛΕΟΝΤΑΡΙΟΝ	ΑΛΙΚΑ	ΠΥΛΟΣ
	ΒΑΛΤΣΕΤΣΙΩΝ	ΛΕΥΚΟΧΩΡΙΩΝ	ΑΝΩ ΜΠΟΥΛΑΡΙΟΙ	
	ΒΛΑΧΕΡΝΑ	ΜΑΓΟΥΛΙΑΝΑ	ΑΡΓΙΛΑ	
	ΒΛΑΧΟΚΕΡΑΣΕΑ	ΜΕΛΙΣΣΟΠΕΤΡΑ	ΑΡΕΟΠΟΛΙΣ	
	ΒΛΑΧΟΡΡΑΠΤΗΣ	ΠΑΡΑΛΙΟΝ ΑΣΤΡΟΣ	ΑΡΦΙΓΚΙΑ	
	ΒΛΟΓΓΟΣ	ΠΑΡΑΛΟΓΓΟΙ	ΑΣΤΕΡΙΟΝ	
	ΒΥΖΙΚΙΟΝ	ΠΕΡΑ ΜΕΛΑΝΑ	ΑΧΙΛΛΕΙΟΝ	
	ΒΥΤΙΝΑ	ΠΙΑΝΑ	ΒΑΘΕΙΑ	
	ΔΗΜΗΤΣΑΝΑ	ΠΛΑΤΑΝΟΣ	ΒΑΜΒΑΚΑ	
	ΔΥΡΡΑΧΙΟΝ	ΠΟΥΛΙΩΡΑ	ΒΑΧΟΣ	
	ΕΛΑΤΗ	ΠΡΑΓΜΑΤΕΥΤΗΣ	ΒΕΛΟΥΣΙ	
	ΖΑΤΟΥΝΑ	ΠΡΑΣΤΟΣ	ΔΙΜΑΡΙΣΤΙΚΑ	
	ΙΣΑΡΗΣ	ΠΥΡΓΑΚΙΟΝ	ΔΡΥ	
	ΚΑΡΔΑΡΑΣ	ΡΑΔΟΣ	ΔΡΥΑΛΟΣ	
	ΚΑΡΙΤΑΙΝΑ	ΡΟΕΙΝΟ	ΔΡΥΜΟΣ	
	ΚΑΣΤΑΝΙΤΣΑ	ΣΑΠΟΥΝΑΚΑΙΚΑ	ΕΛΑΙΑ	
	ΚΑΤΩ ΔΟΛΙΑΝΑ	ΣΤΡΕΜΝΙΤΣΑ	ΕΞΩ ΝΥΜΦΙΟΝ	
	ΚΕΡΑΣΙΑ	ΤΥΡΟΣ	ΕΡΗΜΟΣ	
	ΛΕΩΝΙΔΙΟ	ΧΡΥΣΟΒΙΤΣΙΟΝ	ΙΕΡΑΚΑΣ	
			ΚΑΑΟΝΙΟΙ	
			ΚΑΛΟΠΥΡΓΟΣ	
			ΚΑΛΟΣ	
			ΚΑΡΑΒΑΣ	
			ΚΑΡΕΑ	
			ΜΑΛΛΙΑΡΗ ΣΥΚΙΑ	
			ΜΑΡΑΘΟΣ	
			ΜΕΣΑ ΧΩΡΑ	
			ΜΙΝΑ	
			ΛΟΥΚΑΔΙΚΑ	
			ΜΑΛΛΙΑΡΗ ΣΥΚΙΑ	
			ΜΑΡΑΘΟΣ	
			ΜΕΣΑ ΧΩΡΑ	
			ΜΙΝΑ	

Πηγή: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.2 ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΙ ΧΩΡΟΙ ΚΑΙ ΜΟΥΣΕΙΑ

3.2.1 Αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Οι υψηλής αξίας και ποιότητας πολιτιστικοί πόροι αποτελούν ένα από τα ισχυρά σημεία της Περιφέρειας. Στο παρελθόν η Περιφέρεια διέθετε δύο πόλεις – κοιτίδες του Μυκηναϊκού πολιτισμού (Μυκήνες και Άργος), όπου μαζί με τις μεγάλες στρατιωτικές και ναυτικές δυνάμεις της Κορίνθου, της Σπάρτης και της αρχαίας Μεσσήνης, υπήρξαν από τις ηγέτιδες πόλεις-κράτη της αρχαιότητας.

Στην Περιφέρεια καταγράφονται από την UNESCO 3 Μνημεία Παγκόσμιας Κληρονομιάς. Ο Αρχαιολογικός χώρος Ασκληπιείου Επιδαύρου (1988) ο οποίος αποτελούσε το θεραπευτικό κέντρο όλου του ελληνικού και ρωμαϊκού κόσμου. Ο τόπος ήταν αφιερωμένος σε θεότητες της ίασης, στα μνημεία της ήταν αποτυπωμένη η εξέλιξη της ιατρικής από τη φάση κατά την οποία η ίαση εξαρτιόταν αποκλειστικά από τον θεό έως τη μετατροπή της σε επιστήμη. Ο Μυστράς (1989), βόρεια της Σπάρτης, υπήρξε ένα από τα σημαντικότερα θρησκευτικά και διοικητικά κέντρα του Μεσαίωνα, αποτελείται από το μεσαιωνικό κάστρο και τον οικισμό, που κλείνει μέσα από τα τείχη του μονές, εικκλησίες, παρεκκλήσια, οικίες και παλάτια σε μια συνεχόμενη πορεία από τα μέσα του 13^{ου} αιώνα έως και το 1953. Οι Μυκήνες (1999) ήταν ένα από τα μεγαλύτερα κέντρα του ελληνικού πολιτισμού, αποτελώντας ένα ισχυρό στρατιωτικό φρούριο που δέσποζε στο μεγαλύτερο μέρος της νότιας Ελλάδας. Ο Αρχαιολογικός Χώρος των Μυκηνών περιλαμβάνει την τειχισμένη ακρόπολη στην κορυφή του υψώματος, καθώς και διάσπαρτα ταφικά και οικιστικά συγκροτήματα έξω από αυτήν, κυρίως στα δυτικά και νοτιοδυτικά

Άλλοι σημαντικοί αρχαιολογικοί πόροι της Περιφέρειας είναι ο αρχαιολογικός χώρος της Μονεμβασίας, η οποία αποτέλεσε ένα από τα σημαντικότερα στρατιωτικά και διοικητικά κέντρα της Βενετίας στην Ανατολική Μεσόγειο, το Ηραίο Άργους το οποίο αποτελούσε λατρευτικό χώρο της Θεάς Ήρας, το Ιερό του Διός στην Νεμέα, το Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος στην Λακωνία, ο αρχαιολογικός χώρος του Μενελαείου στην Σπάρτη, η αρχαία πόλη της Μαντίνειας στην Αρκαδία, η αρχαία πόλη της Τίρυνθας η οποία κατοικήθηκε για 1^η φορά στη Νεολιθική εποχή (7^η-4^η χιλιετία π.χ.).

Επίσης, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου διασώζονται πλήθος οχυρωματικών κατασκευών όπως το Φρούριο του Παλαμηδίου στο Ναύπλιο, το οχυρό συγκρότημα Τρουπάκηδων, τα κάστρα της Καρύταινας, του Παράλιου Άστρους, της Ακροκορίνθου, της Πύλου, της Μεθώνης, της Κορώνης, του Πηδήματος, της Κυπαρισσίας κ.α.

Τέλος, στην Πελοπόννησο απαντάται και πλήθος αρχαιολογικών χώρων εκκλησιαστικού ενδιαφέροντος όπως η Μονή Λουκούς Κυνουρίας, η Μονή Φιλοσόφου στον Λούσιο, η Μονή Αγίου Γεωργίου Φενεού, ο Ναός της Οδηγήτριας, η Ιερά Μονή Παναγίας του Βράχου κ.α.

Οι αρχαιολογικοί χώροι της Περιφέρειας Πελοποννήσου χαρακτηρισμένοι από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στον πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 32: Αρχαιολογικοί χώροι στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Αρχαιολογικοί χώροι - Μνημεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου									
Αργολίδας	Αρκαδίας	Κορινθίας	Λακωνίας	Μεσσηνίας					
Ακροαυστηλία	Σπήλαιο Φράγχιθ	Αρχαίο Θέατρο Μαντίνειας	Αγ. Ταξιχερών	Μονή Αγίου Γεωργίου Φευεόυ	Αγία Σοφία Μυστρά	Σπήλαιο Λακωνίς	Αγία Κυριακή (Σωτηράνικα)	Αρχαιολογικός χώρος Μάλες	Παλαιό Ναυαρίνο
Ακρόπολη Αλέων	Υπόγεια Δεξαμενή Μυκηνών	Αρχαιολογικός θάλασσας στο Γκερούτσι (Μαντίνεια)	Άγιοι Ταξιάρχες (Ταρόσ)	Μονή Ζαρακά	Άγιοι Θεόδωροι Μυστρά	Συγκρότημα Πολατών	Αγία Παρασκευή (Πλάτασα)	Αρχαιολογικός χώρος Μεσσήνης	Πανταζόπουλες Λαϊκή Σχολή
Ακρόπολη Καζάρμας	Φρούριο Παλαμηδίου	Αρχαιολογικός χώρος Μαντίνεις	Άγιος Νικόλαος (Κορφώποσα)	Ναῦδριο Υπαπαντής	Άγιος Νικόλαος Μυστρά	Φάρος Ακρωτηρίου "Ταίναρον"	Αγία Παρασκευή (Τρίκορφα)	Αρχαιολογικός χώρος Περιστέρες	Πέτρινο χιτώνιο προ συντριβάν
Αρχαία Αγορά Άργους		Αρχαιολογικός χώρος Μεγαλόπολης	Άγιος Πρόδρομος	Νομαρχία Κορινθίας	Αμυκλαιον και Ιερό Απόλλουνος Αμυκλών	Φάρος της Κρανής	Αγία Σοφία (Λαγκάδα)	Γαλακτικό Ινστιτούτο Καλαμάτας-οικία Ερεύσου	Πρωτοβουλητής Βιωσιάλης
Αρχαίο Θέατρο Άργους;		Αρχαιολογικός χώρος Ορχούσεων	Άγιος Σπυρίδων	Οικία Βασιλείου Τουστούνη στο Κοκκάνι	Αρχαία Ακρόπολη Σπέρτης		Άγιοι Ανάργυροι (Νομαρχής)	Δημαρχείο Καλαμάτας	Σύδηρος ορμός στοβάς Καλαμάτας
Αρχαίο Θέατρο Ασκληπείου Επιδαύρου (Λυγούρι)		Δημητρικό Σχολείο Δημητράνας	Αμφιθέατρο (Αρχαία Κόρνηβος)	Οικία Ζουζέμαλα, Συκάδα	Αρχαιολογικός χώρος Γεύθειο (Αγορά)		Άγιοι Απόστολοι (Καλαμάτα)	Ελληνική Ανθείας-Αρχαία Θουριά	Σύδηρος ορμός στοβάς Καλαμάτας
Αρχαιολογικός χώρος Άργους	Θέατρο Τεγέας	Αποθήκης του Α.Σ.Ο. Κάτου		Οικία Θεοχάρη-Δημητρική Πινακοθήη Κάτου	Αρχαιολογικός χώρος Κάστρου Γεροκού		Άγιοι Θεόδωροι (Κάμηνος Μάνης)	Καβδιούκιο Μονής Ελληνικών	Σημήτριο Μαύρη Σηρήλα
Αρχαιολογικός χώρος Ασκληπείου Επιδαύρου	Ιερό Αλέας Αθηνάς Τεγέας	Αρχαία Κορινθίας		Πλασιοχρηστική Βασιλική Κάτω Σκυλώνος	Αρχαιολογικός χώρος Κάστρου Μονεμβασίας		Άγιοι Λέαδος (Μεθώνη)	Κάστρα Πύλου	Σπήλαιο Νέστορος
Αρχαιολογικός χώρος Λέρνας	Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος	Αρχαιολογικός χώρος Ιαμίας		Πλασιοχρηστική Βασιλική Ε' (μέριτρα Κορδύτρα)	Αρχαιολογικός χώρος Μυστρά		Άγιος Ανδρέας (Λογγάδη)	Κάστρο Ανδρούσας	Συγκράτημα Τρουμπάκηδων-Μούρτζινων
Αρχαιολογικός χώρος Μιδέας	Ιερό της Δέσποινας- Λυκόσσουρα	Αρχαιολογικός χώρος Νεμέας		Πλασιό Δημητρικό Σχολείο στη Στημόνη	Γέρακας Λακωνίας		Άγιος Βασιλείος (Μεθώνη)	Κάστρο Ζαρνάτας	Υδραγωγείο Νίκαστρου Πύλου
Αρχαιολογικός χώρος Μυκηνών	Καμενίτσα Γορτυνίας	Αρχαιολογικός χώρος Περάχωράς		Πλασιό Δημητρικό Σχολείο στα Λαγκαδένια	Δημαρχείο Γεύθειο		Άγιος Γεώργιος (Αίγιο)	Κάστρο Καλαμάτας	Υδραγωγείο Νίκαστρου Πύλου
Αρχαιολογικός χώρος της Αστίς	Κάστρο Καρύτινας	Αρχαιολογικός χώρος Σικουνίας		Περίην Κρήνη	Δημαρχικό Μέγαρο Σπάρτης		Άγιος Γεώργιος (Βάλιχοπολία)	Κάστρο Κορίνθου	Ψήρη Τριφύλιας
Αρχαιολογικός χώρος Τίρυνθας	Κάστρο Παράλιου Άστρους	Αρχαίος λιμένας Κεχρέων		Ρωμαϊκά Λουτρά	Δικαστικό Μέγαρο Σπάρτης		Άγιος Γεώργιος Μηνουάρων (Φιλιππάρα)	Κάστρο Κυαρασσίας	
Αρχοντικό Κανταντοπούλου	Καφούς	Αρχαίος λιμένας Λεχαίου		Σπήλαιο Βλυχάδα ή Γλυφάδας	Επίδαυρος-Λυμέρι		Άγιος Δημήτριος στης Τούμπες	Κάστρο Λεύκτρου	
Δημητρική Αγορά Άργους	Το κρηναίο οικοδόμημα	Αρχοντικό Ναταράδων (Ανώ Τορκάλι)		Σπήλαιο Ερμή Ζήρειας	Θωλωτός τάφος Βαφειού		Άγιος Ιωάννης Προδρόμους (Καστάνια Μάνης)	Κάστρο Μεθώνης	
Ηραίον Αργους	Λίκαιο Όρος	Ασκληπειός και Κονύ Λέρνα (Αγράνη Κόρινθος)		Σπήλαιο Λέχυβας	Ιερό Ορθίας Αρτέμιδος		Άγιος Κανταντούνης και Ελένη (Καλαμάτα)	Κάστρο Μίας	
Κτήμα Χ. Αλεπού-Λαμπτήρη	Μεταλλουργικοί Κλιβείοι Στενούν-Αγωρύγκειν	Βήμα Απόστολου Παύλου (Ραμεδιάκης Αγράρας)		Σπήλαιο Πιτσών	Κενταρτόλιο Λεωνίδα		Άγιος Νικόλαος (Αλαγονία)	Κάστρο Πηδίματος	
Μπούρτζι	Μονή Λουκούδιο Κυνουρίας	Γλώκη Κρήνη		Τέμενος Α'	Μενελάειον Σπάρτης		Άγιος Νικόλαος (Βασιλόκα)	Κρήνη Αρανόη	
Μυκηναϊκό Νεκροταρείο Δενδρών	Μονή Φιλοστράτου στα Λύσια	Δίδλοις Ιαθεύον		Φάρος Μελαγκάβη	Ναός Αγίου Νικολάου Αγράνης		Άγιος Κανταντούνης (Καλανάκια)	Κρήνη Αρανόη	
Οικουμένικο Γύμνασιο Τεχνικού Λικέσιου Αργους	Νάδιο Αγίων Αποστόλων Λεοντοτρύπου	Εξαύλιον τείχος			Ναός Αγίου Σεργίου και Βάκχου		Άγιος Νικόλαος (Τροφαστείο)	Κτήριο Πασά στο Φρούριο Πύλου	
Κτήμα Αγροκτής Τρόπεζας Οικονόμου	Νέα Μονή Φιλοστράτου	Έπωλη Αρρών Τυπελόδου, Συκά Ξελοκάστρου			Ναός της Οδηγήτριας		Άγιος Νικόλαος στης Μαρούλανσας (Καστάνια Μάνης)	Μεταμάρφωση του Σωτήριους	
Μυκηναϊκή Γέφυρα Καζάρμας	Οικία Καρωτάκη	Ιερά Μονή Αγίου Βλασίου			Νέα Μονή Αγίων Τεασσάρων Μαρτύρων		Άγιος Ονούφριος	Μονή Γαρδικίου	
Παλαιά Πόλη Ναυπλίου	Παλαί Επισκοπή Τεγέας	Ιερό Μονή Θεοτόκου Καλών Νησιών			Οικία Ματάλα		Άγιος Νέπτος (Καστάνια Μάνης)	Μονή Μελέ	
Παλαιό Δημαρχείο Ναυπλίου		Ρωμαϊκή Επουαλί στη Λουκού Κυνουρίας	Ιερό Μονή Παναγίας		Οικίες με συνεχόμενο πύργο στον Πύρρο		Άγιος Σπυρίδωνας (Ζεμπίσια)	Μονή Σαμούνη	
Παλαιό Μονοτεκό Δημοτικό Σχολείο στην Νέα Επιδαύρου		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Ανερδιάσιου	Ιερό Μονή Παναγίας του Βράχου		Οικίες του Μυστρά		Άγιος Σπυρίδωνας (Καρδαμύλη)	Ναυάγιο «Κάνωνα» στη Σαπεΐντα Μελάνης	
Πρώτη Στρατιωτική σχολή Ευλιθίων		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Αστας	Ιερό Μονή Προφήτη Ηλία		Παλαιό Παρθενογείο Γεύθειο		Άγιος Χαρδαλαμπός (Καλαμάτα)	Ναυάγιο «Σαρκοφάγων» στη Σαπεΐντα Μελάνης	
Πύλη Λεόντων Μυκηνών		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Λεοντάρου	Ιερό Δημητρας και Κόρης		Παντάνασσα		Άγιο Γκανάκης (Κάμηνος Μάνης)	Νησώρια-Καρπαθόρα	
Σδημπροδρυμάτος σταθμός Ανδρίστας		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Μάρωρη	Ιερός Νάδιος Αγίου Αθανασίου		Πελλάνα Λακωνίας		Άγιο Στρατηγός (Καστάνια Μάνης)	Οικία του Ολυμπιανού Κ. Τοκιλήτρα	
Σδημπροδρυμάτος σταθμός Αργους		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Μεγαλοπόλεων	Ιερός Νάδιος Αγίου Γεωργίου		Σπήλαιο Αγίου Ανδρέα στη κάτω Καστανά Βοιών		Ακοβίτικα	Οικισμός Μαυροματίου Ιθώμης	
Σδημπροδρυμάτος σταθμός Αγλαδόκαπου		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Παραδείσου	Ιερός Νάδιος Μεταμορφώσεως του Σωτήρος		Σπήλαιο Αλεπότρυπας		Ανάλημη (Φιλιππάρα)	Οικισμός της Καστάνιας	
Σδημπροδρυμάτος σταθμός Μυκηνών		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Παρεύνου	Ιερό του Δώρι στη Νεμέα		Σπήλαιο Απήθημα		Ανδρομονάστηρο	Ογκόδρωμος Τρουπάκηδων	
Σδημπροδρυμάτος σταθμός Μελών Ναυπλίου		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Τρίπολης	Κάστρο Ακροκορίνου		Σπήλαιο Κοιάδας		Άνω Πόλη Κυαρασσίας	Οχυρωμένο συγκρότημα Καπετανάδη	
Σπήλαιο Ανδρίστας		Σδημπροδρυμάτος Σταθμός Τρίπολης	Μεσσανικό κάστρο Αγιονούριου		Σπήλαιο Κουμελέκη Α'		Αρχαιολογικός χώρος Ανακτόρου Νέστορας	Οχυρώσεις Μεσσήνης	
Σπήλαιο Κλεισούρας		Σπήλαιο Κάμηα	Μεσσανικό κάστρο Αγγελοκάστρου		Σπήλαιο Κουμελέκη Β'		Αρχαιολογικός χώρος Βοισοκούλας	Παλαιό Καθολικό Μονής Αγίων Θεοδώρων	

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεργασία INSETE Intelligence

3.2.2 Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Στο ανωτέρω πολιτιστικό απόθεμα της Περιφέρειας Πελοποννήσου θα πρέπει να προστεθεί ο λαογραφικός πλούτος, οι σύγχρονες πολιτιστικές υποδομές όπως είναι τα μουσεία, τα λαογραφικά κέντρα και οι πινακοθήκες.

Τα σημαντικότερα μουσεία της Περιφέρειας είναι το αρχαιολογικό μουσείο Μυκηνών στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από τον αρχαιολογικό χώρο των Μυκηνών, το αρχαιολογικό μουσείο Ασκληπιείου Επιδαύρου το οποίο φιλοξενεί ευρήματα της πολυετούς ανασκαφής του Ιερού του Ασκληπιού, το αρχαιολογικό μουσείο Σπάρτης το οποίο φιλοξενεί ευρήματα από την επαρχία Λακεδαίμονος αλλά και από περιοχές της Ενότητας Λακωνίας, το αρχαιολογικό μουσείο της Αρχαίας Κορίνθου στο οποίο εκτίθενται ευρήματα από την ευρύτερη περιοχή της Αρχαίας Κορίνθου, το αρχαιολογικό μουσείο του Μυστρά, το αρχαιολογικό μουσείο Άργους και το αρχαιολογικό μουσείο Ναυπλίου στο οποίο εκτίθενται ευρήματα σημαντικών κέντρων όπως η Τίρυνθα, η Ασίνη και το Μπερμπάτι.

Ο λαογραφικός πλούτος της περιοχής εκτίθενται στα λαογραφικά μουσεία της Περιφέρειας όπως το Λασκαρίδειο Λαογραφικό Μουσείο, το Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα «Βασίλειος Παπαντωνίου» και το Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας.

Τα αναγνωρισμένα Μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου από το Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού παρατίθενται στο πίνακα κατωτέρω.

Πίνακας 33: Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου				
Αργολίδας	Αρκαδίας	Κορινθίας	Λακωνίας	Μεσσηνίας
Αρχαιολογικό Μουσείο Άργους	Αρχαιολογικό Μουσείο Αστρους	Αρχαιολογικό Μουσείο Αρχαίας Κορίνθου	Αρχαιολογική Συλλογή Μονεμβασίας	Αντωνοπούλειο Αρχαιολογικό Μουσείο
Αρχαιολογικό Μουσείο Ασκληπιείου Επιδαύρου	Αρχαιολογικό Μουσείο Λυκόσουρας	Αρχαιολογικό Μουσείο Ισθμίας	Αρχαιολογικό Μουσείο Μυστρά	Αρχαιολογικό Μουσείο Μεσσηνίας
Αρχαιολογικό Μουσείο Μυκηνών	Αρχαιολογικό Μουσείο Τεγέας	Αρχαιολογικό Μουσείο Νεμέας	Αρχαιολογικό Μουσείο Σπάρτης	Αρχαιολογικό Μουσείο Ξώρας
Αρχαιολογικό Μουσείο Ναυπλίου	Αρχαιολογικό Μουσείο Τρίπολης	Ιστορικό και Λαογραφικό Μουσείο Κορίνθου	Μουσείο Ελιάς και Ελληνικού Λαδιού	Λαογραφικό Μουσείο Καλαμάτας-Αρχοντικό Κυριακού
Λασκαρίδειο Λαογραφικό Μουσείο	Λαογραφικό Μουσείο Στεμνίτσας	Μουσείο Περιβάλλοντος Στυμφαλίας	Μουσείο Πύργου Πικουλάκη	Μουσείο Αρχαίας Μεσσήνης
Πελοποννησιακό Λαογραφικό Ίδρυμα «Βασίλειος Παπαντωνίου»	Μουσείο Τρίπολης	Μουσείο Σικύωνος		Μουσείο Πασά στο Φρούριο Πύλου
	Υπαίθριο Μουσείο Υδροκίνησης			Μουσείο σιδηροδρόμων Δήμου Καλαμάτας
				Μπενάκειο Αρχαιολογικό Μουσείο Καλαμάτας
				Πύργος Μούρτζινων-Μουσείο

Πηγή: Υπουργείο Πολιτισμού & Αθλητισμού - Επεξεργασία INSETE Intelligence

3.3 ΓΑΛΑΖΙΕΣ ΣΗΜΑΙΕΣ, 2022

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου βραβεύτηκαν το 2022 τριάντα επτά παραλίες με γαλάζια σημαία⁶. Συγκεκριμένα:

- Ενότητα Κορίνθου (14): Λουτράκι-Μπούτσι/Poseidon Resort, Λουτράκι 1, Λουτράκι 2, Πευκάκια-Άγιοι Θεόδωροι, Αλμυρή, Καλάμια, Κόρφος, Ποσειδωνία, Βραχάτι, Κοκκώνι, Πευκιάς, Δερβένι, Ξυλόκαστρο-Πευκιάς, Συκιά,
- Ενότητα Αργολίδας (3): Πόρτο Χέλι/AKS Hinitza Bay, Καραθώνα, Πλάκα,
- Ενότητα Αρκαδίας (4): Άγιος Ανδρέας-Μύλος, Ατσίγγανος, Καλλιστώ, Ξηροπήγαδο,
- Ενότητα Λακωνίας (10): Αρχάγγελος, Μεγάλη Άμμος, Μονεμβάσια, Νεάπολη, Πλύτρα-Παχιάμμος, Πορί, Τηγάνια, Γύθειο 2/Σελινίτσα, Μαυροβούνι 1, Σκουτάρι και
- Ενότητα Μεσσηνίας (6): Ανατολική Καλαμάτα 1/Ανάσταση, Ανατολική Καλαμάτα 2-Τέρμα Ναυαρίνου, Βέργα-Αλμυρός, Μικρή Μαντίνεια, Μπούκα, Dunes Beach-Costa Navarino.

---

⁶ Τα στοιχεία για τις γαλάζιες σημαίες προέρχονται από την ιστοσελίδα blueflag.gr

3.4 ΜΑΡΙΝΕΣ

Σύμφωνα με το Τμήμα Χωροθέτησης Υποδομών Θαλάσσιου Τουρισμού του Υπουργείου Τουρισμού, στην Ελλάδα έχουν χωροθετηθεί με πράξη χαρακτηρισμού 60 μαρίνες με δυναμικό 18.661 θέσεων. Αρκετές από τις μαρίνες, είναι βραβευμένες από το πρόγραμμα «Γαλάζιες Σημαίες της Ευρώπης». Επίσης, έχουν χωροθετηθεί 95 Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών με 6.624 θέσεις ελλιμενισμού καθώς και 12 ξενοδοχειακοί λιμένες/τουριστικές λιμενικές εγκαταστάσεις με δυναμικότητα 362 θέσεων.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου καταγράφονται εφτά μαρίνες με 1.909 θέσεις ελλιμενισμού. Συγκεκριμένα, οι μαρίνες ανά Ενότητα είναι:

- Ενότητα Αργολίδας: Ερμιόνη (199 θέσεις) και Ναύπλιο (210 θέσεις),
- Ενότητα Λακωνίας: Μονεμβάσια (110 θέσεις),
- Ενότητα Μεσσηνίας: Καλαμάτα (250 θέσεις) και Πύλος (220 θέσεις) και
- Ενότητα Κορινθου: Λουτράκι (700 θέσεις) και Ξυλόκαστρο (220 θέσεις).

Επίσης, στην Περιφέρεια έχουν χωροθετηθεί και εφτά Καταφύγια ή Αγκυροβόλια τουριστικών σκαφών (3 στην Λακωνία και 4 στην Αργολίδα) με 504 θέσεις ελλιμενισμού.

3.5 ΙΑΜΑΤΙΚΟΙ ΦΥΣΙΚΟΙ ΠΟΡΟΙ

Ιαματικές πηγές ονομάζονται οι πηγές τα νερά των οποίων έχουν θεραπευτικές ιδιότητες. Τα ιαματικά νερά πηγάζουν από πετρώματα και κατά τη διαδρομή τους μέχρι την επιφάνεια της Γης, αποκτούν τα μεταλλικά συστατικά τους στα οποία οφείλεται και η θεραπευτική τους δράση. Το Ελληνικό Κράτος μέσω της Ειδικής Επιτροπής Προστασίας Φυσικών Ιαματικών Πόρων του [Υπουργείου Τουρισμού](#) είχε προβεί στην αναγνώριση 82 Ιαματικών Φυσικών Πόρων.

Συγκεκριμένα, στην Περιφέρεια Πελοποννήσου έχουν αναγνωριστεί τέσσερις Ιαματικοί Φυσικοί Πόροι:

- Νερό υδρογεώτρησης I-IAM-1 περιοχής Λουτρακίου Περαχώρας, Δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων,
- Νερό Λουτρών Ωραίας Ελένης, Δήμου Κορινθίων
- Πηγή Λουτρακίου (πρώην πηγή ΕΟΤ), Δήμου Λουτρακίου – Περαχώρας – Αγίων Θεοδώρων και
- Λουτρά Δ.Ε. Ηραίας (Γορτυνία).

3.6 ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΑ

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει δύο επισκέψιμα σπήλαια στην επικράτειας της, το σπήλαιο Διρού, η Αλεπότρυπα του Δυρού, το σπήλαιο Κάψια και το σπήλαιο Αγίου Ανδρέα Καστανιάς.

Το Σπήλαιο Βλυχάδα Διρού βρίσκεται στα δυτικά παράλια της χερσονήσου της Λακωνίας και θεωρείται ένα από τα ωραιότερα σπήλαια στον κόσμο. Το σπήλαιο έχει μήκος που υπερβαίνει τα 15 χλμ. ενώ η φυσική του είσοδος έχει διάμετρο μόλις μισού μέτρου και βρίσκεται πολύ κοντά στην επιφάνεια της θάλασσας. Η πρώτη υποβρύχια εξερεύνηση έγινε το 1970 και το βάθος του σπηλαίου φτάνει σε κάποιο σημείο και τα 100 μέτρα. Η «γέννηση» του σπηλαίου τοποθετείται πριν από εκατοντάδες χιλιάδες χρόνια.

Η Αλεπότρυπα του Δυρού βρίσκεται 200 μ. από το σπήλαιο Βλυχάδα στην Μάνη. Πρόκειται για αρκετά μεγάλο σπήλαιο που στο παρελθόν υπήρξε κοίτη υπόγειου ποταμού. Ανακαλύφθηκα τυχαία το 1958 και από τότε έχει τραβήξει το ενδιαφέρον των αρχαιολόγων για τα πολύ σημαντικά ευρήματα που έχουν βρεθεί μέσα του.

Το σπήλαιο Κάψια βρίσκεται περίπου 1,5 χλμ. βόρεια του χωριού Κάψια και 15 χλμ. μακριά από την Τρίπολη, στην Ενότητα Αρκαδίας και θεωρείται ένα από τα πιο αξιόλογα σπήλαια στην Ελλάδα. Το σπήλαιο γνωστό με το όνομα «Καταβόθρες του Κάψια», ερευνήθηκε πρώτη φορά το 1887 από το Γάλλο αρχαιολόγο Γουσταύ Φουζέρ.

Το Σπήλαιο Καστανιάς βρίσκεται στα Βάτικα του Δήμου Μονεμβασίας στην Λακωνία. Η έκταση του Σπηλαίου είναι 1.500 τ.μ, χωρίζεται σε δύο επίπεδα και ο επισκέπτης το περιέρχεται με μια διαδρομή 500μ. Τα έργα αξιοποίησης του, έγιναν σε απόλυτη αρμονία με το εξωτερικό φυσικό περιβάλλον και οι εσωτερικές παρεμβάσεις χαρακτηρίστηκαν από την Εφορεία Παλαιοανθρωπολογίας - Σπηλαιολογίας ως "άριστες και στην παραμικρή τους λεπτομέρεια".

3.7 ΓΚΟΛΦ

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου και συγκεκριμένα στην Ενότητα Μεσσηνίας (Costa Navarino) συναντάμε δύο γήπεδα γκολφ. Το γήπεδο The Dunes Course είναι 18 οπών με διαστάσεις 5.000 επί 6.200 μέτρα και βαθμό δυσκολίας 72 χτυπημάτων (Par 72). Το γήπεδο σχεδιάστηκε από τον Bernhard Langer σε συνεργασία με την European Golf Design. Σε κοντινή απόσταση βρίσκεται το παραθαλάσσιο par 72 γήπεδο 18 οπών The Bay Course, σχεδιασμένο από τον Robert Trent Jones Jr με διαδρομές ανάμεσα στους λόφους και τους ελαιώνες.

Επίσης, το 2021, η Costa Navarino ολοκλήρωσε την κατασκευή 2 νέων γηπέδων γκολφ 18 οπών τα οποία βρίσκονται σε απόσταση μόλις 13 χλμ. μεταξύ τους, ενισχύοντας περισσότερο την θέση της ανάμεσα στους κορυφαίους προορισμούς γκολφ στον κόσμο. Τα γήπεδα σχεδιάστηκαν από τον Jose Maria Olazabal σε συνεργασία με την εταιρεία The Hills Clubhouse architect. Συγκεκριμένα, το :

- Navarino Hills Course 18 οπών με μήκος 6.280 και βαθμό δυσκολίας 72 χτυπημάτων (par 72). Το γήπεδο έχει θέα στο αγροτικό τοπίο της Μεσσηνίας με τα κακοτράχαλα βουνά και τα μικρά χωριά της και
- The International Olympic Academy Golf Course έχει μήκος πάνω από 125 εκτάρια και έχει θέα στον ιστορικό κόλπο του Ναυαρίνου και στο Ιόνιο Πέλαγος με μήκος 6.366 μέτρα. Το γήπεδο είναι 18 οπών με βαθμό δυσκολίας 72 χτυπημάτων (72 par).

3.8 KAZINO

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει στην επικράτεια της 1 Καζίνο, το Club Hotel Casino Λουτράκι στο Δήμο Λουτρακίου-Περαχώρας της Ενότητας Κορίνθου.

Η κοινοπραξία Club Hotel Casino Λουτράκι ιδρύθηκε το 1995 και μέσα στις εγκαταστάσεις του ξενοδοχείου λειτουργεί το καζίνο. Το καζίνο βρίσκεται σε απόσταση 80χλμ. από την πόλη της Αθήνας και μικρότερης της μιας ώρας από το Διεθνές Αεροδρόμιο Ελ. Βενιζέλος.

3.9 ΚΑΤΑΔΥΤΙΚΟΙ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΙ

Σύμφωνα με γνωμοδότηση του Κεντρικού Συμβουλίου Νεωτέρων Μνημείων του [Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού](#) απελευθερώθηκαν μέσω KYA, οι οργανωμένες και καθοδηγούμενες καταδύσεις σε 91 ναυάγια πλοίων και αεροπλάνων. Τα ναυάγια (2) που αποδίδονται στην καταδυτική κοινότητα της Περιφέρειας Πελοποννήσου είναι:

- Ελληνικό ατρόπλοιο ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ. Βυθίστηκε από τη γερμανική αεροπορία, στον κόλπο των Πλύτρων (Λακωνικός κόλπος) την 26η Απριλίου 1941. Μέγιστο βάθος 28 μέτρα.
- Άγνωστο εμπορικό πλοίο, Πρώτη Μεσσηνίας. Βυθίστηκε στα ρηχά της νήσου Πρώτη Μεσσηνίας, στον κόλπο Βουριάς, το 1942. Μέγιστο βάθος 5 μέτρα.

Επίσης, η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει δύο Καταδυτικά Πάρκα που αφορούν ισάριθμους ενάλιους αρχαιολογικούς χώρους του Δήμου Πύλου. Το 1^ο πάρκο οριοθετείται στον ενάλιο αρχαιολογικό χώρο της Μεθώνης. Στο συγκεκριμένο χώρο βρίσκονται, σε μικρό βάθος, τα ρωμαϊκά ναυάγια με τους κίονες από το περιστύλιο του ναού του Ηρώδη και οι γλυπτές σαρκοφάγοι της Τροίας από τιτανιούχο λίθο.

Το δεύτερο καταδυτικό πάρκο βρίσκεται στον όρμο του Ναυαρίνου και περιλαμβάνει το σύγχρονο ναυάγιο του δεξαμενόπλοιου «Irene Serenade» που βυθίστηκε σε βάθος 50μ. το 1978 και το κατάστρωμα του βρίσκεται σε βάθος 25μ.

3.10 ΠΕΖΟΠΟΡΙΑ⁷

Οι κυριότερες πεζοπορικές διαδρομές που καταγράφονται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα είναι:

Κορινθίας

- Πίσια-Καταφύγιο-Πίντιζα-Ράχη Κουκουνάρι-Φανερωμένη,
- Όσιος Ποτάπιος-Πίντιζα.

Αρκαδίας

Στην Ενότητα Αρκαδίας συναντάμε την διαδρομή Menalon Trail μια μεγάλη ορεινή πεζοπορία μήκους 9 χλμ. η οποία περνά από 9 οικισμούς (Στεμνίτσα, Δημητσάνα, Ζυγοβίστι, Ελάτη, Βυτίνα, Νυμφασία, Μαγουλιάνα, Βαλτεσινίκο και Λαγκάδια). Διέρχεται από όλα τα ιστορικά και πολιτισμικά στοιχεία της Γορτυνίας και διασυνδέεται με ένα ατελείωτο παράπλευρο δίκτυο μονοπατιών. Το Menalon Trail αποτελείται από 8 ημερήσια σκέλη:

- 1^ο : Στεμνίτσα-Δημητσάνα (μήκος 12,5 χλμ.)
- 2^ο : Δημητσάνα-Ζυγοβίστι (4,2 χλμ.),
- 3^ο : Ζυγοβίστι-Ελάτη (14,9 χλμ.),
- 4^ο : Ελάτη-Βυτίνα (8,5 χλμ.),
- 5^ο : Βυτίνα-Νυμφασία (5,6 χλμ.),
- 6^ο : Νυμφασία-Μαγούλιανα (8,9 χλμ.),
- 7^ο : Μαγούλιανα-Βαλτεσινίκο (6,6 χλμ.) και
- 8^ο : Βαλτεσινίκο-Λαγκάδια (13,9 χλμ.).

Άλλες πεζοπορικές διαδρομές στην Περιφερειακή Ενότητα Αρκαδίας είναι:

- Ε4 Δάρας-Βυτίνα,
- Ε4 Βυτίνα-Τρίπολη,
- Κύκλος Άλσος Αγίου Γεωργίου-Ανάληψη,
- Δημητσάνα-Προφήτης Ηλίας,
- Δημητσάνα-Ζατούνα,
- Καταφύγιο ΕΟΣ-Αλωνίσταινα,
- Ανάβαση Οστρακίνας από καταφύγιο ΕΟΣ,

⁷ [TopoGuide](#) & google search

- Καταφύγιο ΕΟΣ-Ξερακιάς-Μνήμα-Κταφύγιο ΕΟΣ,
- Λεβίδι-Καταφύγιο Μαίναλου-Ροεινό,
- Μαγούλιανα, Αργυρόκαστρο,
- Κύκλος από τη Νυμφασία στη Σφυρίδα,
- Μπλε διαδρομή,
- Κίτρινο Μονοπάτι,
- Κόκκινο μονοπάτι ΣΑΟΟ,
- Πορτοκαλί διαδρομή ΣΑΟΟ,
- Πράσινο μονοπάτι,
- Στεμνίτσα-Άγιος Αθανάσιος,
- Στεμνίτσα-Άγιος Ιωάννης Θεολόγος,
- Στεμνίτσα-Άγιοι Πάντες,
- Στεμνίτσα-Ράδου,
- Κυκλική διαδρομή των Αρκαδικών μονοπατιών (διέρχεται από Καρύταινα, Κοτύλιο, Άνω Καρυές, Λύκαιο, Βάστας, Ίσαρης, Καστανοχώρι και Ίσωμα Καρυών και είναι απόστασης 71 χλμ.),
- Άνω Καρυές-Κάστρο Αγίου Γεωργίου,
- Άνω Καρυές-Νέδα,
- Άνω Καρυές-Βωμος Διός,
- Άνω Καρυές-Βίγλα,
- Στάδιο Λυκαίων-Βωμος Διός,
- Αμυγδαλιές-κάστρο Κρεπακόρε,
- Λινίσταινα-κάστρο Κρεπακόρε,
- Βαλτεσινίκο-Άγια Τριάδα-Άγιοι Πάντες,
- Βαλτεσινίκο-Κάστρο-Γριάς Λιθάρι,
- Ελάτη-Ξεροβούνι-Ράδου,
- Αλωνίσταινα-Λεβίδι,
- Βυτίνα-Βλαχέρνα,
- Ζατούνα-Βλόγγος,
- Ζατούνα-Προφήτης Ηλίας,
- Καστάνιτσα-κορυφή Μεγάλη Τούρλα,
- Κρεμαστή-Κυπαρίσσι,
- Κυπαρίσσι-Παλιοχώρα-Αγ. Βαρβάρα-Μπαμπάλα,
- Ζυγοβίστι-Δημητσάνα-Φαράγγι Λούσιου-Αρχαία Γόρτυνα,

Αργολίδας

- Αρχαίος δρόμος Επιδαύρου,
- Κύκλος στο Λιγουριό,

- Καστράκι Φωνίσκου,
- Στην Παλαιά Επίδαυρο,
- Παλαιά Επίδαυρος-Ναός Αρτέμιδος,
- Λουριό-Άγιος Άνδρεας,
- ΒΔ κόψη Προφήτη Ηλία,
- Νότι οψη Προφήτη Ηλία,
- Προφήτης Ηλίας Αδαμίου,
- Ανάβαση στον Αγιολιά,
- Στον Προφήτη Ηλία Βασερκά,
- Στεφάνι-προφήτης Ηλίας,
- Μονοπάτι Νικηταρά,
- Αγιονόρι-Κλένια,
- Φαράγγι Βουκίνας,
- Αρχαίος Μυκηναϊκός δρόμος Μυκηνών-Πρόσυμνας
- Αμαριανός-μονή Ταλαντίου,
- Διάσχιση δυτικής κορυφογραμμής του Αραχναίου,
- Ανάβαση στην κορυφή του Αραχναίου,
- Διάσχιση ανατολικής κορυφογραμμής του Αραχναίου
- Φράκια-Αγγελόκαστρο,
- Ανάβαση στη Χρυσοσπηλιώτισα.

Λακωνίας

Στην Ενότητα Λακωνίας συναντάμε την διαδρομή Caryatides Trail ένα σηματοδοτημένο δίκτυο 7 διαδρομών γύρω από το χωριό Καρυές Λακωνίας. Οι διαδρομές είναι όλες κυκλικές και απευθύνεται σε κοινό που ξεκινά την εξοικείωση του με την πεζοπορία. Συγκεκριμένα οι διαδρομές είναι:

- 1^η διαδρομή: το Μονοπάτι του Χωριού,
- 2^η διαδρομή: το Μονοπάτι των Βοσκών,
- 3^η διαδρομή: το Αρχαίο Μονοπάτι,
- 4^η διαδρομή: το Μονοπάτι του Νερού,
- 5^η διαδρομή: το Μονοπάτι του Δάσους,
- 6^η διαδρομή: το Μονοπάτι της Καστανιάς,
- 7^η διαδρομή: το Μονοπάτι της Βελανιδιάς.

Άλλες πεζοπορικές διαδρομές στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας είναι:

- Ε4 Σπάρτη-Νέος Μυστράς,

- Ε4 Νέος Μυστράς-Αναβρυτή,
- Ε4 Αναβρυτή-Λακκώματα,
- Ε4 καταφύγιο Ταΰγετου-Άγιος Δήμητριος,
- Άγιος Δημήτριος-Άρνα,
- Άρνα-Γιάτρισα-Καστάνια,
- Κυκλική Ταΰγετη-Μυστράς,
- Παρόρι-Ζαγούνα,
- Ταΰγετη-Μονή Φανερωμένης,
- Παναγία Λαγκαδιώτισσα,
- Εθνικό Μονοπάτι Ο33,
- Χάρακας-Πίλιζα,
- Φαράγγι Μπαλογκέρι,
- Αρχαίος Ζάρακας,
- Άγιος Νικόλαος-Μονεμβασιά,
- Κάστρο Μονεμβασιάς,
- Κύκλος στη Στρογγύλα,
- Ανάβαση στη Βίγλα,
- Τάλαντα-Χαραχιά,
- Κύκλος στην Ξυλή,
- Φαρακλό-Παραδείσι,
- Αγία Μαρίνα-Προφήτης Ηλίας,
- Αγία Μαρίνα-Μονή Αγίας Ειρήνης,
- Βελανιδιά-Φάρος Μαλέα,
- Βελανιδιά-Αγία Μαρίνα,
- Βελανιδιά-Γερμανικό Παρατηρητήριο,
- Ο32 Λεοντάτι-Κυπαρίσσι,
- Ο32 Κυπαρίσσι-Γεωργίτσι,
- Ο32 Γεωργίτσι-Λουσίνα,
- Ο32 Λουσίνα-Λαγκαδά,
- Φαράγγι των Μύλων,
- Γεωργίτσι-Καστόρειο,
- Γεωργίτσι-Άγιος Παντελεήμων,
- Κοκκινόγεια-ακρωτήριο Ταίναρο,
- 'Εξω Νύφι-Παναγία Κουρνού-Κιόνια-Θρόκαλου-Μελούπι (1.192μ.),
- Δρυμός-Παλιοχώρι-Θρόκαλου-Μελούπι (1.192μ.),
- Τμήμα του Ε4 από το καταφύγιο του Αναβρυτή,
- Πηγή Μαγγανιάρης-καταφύγιο-Χαλασμένο βουνό-Ρίντομο-Γαιτσές,
- Καταφύγιο Ταΰγετου-Πενταυλοί-Κουμουστά-Μονή Γόλας,

- Γεωργίτσι-Καστόρι,
- Πολεμίτα-Θροκάλου,
- Τσίντζινα-Μονή Αγίων Αναργύρων,
- Αγριλιά-Προφήτης Ηλίας Διρού,
- Πύρριχος-Προφήτης Ηλίας Διρού,
- Σωτήρας-Προφήτης Ηλίας Αρεόπολης,
- Αγία Κυριακή-Αγήτρια,
- Αγριοκάμπι-Άγιοι Θεόδωροι,
- Άλικα-Κυπάρισσος,
- Καλονιοί-Ασώματος,
- Ανατολική Μάνη, Νόμια-Καλονιοί,
- Πάλιρος-Κουρελοί,
- Πόρτο Κάγιο-Άγιος Νικόλαος,
- Σταυρί-Τηγάνι,
- Τσίντζινα-Κελί-Ποτίστρες
- Από το κάμπινγκ στο Σίμο,
- Ανάβαση στο Φράγκο,
- Χωριό-Βάρδια-Κάτω Νησί.

Μεσσηνίας

Στην Ενότητα Μεσσηνίας συναντάμε το Apollo Trails ένα πεζοπορικό δίκτυο το οποίο έχει ως σημείο εισόδου την Ανδρίτσαινα και αρθρώνεται γύρω από τους οικισμούς Αμπελιώνα, Άγιος Σώστης, Σκληρός, Νέδα, Πέτρα, Μαρίνα και Κακαλέτρι με προεκτάσεις προς το Λύκαιο και τις Άνω Καρυές. Ειδικότερα, οι διαδρομές είναι:

- Το μονοπάτι της Αθωότητας:
  1. Αμπελιώνα-Σκληρού-Ναός Επικούριου Απόλλωνα,
  2. Αμπελιώνα-Ανδρίτσαινα-Επικούριος-Σκληρού-Μαρίνα-Κακαλέτρι-(Είρα)-Πηγές Νέδας-(Αμπελιώνα)-Νέδα-Άνω Καρυές-Αρχαιολογικός Χώρος Λύκαιου-(κορυφή Λύκαιου Όρους)-Άγιος Σώστης-Αμπελιώνα,
- Το μονοπάτι του Φωτός: Ανδρίτσαινα-ναός Επικούριου Απόλλωνα,
- Το μονοπάτι της Θεραπείας: Αμπελιώνα-Σκληρού-Ναός Επικούριου Απόλλωνα,
- Το μονοπάτι της Αγάπης: Αμπελιώνα-Ανδρίτσαινα,
- Το Ιερό Μονοπάτι: Αμπελιώνα-Άγιος Σώστης-κορυφή Λυκαίου Όρους,
- Το μονοπάτι της Ευδαιμονίας: Αμπελιώνα-Άγιος Σώστης-Ιερό του Πάνα-Νέδα-Αμπελιώνα,
- Το μονοπάτι της Ελευθερίας: Αμπελιώνα-Πέτρα-Πήγές Νέδας-Κακαλέτρι-Είρα,

- Το μονοπάτι της Χαράς: Πέτρα-Σταυρούλι,
- Το μονοπάτι της Απλότητας: Αμπελιώνα-Μαρίνα-Σκληρού.

Άλλες πεζοπορικές διαδρομές στην Περιφερειακή Ενότητα Μεσσηνίας είναι:

- Βέργα-κορυφή Καλάθιου Όρους-Προφήτης Ηλίας,
- Ταΰγετος-Ρέμα Μύλοι (Κοσκάρακα-Άβουρος),
- Φαράγγι Νούπαντης,
- Βόρειο-Πηγαδιώτικό γεφύρι-Πηγάδια-Άβουρο,
- Ταΰγετος (Βρύση Μαγγανιάρη-Καταφύγιο-Προφήτης Ηλίας),
- Καρδαμύλη κυκλική διαδρομή,
- Μάλτα-Καρδαμύλη,
- Κάτω Βέργα-Άνω Βέργα,
- Φαράγγι Σάνταβας,
- Φαράγγι Κοσκάραγας,
- Ο32 Λαγκάδα-Πηγάδια,
- Καρδαμύλη-Εξωχώρι,
- Καλύβες-Τσέρια,
- Παραλιακή πεζοπορία στο Ακρωτήριο Ταίναρο,
- Καρδαμύλη-Αγία Σοφία,
- Καρδαμύλη-Πετροβούνι,
- Ο32 Εξωχώρι-Τσέρια,
- Πετροβούνι-Αγία Σοφία,
- Πραστείο-Παραλία Φονέας,
- Βοϊδοκοιλιά-Σπηλιά Νέστορα-Κάστρο Ναυαρίνου κυκλική διαδρομή.

3.11 ΠΟΔΗΛΑΤΟ ΒΟΥΝΟΥ – DOWNHILL

Ποδήλατο Βουνού στο Όρος Μαίναλο⁸. Ο ενδιαφερόμενος μπορεί να επιλέξει ανάμεσα σε τρεις διαφορετικές διαδρομές οι οποίες όλες διέρχονται μέσα από δασικούς δρόμους του όρους Μαίναλο. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών είναι μέτριος και διάρκειας 2 ωρών. Ειδικότερα, οι διαδρομές είναι:

- 1η διαδρομή: Βυτίνα – Νυμφασία – Μύλοι,
- 2η διαδρομή: Ελάτε – Ασπρονέρι – Πυργάκι και
- 3η διαδρομή: Ρούχοι – Καπέλη – Βυτίνα.

Ποδήλατο Βουνού στον Πάρνωνα, την Καστανίτσα και τη Σίταινα⁹. Η διαδρομή ξεκινάει από την Καστανίτσα ή την πλατεία Κοσμά και συνεχίζει σε ένα μονοπάτι μέσα στο δάσος. Η διαδρομή έχει βαθμό δυσκολίας εύκολο και διάρκεια 4 ώρες.

Ποδήλατο Βουνού στον Πάρνωνα¹⁰. Στην ευρύτερη περιοχή των Καρυών υπάρχουν χαραγμένες ειδικές διαδρομές για ορεινή ποδηλασία. Πρόκειται για 4 σηματοδοτημένες διαδρομές που διασχίζουν πανέμορφες διαδρομές μέσα στο δάσος του Πάρνωνα. Ειδικότερα:

- 1η διαδρομή: Η διαδρομή ξεκινάει στην κεντρική πλατεία των Καρυών Λακωνίας και συνεχίζει προς το ξωκλήσι της Παναγιάς και το πυκνό δάσος για να επιστρέψει στις Καρυές. Το μήκος της διαδρομής είναι 9,3 χλμ.,
- 2η διαδρομή: το μεγαλύτερο μέρος της διαδρομής είναι μέσα στο δάσος που σκεπάζει τις πλαγιές του Πάρνωνα ανατολικά από το χωριό. Το μήκος της διαδρομής είναι 16 χλμ.,
- 3η διαδρομή: Η διαδρομή λαμβάνει χώρα μέσα σε δασικούς δρόμους μήκους 4,9 χλμ. και έχει μικρή υψομετρική διαφορά (ανάβαση 245 μέτρα),
- 4η διαδρομή: Η διαδρομή είναι κυκλική και είναι ιδιαίτερα απαιτητική. Διέρχεται μέσα από τα δάση του Πάρνωνα. Το συνολικό μήκος είναι 21,7 χλμ. και η συνολική υψομετρική διαφορά είναι 887 μ.

⁸ [Unlimited Adrenaline](#)

⁹ [Unlimited Adrenaline](#)

¹⁰ <http://www.karyes.gr/activities/bicycle.html>

Ποδήλατο Βουνού στο Όρος Αδερές Τροιζηνίας¹¹. Η διαδρομή λαμβάνει χώρα στο Όρος Αδερές δίνοντας στον αναβάτη την δυνατότητα να απολαύσει την εκπληκτική θέα από ψηλά της Υδρας, του Πόρου, των Μεθάνων και της μακρινής Αθήνας. Η διαδρομή έχει επίπεδο δυσκολίας μέτριο και διάρκεια 3 ώρες.

Downhill στο Ορθολίθι Τροιζήνας¹². Η διαδρομή πραγματοποιείται στο βουνό Ορθολίθι που βρίσκεται στο νότιο τμήμα της χερσονήσου της Αργολίδας και καταλήγει στην κορυφή του σε υψόμετρο 1.105 μ.. Η διαδρομή προσφέρει την δυνατότητα στον αναβάτη να απολαύσει την απεριόριστη θέα του Σαρωνικού και Αργολικού κόλπου και των νησιών της Υδρας, του Πόρου, των Μεθάνων και της μακρινής Αθήνας. Η διαδρομή έχει βαθμό δυσκολίας μέτριο και διαρκεί 3 ώρες.

Ποδήλατο Βουνού στην Ελαφόνησο¹³. Το νησί της Ελαφονήσου προσφέρει την επιλογή για ορεινή ποδηλασία μέσα από τρεις διαδρομές. Συγκεκριμένα:

- 1^η διαδρομή: Ανατολική διαδρομή στη Βίγλα και τα Καλυβάκια. Η διαδρομή έχει απόσταση 5,7 χλμ. διάρκειας 25 λεπτών και βαθμού δυσκολίας 2/5,
- 2^η διαδρομή: Δυτική διαδρομή στην παλιά σύνδεση βορρά και νότου. Η διαδρομή έχει απόσταση 9,1 χλμ. διάρκειας 35 λεπτών και βαθμού δυσκολίας 2/5 και
- 3^η διαδρομή: Μεγάλος κύκλος, περιμετρική διαδρομή. Η διαδρομή έχει απόσταση 12,8 χλμ. διάρκειας 35 λεπτών και βαθμού δυσκολίας 1/5.

---

¹¹ [Unlimited Adrenaline](#)

¹² [Unlimited Adrenaline](#)

¹³ [TopoGuide](#)

3.12 ΑΝΑΡΡΙΧΗΤΙΚΑ ΠΕΔΙΑ

Τα κυριότερα αναρριχητικά πεδία¹⁴ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα είναι:

Κόρινθος

- Αναρριχητικό πεδίο Χούνη Κορινθίας, το πεδίο βρίσκεται μέσα στο στενό φαράγγι της Χούνης. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών της είναι VI – VII,
- Αναρριχητικό πεδίο Σολωμός, βρίσκεται νότια της Κορίνθου, κοντά στο ομώνυμο χωριό. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι V – VIII,

Μεσσηνία

- Αναρριχητικό πεδίο Νεδούσα, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο ομώνυμο χωριό. Διαθέτει 50 διαδρομές με βαθμό δυσκολίας 5b – 8a+/8b,
- Αναρριχητικό πεδίο Στάνη Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται πολύ κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης-Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Τουρλίτσα Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 6a - 6c,
- Αναρριχητικό πεδίο Αλώνι Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 5a - 7b,
- Αναρριχητικό πεδίο Πέτσανες Λαγκάδας, το πεδίο βρίσκεται κοντά στο καταφύγιο Λαγκάδας στον επαρχιακό δρόμο Σπάρτης – Καλαμάτας. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 5c – 8a,

Αργολίδα

- Αναρριχητικό πεδίο Δίδυμα, το πεδίο βρίσκεται στο δρόμο προς Κρανίδι και Πόρτο Χέλι, στην κορυφή του βουνού σε υψόμετρο 1.100μ. Ο βαθμός δυσκολίας των διαδρομών του είναι έως 4b – 8a,

¹⁴ Τα στοιχεία για τα αναρριχητικά πεδία προέρχονται από την ιστοσελίδα sportsmag.gr

Αρκαδία

- Αναρριχητικό πάρκο Λεωνιδίου, βρίσκεται κοντά στην ομώνυμη κωμόπολη. Διαθέτει πάνω από 1.000 διαδρομές με διαφορετικούς βαθμούς δυσκολίας.

3.13 ΧΙΟΝΟΔΡΟΜΙΚΑ ΚΕΝΤΡΑ

Η Περιφέρεια περιλαμβάνει δύο χιονοδρομικά κέντρα, το χιονοδρομικό κέντρο Μαινάλου και το χιονοδρομικό κέντρο Ζήρειας.

Το χιονοδρομικό κέντρο Μαινάλου βρίσκεται στην Ενότητα Αρκαδίας στο οροπέδιο της Οστρακίνας σε υψόμετρο 1.600μ., κάτω από την υψηλότερη κορυφή του Μαινάλου (Προφήτης Ηλίας 1.981μ.). Απέχει 162χλμ. από την Αθήνα, 120χλμ. από την Καλαμάτα και 30 χλμ. από την Τρίπολη. Το χιονοδρομικό διαθέτει 3 αναβατήρες εκ των οποίων ο ένας baby lift και 7 πίστες (1 μαύρη, 3 κόκκινες, 2 μπλε και 1 πράσινη).

Το χιονοδρομικό κέντρο Ζήρειας βρίσκεται στο βορειοανατολικό άκρο της Κυλλήνης (Ζήρειας) σε υψόμετρο 1.500μ, μόλις 10 χλμ. από τα Τρίκαλα Κορινθίας και 155χλμ. από την Αθήνα. Το χιονοδρομικό περιλαμβάνει μια πίστα αρχαρίων με ένα συρόμενο αναβατήρα (baby lift) συνολικού μήκους 150μ. καθώς και άλλη μια πίστα κλιμακωτών διαβαθμίσεων στην οποία λειτουργεί ένας επίσης συρόμενος αναβατήρας, συνολικού μήκους 400μ.

3.14 ΟΡΕΙΒΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΦΥΓΙΑ

Τα ορειβατικά καταφύγια¹⁵ που καταγράφονται στην Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι:

- Καταφύγιο **Ζήρειας Β** (Δ. Λουκίσας), βρίσκεται στο όρος Ζήρια στην τοποθεσία Πόρτες σε υψόμετρο 1.650μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 14 άτομα.
- Καταφύγιο **Μαινάλου «Πάνος Αλεξόπουλος»**, βρίσκεται στο Μαινάλο στην τοποθεσία Λάκκα Οστρακίνας σε υψόμετρο 1.569μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 34 άτομα.
- Καταφύγιο **Πάρνωνα**, βρίσκεται στον Πάρνωνα στην τοποθεσία Αρνόμουσγα σε υψόμετρο 1.423μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 34 άτομα.
- Καταφύγιο **Ταϋγέτου**, βρίσκεται στον Ταΰγετο στην τοποθεσία Βαρβάρα σε υψόμετρο 1.547μ. Μπορεί να φιλοξενήσει έως 24 άτομα.
- Καταφύγιο **Αθ. Παπαθανασίου ή Ξενώνας ΕΟΦ**, βρίσκεται στο όρος Ζήρεια στην τοποθεσία Διμινέζα σε υψόμετρο 834μ. Το καταφύγιο μπορεί να φιλοξενήσει έως 50 άτομα.

---

¹⁵ Τα στοιχεία για τα ορειβατικά καταφύγια προέρχονται από την ιστοσελίδα topoGuide.gr.

3.15 CANOE – KAYAK - ΘΑΛΑΣΣΙΟ KAYAK

Λούσιος ποταμός: ο ποταμός Λούσιος προσφέρεται για δραστηριότητες εναλλακτικού τουρισμού όπως το Rafting και το Canoe – Kayak. Σημείο εκκίνησης για το Canoe – Kayak το γεφύρι του Ατσίχολου κοντά στην Καρύταινα με τελικό προορισμό την συμβολή του ποταμού με τον Αλφειό. Επίσης, η εκκίνηση για τις διαδρομές Rafting είναι η γέφυρα του Λούσιου 5 χλμ. από την Καρύταινα με τελικό προορισμό την γέφυρα του «Κούκου» στον Αλφειό.

Λάδωνας Ποταμός: ο ποταμός Λάδωνας προσφέρεται για δραστηριότητες όπως το Canoe – Kayak και το Rafting τόσο για αρχάριους όσο και για πιο έμπειρους. Σημείο εκκίνησης για το Canoe – Kayak είναι το χωριό Δάφνη Αχαΐας. Επίσης, η τεχνητή λίμνη του Λάδωνα προσφέρει την δυνατότητα για Canoe – Kayak και Rafting.

Rafting στο φαράγγι του Αλφειού. Το πρώτο τμήμα της κατάβασης ξεκινάει πριν το γεφύρι του Ατσίχολου και καταλήγει στο ιστορικό πέτρινο γεφύρι του Κούκου. Το δεύτερο τμήμα της διαδρομής ξεκινάει από το γεφύρι του Κούκου και περνά από το εντυπωσιακό φαράγγι του Αλφειού με ένα συναρπαστικό πέρασμα 4^{ου} βαθμού και καταλήγει κάτω από το χωριό Παλαιόκαστρο. Η συνολική διαδρομή έχει μήκος περίπου 15 χιλιομέτρων. Διάσπαρτα βράχια μέσα στο ποτάμι δημιουργούν περάσματα 2^{ου} και 3^{ου} βαθμού.

Rafting στον Ερύμανθο. Ο Ερύμανθος είναι ένα ιδιαίτερα τεχνικό και στενό ποτάμι, με αρκετά περάσματα 3^{ου} και 4^{ου} βαθμού δυσκολίας. Τα ορμητικά του νερά απαιτούν εμπειρία τουλάχιστον 2 καταβάσεων rafting σε ποτάμια 3^{ου} βαθμού δυσκολίας και αρκετά καλή φυσική κατάσταση.

Θαλάσσιο Kayak στο Ναύπλιο¹⁶. Η διαδρομή ξεκινάει από την πρώτη πρωτεύουσα της Ελλάδας και διέρχεται από διαφορετικά φρούρια (π.χ. Μπούρτζι, φρούριο Παλαμήδι κ.α.). Η διαδρομή μετά το λιμάνι του Ναυπλίου διέρχεται κατά μήκος του αρχαίου δρόμου του Ναυπλίου, περνώντας κάτω από το φρούριο της Ακροναυπλίας.

Θαλάσσιο Kayak στην Καρδαμύλη¹⁷. Η διαδρομή ξεκινάει από το παλιό λιμάνι της Καρδαμύλης απολαμβάνοντας τις ομορφιές της περιοχής όπως κρυφές σπηλιές, βράχια με εντυπωσιακούς σχηματισμούς και μοναδικές παραλίες μα άμμο ή βότσαλο

¹⁶ [Trekking Hellas](#)

¹⁷ [Trekking Hellas](#)

όπως η παραλία του Φονέα και η παραλία της Δελφινιάς. Αν ο καιρός το επιτρέψει, η διαδρομή συνεχίζεται προς τη Στούπα και την παραλία της Καλογριάς.

Θαλάσσιο kayak στο νησί της Αφροδίτης, Τολό Αργολίδας¹⁸. Η εκδρομή ξεκινάει από το λιμάνι του Τολού συνεχίζοντας ανατολικά προς το νησί της Αφροδίτης, γνωστό και ως Ρόμβη, Δασκαλιό και Κορωνήσι. Η Ρόμβη είναι ένα ακατοίκητο νησί στον Αργολικό κόλπο απέναντι από την παραλία του Τολού.

Θαλάσσιο kayak στην Μάνη Γερολιμένας/Πόρτο Κάγιο. Περιλαμβάνει δύο διαδρομές Γερολιμένας-Κάβο Γρόσσο-Γυάλια-Αλμυρός και Πόρτο Κάγιο-Ανδρογυαλός.

---

¹⁸ <https://www.xtremegreece.gr/el/canoe-kayak/sea-kayak-aphrodite-island-tour-tolo-argolida.html>

3.16 ΓΑΣΤΡΟΝΟΜΙΑ - ΟΙΝΟΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

Η πελοποννησιακή κουζίνα στηρίζεται στην ποιότητα των υλικών της, τους ευφυείς συνδυασμούς γεύσεων και την απλή τεχνοτροπία τους που σκοπό έχει να διατηρήσει την γευστική και διατροφική αρτιότητα του τροφίμου. Η χρήση του ελαιόλαδου, του κρασιού, του μελιού, των τοπικών κρεάτων, του κυνηγιού μαζί με αυτή των μπαχαρικών και των βοτάνων αποτελούν ακρογωνιαίο λίθο στο χτίσιμο της γευστικής έντασης αλλά και της χαρακτηριστικής γευστικής μοναδικοτήτας των πελοποννησιακών εδεσμάτων. Επίσης, η κουζίνα της Πελοποννήσου ακολουθεί την εποχικότητα και την εντοπιότητα και επηρεάζεται από τις εμπειρίες και τις επαφές του τόπου καθώς και τις θρησκευτικές νηστείες και εορτές.

Στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ¹⁹ είναι: το ελαιόλαδο Κροκεές Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Πετρίνα Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Φοινίκι Λακωνίας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Λακωνίας (ΠΓΕ), το ελαιόλαδο Κρανίδι Αργολίδας (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Λυγουριό Ασκληπιείου (ΠΟΠ), το ελαιόλαδο Καλαμάτα (ΠΟΠ), οι ελιές καλαμάτας (ΠΟΠ), η Τσακώνικη Μελιτζάνα Λεωνιδίου (ΠΟΠ), τα μήλα ντελίσιους Πιλαφά Τριπόλεως (ΠΟΠ), τα φασόλια βανίλιες Φενεού (ΠΓΕ), η φάβα Φενεού (ΠΓΕ), η αγκινάρα Ιρίων Αργολίδας (ΠΓΕ), η φέτα (ΠΟΠ, και στις 5 Ενότητες), η σφέλα (ΠΟΠ, Μεσσηνίας και Λακωνίας), το μέλι ελάτης Μαινάλου Βανίλια (ΠΟΠ) και το ρόδι Ερμιόνης Αργολίδας (ΠΟΠ). Οι εξαιρετικής ποιότητας πρώτες ύλες και τα αγροτικά προϊόντα αποτελούν την βάση για την παρασκευή των εξαίρετων τοπικών εδεσμάτων της Περιφέρειας. Ενδεικτικά ανά Ενότητα:

- Κόρινθος: αγριογούρουνο με κυδώνι, μπακαλιάρος πλακί με κορινθιακή σταφίδα, ταλιατέλες Νεμέας με καλκάνι, καρκασόπιτα, πρασόπιτα με σταφίδα και κεφαλοτύρι, κόκορας με σπιτικές χυλοπίτες, βετούλι γάστρας, βραστό βεργάδι, ζυγούρι, χοιρινό σαλμί, καρυδόπιτα με σταφίδες και μπακλαβάς με σταφίδες,
- Αργολίδα: γίδα βραστή, κόκορας λεμονάτος, γουρουνοπούλα ψητή, χοιρινό στη χόβιλη, χοιρινό με πρασοσέλινο, τηγανιά με κομμάτια κρέατος και ρίγανη, πίτες χειροποίητες γεμιστές με εποχιακά λαχανικά, γκιόσα, τυρολάγανο, πουμέκι, μπριάμ, τουρλού, γλυκά του ταψιού και του κουταλιού,

¹⁹ Τα προϊόντα με ένδειξη ΠΟΠ και ΠΓΕ προέρχονται από το [Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων](#).

- Αρκαδία: καγιανά, ψητή γουρουνοπούλα, λαγώτο, χοιρινό με δαμάσκηνα, μπαζίνα, σλοπηνάντερο και πηχτή,
- Λακωνία: παστό χοιρινό, καπνιστό λουκάνικο, κρασάτη καπνιστή μπριζόλα με καρυκεύματα, τσαϊτιά, γκόγλες, χιουροσπάλα, κοκκινιστός κόκορας κρασάτος, γίγαντες στο φούρνο με σύγκλινο, καγιανά, νηστίσιμα κουλούρια με γλυκάνισο και γλυκό του κουταλιού λαλαγγάδια,
- Μεσσηνία: χοιρινό παστό με πορτοκάλι, λιόπιτα με μεσσηνιακή ελιά, βραστή γίδα, στιφάδο, βλαστάρια, γαλατσίδες με παστό και γάλα, τραχανάς, καγιανάς, κυδωνόπαστο, μουσταλευριά, πετούλα, καλαματιανός καπαμάς, ψητή γουρουνοπούλα, μελόπιτες και μαρμελάδες και τοπικά γλυκά του κουταλιού.

Το οινοποιητικό²⁰ ενδιαφέρον στην Ενότητα Κορινθίας εντοπίζεται στον δήμο της Νεμέας με τον ομώνυμο αμπελώνα της. Ο αμπελώνας της Νεμέας είναι ένα ιστορικό Οινοπέδιο και σήμερα είναι το κέντρο των οίνων ΠΟΠ Νεμέα ενώ το δίδυμο Αγιωργίτικο-Νεμέα αποτλεί το πλέον δημοφιλές και διαδεδομένο όσον αφορά τα ερυθρά ελληνικά κρασιά. Με έδρα το Λεόντιο της Νεμέας, στην περιοχή δουλεύει το Σταφυλοσυλλεκτικό Συγκρότημα Νεμέας, ένα από τα λίγα στην Ελλάδα. Επίσκεψιμα οινοποιεία και δυνατότητες οινοτουρισμού στην Κορινθία υπάρχουν επίσης στις δημοτικές ενότητες Στυμφαλίας και Σικυωνίων, που τμήματά τους συμμετέχουν στη ζώνη του ΠΟΠ Νεμέα. Ο αμπελώνας της Κορινθίας παράγει του οίνους ΠΓΕ Κορινθία (Τοπικός Οίνος Κορινθίας ή Κορινθιακός Τοπικός Οίνος). Σε μικρή ζώνη στο κλημέντι παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Κλημέντι (Τοπικός Οίνος Κλημέντι).

Η περιήγηση για οινοτουρισμό στη Μεσσηνία ξεκινά από τα βορειοδυτικά, εκεί όπου ο αμπελώνας της Τριφυλίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Τριφυλία (Τοπικός Οίνος Τριφυλίας). Δυνατότητες για οινοτουρισμό υπάρχουν και στη νοτιοδυτική Μεσσηνία όπου στον αμπελώνα της Πυλίας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Πυλία (Τοπικός Οίνος Πυλίας). Ο συνολικός αμπελώνας της Μεσσηνίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Μεσσηνία (Τοπικός Οίνος Μεσσηνίας ή Μεσσηνιακός Τοπικός Οίνος).

Το ενδιαφέρον για οινοτουρισμό στην Περιφερειακή Ενότητα Λακωνίας εντοπίζεται στην περιοχή του αμπελώνα της Μονεμβασίας όπου βρίσκονται και τα περισσότερα οινοποιεία. Αξιοσημείωτη δραστηριότητα καλλιέργειας αμπελιών και παραγωγής

---

²⁰ Οι πληροφορίες που αφορούν τον οινοτουρισμό προέρχονται από τις ιστοσελίδες [Δρόμοι του κρασιού της Βορείου Ελλάδος](#) και [Οινικές εξερευνήσεις](#).

κρασιού υπάρχει και στις περιοχές Ασωπού, Βοιών, Κροκεών και Σκάλας. Στην περιοχή παράγεται ο λευκός γλυκός οίνος ΠΟΠ Μονεμβασιά. Στον αμπελώνα της Λακωνίας παράγονται οι οίνοι ΠΓΕ Λακωνία (Τοπικός Οίνος Λακωνίας ή Λακωνικός Τοπικός Οίνος).

Στην Αρκαδία τα περισσότερα οινοποιεία βρίσκονται βόρεια της Τρίπολης στη δημοτική ενότητα Μαντίνειας και ανατολικά της στη δημοτική ενότητα Κορυθίου, που αποτελούν και το μεγαλύτερο τμήμα της αμπελουργικής ζώνης του ΠΟΠ Μαντίνεια. Πρακτικά οινοτουρισμός στην Αρκαδία σημαίνει οινοτουρισμός στη Μαντίνεια και στη ζώνη της, αφού εκεί, κατά μήκος των δρόμων του κρασιού της Μαντίνειας, θα βρουν οι οινόφιλοι σχεδόν όλα τα επισκέψιμα οινοποιεία της Ενότητας. Επίσης, οινική δραστηριότητα υπάρχει και νότια της Τρίπολης στη δημοτική ενότητα Τεγέας. Ο αμπελώνας της Αρκαδίας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Αρκαδία (Τοπικός Οίνος Αρκαδίας) ενώ στη περιοχή της Τεγέας παράγονται οι ερυθροί οίνοι ΠΓΕ Τεγέα (Τοπικός Οίνος Τεγέας).

Στην Περιφερειακή Ενότητα Αργολίδας, τα περισσότερα αμπέλια και οινοποιεία βρίσκονται βορειοδυτικά στις δημοτικές ενότητες Κουτσοποδίου και Λυρκείας, κοντά στα σύνορα με την Κορινθία, αφού η περιοχή είναι τμήμα της ζώνης των οίνων ΠΟΠ Νεμέα. Αμπελουργική και οινική δραστηριότητα αναπτύσσεται και στις δημοτικές ενότητες Άργους, Κρανιδίου και Τροιζήνας. Από το 2008, ο αμπελώνας της Αργολίδας παράγει τους οίνους ΠΓΕ Αργολίδα (Τοπικός Οίνος Αργολίδας).

Τέλος, οι Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας, Αρκαδίας, Αχαΐας, Ηλείας, Κορινθίας, Λακωνίας και Μεσσηνίας συγκροτούν την ζώνη του ΠΓΕ Πελοπόννησος από την οποία παράγονται οι οίνοι που φέρουν την ομώνυμη ένδειξη. Διοικητικά οι Ενότητες ανήκουν σε δύο Περιφέρειες, αλλά αμπελουργικά ορίζουν την ενιαία και αυτόνομη Περιφέρεια Πελοποννήσου, η οποία έχει και τη μεγαλύτερη συνολική έκταση αμπελιών από τις 9 αμπελουργικές Περιφέρειες της Ελλάδας.

4 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ

4.1 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ, 2019-2022

4.1.1 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Το 2021, μετά από 1,5 χρόνο πανδημίας, η Ελλάδα υποδέχτηκε το 55% των διεθνών αφίξεων του 2019. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2021, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν πτώση κατά -45% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 11,8 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-54% ή -3,5 εκατ. αφίξεις, από 6,4 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-36% ή -1,7 εκατ. αφίξεις, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-37% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-53% ή -1,3 εκατ. αφίξεις, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-44% ή -1,2 εκατ. αφίξεις, από 2,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2021).

Το 2022, η Ελλάδα κάλυψε τις απώλειες που κατέγραψαν οι αεροπορικές αφίξεις τα έτη 2020 και 2021, υποδέχοντας στα αεροδρόμια της το 99,99% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων που καταγράφηκαν το 2019. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2022, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις σημείωσαν οριακή πτώση κατά -0,01% (από 21,6 εκατ. το 2019 σε 21,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Θεσσαλίας (+18% σε 242 χιλ.), Νοτίου Αιγαίου (+14% σε 5,3 εκατ.), Ιονίων Νήσων (+11% σε 2,9 εκατ.), Δυτικής Ελλάδας (+9% σε 422 χιλ.), Στερεάς Ελλάδας (+8% σε 3 χιλ.), Κρήτης (+6% σε 4,7 εκατ.) και Πελοποννήσου (+4% σε 160 χιλ.) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ηπείρου (-54% σε 7 χιλ.), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-17% σε 102 χιλ.), Κεντρικής Μακεδονίας (-16% σε 2,0 εκατ.), Αττικής (-13% σε 5,6 εκατ.) και Βορείου Αιγαίου (-11% σε 185 χιλ.) μείωση. Αξιοσημείωτο είναι, ότι οι κατ' εξοχήν παραδοσιακοί προορισμοί (Νότιο Αιγαίο, Κρήτη και Ιόνια Νησιά) της Ελλάδας για διακοπές Ήλιος & Θάλασσα σημείωσαν αύξηση.

Πίνακας 34: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

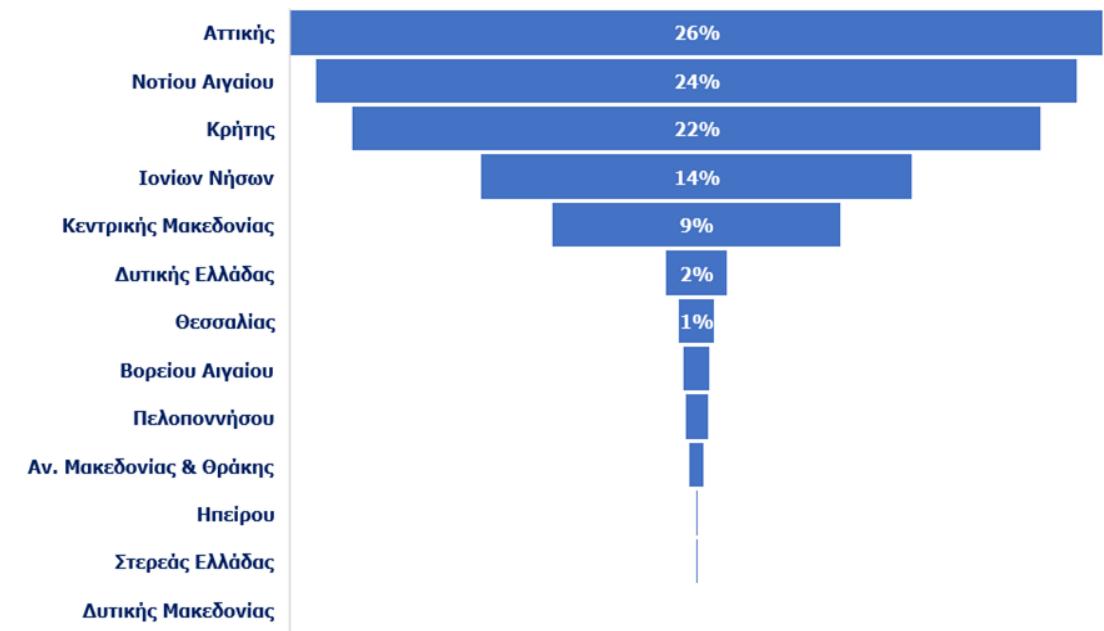
Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	6.414.709	2.921.550	5.552.227	-54%	-13%
Νοτίου Αιγαίου	4.617.315	2.959.297	5.266.578	-36%	14%
Κρήτης	4.455.810	2.808.814	4.702.687	-37%	6%
Ιονίων Νήσων	2.644.287	1.487.733	2.946.490	-44%	11%
Κεντρικής Μακεδονίας	2.341.743	1.089.351	1.975.959	-53%	-16%
Δυτικής Ελλάδας	385.152	207.566	421.560	-46%	9%
Θεσσαλίας	205.802	87.899	241.926	-57%	18%
Βορείου Αιγαίου	207.098	83.844	184.649	-60%	-11%
Πελοποννήσου	153.364	77.186	160.060	-50%	4%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	122.933	55.894	101.553	-55%	-17%
Ηπείρου	14.776	6.759	6.766	-54%	-54%
Στερεάς Ελλάδας	3.100	1.627	3.360	-48%	8%
Δυτικής Μακεδονίας	0	0	0		
Ελλάδα	21.566.089	11.787.520	21.563.815	-45%	0%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αφίξεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής²¹ (26%), Νοτίου Αιγαίου (24%), Κρήτης (22%), Ιονίων Νήσων (14%) και Κεντρικής Μακεδονίας (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες υποδέχτηκαν το 2022 το 95% του συνόλου των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας.

²¹ Για τα στοιχεία του αεροδρόμιου της Αθήνας "Ελευθέριος Βενιζέλος", λόγω των διαταραχών της συγκεκριμένης έρευνας ή/και του μικρού μεγέθους δείγματος κατά την περίοδο Μαρτίου 2020-Ιουνίου 2021, οι αντίστοιχες εκτιμήσεις του όγκου των επιβατών πρέπει να αντιμετωπίζονται με προσοχή και να αποφεύγονται οι συγκρίσεις.

Διάγραμμα 47: Ποσοστιαία κατανομή των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.1.2 Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 2022 το 1% των διεθνών αεροπορικών αφίξεων της χώρας. Την περίοδο 2019-2021, το αεροδρόμιο Καλαμάτας σημείωσε μείωση διεθνών αφίξεων κατά -50% (από 153 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2021).

Το 2022, οι διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στο αεροδρόμιο Καλαμάτας ξεπέρασαν τα επίπεδα του 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 αύξηση κατά +4% (από 153 χιλ. το 2019 σε 160 χιλ. το 2021).

Πίνακας 35: Διεθνείς αεροπορικές αφίξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Μεσσηνίας	153.364	77.186	160.060	-50%	4%
Πελοπόννησος	153.364	77.186	160.060	-50%	4%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT- Επεξεργασία INSETE Intelligence

4.2 ΑΕΡΟΠΟΡΙΚΕΣ ΑΦΙΞΕΙΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

Στα αεροδρόμια της Ελλάδας, την περίοδο 2019-2021, σημειώθηκε μείωση στις αφίξεις εσωτερικού κατά -40% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-41% ή -1,6 εκατ. αφίξεις, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-40% ή -657 χιλ. αφίξεις, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 973 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-42% ή -452 χιλ. αφίξεις, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 619 χιλ. το 2021), Κρήτης (-40% ή -393 χιλ. αφίξεις, από 992 χιλ. το 2019 σε 599 χιλ. το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-29% ή -127 χιλ. αφίξεις, από 443 χιλ. το 2019 σε 316 χιλ. το 2021).

Το 2022, η Ελλάδα υποδέχτηκε στα αεροδρόμια της το 94% της αεροπορικής κίνησης εσωτερικού του 2019 καταγράφοντας την περίοδο 2019-2022 μείωση κατά -6% (από 8,6 εκατ. το 2019 σε 8,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες εμφάνισαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+0,02% σε 259 χιλ.), Πελοποννήσου (+2% σε 12 χιλ.) και Στερεάς Ελλάδας (+9% σε 5,5 χιλ.). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-5% σε 3,8 εκατ.), Νοτίου Αιγαίου (-9% σε 1,5 εκατ.), Κεντρικής Μακεδονίας (-11% σε 957 χιλ.), Κρήτης (-4% σε 948 χιλ.), Βορείου Αιγαίου (-3% σε 429 χιλ.), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5% σε 144 χιλ.), Θεσσαλίας (-2% σε 26 χιλ.), Ηπείρου (-59% σε 21 χιλ.), Δυτικής Μακεδονίας (-18% σε 3 χιλ.) και Δυτικής Ελλάδας (-56% σε 2 χιλ.).

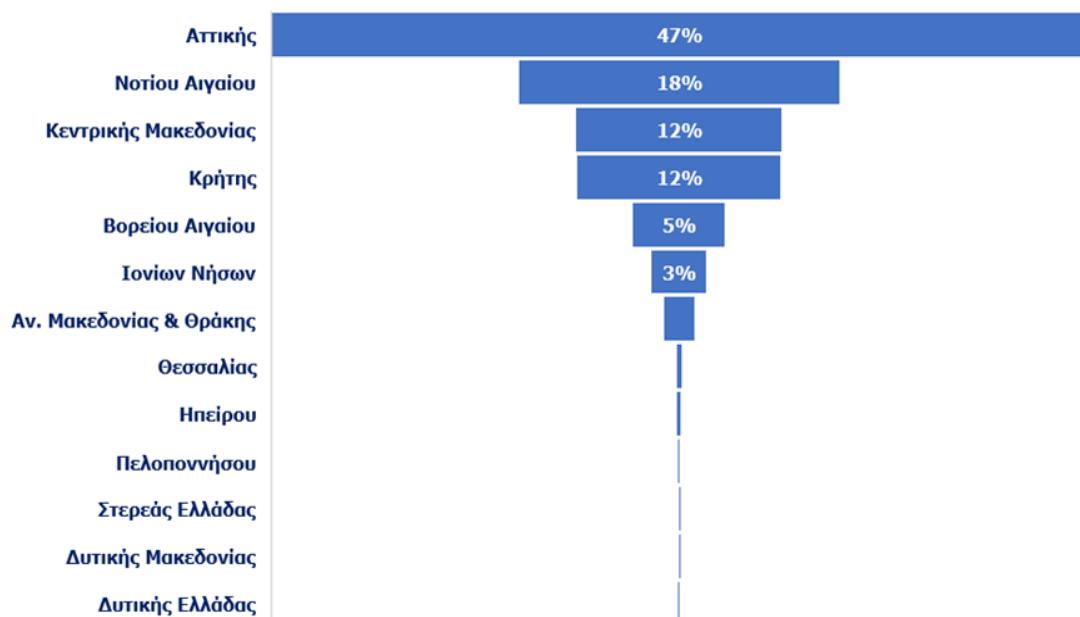
Πίνακας 36: Αφίξεις εσωτερικού στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019 - 2021	%Δ 2019 - 2022
Αττικής	3.989.842	2.370.343	3.782.527	-41%	-5%
Νοτίου Αιγαίου	1.630.081	972.763	1.490.138	-40%	-9%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.070.857	618.905	956.897	-42%	-11%
Κρήτης	991.611	598.674	947.512	-40%	-4%
Βορείου Αιγαίου	442.720	315.588	428.824	-29%	-3%
Ιονίων Νήσων	259.208	161.091	259.252	-38%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	151.263	94.151	143.517	-38%	-5%
Θεσσαλίας	26.594	18.359	26.044	-31%	-2%
Ηπείρου	50.993	21.428	21.114	-58%	-59%
Πελοποννήσου	12.013	8.395	12.238	-30%	2%
Στερεάς Ελλάδας	5.108	4.607	5.546	-10%	9%
Δυτικής Μακεδονίας	3.547	2.251	2.921	-37%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	5.214	1.677	2.284	-68%	-56%
Ελλάδα	8.639.051	5.188.232	8.078.814	-40%	-6%

Πηγή: ΥΠΑ, ΔΑΑ, FRAPORT Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των αεροπορικών αφίξεων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (47%), Νοτίου Αιγαίου (18%), Κεντρικής Μακεδονίας (12%) και Κρήτης (12%). Δηλαδή τα αεροδρόμια των 4 αυτών Περιφερειών υποδέχτηκαν το 2022 το 89% των αφίξεων εσωτερικού της Ελλάδας.

Διάγραμμα 48: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων εσωτερικού στα αεροδρόμια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2022 αντιπροσωπεύει μόλις το 0,2% των συνολικών αφίξεων εσωτερικού της χώρας. Συγκεκριμένα, την περίοδο 2019-2021, το αεροδρόμιο της Καλαμάτας, που αποτελεί το μοναδικό αεροδρόμιο της Περιφέρειας, κατέγραψε μείωση αφίξεων κατά -30% (από 12 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021).

Το 2022, η κίνηση εσωτερικού του αεροδρομίου Καλαμάτας ξεπέρασε τα επίπεδα του 2019 σημειώνοντας την περίοδο 2019-2022 αύξηση κατά +2% (από 12 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2022).

4.3 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

4.3.1 Ακτοπλοϊκή κίνηση στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Στην Ενότητα αυτή καταγράφονται οι διακινηθέντες (επιβίβαση και αποβίβαση με Ε/Γ και Ο/Γ) επιβάτες εσωτερικού από τους κατά τόπους λιμένες της χώρας.

Οι διακινηθέντες εσωτερικού την περίοδο 2019-2021, στους λιμένες της χώρας σημείωσαν πτώση κατά -29% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 50,8 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση: Αττικής (-24%, από 30,5 εκατ. το 2019 σε 23,2 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-31%, από 14,8 εκατ. το 2019 σε 10,2 εκατ. το 2021), Ιονίων Νήσων (-38%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-37%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-32%, από 4,3 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-38%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-28%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2021), Ηπείρου (-35%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Βορείου Αιγαίου (-18%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Θεσσαλίας (-34%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-8%, από 985 χιλ. το 2019 σε 903 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-38%, από 878 χιλ. το 2019 σε 543 χιλ. το 2021).

Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης. Συγκεκριμένα, οι διακινηθέντες επιβάτες την περίοδο 2019-2022 κατέγραψαν μείωση κατά -5% (από 71,5 εκατ. το 2019 σε 67,8 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (+5%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και Πελοποννήσου (+1%, από 985 χιλ. το 2019 σε 997 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττικής (-3%, από 30,5 εκατ. το 2019 σε 29,5 εκατ. το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-3%, από 14,8 εκατ. το 2019 σε 14,3 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-13%, από 5,5 εκατ. το 2019 σε 4,8 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-5%, από 4,6 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-6%, από 4,3 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2022), Κρήτης (-17%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Ηπείρου (-4%, από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Θεσσαλίας (-15%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (-6%, από 878 χιλ. το 2019 σε 822 χιλ. το 2022).

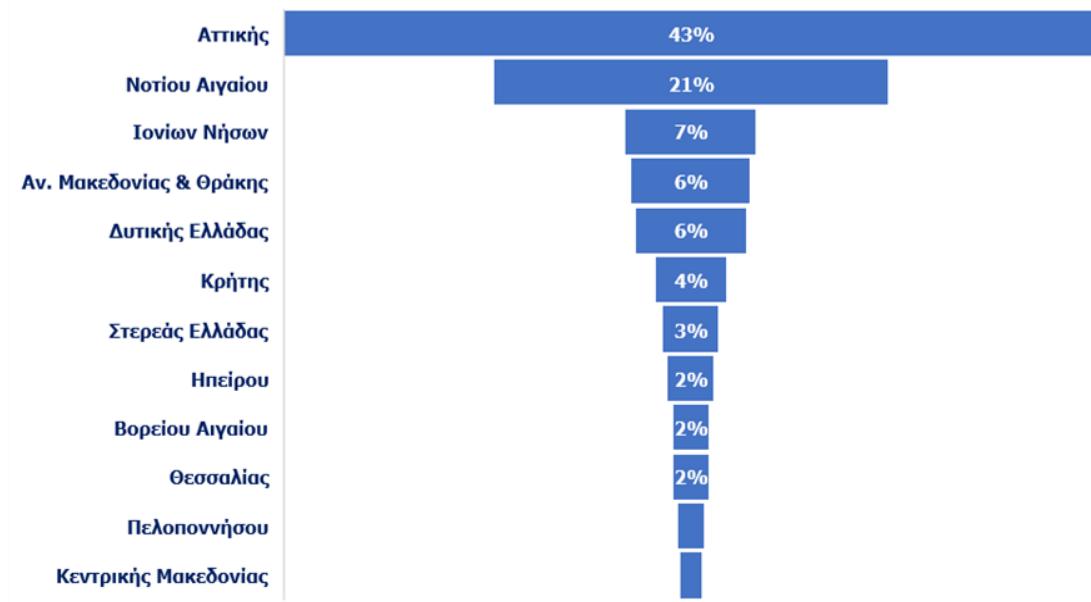
Πίνακας 37: Διακινηθέντες εσωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	30.485.427	23.227.682	29.471.787	-24%	-3%
Νοτίου Αιγαίου	14.793.013	10.202.414	14.321.848	-31%	-3%
Ιονίων Νήσων	5.500.435	3.387.896	4.763.893	-38%	-13%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4.560.142	2.854.186	4.326.368	-37%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	4.337.932	2.952.860	4.063.851	-32%	-6%
Κρήτης	3.137.320	1.949.815	2.600.519	-38%	-17%
Στερεάς Ελλάδας	2.219.910	1.596.925	2.049.541	-28%	-8%
Ηπείρου	1.760.639	1.147.626	1.690.474	-35%	-4%
Βορείου Αιγαίου	1.282.019	1.053.367	1.342.159	-18%	5%
Θεσσαλίας	1.546.644	1.026.352	1.309.899	-34%	-15%
Πελοποννήσου	984.872	903.211	997.215	-8%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	878.349	543.012	821.636	-38%	-6%
Ελλάδα	71.486.702	50.845.346	67.759.190	-29%	-5%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά εντοπίζονται στις Περιφέρειες Αττικής (43%) και Νοτίου Αιγαίου (21%). Δηλαδή οι δύο αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 65% της συνολικής διακίνησης της Ελλάδας για το 2022.

Διάγραμμα 49: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.3.2 Ακτοπλοϊκή κίνηση εσωτερικού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2022, αντιπροσωπεύει το 1% των διακινηθέντων εσωτερικού της χώρας. Την περίοδο 2019-2021, οι λιμένες της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση στην διακίνηση επιβατών κατά -8% (από 985 χιλ. το 2019 σε 903 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν μείωση: Λακωνίας (-4%, από 810 χιλ. το 2019 σε 780 χιλ. το 2021) και Αργολίδας (-30%, από 175 χιλ. το 2019 σε 123 χιλ. το 2021).

Αντίθετα, την περίοδο 2019-2022, η διακίνηση επιβατών στα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψε αύξηση κατά +1% (από 985 χιλ. το 2019 σε 997 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφερειακές Ενότητες κατέγραψαν αύξηση: Λακωνίας (+1%, από 810 χιλ. το 2019 σε 819 χιλ. το 2022) και Αργολίδας (+2%, από 175 χιλ. το 2019 σε 179 χιλ. το 2022).

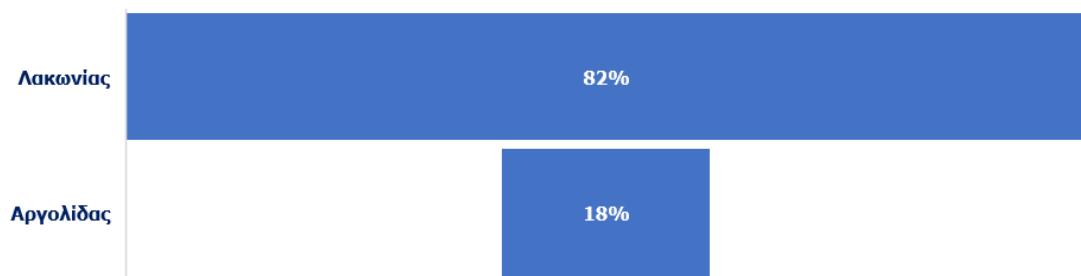
Πίνακας 38: Διακινηθέντες εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Περιφερειακή Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λακωνίας	810.196	780.302	818.581	-4%	1%
Αργολίδας	174.676	122.909	178.634	-30%	2%
Πελοποννήσου	984.872	903.211	997.215	-8%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας για το 2022 παρατηρούμε ότι η Ενότητα Λακωνίας αντιπροσωπεύει το 82% της ακτοπλοϊκής κίνησης και η Αργολίδα το υπόλοιπο 18%.

Διάγραμμα 50: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εσωτερικού στα λιμάνια της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.4 ΑΚΤΟΠΛΟΪΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ, 2019-2022

Οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -36% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021). Συγκεκριμένα: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-24%, από 957 χιλ. το 2019 σε 726 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-36%, από 482 χιλ. το 2019 σε 308 χιλ. το 2021), Ιονίων Νήσων (λιμάνι Κέρκυρας) (-69%, από 347 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2021) και Λοιποί Λιμένες (-63%, από 7 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021).

Παρόμοια ήταν η εικόνα και την περίοδο 2019-2022, αν και με πιο ήπιους ρυθμούς μείωσης. Συγκεκριμένα, οι διακινηθέντες εξωτερικού την περίοδο 2019-2022 κατέγραψαν μείωση κατά -6% (από 1,8 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση το λιμάνι της Κέρκυρας (+20%, από 347 χιλ. το 2019 σε 419 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Ηπείρου (λιμάνι Ηγουμενίτσας) (-7%, από 957 χιλ. το 2019 σε 891 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (λιμάνι Πάτρας) (-22%, από 482 χιλ. το 2019 σε 377 χιλ. το 2022) και Λοιποί Λιμένες (-89%, από 7 χιλ. το 2019 σε 726 διακινηθέντες το 2022).

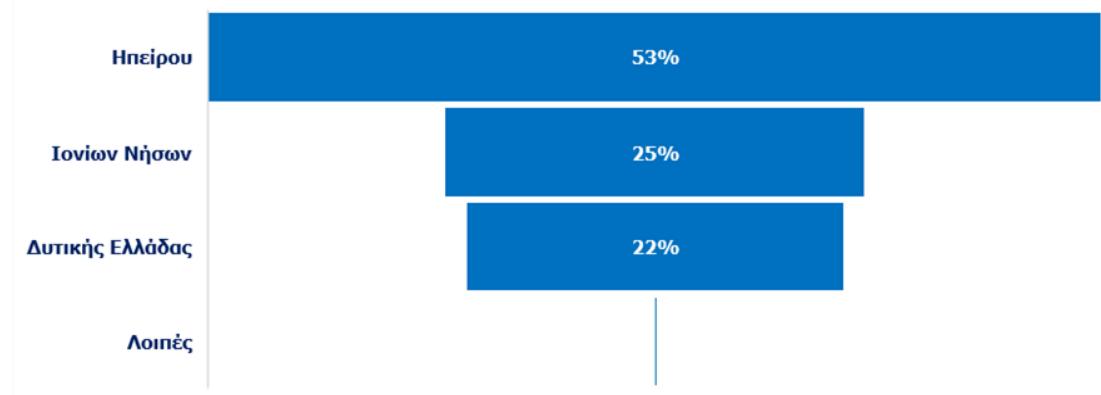
Πίνακας 39: Διακινηθέντες εξωτερικού στους λιμένες της χώρας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ηπείρου	956.710	726.333	890.707	-24%	-7%
Ιονίων Νήσων	347.485	109.039	418.703	-69%	20%
Δυτικής Ελλάδας	482.198	308.125	376.517	-36%	-22%
Λοιπές	6.694	2.492	726	-63%	-89%
Ελλάδα	1.793.087	1.145.989	1.686.653	-36%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο ποσοστό εντοπίζεται στην Περιφέρεια Ηπείρου (53%) και ακολούθως στις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (25%), Δυτικής Ελλάδας (22%) και Λοιπών (0,04%).

Διάγραμμα 51: Ποσοστιαία κατανομή των διακινηθέντων εξωτερικού στα λιμάνια της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2022

4.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΚΡΟΥΑΖΙΕΡΑΣ, 2019-2022

4.5.1 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -48% (από 3.979 το 2019 σε 2.064 το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (+183%, από 6 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 17 κρουαζιερόπλοια το 2019). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-54%, από 1.778 το 2019 σε 821 το 2021), Αττική (-37%, από 677 το 2019 σε 426 το 2021), Ιόνια Νησιά (-58%, από 573 το 2019 σε 238 το 2021), Κρήτη (-39%, από 397 το 2019 σε 244 το 2021), Δυτική Ελλάδα (-33%, από 201 το 2019 σε 134 το 2021), Πελοπόννησο (-24%, από 182 το 2019 σε 138 το 2021), Θεσσαλία (-26%, από 35 το 2019 σε 26 το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-57%, από 7 το 2019 σε 3 το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-92%, από 62 το 2019 σε 5 το 2021), Ήπειρο (-81%, από 16 το 2019 σε 3 το 2021) και Στερεά Ελλάδα (-80%, από 45 το 2019 σε 9 το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της Ελλάδας κατέγραψε αύξηση κατά +20% (από 3.979 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 4.777 κρουαζιερόπλοια το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-4%, από 573 το 2019 σε 550 το 2022), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 62 το 2019 σε 60 το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (-16%, από 45 το 2019 σε 38 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (+24%, από 1.778 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 2.205 κρουαζιερόπλοια το 2022), Αττική (+27%, από 677 το 2019 σε 861 το 2022), Κρήτη (+1%, από 397 το 2019 σε 402 το 2022), Πελοπόννησο (+37%, από 182 το 2019 σε 249 το 2022), Δυτική Ελλάδα (+5%, από 201 το 2019 σε 211 το 2022), Θεσσαλία (+131%, από 35 το 2019 σε 81 το 2022), Κεντρική Μακεδονία (+917%, από 6 το 2019 σε 61 το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+400%, από 7 το 2019 σε 35 το 2022) και Ήπειρο (+50%, από 16 το 2019 σε 24 το 2022).

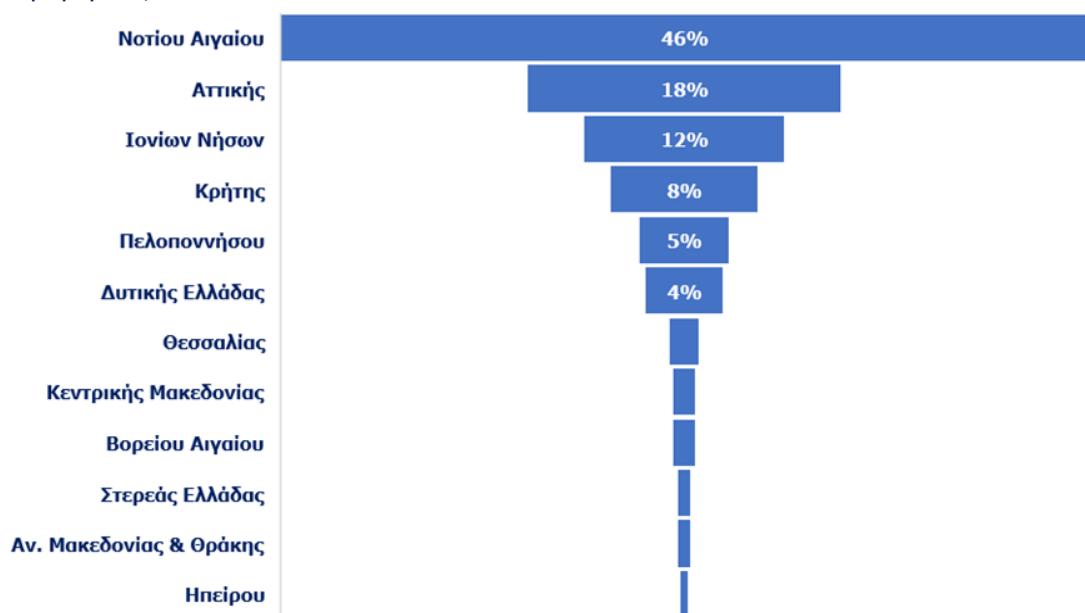
Πίνακας 40: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	1.778	821	2.205	-54%	24%
Αττικής	677	426	861	-37%	27%
Ιονίων Νήσων	573	238	550	-58%	-4%
Κρήτης	397	244	402	-39%	1%
Πελοποννήσου	182	138	249	-24%	37%
Δυτικής Ελλάδας	201	134	211	-33%	5%
Θεσσαλίας	35	26	81	-26%	131%
Κεντρικής Μακεδονίας	6	17	61	183%	917%
Βορείου Αιγαίου	62	5	60	-92%	-3%
Στερεάς Ελλάδας	45	9	38	-80%	-16%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	7	3	35	-57%	400%
Ηπείρου	16	3	24	-81%	50%
Ελλάδα	3.979	2.064	4.777	-48%	20%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (46%), η Αττική (18%), τα Ιόνια Νησιά (12%) και η Κρήτη (8%) δέχονται τον μεγαλύτερο αριθμό κρουαζιερόπλοιων, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 84% της κίνησης στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 52: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.5.2 Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά λιμάνι

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 5% της συνολικής κίνησης κρουαζιερόπλοιων της χώρας. Την περίοδο 2019-2021, τα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψαν μείωση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων κατά -24% (από 182 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 138 κρουαζιερόπλοια το 2021). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια κατέγραψαν μείωση: Ναύπλιο (-14%, από 88 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 76 κρουαζιερόπλοια το 2021), Μονεμβασιά (-35%, από 55 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 36 κρουαζιερόπλοια το 2021), Γύθειο (-32%, από 19 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 13 κρουαζιερόπλοια το 2021), Πύλο (-67%, από 9 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 3 κρουαζιερόπλοια το 2021) και Καλαμάτα (-9%, από 11 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 10 κρουαζιερόπλοια το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε αύξηση στην κίνηση κρουαζιερόπλοιων στα λιμάνια της κατά +37% (από 182 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 249 κρουαζιερόπλοια το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν αύξηση: Ναύπλιο (+27%, από 88 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 112 κρουαζιερόπλοια το 2022), Μονεμβασιά (+20%, από 55 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 66 κρουαζιερόπλοια το 2022), Γύθειο (+84%, από 19 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 35 κρουαζιερόπλοια το 2022), Πύλο (+156%, από 9 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 23 κρουαζιερόπλοια το 2022) και Καλαμάτα (+18%, από 11 κρουαζιερόπλοια το 2019 σε 13 κρουαζιερόπλοια το 2022).

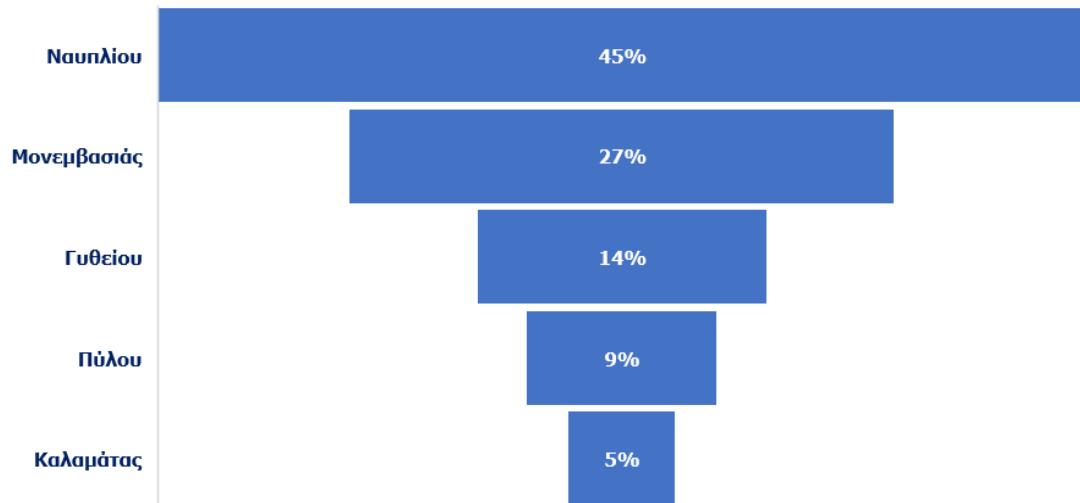
Πίνακας 41: Κίνηση κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ναυπλίου	88	76	112	-14%	27%
Μονεμβασιάς	55	36	66	-35%	20%
Γυθείου	19	13	35	-32%	84%
Πύλου	9	3	23	-67%	156%
Καλαμάτας	11	10	13	-9%	18%
Πελοπόννησος	182	138	249	-24%	37%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή της κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το λιμάνι του Ναυπλίου με 45% και ακολουθούν τα λιμάνια της Μονεμβασιάς (27%), του Γυθείου (14%), της Πύλου (9%) και της Καλαμάτας (5%).

Διάγραμμα 53: Ποσοστιαία κατανομή κίνησης κρουαζιερόπλοιων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.5.3 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -74% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (+142%, από 5 χιλ. το 2019 σε 12 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-79%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 475 χιλ. το 2021), Αττική (-71%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 323 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-75%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 265 χιλ. το 2021), Κρήτη (-70%, από 607 χιλ. το 2019 σε 185 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-70%, από 415 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-66%, από 65 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-47%, από 15 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-65%, από 3 χιλ. το 2019 σε 938 αφίξεις το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-85%, από 17 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-69%, από 2 χιλ. το 2019 σε 655 αφίξεις το 2021) και Στερεά Ελλάδα (-91%, από 5 χιλ. το 2019 σε 443 αφίξεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της χώρας σημείωσαν μείωση κατά -17% (από 5,6 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-10%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. 2022), Αττικής (-11%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 988 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-34%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 693 χιλ. το 2022), Κρήτης (-18%, από 607 χιλ. το 2019 σε 500 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-39%, από 415 χιλ. το 2019 σε 251 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (-27%, από 65 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-37%, από 17 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (-30%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Θεσσαλίας (+188%, από 15 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (+654%, από 5 χιλ. το 2019 σε 37 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+393%, από 3 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2022) και Ήπειρου (+165%, από 2 χιλ. το 2019 σε 6 χιλ. το 2022) αύξηση. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι παρόλο που η κίνηση των κρουαζιερόπλοιων (+20%) για την περίοδο 2019-2022 σημείωσε αύξηση οι αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας για την ίδια περίοδο κατέγραψε μείωση (-17%).

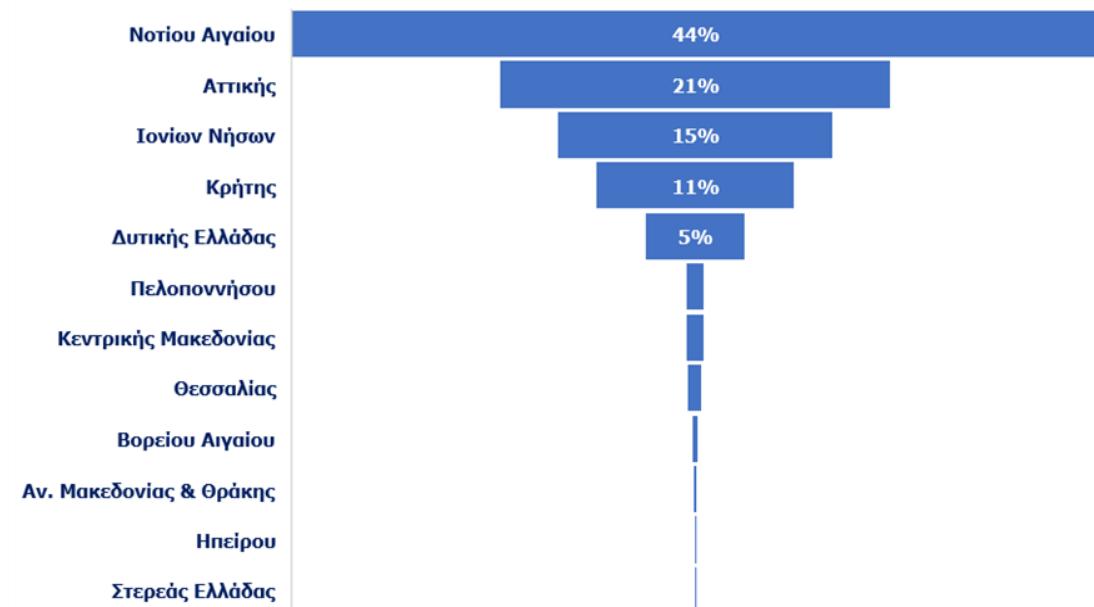
Πίνακας 42: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	2.264.893	474.777	2.034.469	-79%	-10%
Αττικής	1.108.221	322.896	987.864	-71%	-11%
Ιονίων Νήσων	1.044.160	265.325	693.150	-75%	-34%
Κρήτης	607.268	184.507	500.392	-70%	-18%
Δυτικής Ελλάδας	414.935	123.846	251.478	-70%	-39%
Πελοποννήσου	65.392	22.270	47.668	-66%	-27%
Θεσσαλίας	15.429	8.232	44.512	-47%	188%
Κεντρικής Μακεδονίας	4.865	11.777	36.670	142%	654%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.699	938	13.315	-65%	393%
Βορείου Αιγαίου	17.217	2.649	10.862	-85%	-37%
Ηπείρου	2.137	655	5.671	-69%	165%
Στερεάς Ελλάδας	5.168	443	3.599	-91%	-30%
Ελλάδα	5.552.384	1.418.315	4.629.650	-74%	-17%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (44%), η Αττική (21%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και η Κρήτη (11%) δέχονται τον μεγαλύτερο όγκο, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 91% των συνολικών αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας.

Διάγραμμα 54: Ποσοστιαία κατανομή του αριθμού των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.5.4 Αριθμός αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 1% των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας της χώρας. Την περίοδο 2019-2021, τα λιμάνια της Περιφέρειας κατέγραψαν μείωση στις αφίξεις επιβατών κατά -66% (από 65 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια κατέγραψαν μείωση στις αφίξεις επιβατών: Ναύπλιο (-61%, από 35 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2021), Μονεμβασιά (-63%, από 10 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021), Γύθειο (-82%, από 10 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021), Πύλο (-95%, από 2 χιλ. το 2019 σε 80 αφίξεις το 2021) και Καλαμάτα (-67%, από 9 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στις αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στα λιμάνια της κατά -27% (από 65 χιλ. το 2019 σε 48 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλα τα λιμάνια σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση το λιμάνι της Πύλου (+91%, από 2 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, τα υπόλοιπα λιμάνια: Ναύπλιο (-17%, από 35 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2022), Μονεμβασιά (-26%, από 10 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022), Γύθειο (-24%, από 10 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2022) και Καλαμάτα (-88%, από 10 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022).

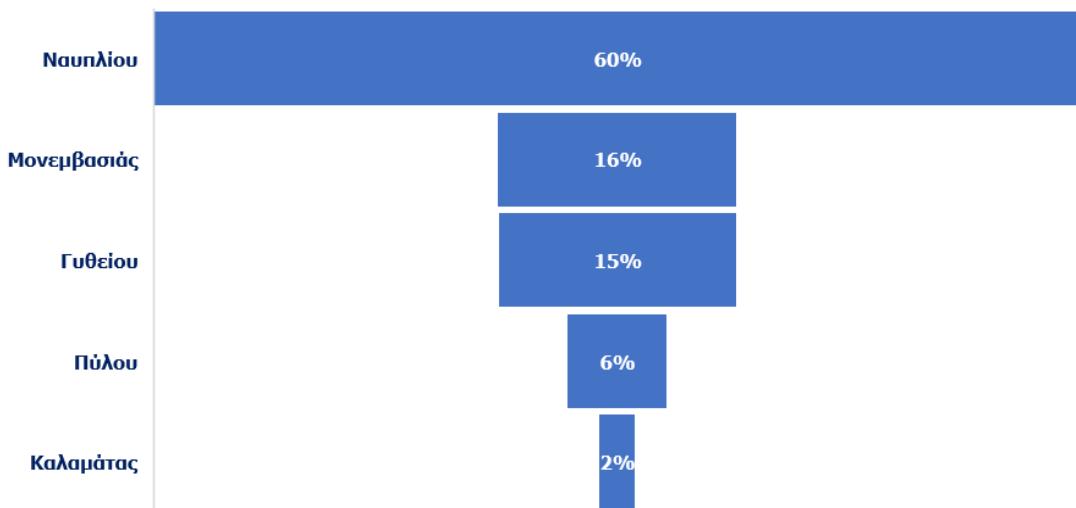
Πίνακας 43: Αφίξεις επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Λιμάνι	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ναυπλίου	34.704	13.676	28.651	-61%	-17%
Μονεμβασιάς	10.107	3.715	7.432	-63%	-26%
Γυθείου	9.674	1.741	7.378	-82%	-24%
Πύλου	1.619	80	3.092	-95%	91%
Καλαμάτας	9.288	3.058	1.115	-67%	-88%
Πελοπόννησος	65.392	22.270	47.668	-66%	-27%

Πηγή: Ένωση Λιμένων Ελλάδος - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου για το 2022, παρατηρούμε ότι το υψηλότερο μερίδιο κατέχει το λιμάνι του Ναυπλίου με 60% και ακολουθούν τα λιμάνια της Μονεμβασιάς (16%), του Γυθείου (15%), της Πύλου (6%) και της Καλαμάτας (2%).

Διάγραμμα 55: Ποσοστιαία κατανομή αφίξεων επιβατών κρουαζιέρας στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.6 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ, 2019-2022

4.6.1 Επισκέπτες σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -65% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-63% ή -1,8 εκατ., από 2,8 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Κρήτης (-79% ή -668 χιλ., από 845 χιλ. το 2019 σε 178 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-70% ή -481 χιλ., από 688 χιλ. το 2019 σε 206 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-75% ή -294 χιλ., από 391 χιλ. το 2019 σε 96 χιλ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-43% ή -232 χιλ., από 536 χιλ. το 2019 σε 304 χιλ. το 2021), και Δυτικής Ελλάδας (-76% ή -170 χιλ., από 223 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών στα μουσεία της Ελλάδας μειώθηκε κατά -21% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+0,1%, από 536 χιλ. το 2019 σε 536 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+66%, από 81 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2022), Ηπείρου (+8%, από 59 χιλ. το 2019 σε 64 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+3%, από 17 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022) Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-15%, από 2,8 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-26%, από 688 χιλ. το 2019 σε 510 χιλ. το 2022), Κρήτη (-53%, από 845 χιλ. το 2019 σε 396 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-39%, από 391 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-38%, από 223 χιλ. το 2019 σε 138 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-24%, από 103 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-23%, από 69 χιλ. το 2019 σε 53 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-3%, από 48 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (-16%, από 51 χιλ. το 2019 σε 43 χιλ. το 2022).

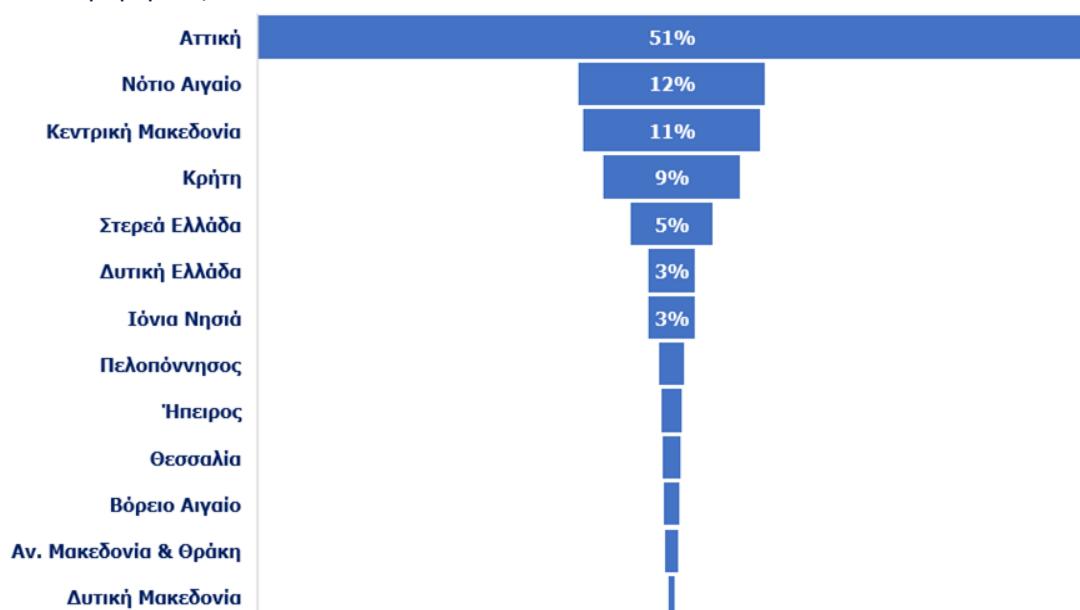
Πίνακας 44: Επισκέπτες σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	2.785.289	1.021.057	2.381.160	-63%	-15%
Νότιο Αιγαίο	535.992	304.008	536.474	-43%	0%
Κεντρική Μακεδονία	687.717	206.247	510.428	-70%	-26%
Κρήτη	845.477	177.770	396.459	-79%	-53%
Στερεά Ελλάδα	390.509	96.067	238.646	-75%	-39%
Δυτική Ελλάδα	223.303	53.051	137.823	-76%	-38%
Ιόνια Νησιά	80.883	55.625	134.240	-31%	66%
Πελοπόννησος	102.647	46.165	78.001	-55%	-24%
Ήπειρος	59.056	29.246	63.556	-50%	8%
Θεσσαλία	69.460	11.490	53.327	-83%	-23%
Βόρειο Αιγαίο	47.913	21.538	46.462	-55%	-3%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	50.866	17.423	42.964	-66%	-16%
Δυτική Μακεδονία	16.815	7.794	17.361	-54%	3%
Ελλάδα	5.895.927	2.047.481	4.636.901	-65%	-21%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει τις μισές περίπου επισκέψεις (51%) που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν το Νότιο Αιγαίο (12%), η Κεντρική Μακεδονία (11%) και η Κρήτη (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 82% των επισκέψεων στα Μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 56: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.6.2 Επισκέπτες σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 2% των επισκέψεων σε μουσεία της Ελλάδας. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στην επισκεψιμότητα των μουσείων της κατά -55% (από 103 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Μεσσηνίας (-55%, από 40 χιλ. το 2019 σε 18 χιλ. το 2021), Αργολίδας (-53%, από 31 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Λακωνίας (-52%, από 20 χιλ. το 2019 σε 10 χιλ. το 2021), Αρκαδίας (-66%, από 6 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2021) και Κορινθίας (-69%, από 5 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -24% (από 103 χιλ. το 2019 σε 78 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Αργολίδας (-9%, από 31 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2022), Μεσσηνίας (-40%, από 40 χιλ. το 2019 σε 24 χιλ. το 2022), Λακωνίας (-16%, από 20 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022), Αρκαδίας (-31%, από 6 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022) και Κορινθίας (-20%, από 5 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2022).

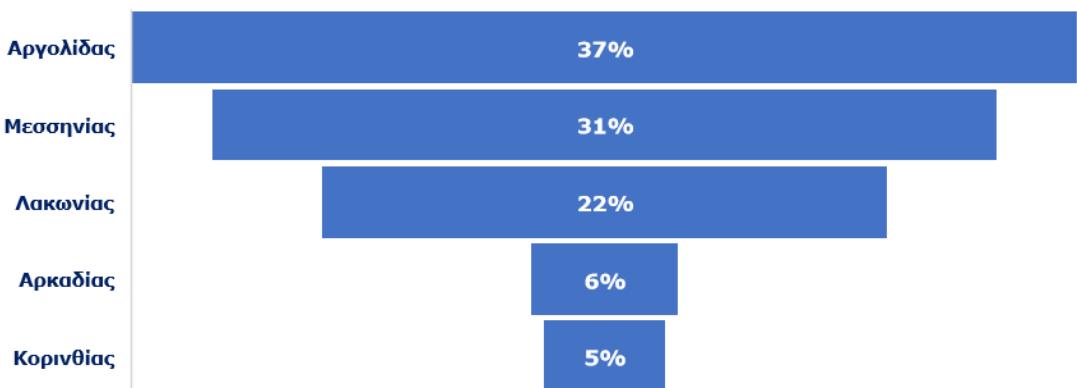
Πίνακας 45: Επισκέπτες σε μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αργολίδας	31.446	14.900	28.748	-53%	-9%
Μεσσηνίας	39.638	17.843	23.896	-55%	-40%
Λακωνίας	20.428	9.824	17.188	-52%	-16%
Αρκαδίας	6.489	2.179	4.466	-66%	-31%
Κορινθίας	4.646	1.419	3.703	-69%	-20%
Πελοπόννησος	102.647	46.165	78.001	-55%	-24%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε μουσεία για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (37%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (31%), Λακωνίας (22%), Αρκαδίας (6%) και Κορινθίας (5%).

Διάγραμμα 57: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.7 ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ, 2019-2022

4.7.1 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση κατά -61% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-70% ή -4,4 εκατ., από 6,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-61% ή -1,2 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 754 χιλ. το 2021), Κρήτης (-52% ή -1,1 εκατ., από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-42% ή -630 χιλ., από 1,5 εκατ. το 2019 σε 866 χιλ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-64% ή -339 χιλ., από 532 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-64% ή -260 χιλ., από 409 χιλ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-64% ή -254 χιλ., από 398 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκε κατά -20% (από 13,7 εκατ. το 2019 σε 10,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+33%, από 237 χιλ. το 2019 σε 314 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+14%, από 79 χιλ. το 2019 σε 90 χιλ. το 2022) και Θεσσαλίας (+3%, από 19 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-30%, από 6,2 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Κρήτη (-13%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022), Πελοπόννησος (-18%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-2%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-22%, από 532 χιλ. το 2019 σε 416 χιλ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-14%, από 398 χιλ. το 2019 σε 341 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-18%, από 409 χιλ. το 2019 σε 337 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-7%, από 92 χιλ. το 2019 σε 85 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-5%, από 88 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-12%, από 2 χιλ. το 2019 σε 2 χιλ. το 2022).

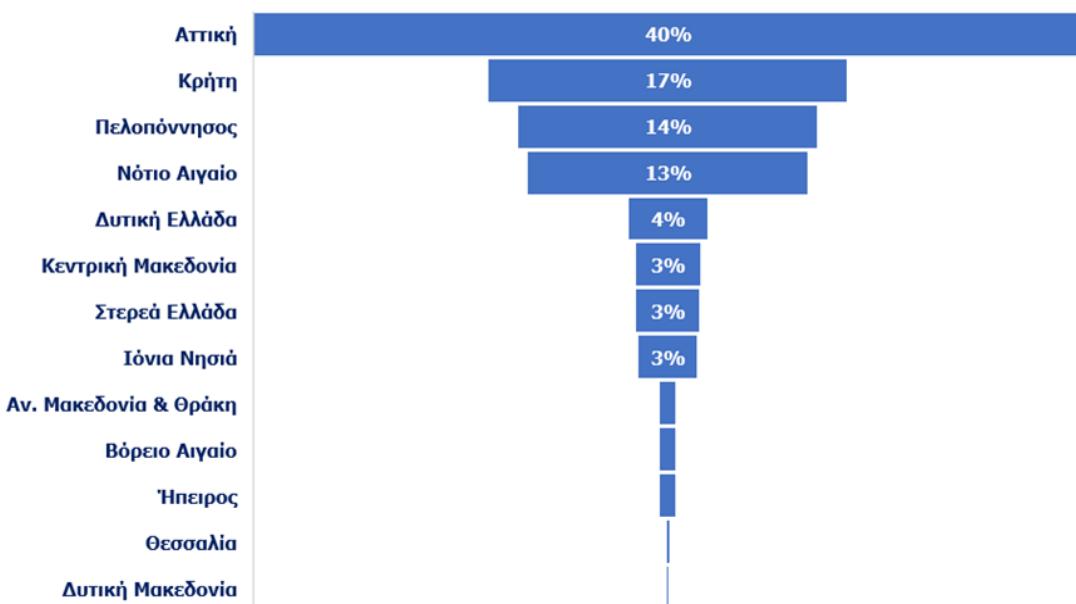
Πίνακας 46: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττική	6.234.154	1.859.098	4.335.887	-70%	-30%
Κρήτη	2.155.260	1.027.230	1.879.905	-52%	-13%
Πελοπόννησος	1.922.164	754.106	1.571.397	-61%	-18%
Νότιο Αιγαίο	1.495.796	866.204	1.470.747	-42%	-2%
Δυτική Ελλάδα	532.089	193.421	416.051	-64%	-22%
Κεντρική Μακεδονία	398.153	143.964	340.746	-64%	-14%
Στερεά Ελλάδα	409.071	148.871	336.737	-64%	-18%
Ιόνια Νησιά	236.943	187.299	314.459	-21%	33%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	78.638	31.338	89.936	-60%	14%
Βόρειο Αιγαίο	92.014	47.264	85.388	-49%	-7%
Ήπειρος	88.471	46.732	84.471	-47%	-5%
Θεσσαλία	18.662	3.035	19.220	-84%	3%
Δυτική Μακεδονία	1.936	983	1.707	-49%	-12%
Ελλάδα	13.663.351	5.309.545	10.946.651	-61%	-20%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική αντιπροσωπεύει το 40% των επισκέψεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (17%), η Πελοπόννησος (14%) και το Νότιο Αιγαίο (13%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 85% των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 58: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.7.2 Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 14% των επισκέψεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στην επισκεψιμότητα των αρχαιολογικών της χώρων κατά -61% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 754 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Αργολίδας (-63%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 474 χιλ. το 2021), Μεσσηνίας (-44%, από 222 χιλ. το 2019 σε 124 χιλ. το 2021), Λακωνίας (-47%, από 148 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2021), Κορινθίας (-70%, από 256 χιλ. το 2019 σε 77 χιλ. το 2021) και Αρκαδίας (-69%, από 1 χιλ. το 2019 σε 364 επισκέπτες το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, ο αριθμός των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψε πτώση κατά -18% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,6 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση την Ενότητα Αρκαδίας (+15%, από 1 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Αργολίδας (-21%, από 1,3 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2022), Μεσσηνίας (-6%, από 222 χιλ. το 2019 σε 209 χιλ. το 2022), Κορινθίας (-24%, από 256 χιλ. το 2019 σε 195 χιλ. το 2022) και Λακωνίας (-6%, από 148 χιλ. το 2019 σε 140 χιλ. το 2022).

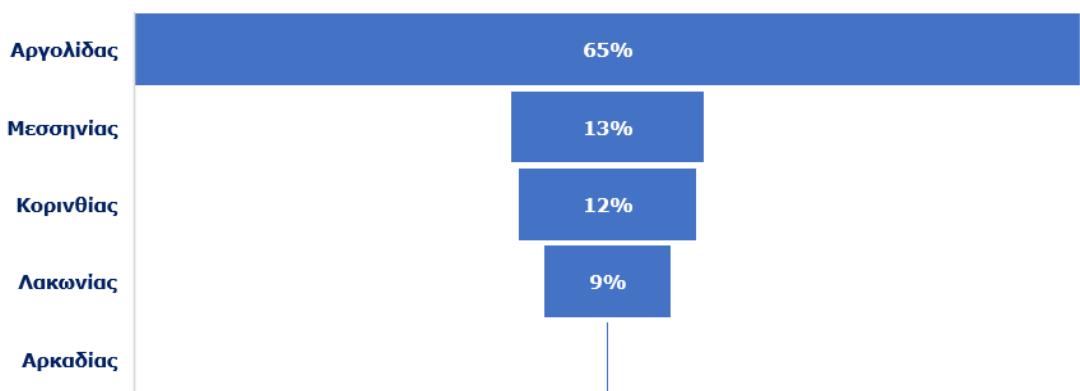
Πίνακας 47: Επισκέπτες σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αργολίδας	1.295.589	473.518	1.026.387	-63%	-21%
Μεσσηνίας	221.701	123.986	209.495	-44%	-6%
Κορινθίας	255.999	77.476	194.670	-70%	-24%
Λακωνίας	147.713	78.762	139.512	-47%	-6%
Αρκαδίας	1.162	364	1.333	-69%	15%
Πελοπόννησος	1.922.164	754.106	1.571.397	-61%	-18%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (65%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (13%), Κορινθίας (12%), Λακωνίας (9%), και Αρκαδίας (0,1%).

Διάγραμμα 59: Ποσοστιαία κατανομή των επισκεπτών σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.8 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΜΟΥΣΕΙΑ (ΣΕ €), 2019-2022

4.8.1 Εισπράξεις σε μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -56% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 10,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη να καταγράφονται στις Περιφέρειες Αττικής (-57% ή - € 7,7 εκατ., από € 13,5 εκατ. το 2019 σε € 5,8 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-77% ή - € 1,6 εκατ., από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 474 χιλ. το 2021), Κρήτης (-44% ή - € 1,0 εκατ., από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-40% ή - € 976 χιλ., από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 1,4 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-76% ή - € 715 χιλ., από € 935 χιλ. το 2019 σε € 220 χιλ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-52% ή - € 712 χιλ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 669 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στα μουσεία της Ελλάδας παρουσίασαν οριακή αύξηση κατά +0,1% (από € 23,3 εκατ. το 2019 σε € 23,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Στερεάς Ελλάδας (-45%, από € 2,1 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-37%, από € 935 χιλ. το 2019 σε € 587 χιλ. το 2022) και Πελοποννήσου (-2%, από € 159 χιλ. το 2019 σε € 156 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (+4%, από € 13,5 εκατ. το 2019 σε € 14,1 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (+10%, από € 2,4 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2022), Κρήτη (+8%, από € 2,3 εκατ. το 2019 σε € 2,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (8%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,5 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (+65%, από € 263 χιλ. το 2019 σε € 434 χιλ. το 2022), Ήπειρο (+41%, από € 79 χιλ. το 2019 σε € 111 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (+7%, από € 95 χιλ. το 2019 σε € 102 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+7%, από € 69 χιλ. το 2019 σε € 74 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (+15%, από 26 χιλ. το 2019 σε 30 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (+13%, από € 13 χιλ. το 2019 σε € 15 χιλ. το 2022).

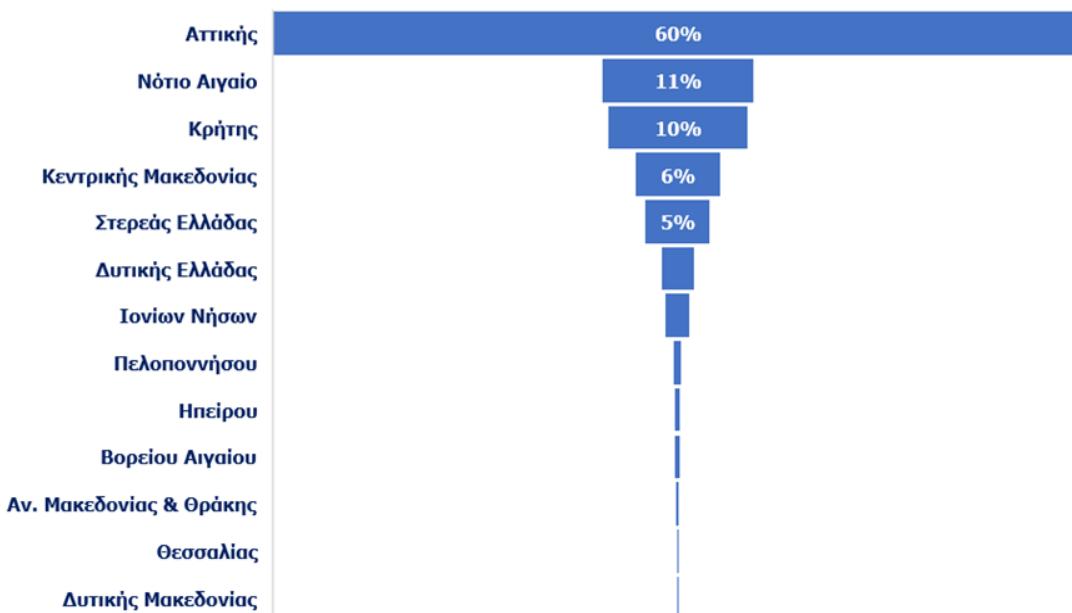
Πίνακας 48: Εισπράξεις σε μουσεία της Ελλάδας ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	13.546.010	5.835.488	14.117.747	-57%	4%
Νότιο Αιγαίο	2.410.001	1.434.381	2.651.530	-40%	10%
Κρήτης	2.277.840	1.266.613	2.449.235	-44%	8%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.380.806	668.752	1.491.388	-52%	8%
Στερεάς Ελλάδας	2.088.808	474.007	1.143.663	-77%	-45%
Δυτικής Ελλάδας	935.207	219.906	587.280	-76%	-37%
Ιονίων Νήσων	262.705	209.368	433.667	-20%	65%
Πελοποννήσου	159.499	106.944	155.842	-33%	-2%
Ηπείρου	79.259	64.636	111.395	-18%	41%
Βορείου Αιγαίου	95.252	46.526	101.861	-51%	7%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	69.026	39.085	73.714	-43%	7%
Θεσσαλίας	25.730	11.555	29.537	-55%	15%
Δυτικής Μακεδονίας	12.883	8.383	14.606	-35%	13%
Σύνολο	23.343.026	10.385.644	23.361.465	-56%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει πάνω από τις μισές εισπράξεις (60%) που καταγράφηκαν στην Ελλάδα και ακολουθούν το Νότιο Αιγαίο (11%), η Κρήτη (10%) και η Κεντρική Μακεδονία (6%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 89% των εισπράξεων στα μουσεία της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 60: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.8.2 Εισπράξεις σε μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 1% των εισπράξεων σε μουσεία της Ελλάδας. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση εισπράξεων κατά -33% (από € 159 χιλ. το 2019 σε € 107 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες σημείωσαν μείωση: Μεσσηνίας (-34%, από € 65 χιλ. το 2019 σε € 43 χιλ. το 2021), Αργολίδας (-36%, από € 64 χιλ. το 2019 σε € 40 χιλ. το 2021), Λακωνίας (-11%, από € 22 χιλ. το 2019 σε € 19 χιλ. το 2021), Αρκαδίας (-58%, από € 6 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2021) και Κορινθίας (-43%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 2 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στα μουσεία της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -2% (από € 159 χιλ. το 2019 σε € 156 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Αργολίδας (+2%, από € 64 χιλ. το 2019 σε € 65 χιλ. το 2022), Λακωνίας (+40%, από € 22 χιλ. το 2019 σε € 31 χιλ. το 2022) και Κορινθίας (+29%, από € 4 χιλ. το 2019 σε € 5 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Μεσσηνίας (-21%, από € 65 χιλ. το 2019 σε € 51 χιλ. το 2022) και Αρκαδίας (-27%, από € 6 χιλ. το 2019 σε € 4 χιλ. το 2022) μείωση.

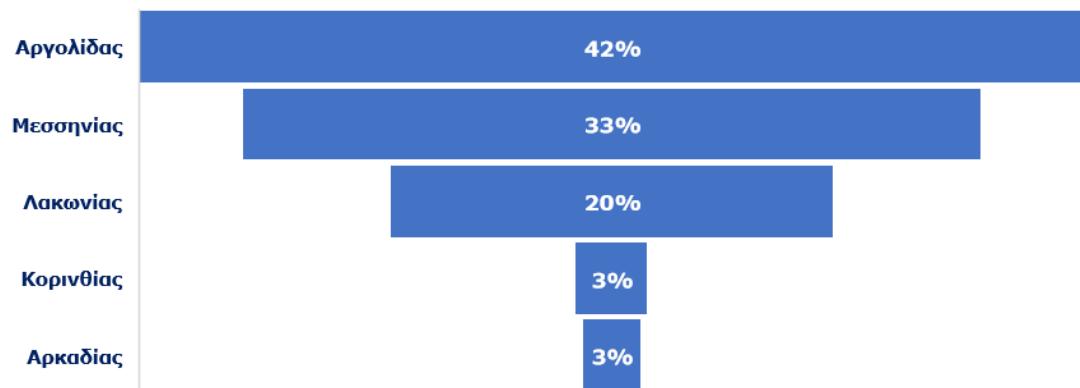
Πίνακας 49: Εισπράξεις σε μουσεία της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αργολίδας	63.631	40.414	65.221	-36%	2%
Μεσσηνίας	64.658	42.582	50.989	-34%	-21%
Λακωνίας	21.746	19.353	30.539	-11%	40%
Κορινθίας	3.894	2.232	5.018	-43%	29%
Αρκαδίας	5.570	2.363	4.075	-58%	-27%
Πελοπόννησος	159.499	106.944	155.842	-33%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε μουσεία για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (42%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (33%), Λακωνίας (20%), Κορινθίας (3%) και Αρκαδίας (3%).

Διάγραμμα 61: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε Μουσεία στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

4.9 ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΣΕ ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ (ΣΕ €), 2019-2022

4.9.1 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν μείωση κατά -59% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 44,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας (+0,4%, από € 250 το 2019 σε € 251 το 2021). Οι υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτα μεγέθη καταγράφηκαν στις Περιφέρειες Αττικής (-63% ή - € 37,9 εκατ., από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 21,8 εκατ. το 2021), Κρήτης (-51% ή - € 7,9 εκατ., από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 7,5 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-47% ή - € 5,8 εκατ., από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 6,5 εκατ. το 2021), Πελοποννήσου (-58% ή - € 6,1 εκατ., από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 4,4 εκατ. το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-67% ή - € 2,5 εκατ., από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-61% ή - € 1,7 εκατ., από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 1,1 εκατ. το 2021) και Κεντρικής Μακεδονίας (-55% ή - € 771 χιλ., από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 632 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας μειώθηκαν κατά -9% (από € 107,6 εκατ. το 2019 σε € 98,2 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+29%, από € 908 χιλ. το 2019 σε € 1,2 εκατ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (+10%, από € 233 χιλ. το 2019 σε € 257 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (+383%, από € 3 χιλ. το 2019 σε € 16 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+248%, από € 250 το 2019 σε € 870 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Αττική (-6%, από € 59,7 εκατ. το 2019 σε € 55,8 εκατ. το 2021), Κρήτη (-10%, από € 15,4 εκατ. το 2019 σε € 13,9 εκατ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-7%, από € 12,4 εκατ. το 2019 σε € 11,5 εκατ. το 2022), Πελοπόννησος (-19%, από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-26%, από € 3,7 εκατ. το 2019 σε € 2,7 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-12%, από € 2,8 εκατ. το 2019 σε € 2,5 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-10%, από € 1,4 εκατ. το 2019 σε € 1,3 εκατ. το 2022), Ήπειρος (-2%, από € 249 χιλ. το 2019 σε € 243 χιλ. το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (-16%, από € 268 χιλ. το 2019 σε € 224 χιλ. το 2022).

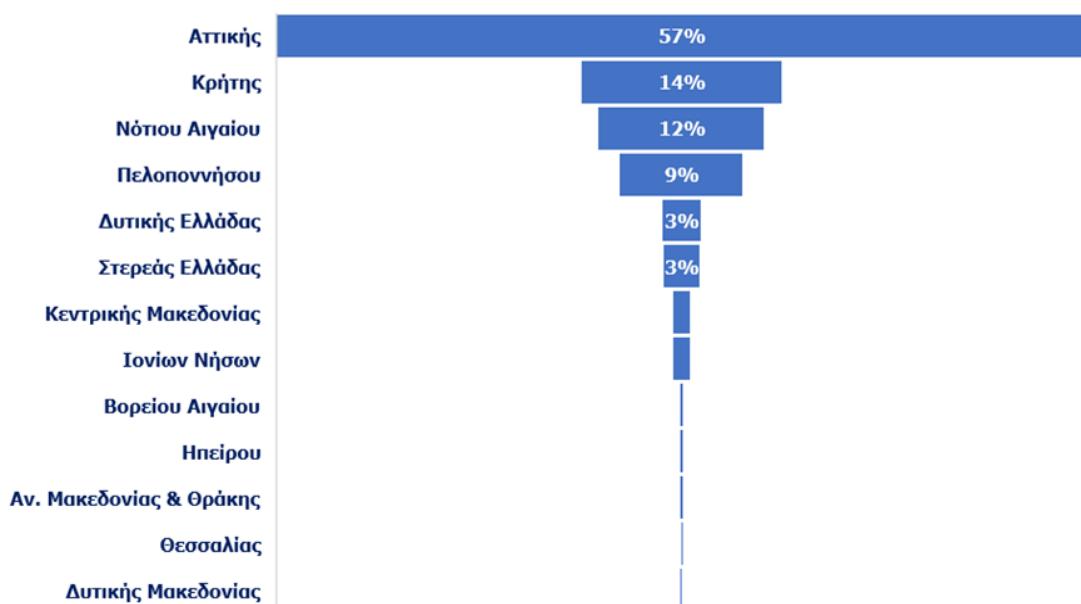
Πίνακας 50: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αττικής	59.673.091	21.821.349	55.822.400	-63%	-6%
Κρήτης	15.430.219	7.510.819	13.923.133	-51%	-10%
Νότιου Αιγαίου	12.392.739	6.543.037	11.482.280	-47%	-7%
Πελοποννήσου	10.495.760	4.436.045	8.534.107	-58%	-19%
Δυτικής Ελλάδας	3.720.409	1.220.578	2.745.826	-67%	-26%
Στερεάς Ελλάδας	2.817.993	1.098.161	2.491.640	-61%	-12%
Κεντρικής Μακεδονίας	1.403.192	632.230	1.260.791	-55%	-10%
Ιονίων Νήσων	907.794	667.884	1.171.647	-26%	29%
Βορείου Αιγαίου	233.466	140.448	257.408	-40%	10%
Ηπείρου	249.340	179.863	243.151	-28%	-2%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	268.184	95.721	224.050	-64%	-16%
Θεσσαλίας	3.383	3.164	16.345	-6%	383%
Δυτικής Μακεδονίας	250	251	870	0%	248%
Σύνολο	107.595.820	44.349.550	98.173.648	-59%	-9%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Όσον αφορά την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στους αρχαιολογικούς χώρους στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι η Αττική το 2022 αντιπροσωπεύει το 57% των εισπράξεων που καταγράφονται στην Ελλάδα και ακολουθούν η Κρήτη (14%), το Νότιο Αιγαίο (12%) και η Πελοπόννησος (9%). Δηλαδή οι 4 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 91% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας που καταγράφηκαν το 2022.

Διάγραμμα 62: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

4.9.2 Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου το 2022 αντιπροσωπεύει το 9% των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους της Ελλάδας. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση εισπράξεων στους αρχαιολογικούς της χώρους κατά -58% (από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 4,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση: Αργολίδας (-59%, από € 7,6 εκατ. το 2019 σε € 3,1 εκατ. το 2021), Λακωνίας (-43%, από € 1,0 εκατ. το 2019 σε € 593 χιλ. το 2021), Μεσσηνίας (-35%, από € 645 χιλ. το 2019 σε € 418 χιλ. το 2021), Κορινθίας (-71%, από € 1,2 εκατ. το 2019 σε € 355 χιλ. το 2021) και Αρκαδίας (-61%, από € 462 το 2019 σε € 179 το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στους αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας κατέγραψαν πτώση κατά -19% (από € 10,5 εκατ. το 2019 σε € 8,5 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν πτώση: Αργολίδας (-20%, από € 7,6 εκατ. το 2019 σε € 6,1 εκατ. το 2022), Λακωνίας (-7%, από € 1,0 εκατ. το 2019 σε € 971 χιλ. το 2022), Κορινθίας (-30%, από € 1,2 εκατ. το 2019 σε € 858 χιλ. το 2022), Μεσσηνίας (-1%, από € 645 χιλ. το 2019 σε € 639 χιλ. το 2022) και Αρκαδίας (-17%, από € 462 το 2019 σε € 383 το 2022).

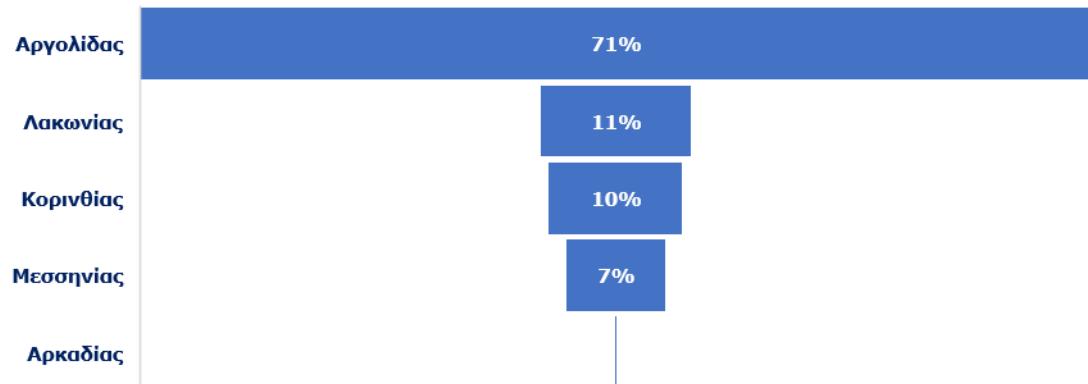
Πίνακας 51: Εισπράξεις σε αρχαιολογικούς χώρους της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα (σε €), 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αργολίδας	7.571.471	3.070.069	6.065.620	-59%	-20%
Λακωνίας	1.047.498	592.596	970.860	-43%	-7%
Κορινθίας	1.230.839	355.054	858.465	-71%	-30%
Μεσσηνίας	645.490	418.147	638.779	-35%	-1%
Αρκαδίας	462	179	383	-61%	-17%
Πελοπόννησος	10.495.760	4.436.045	8.534.107	-58%	-19%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους για το 2022, παρατηρούμε ότι η Ενότητα Αργολίδας (71%) καταγράφει το υψηλότερο ποσοστό και ακολουθούν οι Ενότητες Λακωνίας (11%), Κορινθίας (10%), Μεσσηνίας (7%) και Αρκαδίας (0,004%).

Διάγραμμα 63: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων σε αρχαιολογικούς χώρους στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5 ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ, 2019-2022

5.1 ΒΑΣΙΚΑ ΜΕΓΕΘΗ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2022

Η συγκέντρωση και επεξεργασία ταξιδιωτικών στοιχείων ανά Περιφέρεια, όπως αυτά συλλέγονται μέσω της Έρευνας Συνόρων²², ξεκίνησε τον Ιανουάριο του 2016 και έκτοτε η Τράπεζα της Ελλάδος συγκεντρώνει στοιχεία για την περιφερειακή κατανομή των ταξιδιωτικών εισπράξεων, καθώς και των επισκέψεων και διανυκτερεύσεων των εισερχόμενων ταξιδιωτών²³. Η ταξινόμηση των Περιφερειών γίνεται σύμφωνα με την επίσημη στατιστική ταξινόμηση της ΕΕ (NUTS 2013/EU-28) και συγκεκριμένα με το δεύτερο επίπεδο αυτής (NUTS 2), που συμπίπτει με την διοικητική διαίρεση της χώρας σε 13 Περιφέρειες. Ως επισκέψεις, ορίζονται οι επισκέψεις που κάνει ένας τουρίστας στις επιμέρους Περιφέρειες της χώρας. Για παράδειγμα ένας τουρίστας που ταξιδεύει στην Ελλάδα και επισκέπτεται δύο Περιφέρειες (π.χ. Αττικής και Νοτίου Αιγαίου) στην Έρευνα Συνόρων καταγράφεται ως μια **άφιξη** και δύο **επισκέψεις**.

5.1.1 Επισκέψεις στην Ελλάδα

Οι επισκέψεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -55% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 16,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Κεντρικής Μακεδονίας (-57% ή -3,8 εκατ., από 6,8 εκατ. το 2019 σε 2,9 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-91% ή -3,5 εκατ., από 3,8 εκατ. το 2019 σε 333 χιλ. το 2021), Αττικής (-55% ή -3,3 εκατ., από 5,9 εκατ. το 2019 σε 2,6 εκατ. το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-47% ή -3,3 εκατ., από 6,9 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021), Κρήτης (-40% ή -2,1 εκατ., από 5,3 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-43% ή -1,3 εκατ., από 3,0 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι επισκέψεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -14% (από 36,6 εκατ. το 2019 σε 31,4 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των επισκέψεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (+4%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2022) και Ηπείρου

²² Για συνοπτική παρουσίαση της μεθοδολογίας της Έρευνας Συνόρων βλ. [εδώ](#).

²³ Δεν περιλαμβάνονται μεγέθη από κρουαζιέρες, πέραν όσων καταγράφονται από την Έρευνα Συνόρων.

(+5%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-3%, από 6,9 εκατ. το 2019 σε 6,7 εκατ. το 2022), Αττική (-5%, από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,6 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-18%, από 6,8 εκατ. το 2019 σε 5,6 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 5,3 εκατ. το 2019 σε 5,1 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-71%, από 3,8 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-1%, από 899 χιλ. το 2019 σε 891 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-20%, από 806 χιλ. το 2019 σε 646 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-29%, από 817 χιλ. το 2019 σε 582 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-23%, από 679 χιλ. το 2019 σε 521 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-45%, από 359 χιλ. το 2019 σε 196 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-43%, από 304 χιλ. το 2019 σε 174 χιλ. το 2022).

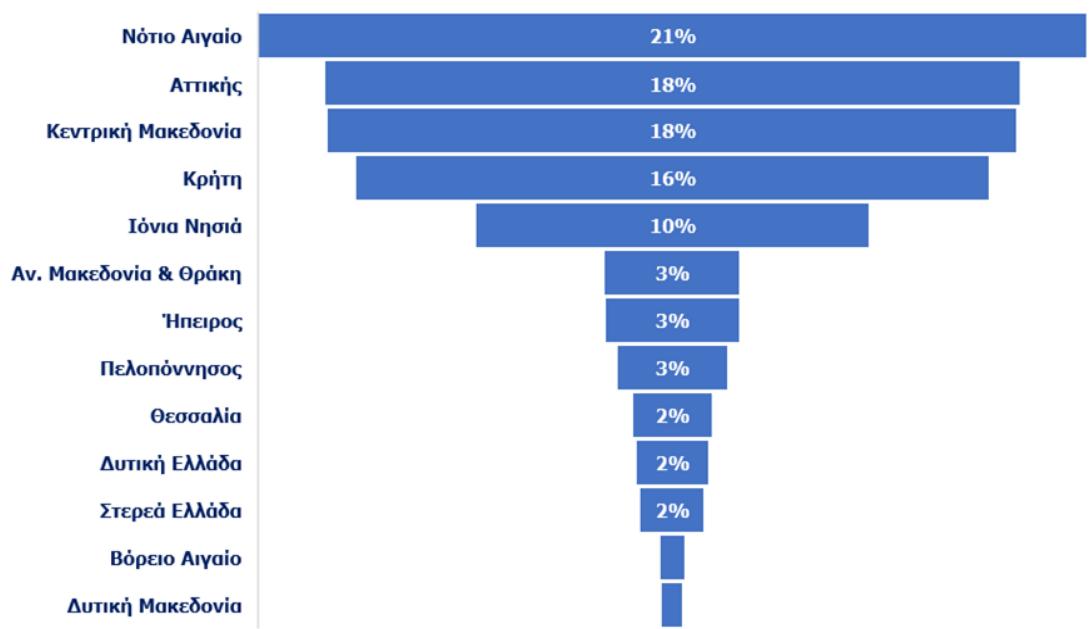
Πίνακας 52: Επισκέψεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	6.893	3.624	6.696	-47%	-3%
Αττικής	5.923	2.640	5.624	-55%	-5%
Κεντρική Μακεδονία	6.761	2.934	5.568	-57%	-18%
Κρήτη	5.288	3.148	5.114	-40%	-3%
Ιόνια Νησιά	3.048	1.742	3.176	-43%	4%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	3.833	333	1.096	-91%	-71%
Ήπειρος	1.033	425	1.083	-59%	5%
Πελοπόννησος	899	477	891	-47%	-1%
Θεσσαλία	806	274	646	-66%	-20%
Δυτική Ελλάδα	817	351	582	-57%	-29%
Στερεά Ελλάδα	679	240	521	-65%	-23%
Βόρειο Αιγαίο	359	99	196	-72%	-45%
Δυτική Μακεδονία	304	88	174	-71%	-43%
Ελλάδα	36.643	16.376	31.367	-55%	-14%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι το Νότιο Αιγαίο (21%), η Αττική (18%), η Κεντρική Μακεδονία (18%), η Κρήτη (16%) και τα Ιόνια Νησιά (10%) δέχονται το μεγαλύτερο ποσοστό επισκεπτών, αντιπροσωπεύοντας για το 2022 το 83% των συνολικών επισκέψεων στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 64: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.2 Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 3% των επισκέψεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση επισκέψεων κατά -47% (από 899 χιλ. το 2019 σε 477 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γαλλία (-11%, από 78 χιλ. το 2019 σε 70 χιλ. το 2021), Γερμανία (-46%, από 117 χιλ. το 2019 σε 63 χιλ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-19%, από 57 χιλ. το 2019 σε 46 χιλ. το 2021), ΗΠΑ (-72%, από 105 χιλ. το 2019 σε 29 χιλ. το 2021) και Λοιπές (-50%, από 542 χιλ. το 2019 σε 269 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι επισκέψεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν πτώση κατά -1% (από 899 χιλ. το 2019 σε 891 χιλ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+13%, από 117 χιλ. το 2019 σε 132 χιλ. το 2022), της Γαλλίας (+40%, από 78 χιλ. το 2019 σε 109 χιλ. το 2022) και του Ην. Βασιλείου (+64%, από 57 χιλ. το 2019 σε 94 χιλ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (-20%, από 105 χιλ. το 2019 σε 84 χιλ. το 2022) και των Λοιπών (-13%, από 542 χιλ. το 2019 σε 472 χιλ. το 2022) μείωση.

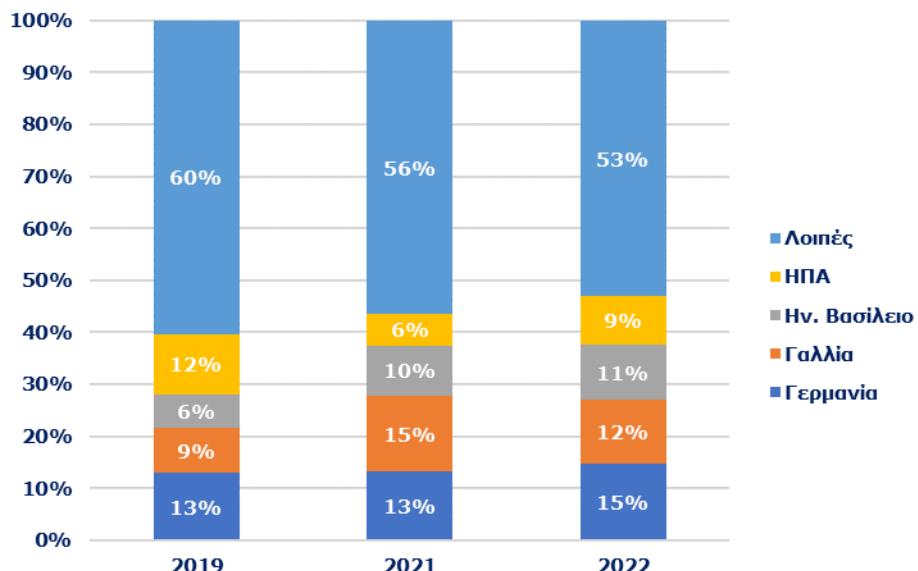
Πίνακας 53: Επισκέψεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε χιλ.), 2019-2022

Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	117	63	132	-46%	13%
Γαλλία	78	70	109	-11%	40%
Ην. Βασίλειο	57	46	94	-19%	64%
ΗΠΑ	105	29	84	-72%	-20%
Λοιπές	542	269	472	-50%	-13%
Σύνολο	899	477	891	-47%	-1%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 15% (13% το 2019) και ακολουθούν από την Γαλλία με 12% (9% το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 11% (6% το 2019), από τις ΗΠΑ με 9% (12% το 2019) και από τις Λοιπές με 53% (60% το 2019).

Διάγραμμα 65: Ποσοστιαία κατανομή των επισκέψεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.3 Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -43% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 131,4 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-44% ή -23,3 εκατ., από 53,2 εκατ. το 2019 σε 29,9 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-48% ή -19,5 εκατ., από 40,8 εκατ. το 2019 σε 21,3 εκατ. το 2021), Κρήτης (-38% ή -16,4 εκατ., από 43,3 εκατ. το 2019 σε 26,9 εκατ. το 2021), Αττικής (-37% ή -12,6 εκατ., από 34,0 εκατ. το 2019 σε 21,4 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-39% ή -9,4 εκατ., από 23,7 εκατ. το 2019 σε 14,4 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα κατέγραψαν μείωση κατά -7% (από 232,5 εκατ. το 2019 σε 216,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στον αριθμό των διανυκτερεύσεων τους, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Αττικής (+3%, από 34,0 εκατ. το 2019 σε 35,1 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+1%, από 23,7 εκατ. το 2019 σε 24,0 εκατ. το 2022) και Πελοποννήσου (+24%, από 6,5 εκατ. το 2019 σε 8,0 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-3%, από 53,2 εκατ. το 2019 σε 51,4 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 43,3 εκατ. το 2019 σε 41,9 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-17%, από 40,8 εκατ. το 2019 σε 33,9 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-42%, από 10,2 εκατ. το 2019 σε 5,9 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 4,9 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-21%, από 4,0 εκατ. το 2019 σε 3,2 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-34%, από 4,5 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-1%, από 3,0 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-26%, από 2,9 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-36%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 971 χιλ. το 2022).

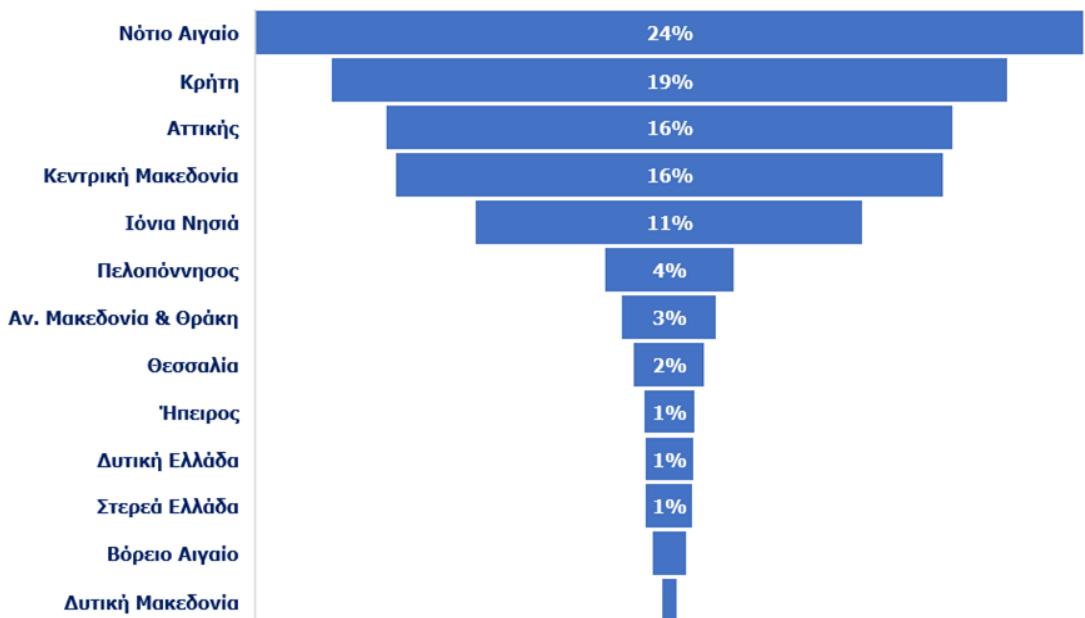
Πίνακας 54: Διανυκτερεύσεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε χιλ.), 2019-2022

Περιφέρειας	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	53.169	29.914	51.371	-44%	-3%
Κρήτη	43.256	26.872	41.891	-38%	-3%
Αττικής	34.028	21.432	35.135	-37%	3%
Κεντρική Μακεδονία	40.808	21.296	33.926	-48%	-17%
Ιόνια Νησιά	23.744	14.391	24.026	-39%	1%
Πελοπόννησος	6.466	4.093	8.042	-37%	24%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	10.171	2.539	5.891	-75%	-42%
Θεσσαλία	4.889	2.410	4.436	-51%	-9%
Ήπειρος	4.003	1.972	3.178	-51%	-21%
Δυτική Ελλάδα	4.530	2.372	2.977	-48%	-34%
Στερεά Ελλάδα	2.978	1.796	2.962	-40%	-1%
Βόρειο Αιγαίο	2.902	1.270	2.144	-56%	-26%
Δυτική Μακεδονία	1.520	1.002	971	-34%	-36%
Ελλάδα	232.464	131.357	216.949	-43%	-7%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στις επιμέρους Περιφέρειες, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (24%), την Κρήτη (19%), την Αττική (16%), την Κεντρική Μακεδονία (16%) και τα Ιόνια Νησιά (11%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 86% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022.

Διάγραμμα 66: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.4 Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 4% των διανυκτερεύσεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων κατά -37% (από 6,5 εκατ. το 2019 σε 4,1 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση την αγορά του Ην. Βασιλείου (+15%, από 444 χιλ. το 2019 σε 513 χιλ. το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (-31%, από 998 χιλ. το 2019 σε 688 χιλ. το 2021), Γαλλία (-17%, από 637 χιλ. το 2019 σε 526 χιλ. το 2021), ΗΠΑ (-75%, από 738 χιλ. το 2019 σε 183 χιλ. το 2021) και Λοιπές (-40%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +24% (από 6,5 εκατ. το 2019 σε 8,0 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αύξηση, με εξαίρεση την αγορά των ΗΠΑ (-28%, από 738 χιλ. το 2019 σε 531 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Γερμανία (+78%, από 998 χιλ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022), Γαλλία (+61%, από 637 χιλ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2022), Ην. Βασίλειο (+62%, από 444 χιλ. το 2019 σε 720 χιλ. το 2022) και Λοιπές (+9%, από 3,7 εκατ. το 2019 σε 4,0 εκατ. το 2022).

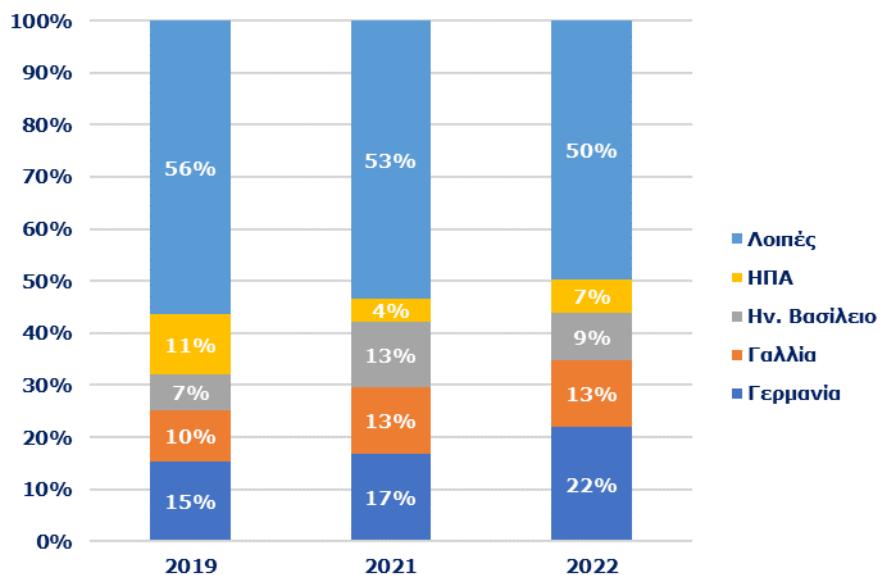
Πίνακας 55: Διανυκτερεύσεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε χιλ.), 2019-2022

Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	998	688	1.778	-31%	78%
Γαλλία	637	526	1.023	-17%	61%
Ην. Βασίλειο	444	513	720	15%	62%
ΗΠΑ	738	183	531	-75%	-28%
Λοιπές	3.650	2.184	3.989	-40%	9%
Σύνολο	6.466	4.093	8.042	-37%	24%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 22% (15% το 2019) και ακολουθούν από την Γαλλία με 13% (10% το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 9% (7% το 2019), από τις ΗΠΑ με 7% (11% το 2019) και από τις Λοιπές με 50% (56% το 2019).

Διάγραμμα 67: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.1.5 Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι εισπράξεις στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσαν πτώση κατά -42% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 10,3 δισ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με τις υψηλότερες μειώσεις σε απόλυτους αριθμούς να καταγράφονται στις Περιφέρειες: Νοτίου Αιγαίου (-40% ή - € 2,1 δισ., από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 3,1 δισ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-55% ή - € 1,2 δισ., από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,0 δισ. το 2021), Κρήτης (-33% ή - € 1,2 δισ., από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 2,4 δισ. το 2021), Αττικής (-43% ή - € 1,1 δισ., από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-32% ή - € 614 εκατ., από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 1,3 δισ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στην Ελλάδα κατέγραψαν πτώση κατά -2% (από € 17,7 δισ. το 2019 σε € 17,3 δισ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κρήτης (+2%, από € 3,6 δισ. το 2019 σε € 3,7 δισ. το 2022), Αττικής (+10%, από € 2,6 δισ. το 2019 σε € 2,8 δισ. το 2022), Ιονίων Νήσων (+36%, από € 1,9 δισ. το 2019 σε € 2,6 δισ. το 2022), Πελοποννήσου (+9%, από € 417 εκατ. το 2019 σε € 453 εκατ. το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (+20%, από € 180 εκατ. το 2019 σε € 217 εκατ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Νότιο Αιγαίο (-9%, από € 5,2 δισ. το 2019 σε € 4,7 δισ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-33%, από € 2,3 δισ. το 2019 σε € 1,5 δισ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-17%, από € 440 εκατ. το 2019 σε € 367 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-0,4%, από € 261 εκατ. το 2019 σε € 260 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-35%, από € 355 εκατ. το 2019 σε € 231 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-14%, από € 257 εκατ. το 2019 σε € 221 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-24%, από € 165 εκατ. το 2019 σε € 125 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-36%, από € 76 εκατ. το 2019 σε € 49 εκατ. το 2022).

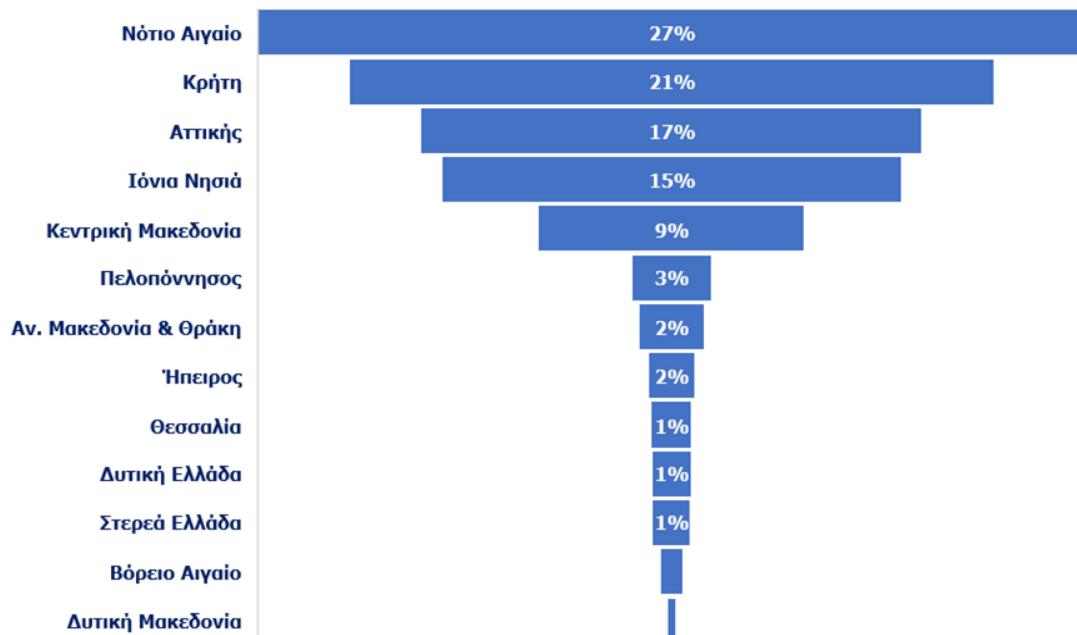
Πίνακας 56: Εισπράξεις στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια (σε εκατ. €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίο	5.175	3.121	4.707	-40%	-9%
Κρήτη	3.601	2.395	3.661	-33%	2%
Αττικής	2.592	1.466	2.849	-43%	10%
Ιόνια Νησιά	1.911	1.297	2.608	-32%	36%
Κεντρική Μακεδονία	2.250	1.012	1.511	-55%	-33%
Πελοπόννησος	417	250	453	-40%	9%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	440	134	367	-69%	-17%
Ήπειρος	261	127	260	-51%	0%
Θεσσαλία	355	179	231	-50%	-35%
Δυτική Ελλάδα	257	128	221	-50%	-14%
Στερεά Ελλάδα	180	113	217	-37%	20%
Βόρειο Αιγαίο	165	68	125	-59%	-24%
Δυτική Μακεδονία	76	38	49	-50%	-36%
Ελλάδα	17.680	10.328	17.257	-42%	-2%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στις επιμέρους Περιφέρειες για το 2022, παρατηρούμε ότι τα υψηλότερα ποσοστά καταγράφονται στο Νότιο Αιγαίο (27%), την Κρήτη (21%), την Αττική (17%), τα Ιόνια Νησιά (15%) και την Κεντρική Μακεδονία (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν το 89% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022.

Διάγραμμα 68: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

5.1.6 Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσωπεύει το 3% των εισπράξεων που καταγράφηκαν στην Ελλάδα το 2022. Την περίοδο 2019-2021, η Περιφέρεια κατέγραψε μείωση εισπράξεων κατά -40% (από € 417 εκατ. το 2019 σε € 250 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι αγορές κατέγραψαν αρνητικό πρόσημο: Γαλλία (-17%, από € 54 εκατ. το 2019 σε € 45 εκατ. το 2021), Γερμανία (-50%, από € 61 εκατ. το 2019 σε € 30 εκατ. το 2021), Ην. Βασίλειο (-8%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 29 εκατ. το 2021), ΗΠΑ (-53%, από € 41 εκατ. το 2019 σε € 19 εκατ. το 2021) και Λοιπές (-45%, από € 230 εκατ. το 2019 σε € 127 εκατ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι εισπράξεις στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσαν αύξηση κατά +9% (από € 417 εκατ. το 2019 σε € 453 εκατ. το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γερμανίας (+43%, από € 61 εκατ. το 2019 σε € 87 εκατ. το 2022), του Ην. Βασιλείου (+30%, από € 31 εκατ. το 2019 σε € 41 εκατ. το 2022) και των Λοιπών (+2%, από € 230 εκατ. το 2019 σε € 235 εκατ. το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γαλλίας (-4%, από € 54 εκατ. το 2019 σε € 51 εκατ. το 2022) και των ΗΠΑ (-5%, από € 41 εκατ. το 2019 σε € 39 εκατ. το 2022) μείωση.

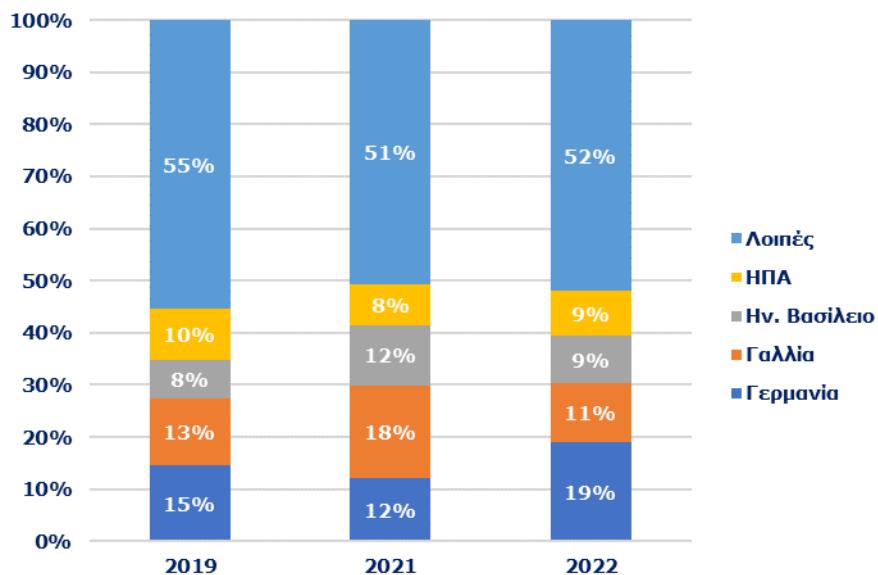
Πίνακας 57: Εισπράξεις ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε εκατ. €), 2019-2022

Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	61	30	87	-50%	43%
Γαλλία	54	45	51	-17%	-4%
Ην. Βασίλειο	31	29	41	-8%	30%
ΗΠΑ	41	19	39	-53%	-5%
Λοιπές	230	127	235	-45%	2%
Σύνολο	417	250	453	-40%	9%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, οι επισκέπτες από την Γερμανία κατέχουν το υψηλότερο μερίδιο με 19% (15% το 2019) και ακολουθούν από την Γαλλία με 11% (13% το 2019), από το Ην. Βασίλειο με 9% (8% το 2019), από τις ΗΠΑ με 9% (10% το 2019) και από τις Λοιπές με 52% (55% το 2019).

Διάγραμμα 69: Ποσοστιαία κατανομή των εισπράξεων ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2 ΒΑΣΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ, 2019-2022

5.2.1 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά (+31%, από € 482 το 2019 σε € 631 το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση: Νότιο Αιγαίο (+15%, από € 751 το 2019 σε € 861 το 2021), Κρήτη (+12%, από € 681 το 2019 σε € 761 το 2021), Ιόνια Νησιά (+19%, από € 627 το 2019 σε € 745 το 2021), Βόρειο Αιγαίο (+49%, από € 460 το 2019 σε € 683 το 2021), Θεσσαλία (+48%, από € 440 το 2019 σε € 654 το 2021), Αττική (+27%, από € 438 το 2019 σε € 555 το 2021), Πελοπόννησο (+13%, από € 464 το 2019 σε € 523 το 2021), Στερεά Ελλάδα (+77%, από € 265 το 2019 σε € 470 το 2021), Δυτική Μακεδονία (+72%, από € 248 το 2019 σε € 428 το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+251%, από € 115 το 2019 σε € 403 το 2021), Δυτική Ελλάδα (+16%, από € 315 το 2019 σε € 365 το 2021), Κεντρική Μακεδονία (+4%, από € 333 το 2019 σε € 345 το 2021) και Ήπειρος (+18%, από € 253 το 2019 σε € 299 το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη σημείωσε αύξηση κατά (+14%, από € 482 το 2019 σε € 550 το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν αύξηση, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-6%, από € 751 το 2019 σε € 703 το 2022), Θεσσαλίας (-19%, από € 440 το 2019 σε € 357 το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-18%, από € 333 το 2019 σε € 271 το 2022) και Ήπειρου (-5%, από € 253 το 2019 σε € 240 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιόνια Νησιά (+31%, από € 627 το 2019 σε € 821 το 2022), Κρήτη (+5%, από € 681 το 2019 σε € 716 το 2022), Βόρειο Αιγαίο (+39%, από € 460 το 2019 σε € 638 το 2022), Πελοπόννησο (+10%, από € 464 το 2019 σε € 509 το 2022), Αττική (+16%, από € 438 το 2019 σε € 507 το 2022), Στερεά Ελλάδα (+57%, από € 265 το 2019 σε € 416 το 2022), Δυτική Ελλάδα (+20%, από € 315 το 2019 σε € 379 το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (+192%, από € 115 το 2019 σε € 334 το 2022) και Δυτική Μακεδονία (+13%, από € 248 το 2019 σε € 280 το 2022).

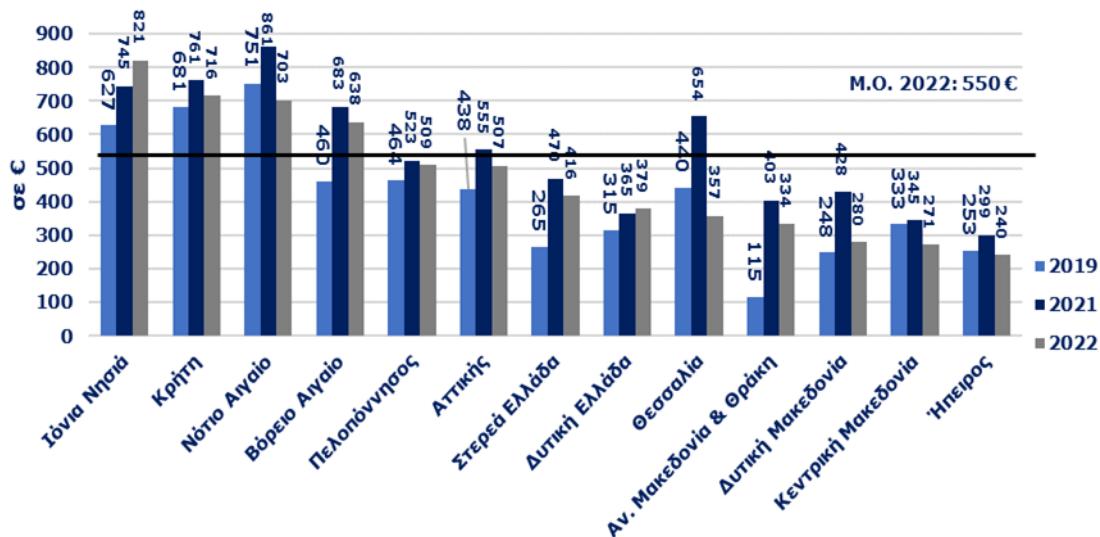
Πίνακας 58: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιόνια Νήσια	627	745	821	19%	31%
Κρήτη	681	761	716	12%	5%
Νότιο Αιγαίο	751	861	703	15%	-6%
Βόρειο Αιγαίο	460	683	638	49%	39%
Πελοπόννησος	464	523	509	13%	10%
Αττικής	438	555	507	27%	16%
Στερεά Ελλάδα	265	470	416	77%	57%
Δυτική Ελλάδα	315	365	379	16%	20%
Θεσσαλία	440	654	357	48%	-19%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	115	403	334	251%	192%
Δυτική Μακεδονία	248	428	280	72%	13%
Κεντρική Μακεδονία	333	345	271	4%	-18%
Ήπειρος	253	299	240	18%	-5%
Ελλάδα	482	631	550	31%	14%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (€ 627 το 2019, € 745 το 2021 και € 821 το 2022), Κρήτης (€ 681 το 2019, € 761 το 2021 και € 716 το 2022), Νοτίου Αιγαίου (€ 751 το 2019, € 861 το 2021 και € 703 το 2022), Βορείου Αιγαίου (μόνο το 2021 και το 2022, € 460 το 2019, € 683 το 2021 και € 638 το 2022) και Θεσσαλίας (μόνο το 2021, € 440 το 2019, € 654 το 2021 και € 357 το 2022).

Διάγραμμα 70: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.2 Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2019-2021 κατά +13% (από € 464 το 2019 σε € 523 το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή με τις αγορές της Γαλλίας (-7%, από € 684 το 2019 σε € 637 το 2021) και της Γερμανίας (-7%, από € 520 το 2019 σε € 481 το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (+71%, από € 392 το 2019 σε € 669 το 2021), του Ην. Βασιλείου (+14%, από € 549 το 2019 σε € 624 το 2021) και των Λοιπών (+11%, από € 425 το 2019 σε € 471 το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΕ της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε αύξηση κατά +10% (από € 464 το 2019 σε € 509 το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις αγορές της Γαλλίας (-31%, από € 684 το 2019 σε € 469 το 2022) και του Ην. Βασιλείου (-21%, από € 549 το 2019 σε € 434 το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (+26%, από € 520 το 2019 σε € 657 το 2022), των ΗΠΑ (+19%, από € 392 το 2019 σε € 465 το 2022) και των Λοιπών (+17%, από € 425 το 2019 σε € 499 το 2022) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΕ της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπολείπεται κατά -4%, -17% και -8% της συνολικής ΜΔΕ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

Πίνακας 59: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2019-2022

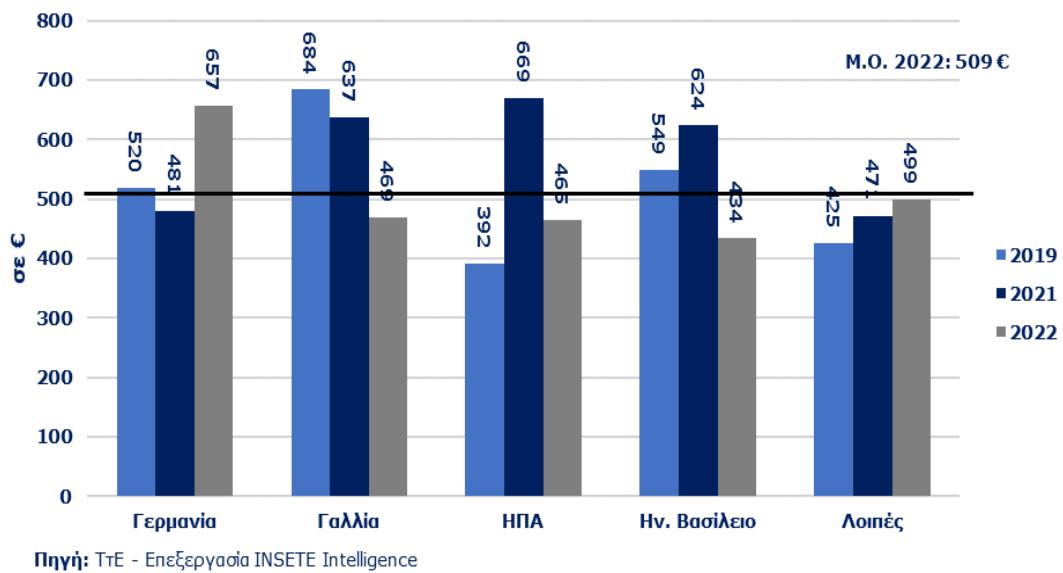
Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	520	481	657	-7%	26%
Γαλλία	684	637	469	-7%	-31%
ΗΠΑ	392	669	465	71%	19%
Ην. Βασίλειο	549	624	434	14%	-21%
Λοιπές	425	471	499	11%	17%
Σύνολο	464	523	509	13%	10%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές της Γαλλίας (€ 684 το 2019, € 637 το 2021 και € 469 το 2022) και του Ην. Βασιλείου (€ 549 το 2019, € 624 το 2021 και € 434 το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη ΜΔΕ μόνο τα έτη 2019 και 2021, της Γερμανίας (€ 520 το 2019, € 481 το 2021 και € 657 το 2022) μόνο τα έτη 2019 και 2021, των ΗΠΑ (€ 392 το 2019, € 669 το 2021 και € 465 το 2022) μόνο το 2021, ενώ αντίθετα η αγορά των Λοιπών (€ 425

το 2019, € 471 το 2021 και € 499 το 2022) κατέγραψε χαμηλότερη ΜΔΕ και για τα τρία έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 71: Μέση Δαπάνη ανά Επίσκεψη και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2019-2022

5.2.3 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια στην Ελλάδα

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά +3% (από € 76 το 2019 σε € 79 το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (+7%, από € 97 το 2019 σε € 104 το 2021), Ιονίων Νήσων (+12%, από € 80 το 2019 σε € 90 το 2021), Κρήτης (+7%, από € 83 το 2019 σε € 89 το 2021), Θεσσαλίας (+2%, από € 73 το 2019 σε € 74 το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+4%, από € 60 το 2019 σε € 63 το 2021) και Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+22%, από € 43 το 2019 σε € 53 το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αττικής (-10%, από € 76 το 2019 σε € 68 το 2021), Ηπείρου (-1%, από € 65 το 2019 σε € 64 το 2021), Πελοποννήσου (-5%, από € 64 το 2019 σε € 61 το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από € 57 το 2019 σε € 54 το 2021), Βορείου Αιγαίου (-6%, από € 57 το 2019 σε € 53 το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-14%, από € 55 το 2019 σε € 48 το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (-24%, από € 50 το 2019 σε € 38 το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022 η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση κατέγραψε αύξηση κατά +5% (από € 76 το 2019 σε € 80 το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-6%, από € 97 το 2019 σε € 92 το 2022), Πελοποννήσου (-13%, από € 64 το 2019 σε € 56 το 2022), Θεσσαλίας (-28%, από € 73 το 2019 σε € 52 το 2022) και Κεντρικής Μακεδονίας (-19%, από € 55 το 2019 σε € 45 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (+35%, από € 80 το 2019 σε € 109 το 2022), Κρήτης (+5%, από € 83 το 2019 σε € 87 το 2022), Ηπείρου (+25%, από € 65 το 2019 σε € 82 το 2022), Αττικής (+6%, από € 76 το 2019 σε € 81 το 2022), Δυτικής Ελλάδας (+30%, από € 57 το 2019 σε € 74 το 2022), Στερεάς Ελλάδας (+21%, από € 60 το 2019 σε € 73 το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+44%, από € 43 το 2019 σε € 62 το 2022), Βορείου Αιγαίου (+2%, από € 57 το 2019 σε € 58 το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+1%, από € 50 το 2019 σε € 50 το 2022).

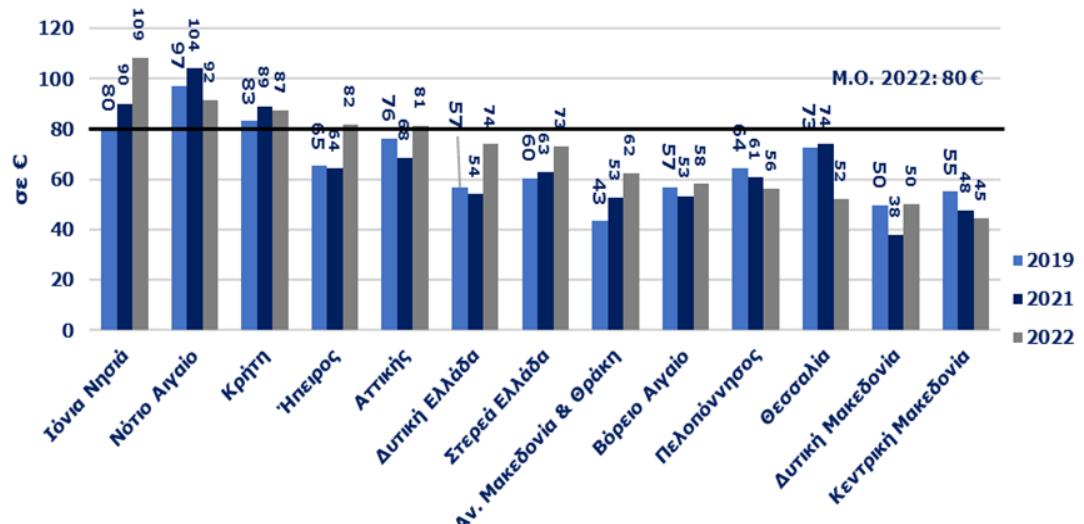
Πίνακας 60: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιόνια Νησιά	80	90	109	12%	35%
Νότιο Αιγαίο	97	104	92	7%	-6%
Κρήτη	83	89	87	7%	5%
Ήπειρος	65	64	82	-1%	25%
Αττικής	76	68	81	-10%	6%
Δυτική Ελλάδα	57	54	74	-5%	30%
Στερεά Ελλάδα	60	63	73	4%	21%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	43	53	62	22%	44%
Βόρειο Αιγαίο	57	53	58	-6%	2%
Πελοπόννησος	64	61	56	-5%	-13%
Θεσσαλία	73	74	52	2%	-28%
Δυτική Μακεδονία	50	38	50	-24%	1%
Κεντρική Μακεδονία	55	48	45	-14%	-19%
Ελλάδα	76	79	80	3%	5%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση μικρότερη από τον Μέσο Όρο και για τα τρία έτη, με εξαίρεση τις Περιφέρειες: Ιονίων Νήσων (€ 80 το 2019, € 90 το 2021 και € 109 το 2022), Νοτίου Αιγαίου (€ 97 το 2019, € 104 το 2021 και € 92 το 2022), Κρήτης (€ 83 το 2019, € 89 το 2021 και € 87 το 2022), Ήπειρου (μόνο το 2022, € 65 το 2019, € 64 το 2021 και € 82 το 2022) και Αττικής (μόνο το 2019 και το 2022, € 76 το 2019, € 68 το 2021 και € 81 το 2022).

Διάγραμμα 72: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά Περιφέρεια (σε €), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.4 Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε μείωση την περίοδο 2019-2021 κατά -5% (από € 64 το 2019 σε € 61 το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή με τις αγορές των ΗΠΑ (+90%, από € 56 το 2019 σε € 106 το 2021) και της Γαλλίας (+1%, από € 84 το 2019 σε € 85 το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές του Ην. Βασιλείου (-21%, από € 71 το 2019 σε € 56 το 2021), της Γερμανίας (-28%, από € 61 το 2019 σε € 44 το 2021) και των Λοιπών (-8%, από € 63 το 2019 σε € 58 το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΔ της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε μείωση κατά -13% (από € 64 το 2019 σε € 56 το 2022). Επιμέρους, όλες οι αγορές σημείωσαν πτώση, με εξαίρεση την αγορά των ΗΠΑ (+32%, από € 56 το 2019 σε € 73 το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες αγορές: Ην. Βασίλειο (-20%, από € 71 το 2019 σε € 57 το 2022), Γαλλία (-40%, από € 84 το 2019 σε € 50 το 2022), Γερμανία (-20%, από € 61 το 2019 σε € 49 το 2022) και Λοιπές (-7%, από € 63 το 2019 σε € 59 το 2022). Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΔ της Περιφέρειας Πελοποννήσου υπολείπεται κατά -15%, -22% και -29% της συνολικής ΜΔΔ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

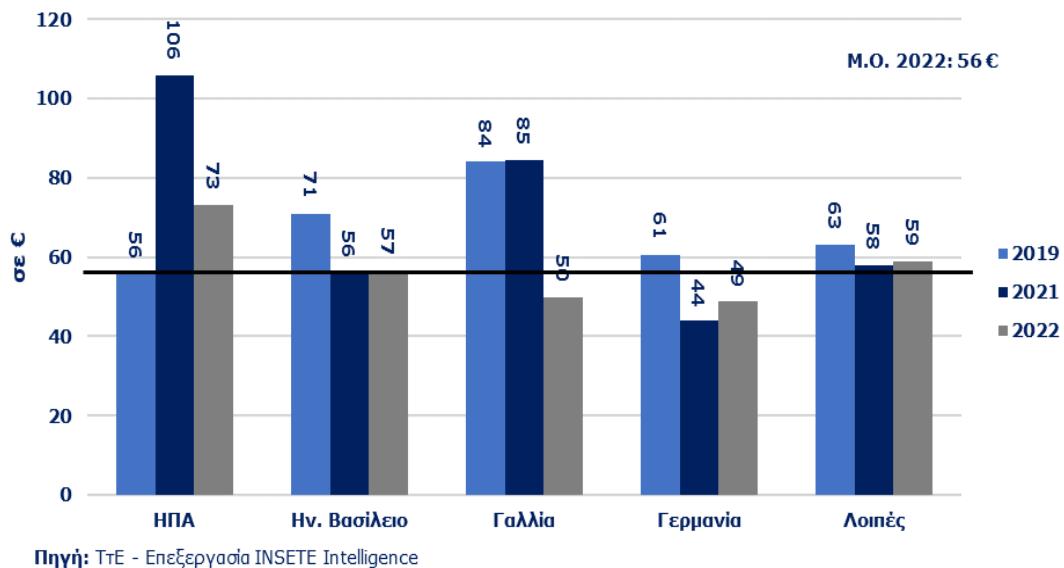
Πίνακας 61: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2019-2022

Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
ΗΠΑ	56	106	73	90%	32%
Ην. Βασίλειο	71	56	57	-21%	-20%
Γαλλία	84	85	50	1%	-40%
Γερμανία	61	44	49	-28%	-20%
Λοιπές	63	58	59	-8%	-7%
Σύνολο	64	61	56	-5%	-13%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Γαλλίας (€ 84 το 2019, € 85 το 2021 και € 50 το 2022) να καταγράφει υψηλότερη ΜΔΔ μόνο για τα έτη 2019 και 2021, του Ην. Βασιλείου (€ 71 το 2019, € 56 το 2021 και € 57 το 2022) μόνο τα έτη 2019 και 2022, των ΗΠΑ (€ 56 το 2019, € 106 το 2021 και € 73 το 2022) μόνο το 2021 και το 2022, των Λοιπών (€ 63 το 2019, € 58 το 2021 και € 59 το 2022) μόνο το 2022 ενώ αντίθετα η αγορά της Γερμανίας (€ 61 το 2019, € 44 το 2021 και € 49 το 2022) κατέγραψε χαμηλότερη ΜΔΔ και για τα 3 έτη σε σύγκριση με τον Μ.Ο. της Περιφέρειας.

Διάγραμμα 73: Μέση Δαπάνη ανά Διανυκτέρευση και ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε €), 2019-2022

5.2.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Ελλάδα την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση κατά +26% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν αύξηση, με τις υψηλότερες ποσοστιαίες αυξήσεις να σημειώνονται στις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+187%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Μακεδονίας (+127%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (+71%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Βορείου Αιγαίου (+58%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 12,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (+45%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (+41%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Ελλάδας (+22%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+20%, από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (+20%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2021) και Πελοποννήσου (+19%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,6 διανυκτερεύσεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής κατέγραψε αύξηση κατά +9% (από 6,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι θετική, με εξαίρεση τις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Ιονίων Νήσων (-3%, από 7,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-8%, από 5,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022) και Ηπείρου (-24%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Περιφέρειες: Βόρειο Αιγαίο (+35%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοπόννησος (+25%, από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτη (+0,1%, από 8,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλία (+13%, από 6,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Αττική (+9%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Κεντρική Μακεδονία (+1%, από 6,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεά Ελλάδα (+30%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτική Μακεδονία (+12%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αν. Μακεδονία & Θράκη (+103%, από 2,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

Πίνακας 62: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

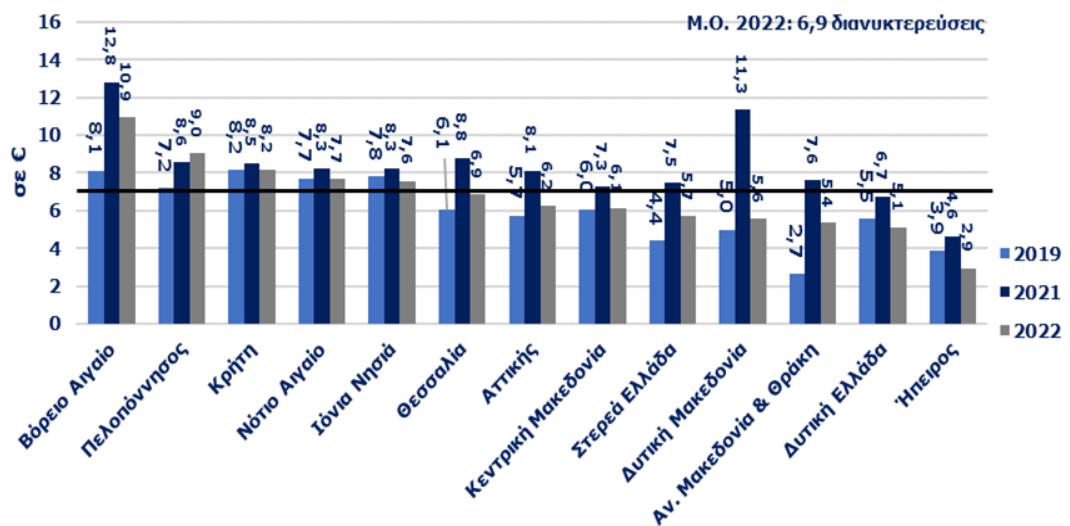
Περιφέρειες	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Βόρειο Αιγαίο	8,1	12,8	10,9	58%	35%
Πελοπόννησος	7,2	8,6	9,0	19%	25%
Κρήτη	8,2	8,5	8,2	4%	0%
Νότιο Αιγαίο	7,7	8,3	7,7	7%	-1%
Ιόνια Νησιά	7,8	8,3	7,6	6%	-3%
Θεσσαλία	6,1	8,8	6,9	45%	13%
Αττικής	5,7	8,1	6,2	41%	9%
Κεντρική Μακεδονία	6,0	7,3	6,1	20%	1%
Στερεά Ελλάδα	4,4	7,5	5,7	71%	30%
Δυτική Μακεδονία	5,0	11,3	5,6	127%	12%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	2,7	7,6	5,4	187%	103%
Δυτική Ελλάδα	5,5	6,7	5,1	22%	-8%
Ήπειρος	3,9	4,6	2,9	20%	-24%
Ελλάδα	6,3	8,0	6,9	26%	9%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Η εικόνα στην Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Επίσκεψη είναι μικτή με τις Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 12,8 διανυκτερεύσεις το 2021 και 10,9 διανυκτερεύσεις το 2022), της Πελοποννήσου (7,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022), της Κρήτης (8,2 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,2 διανυκτερεύσεις το 2022), του Νοτίου Αιγαίου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,7 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Ιονίων Νήσων (7,8 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν υψηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μέσο Όρο της χώρας και για τα 3 έτη, της Θεσσαλίας (6,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,8 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), της Αττικής (5,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Δυτικής Μακεδονίας (5,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 11,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,6 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο το 2019, ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (6,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (4,4 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (2,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (5,5 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,7 διανυκτερεύσεις το 2021 και 5,1 διανυκτερεύσεις το 2022) και Ήπειρου (3,9 διανυκτερεύσεις το 2019, 4,6 διανυκτερεύσεις το 2021 και

2,9 διανυκτερεύσεις το 2022) σημείωσαν χαμηλότερη Μέση Διάρκεια Παραμονής από τον Μ.Ο της χώρας και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 74: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά Περιφέρεια (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.2.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής στην Περιφέρεια Πελοποννήσου κατέγραψε αύξηση την περίοδο 2019-2021 κατά +19% (από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,6 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (+43%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 11,1 διανυκτερεύσεις το 2021), της Γερμανίας (+28%, από 8,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 10,9 διανυκτερεύσεις το 2021) και των Λοιπών (+20%, από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γαλλίας (-8%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και των ΗΠΑ (-10%, από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2021) μείωση.

Την περίοδο 2019-2022, η ΜΔΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου σημείωσε αύξηση κατά +25% (από 7,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,0 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις αγορές του Ην. Βασιλείου (-1%, από 7,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και των ΗΠΑ (-10%, από 7,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,3 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι αγορές της Γερμανίας (+57%, από 8,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 13,5 διανυκτερεύσεις το 2022), της Γαλλίας (+15%, από 8,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 9,4 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Λοιπών (+25%, από 6,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 8,5 διανυκτερεύσεις το 2022) αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να σημειώσουμε ότι η ΜΔΠ της Περιφέρειας Πελοποννήσου έχει υπερκεράσει κατά 13%, 7% και 31% την συνολική ΜΔΠ που καταγράφηκε στην Ελλάδα τα έτη 2019, 2021 και 2022 αντίστοιχα.

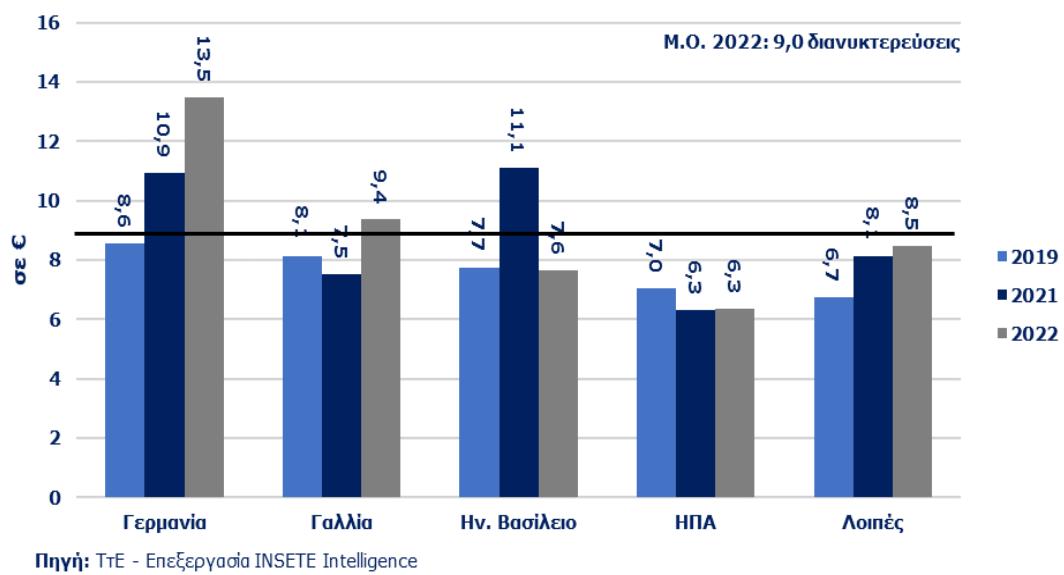
Πίνακας 63: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

Χώρες Προέλευσης	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Γερμανία	8,6	10,9	13,5	28%	57%
Γαλλία	8,1	7,5	9,4	-8%	15%
Ην. Βασίλειο	7,7	11,1	7,6	43%	-1%
ΗΠΑ	7,0	6,3	6,3	-10%	-10%
Λοιπές	6,7	8,1	8,5	20%	25%
Σύνολο	7,2	8,6	9,0	19%	25%

Πηγή: ΤΤΕ - Επεξεργασία INSETE - Intelligence

Σε σύγκριση με τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας, η εικόνα είναι μικτή, με την αγορά της Γερμανίας (8,6 διανυκτερεύσεις το 2019, 10,9 διανυκτερεύσεις το 2021 και 13,5 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφει υψηλότερη ΜΔΠ από τον Μέσο Όρο της Περιφέρειας και για τα 3 έτη, της Γαλλίας (8,1 διανυκτερεύσεις το 2019, 7,5 διανυκτερεύσεις το 2021 και 9,4 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο το 2019 και το 2022, του Ην. Βασιλείου (7,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 11,1 διανυκτερεύσεις το 2021 και 7,6 διανυκτερεύσεις το 2022) μόνο τα έτη 2019 και 2021, ενώ αντίθετα οι αγορές των ΗΠΑ (7,0 διανυκτερεύσεις το 2019, 6,3 διανυκτερεύσεις το 2021 και 6,3 διανυκτερεύσεις το 2022) και των Λοιπών (6,7 διανυκτερεύσεις το 2019, 8,1 διανυκτερεύσεις το 2021 και 8,5 διανυκτερεύσεις το 2022) κατέγραψαν χαμηλότερη ΜΔΠ και για τα 3 έτη.

Διάγραμμα 75: Μέση Διάρκεια Παραμονής ανά χώρα προέλευσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου (σε διανυκτερεύσεις), 2019-2022

5.3 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ-ΠΛΗΡΟΤΗΤΑΣ ΣΕ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑΚΑ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ, 2019-2022

Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις πελατών στα καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ της χώρας συγκεντρώνονται από την Έρευνα Κίνησης Καταλυμάτων Ξενοδοχειακού Τύπου και Κάμπινγκ που διενεργείται σε μηνιαία βάση από την ΕΛΣΤΑΤ, με τη συμπλήρωση ειδικού δελτίου από κάθε κατάλυμα, για κάθε μήνα λειτουργίας του. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και διανυκτερεύσεις στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα καταλύματα) της χώρας (NACE Rev. 2, 55.2), ως το έτος 2019 συγκεντρώνονταν από δειγματοληπτική έρευνα. Από το έτος αναφοράς 2020 λόγω των συνθηκών που διαμορφώθηκαν από την πανδημία της νόσου του κορονοϊού, η συλλογή των στοιχείων γίνεται από το σύνολο των καταλυμάτων που λειτούργησαν σε μηνιαία βάση. Οι πληροφορίες για τις μονάδες αναφοράς (καταλύματα ξενοδοχειακού τύπου και κάμπινγκ, NACE Rev. 2, 55.1 & 55.3) προέρχονται από το μητρώο του ξενοδοχειακού Επιμελητηρίου της Ελλάδας, στο οποίο περιλαμβάνονται περίπου 10.000 ξενοδοχεία και 300 κάμπινγκ, ενώ για τα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια, NACE Rev. 2, 55.2) προέρχονται από το Στατιστικό Μητρώο καταλυμάτων σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της ΕΛΣΤΑΤ, το οποίο ενημερώνεται από τα στοιχεία του αντίστοιχου μητρώου του Υπουργείου Τουρισμού και περιλαμβάνει περίπου 27.000 καταλύματα. Τα αποτελέσματα της έρευνας αναφέρονται στο 100% των συνολικών διαθέσιμων κλινών.

5.3.1 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν πτώση κατά -46% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 14,6 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-43%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021), Κρήτη (-41%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 3,0 εκατ. το 2021), Αττική (-53%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021), Κεντρική Μακεδονία (-46%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-42%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021), Πελοπόννησο (-46%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-51%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 556 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-48%, από 817 χιλ. το 2019 σε 425 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-47%, από 705 χιλ. το 2019 σε 374 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-50%, από 720 χιλ. το 2019 σε 360 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-44%, από 611 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2021), Βόρειο Αιγαίο

(-54%, από 402 χιλ. το 2019 σε 183 χιλ. το 2021) και Δυτική Μακεδονία (-48%, από 152 χιλ. το 2019 σε 79 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) σημείωσαν πτώση κατά -8% (από 27,1 εκατ. το 2019 σε 24,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν μείωση: Νότιο Αιγαίο (-6%, από 5,8 εκατ. το 2019 σε 5,4 εκατ. το 2022), Κρήτη (-3%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2022), Αττική (-10%, από 4,8 εκατ. το 2019 σε 4,4 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-10%, από 3,1 εκατ. το 2019 σε 2,8 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-7%, από 2,3 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-16%, από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-18%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 941 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-10%, από 817 χιλ. το 2019 σε 735 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-5%, από 705 χιλ. το 2019 σε 668 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-12%, από 720 χιλ. το 2019 σε 631 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-3%, από 611 χιλ. το 2019 σε 592 χιλ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-12%, από 402 χιλ. το 2019 σε 354 χιλ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-17%, από 152 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2022).

Πίνακας 64: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

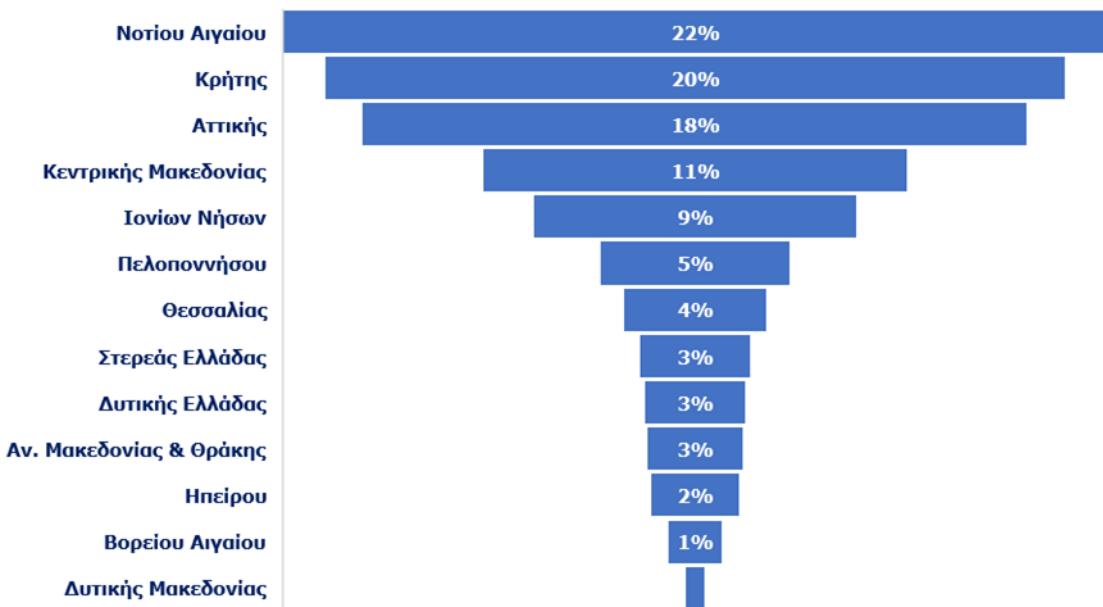
Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νότιο Αιγαίου	5.756.216	3.253.906	5.422.141	-43%	-6%
Κρήτης	5.033.786	2.970.799	4.868.120	-41%	-3%
Αττικής	4.844.993	2.265.178	4.379.766	-53%	-10%
Κεντρικής Μακεδονίας	3.092.167	1.658.459	2.793.746	-46%	-10%
Ιονίων Νήσων	2.290.210	1.325.386	2.129.309	-42%	-7%
Πελοποννήσου	1.492.741	805.477	1.252.734	-46%	-16%
Θεσσαλίας	1.145.714	556.126	940.753	-51%	-18%
Στερεάς Ελλάδας	817.403	424.945	735.320	-48%	-10%
Δυτικής Ελλάδας	704.592	373.859	668.379	-47%	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	720.197	360.118	630.606	-50%	-12%
Ηπείρου	611.459	340.259	591.962	-44%	-3%
Βορείου Αιγαίου	401.790	182.843	353.857	-54%	-12%
Δυτικής Μακεδονίας	152.498	78.556	126.390	-48%	-17%
Ελλάδα	27.063.766	14.595.911	24.893.083	-46%	-8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νότιου Αιγαίου (22%), της Κρήτης (20%), της Αττικής (18%), της Κεντρικής Μακεδονίας (11%) και των Ιονίων Νήσων (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές

Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 79% των συνολικών αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα.

Διάγραμμα 76: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα ανά Περιφέρεια, 2022

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2021, οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-49%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 10,1 εκατ. το 2021) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-39%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 4,5 εκατ. το 2021). Τέλος, την περίοδο 2019-2021, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων μειώθηκε (από 73% το 2019 σε 69% το 2021) σε αντίθεση με των ημεδαπών που αυξήθηκε (από 27% το 2019 σε 31% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε μικρότερο βαθμό (-7%, από 19,7 εκατ. το 2019 σε 18,2 εκατ. το 2022) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-10%, από 7,4 εκατ. το 2019 σε 6,7 εκατ. το 2022). Τέλος, την περίοδο 2019-2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε όρους αφίξεων παρέμεινε αμετάβλητο (73% και 27% αντίστοιχα).

5.3.2 Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -46% σε σύγκριση με το 2019 (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 805 χιλ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -63% (από 655 χιλ. το 2019 σε 242 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -33% (από 837 χιλ. το 2019 σε 563 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Αργολίδα (-46%, από 444 χιλ. το 2019 σε 239 χιλ. το 2021), Μεσσηνία (-46%, από 392 χιλ. το 2019 σε 210 χιλ. το 2021), Λακωνία (-30%, από 229 χιλ. το 2019 σε 159 χιλ. το 2021), Κορινθία (-57%, από 351 χιλ. το 2019 σε 149 χιλ. το 2021) και Αρκαδία (-39%, από 77 χιλ. το 2019 σε 47 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (70% έναντι 30%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2022 το 5% των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -16% σε σύγκριση με το 2019 (από 1,5 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -24% (από 655 χιλ. το 2019 σε 500 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -10% (από 837 χιλ. το 2019 σε 753 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Αργολίδα (-20%, από 444 χιλ. το 2019 σε 354 χιλ. το 2022), Μεσσηνία (-18%, από 392 χιλ. το 2019 σε 323 χιλ. το 2022), Κορινθία (-18%, από 351 χιλ. το 2019 σε 289 χιλ. το 2022), Λακωνία (-5%, από 229 χιλ. το 2019 σε 217 χιλ. το 2022) και Αρκαδία (-10%, από 77 χιλ. το 2019 σε 69 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους αφίξεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (60% έναντι 40%), αν και μειούμενο σε σύγκριση με το 2021.

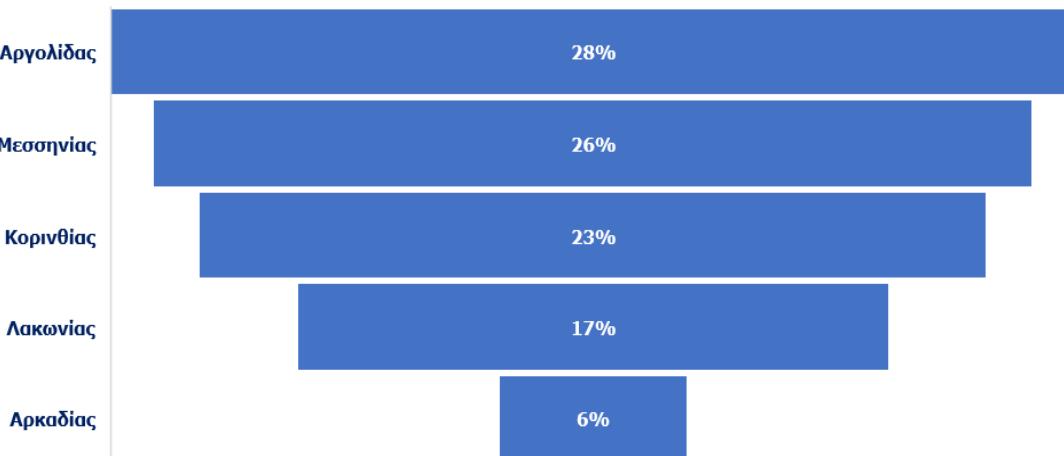
Πίνακας 65: Αφίξεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Αργολίδας	Αλλοδαποί	219.285	77.564	157.123	-65%	-28%
	Ημεδαποί	224.334	161.810	197.098	-28%	-12%
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	150.798	62.853	120.389	-58%	-20%
	Ημεδαποί	241.511	147.350	202.749	-39%	-16%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	187.297	44.165	134.717	-76%	-28%
	Ημεδαποί	163.984	105.273	154.483	-36%	-6%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	87.005	49.168	79.497	-43%	-9%
	Ημεδαποί	141.500	109.942	137.709	-22%	-3%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	10.904	8.558	8.165	-22%	-25%
	Ημεδαποί	66.123	38.794	60.804	-41%	-8%
Σύνολο	Αλλοδαποί	655.289	242.308	499.891	-63%	-24%
	Ημεδαποί	837.452	563.169	752.843	-33%	-10%
Σύνολο Περιφέρειας		1.492.741	805.477	1.252.734	-46%	-16%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Αργολίδας (28%) καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (26%), Κορινθίας (23%), Λακωνίας (17%) και Αρκαδίας (6%).

Διάγραμμα 77: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.3 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -47% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 58,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-46%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 16,5 εκατ. το 2021), Κρήτη (-45%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 15,4 εκατ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-47%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 6,8 εκατ. το 2021), Κεντρική Μακεδονία (-46%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 5,8 εκατ. το 2021), Αττική (-52%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 4,9 εκατ. το 2021), Πελοπόννησο (-45%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2021), Θεσσαλία (-46%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 1,4 εκατ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-42%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-49%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-47%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021), Βόρειο Αιγαίο (-53%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 943 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-48%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 803 χιλ. το 2021) και Δυτική Μακεδονία (-46%, από 313 χιλ. το 2019 σε 168 χιλ. το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν μείωση κατά -7% (από 109,2 εκατ. το 2019 σε 101,9 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Νότιο Αιγαίο (-7%, από 30,6 εκατ. το 2019 σε 28,5 εκατ. το 2022), Κρήτη (-4%, από 28,0 εκατ. το 2019 σε 26,8 εκατ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-6%, από 12,8 εκατ. το 2019 σε 12,1 εκατ. το 2022), Κεντρική Μακεδονία (-9%, από 10,8 εκατ. το 2019 σε 9,8 εκατ. το 2022), Αττική (-6%, από 10,3 εκατ. το 2019 σε 9,7 εκατ. το 2022), Πελοπόννησο (-13%, από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 2,7 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-5%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 2,0 εκατ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-11%, από 2,2 εκατ. το 2019 σε 1,9 εκατ. το 2022), Βόρειο Αιγαίο (-11%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-13%, από 2,0 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Ήπειρο (-6%, από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022) και Δυτική Μακεδονία (-20%, από 313 χιλ. το 2019 σε 249 χιλ. το 2022).

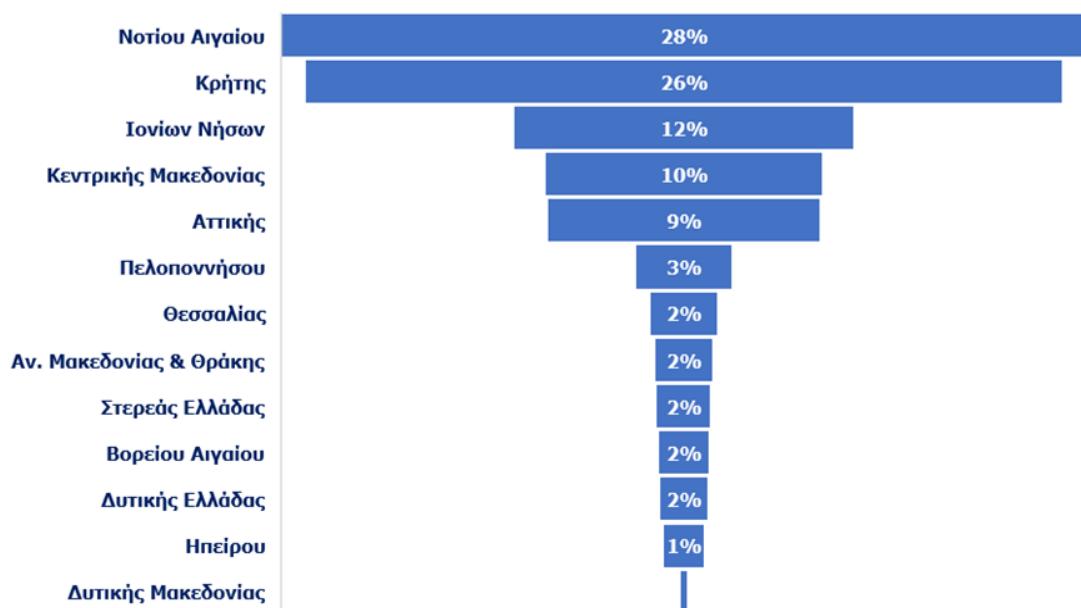
Πίνακας 66: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	30.592.824	16.522.661	28.478.737	-46%	-7%
Κρήτης	27.962.541	15.438.808	26.827.274	-45%	-4%
Ιονίων Νήσων	12.790.429	6.769.045	12.058.229	-47%	-6%
Κεντρικής Μακεδονίας	10.809.343	5.792.499	9.835.772	-46%	-9%
Αττικής	10.260.847	4.926.062	9.657.945	-52%	-6%
Πελοποννήσου	3.936.868	2.151.118	3.441.825	-45%	-13%
Θεσσαλίας	2.661.626	1.428.986	2.414.483	-46%	-9%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	2.152.142	1.238.431	2.036.923	-42%	-5%
Στερεάς Ελλάδας	2.163.593	1.102.170	1.919.741	-49%	-11%
Βορείου Αιγαίου	2.005.706	942.827	1.777.231	-53%	-11%
Δυτικής Ελλάδας	1.999.273	1.061.237	1.741.135	-47%	-13%
Ηπείρου	1.558.985	803.131	1.462.910	-48%	-6%
Δυτικής Μακεδονίας	312.803	167.669	248.818	-46%	-20%
Ελλάδα	109.206.980	58.344.644	101.901.023	-47%	-7%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα ξενοδοχειακά καταλύματα των Περιφερειών του Νοτίου Αιγαίου (28%), της Κρήτης (26%), των Ιονίων Νήσων (12%), της Κεντρικής Μακεδονίας (10%) και της Αττικής (9%). Δηλαδή οι 5 αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2022 το 85% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα της χώρας.

Διάγραμμα 78: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2022

Επιπροσθέτως, την περίοδο 2019-2021, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-49%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 47,6 εκατ. το 2021) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-36%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 10,8 εκατ. το 2021). Τέλος, την περίοδο 2019-2021, το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων μειώθηκε (από 85% το 2019 σε 82% το 2021) σε αντίθεση με των ημεδαπών που αυξήθηκε (από 15% το 2019 σε 18% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών μειώθηκαν σε υψηλότερο βαθμό (-6%, από 92,4 εκατ. το 2019 σε 86,6 εκατ. το 2022) απ' ότι αυτές των ημεδαπών (-9%, από 16,8 εκατ. το 2019 σε 15,3 εκατ. το 2022). Τέλος, την περίοδο 2019-2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων παρέμεινε αμετάβλητο (85% και 15% αντίστοιχα).

5.3.4 Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε μείωση διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά -45% σε σύγκριση με το 2019 (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 2,2 εκατ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -61% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 804 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -27% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (-43%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 699 χιλ. το 2021), Αργολίδα (-47%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 649 χιλ. το 2021), Κορινθία (-56%, από 869 χιλ. το 2019 σε 379 χιλ. το 2021), Λακωνία (-29%, από 471 χιλ. το 2019 σε 333 χιλ. το 2021) και Αρκαδία (-39%, από 150 χιλ. το 2019 σε 91 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν υψηλότερο των αλλοδαπών (63% έναντι 37%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2022 το 3% των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα, σημειώνοντας μείωση κατά -13% σε σύγκριση με το 2019 (από 3,9 εκατ. το 2019 σε 3,4 εκατ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -17% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -8% (από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνία (-6%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2022), Αργολίδα (-19%, από 1,2 εκατ. το 2019 σε 999 χιλ. το 2022), Κορινθία (-17%, από 869 χιλ. το 2019 σε 718 χιλ. το 2022), Λακωνία (-6%, από 471 χιλ. το 2019 σε 442 χιλ. το 2022) και Αρκαδία (-11%, από 150 χιλ. το 2019 σε 134 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των ημεδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων ήταν ακριβώς το ίδιο με των αλλοδαπών (50% αντίστοιχα).

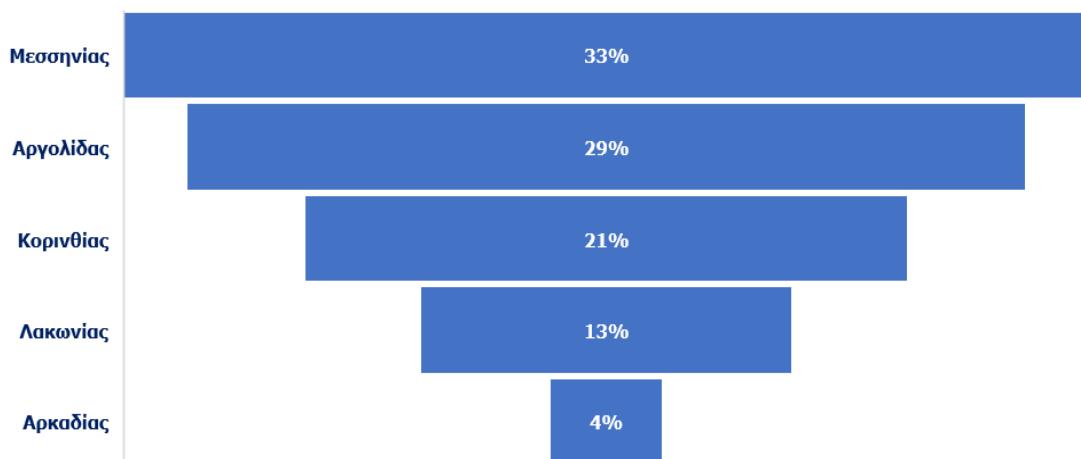
Πίνακας 67: Διανυκτερεύσεις σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	637.545	305.700	626.510	-52%	-2%
	Ημεδαποί	581.777	393.775	521.939	-32%	-10%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	705.603	238.976	537.870	-66%	-24%
	Ημεδαποί	522.140	409.818	460.836	-22%	-12%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	529.453	137.099	383.658	-74%	-28%
	Ημεδαποί	339.586	242.068	334.486	-29%	-2%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	184.930	103.808	162.827	-44%	-12%
	Ημεδαποί	285.912	229.047	279.629	-20%	-2%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	22.970	18.642	18.795	-19%	-18%
	Ημεδαποί	126.952	72.185	115.275	-43%	-9%
Σύνολο	Αλλοδαποί	2.080.501	804.225	1.729.660	-61%	-17%
	Ημεδαποί	1.856.367	1.346.893	1.712.165	-27%	-8%
Σύνολο Περιφέρειας		3.936.868	2.151.118	3.441.825	-45%	-13%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, η Ενότητα Μεσσηνίας εμφάνισε το 2022 το υψηλότερο ποσοστό (33%) διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα και ακολουθούν οι Ενότητες Αργολίδας (29%), Κορινθίας (21%), Λακωνίας (13%) και Αρκαδίας (4%).

Διάγραμμα 79: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.3.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε οριακή μείωση κατά -1% (από 4,04 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες της Κρήτης (-6%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021), των Ιονίων Νήσων (-9%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021), του Νοτίου Αιγαίου (-4%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021), της Κεντρικής Μακεδονίας (-0,1%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021), της Στερεάς Ελλάδας (-2%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2021) και της Ηπείρου (-7%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (+3%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+15%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2021), της Δυτικής Ελλάδας (+0,04%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2021), της Πελοποννήσου (+1%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021), της Θεσσαλίας (+11%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2021), της Αττικής (+3%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2021) και της Δυτικής Μακεδονίας (+4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν αύξηση. Επίσης, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και για τα τρία εξεταζόμενα έτη μόνο οι νησιωτικές Περιφέρειες καταγράφουν Μέση Διάρκεια Παραμονής υψηλότερη από τον Εθνικό Μέσο Όρο.

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα (αλλοδαποί και ημεδαποί) κατέγραψαν αύξηση κατά +1% (από 4,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,1 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες Κρήτης (-1%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-1%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,3 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-8%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (-3%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες του Βορείου Αιγαίου (+1%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022), των Ιονίων Νήσων

(+1%, από 5,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,7 διανυκτερεύσεις το 2022), της Κεντρικής Μακεδονίας (+1%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022), της Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+8%, από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022), της Πελοποννήσου (+4%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022), της Θεσσαλίας (+10%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,6 διανυκτερεύσεις το 2022) και της Αττικής (+4%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022) αύξηση. Επίσης, για το 2022 θα πρέπει να αναφέρουμε ότι και για τα τρία εξεταζόμενα έτη μόνο οι νησιωτικές Περιφέρειες καταγράφουν Μέση Διάρκεια Παραμονής υψηλότερη από τον Εθνικό Μέσο Όρο.

Πίνακας 68: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιονίων Νήσων	5,6	5,1	5,7	-9%	1%
Κρήτης	5,6	5,2	5,5	-6%	-1%
Νοτίου Αιγαίου	5,3	5,1	5,3	-4%	-1%
Βορείου Αιγαίου	5,0	5,2	5,0	3%	1%
Κεντρικής Μακεδονίας	3,5	3,5	3,5	0%	1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	3,0	3,4	3,2	15%	8%
Πελοποννήσου	2,6	2,7	2,7	1%	4%
Στερεάς Ελλάδας	2,6	2,6	2,6	-2%	-1%
Δυτικής Ελλάδας	2,8	2,8	2,6	0%	-8%
Θεσσαλίας	2,3	2,6	2,6	11%	10%
Ηπείρου	2,5	2,4	2,5	-7%	-3%
Αττικής	2,1	2,2	2,2	3%	4%
Δυτικής Μακεδονίας	2,1	2,1	2,0	4%	-4%
Ελλάδα	4,0	4,0	4,1	-1%	1%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +1% (από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσε αύξηση κατά +5% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +8% (από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μεσσηνίας (+7%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Κορινθίας (+3%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Λακωνίας (+2%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Αργολίδας (-2%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021) και Αρκαδίας (-1%, από 1,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,9 διανυκτερεύσεις το 2021) μείωση.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2022 σημείωσε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα κατά +4% (από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σε ξενοδοχεία της Περιφέρειας σημείωσε αύξηση κατά +9% (από 3,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +3% (από 2,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,3 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μεσσηνίας (+14%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2022), Αργολίδας (+2%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2022) και Κορινθίας (+0,4%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Λακωνίας (-1%, από 2,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,0 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αρκαδίας (-0,1%, από 1,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 1,9 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση.

Πίνακας 69: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε ξενοδοχειακά καταλύματα στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	4,2	4,9	5,2	15%	23%
	Ημεδαποί	2,4	2,7	2,6	11%	7%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	3,2	3,1	3,4	-4%	6%
	Ημεδαποί	2,3	2,5	2,3	9%	0%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	2,8	3,1	2,8	10%	1%
	Ημεδαποί	2,1	2,3	2,2	11%	5%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	2,1	2,1	2,0	-1%	-4%
	Ημεδαποί	2,0	2,1	2,0	3%	0%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	2,1	2,2	2,3	3%	9%
	Ημεδαποί	1,9	1,9	1,9	-3%	-1%
Σύνολο	Αλλοδαποί	3,2	3,3	3,5	5%	9%
	Ημεδαποί	2,2	2,4	2,3	8%	3%
Σύνολο Περιφέρειας		2,6	2,7	2,7	1%	4%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.7 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας ανά Περιφέρεια

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας την περίοδο 2019-2021 σημείωσε επιδείνωση (από 49% το 2019 σε 43% το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν επιδείνωση, με εξαίρεση την Ενότητα Δυτικής Μακεδονίας (από 15% το 2019 σε 16% το 2021). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 53% το 2021), Νότιο Αιγαίο (από 58% το 2019 σε 51% το 2021), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 51% το 2021), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 39% το 2021), Αττική (από 49% το 2019 σε 34% το 2021), Πελοπόννησο (από 32% το 2019 σε 31% το 2021), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 31% το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 31% το 2021), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 30% το 2021), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 29% το 2021), Ήπειρο (από 30% το 2019 σε 26% το 2021) και Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 25% το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Ελλάδας σημείωσε βελτίωση (από 49% το 2019 σε 51% το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν βελτίωση, με εξαίρεση τις Ενότητες Νοτίου Αιγαίου (από 58% το 2019 σε 56% το 2022) και Αττικής (από 49% το 2019 σε 48% το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Ιόνια Νησιά (από 57% το 2019 σε 61% το 2022), Κρήτη (από 57% το 2019 σε 59% το 2022), Κεντρική Μακεδονία (από 44% το 2019 σε 49% το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (από 34% το 2019 σε 40% το 2022), Πελοπόννησο (από 32% το 2019 σε 37% το 2022), Θεσσαλία (από 32% το 2019 σε 37% το 2022), Βόρειο Αιγαίο (από 35% το 2019 σε 37% το 2022), Δυτική Ελλάδα (από 33% το 2019 σε 34% το 2022), Ήπειρο (από 30% το 2019 σε 33% το 2022), Στερεά Ελλάδα (από 27% το 2019 σε 32% το 2022) και Δυτική Μακεδονία (από 15% το 2019 σε 16% το 2022).

Πίνακας 70: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022
Ιονίων Νήσων	57%	53%	61%
Κρήτης	57%	51%	59%
Νοτίου Αιγαίου	58%	51%	56%
Κεντρικής Μακεδονίας	44%	39%	49%
Αττικής	49%	34%	48%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34%	31%	40%
Πελοποννήσου	32%	31%	37%
Θεσσαλίας	32%	31%	37%
Βορείου Αιγαίου	35%	29%	37%
Δυτικής Ελλάδας	33%	30%	34%
Ηπείρου	30%	26%	33%
Στερεάς Ελλάδας	27%	25%	32%
Δυτικής Μακεδονίας	15%	16%	16%
Ελλάδα	49%	43%	51%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.3.8 Πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλυμάτων της Περιφέρειας Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 σημείωσε επιδείνωση (από 32% το 2019 σε 31% το 2021). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφερειακές Ενότητες Αργολίδας (από 39% το 2019 σε 37% το 2021), Μεσσηνίας (από 36% το 2019 σε 34% το 2021) και Κορινθίας (από 35% το 2019 σε 30% το 2021) να εμφανίζουν επιδείνωση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Λακωνίας (από 22% το 2019 σε 27% το 2021) και Αρκαδίας (από 12% το 2019 σε 17% το 2020) βελτίωση.

Την περίοδο 2019-2022, η πληρότητα των ξενοδοχειακών καταλύματων της Περιφέρειας Πελοποννήσου εμφάνισε βελτίωση (από 32% το 2019 σε 37% το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αύξηση των πληροτήτων τους: Αργολίδας (από 39% το 2019 σε 44% το 2022), Κορινθίας (από 35% το 2019 σε 42% το 2022), Μεσσηνίας (από 36% το 2019 σε 41% το 2022), Λακωνίας (από 22% το 2019 σε 27% το 2022) και Αρκαδίας (από 12% το 2019 σε 17% το 2022).

Πίνακας 71: Πληρότητα ξενοδοχειακών καταλυμάτων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα	2019	2021	2022
Αργολίδας	39%	37%	44%
Κορινθίας	35%	30%	42%
Μεσσηνίας	36%	34%	41%
Λακωνίας	22%	27%	27%
Αρκαδίας	12%	17%	17%
Σύνολο Περιφέρειας	32%	31%	37%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.4 ΑΦΙΞΕΙΣ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΙΣ-ΜΕΣΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΤΑΛΥΜΑΤΑ ΣΥΝΤΟΜΗΣ ΔΙΑΜΟΝΗΣ, 2019-2022

Η Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) διενεργεί και την ['Έρευνα συλλογικών καταλυμάτων σύντομης διαμονής'](#) (ενοικιαζόμενα δωμάτια). Η έρευνα διενεργείται σύμφωνα με τον κανονισμό 692/2011 της Ε.Ε. Τα στοιχεία για τις αφίξεις και τις διανυκτερεύσεις πελατών (αλλοδαπών και ημεδαπών) στα καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) της χώρας συγκεντρώνονται από δειγματοληπτική έρευνα που πραγματοποιείται στα καταλύματα αυτά.

5.4.1 Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -53% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 3,1 εκατ. το 2021). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -59% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 2,1 εκατ. το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -35% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,1 εκατ. το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-53% ή -1,0 εκατ., από 1,9 εκατ. το 2019 σε 889 χιλ. το 2021), Κρήτης (-62% ή -682 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 414 χιλ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-61% ή -645 χιλ., από 1,1 εκατ. το 2019 σε 410 χιλ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-46% ή -307 χιλ., από 671 χιλ. το 2019 σε 364 χιλ. το 2021). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2021 το 66% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση κατά -8% (από 6,7 εκατ. το 2019 σε 6,1 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι αφίξεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -9% (από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,6 εκατ. το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -8% (από 1,6 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής: Νότιο Αιγαίο (-10%, από 1,9 εκατ. το 2019 σε 1,7 εκατ. το 2022), Κρήτης (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 1,0 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 986 χιλ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-6%, από 671 χιλ. το 2019 σε 633 χιλ. το 2022),

Πελοποννήσου (-9%, από 373 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2022), Ηπείρου (-11%, από 364 χιλ. το 2019 σε 322 χιλ. το 2022), Θεσσαλίας (-11%, από 325 χιλ. το 2019 σε 288 χιλ. το 2022), Αττικής (-3%, από 278 χιλ. το 2019 σε 268 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-9%, από 204 χιλ. το 2019 σε 186 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-8%, από 159 χιλ. το 2019 σε 146 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-10%, από 155 χιλ. το 2019 σε 139 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-13%, από 70 χιλ. το 2019 σε 60 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-32%, από 21 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου, Κρήτης, Κεντρικής Μακεδονίας και Ιονίων Νήσων αντιπροσώπευαν για το 2022 το 71% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

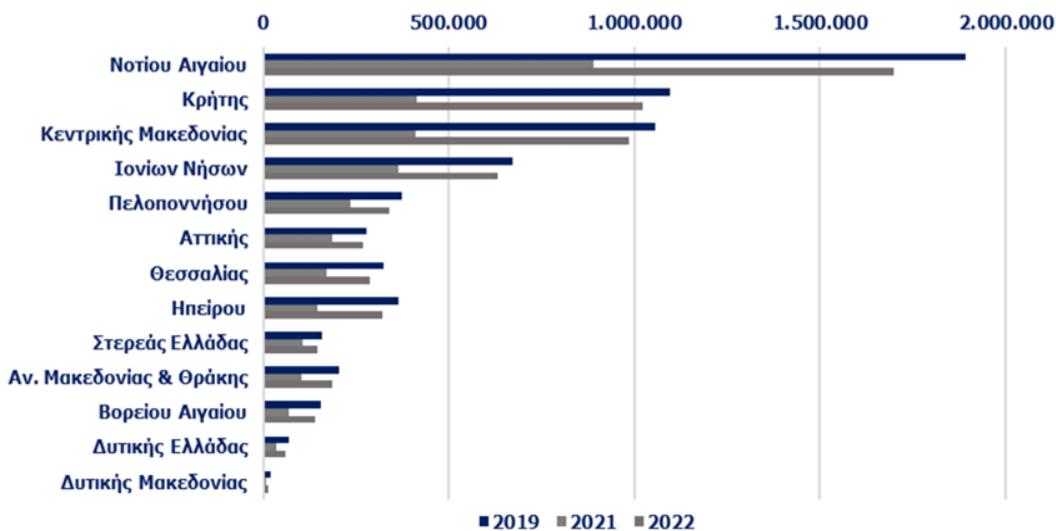
Πίνακας 72: Αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	1.360.945	655.038	1.206.148	-52%	-11%
	Ημεδαποί	532.027	233.980	492.005	-56%	-8%
Κρήτης	Αλλοδαποί	1.015.320	355.993	949.200	-65%	-7%
	Ημεδαποί	80.885	58.125	74.181	-28%	-8%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	938.572	313.867	876.377	-67%	-7%
	Ημεδαποί	116.185	96.008	109.212	-17%	-6%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	632.395	331.812	596.336	-48%	-6%
	Ημεδαποί	38.368	32.184	36.818	-16%	-4%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	183.670	81.929	164.902	-55%	-10%
	Ημεδαποί	189.212	152.710	175.116	-19%	-7%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	258.685	59.335	227.229	-77%	-12%
	Ημεδαποί	105.475	86.026	95.105	-18%	-10%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	179.517	58.630	156.019	-67%	-13%
	Ημεδαποί	145.396	113.281	131.824	-22%	-9%
Αττικής	Αλλοδαποί	123.797	82.614	121.349	-33%	-2%
	Ημεδαποί	153.976	102.200	146.845	-34%	-5%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	166.972	73.274	155.146	-56%	-7%
	Ημεδαποί	36.952	29.740	31.250	-20%	-15%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	36.765	12.403	32.218	-66%	-12%
	Ημεδαποί	121.832	93.240	114.118	-23%	-6%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	105.432	32.132	91.832	-70%	-13%
	Ημεδαποί	49.253	36.206	46.944	-26%	-5%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	24.186	9.378	20.279	-61%	-16%
	Ημεδαποί	45.720	26.757	40.218	-41%	-12%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	3.620	1.064	2.164	-71%	-40%
	Ημεδαποί	17.466	5.401	12.232	-69%	-30%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	5.029.876	2.067.469	4.599.199	-59%	-9%
	Ημεδαποί	1.632.747	1.065.858	1.505.868	-35%	-8%
Σύνολο Χώρας		6.662.623	3.133.327	6.105.067	-53%	-8%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Τέλος, το 2022, το μερίδιο των αλλοδαπών και των ημεδαπών σε σύγκριση με το 2019 παρέμεινε αμετάβλητο (75% αλλοδαποί και 25% ημεδαποί). Αξιοσημείωτο είναι ότι το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε καταλύματα σύντομης διαμονής ήταν χαμηλότερο του 2022 ενώ των ημεδαπών υψηλότερο (66% έναντι 34%).

Διάγραμμα 80: Εξέλιξη των αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2021 και 2022

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -37% (από 373 χιλ. το 2019 σε 235 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -55% (από 184 χιλ. το 2019 σε 82 χιλ. το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -19% (από 189 χιλ. το 2019 σε 153 χιλ. το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στις αφίξεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -9% (από 373 χιλ. το 2019 σε 340 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 184 χιλ. το 2019 σε 165 χιλ. το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -7% (από 189 χιλ. το 2019 σε 175 χιλ. το 2022). Το 2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 6% των συνολικών αφίξεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.2 Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -56% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 14,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -60% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 10,7 εκατ. το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -39% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 3,6 εκατ. το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής, με τις υψηλότερες μείωσεις σε απόλυτες διαφορές να σημειώνονται στις Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου (-61% ή -5,1 εκατ., από 8,4 εκατ. το 2019 σε 3,3 εκατ. το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (-60% ή -3,4 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 2,3 εκατ. το 2021), Κρήτης (-55% ή -3,1 εκατ., από 5,6 εκατ. το 2019 σε 2,5 εκατ. το 2021) και Ιονίων Νήσων (-52% ή -2,6 εκατ., από 5,0 εκατ. το 2019 σε 2,4 εκατ. το 2021). Οι τέσσερις αυτές Περιφέρειες αντιπροσώπευαν για το 2021 το 74% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

Οι διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 32,3 εκατ. το 2019 σε 29,0 εκατ. το 2022). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -10% (από 26,4 εκατ. το 2019 σε 23,9 εκατ. το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -12% (από 5,9 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, όλες οι Περιφέρειες σημείωσαν μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής: Νότιο Αιγαίο (-10%, από 8,4 εκατ. το 2019 σε 7,5 εκατ. το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (-6%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,3 εκατ. το 2022), Κρήτης (-8%, από 5,6 εκατ. το 2019 σε 5,2 εκατ. το 2022), Ιονίων Νήσων (-14%, από 5,0 εκατ. το 2019 σε 4,3 εκατ. το 2022), Ηπείρου (-13%, από 1,7 εκατ. το 2019 σε 1,5 εκατ. το 2022), Θεσσαλίας (-14%, από 1,4 εκατ. το 2019 σε 1,2 εκατ. το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-7%, από 1,1 εκατ. το 2019 σε 973 χιλ. το 2022), Πελοποννήσου (-10%, από 1,0 εκατ. το 2019 σε 926 χιλ. το 2022), Βορείου Αιγαίου (-13%, από 885 χιλ. το 2019 σε 767 χιλ. το 2022), Αττικής (-11%, από 715 χιλ. το 2019 σε 636 χιλ. το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-11%, από 622 χιλ. το 2019 σε 554 χιλ. το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-18%, από 231 χιλ. το 2019 σε 189 χιλ. το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (-26%, από 42 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2022). Οι Περιφέρειες Νοτίου Αιγαίου,

Κεντρικής Μακεδονίας, Κρήτης και Ιονίων Νήσων αντιπροσώπευαν για το 2022 το 77% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

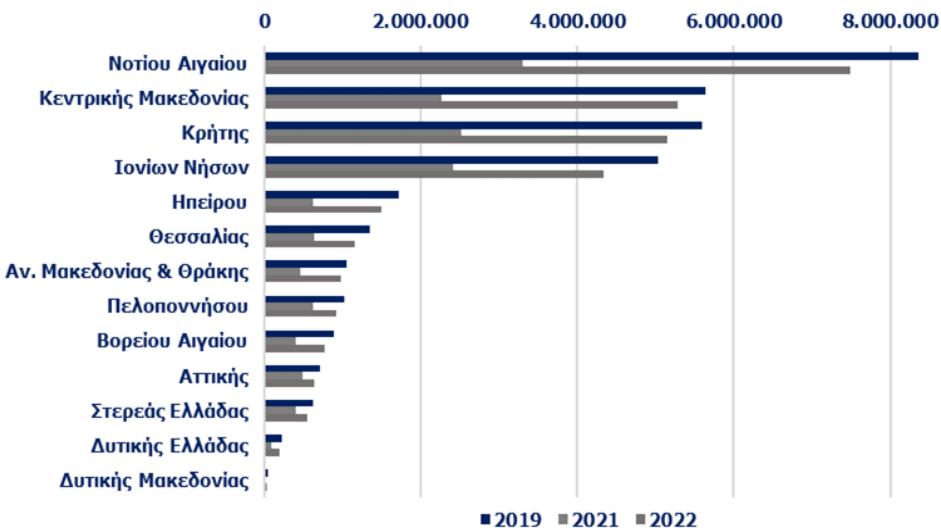
Πίνακας 73: Διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6.081.967	2.456.750	5.538.643	-60%	-9%
	Ημεδαποί	2.282.470	844.489	1.949.784	-63%	-15%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5.217.908	1.943.792	4.893.776	-63%	-6%
	Ημεδαποί	415.978	329.655	387.520	-21%	-7%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5.253.003	2.318.695	4.872.208	-56%	-7%
	Ημεδαποί	338.956	193.923	284.453	-43%	-16%
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	4.772.731	2.196.233	4.091.957	-54%	-14%
	Ημεδαποί	264.017	219.538	250.276	-17%	-5%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	1.404.505	343.787	1.199.531	-76%	-15%
	Ημεδαποί	317.732	283.605	300.585	-11%	-5%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	865.636	254.665	731.434	-71%	-16%
	Ημεδαποί	489.003	387.850	427.699	-21%	-13%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	907.484	344.155	853.137	-62%	-6%
	Ημεδαποί	142.932	112.483	120.296	-21%	-16%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	553.012	256.384	498.245	-54%	-10%
	Ημεδαποί	474.427	372.492	428.232	-21%	-10%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	646.245	246.527	569.037	-62%	-12%
	Ημεδαποί	238.649	162.951	198.131	-32%	-17%
Αττικής	Αλλοδαποί	361.572	232.365	335.263	-36%	-7%
	Ημεδαποί	353.863	261.245	300.920	-26%	-15%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	242.460	63.704	195.037	-74%	-20%
	Ημεδαποί	379.992	335.937	358.702	-12%	-6%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	84.228	19.080	68.626	-77%	-19%
	Ημεδαποί	146.720	67.930	120.577	-54%	-18%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	6.355	1.982	4.847	-69%	-24%
	Ημεδαποί	35.720	14.069	26.161	-61%	-27%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	26.397.106	10.678.119	23.851.741	-60%	-10%
	Ημεδαποί	5.880.459	3.586.167	5.153.336	-39%	-12%
Σύνολο Χώρας		32.277.565	14.264.286	29.005.077	-56%	-10%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η αναλογία αλλοδαπών και ημεδαπών στα μερίδια των διανυκτερεύσεων το 2022, επανήλθε στα προ πανδημίας επίπεδα (82% αλλοδαποί έναντι 18% ημεδαποί).

Διάγραμμα 81: Εξέλιξη των διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019, 2021 και 2022

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -39% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 629 χιλ. το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -54% (από 553 χιλ. το 2019 σε 256 χιλ. το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -21% (από 474 χιλ. το 2019 σε 372 χιλ. το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στις διανυκτερεύσεις σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -10% (από 1,0 εκατ. το 2019 σε 926 χιλ. το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν μείωση κατά -10% (από 553 χιλ. το 2019 σε 498 χιλ. το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -10% (από 474 χιλ. το 2019 σε 428 χιλ. το 2022). Το 2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 3% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε καταλύματα σύντομης διαμονής.

5.4.3 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση κατά -6% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,6 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -2% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2021) και των ημεδαπών μείωση κατά -7% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2021).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2021, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-12%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,6 διανυκτερεύσεις το 2021), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-14%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (-9%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (-10%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Νοτίου Αιγαίου (-16%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021), Πελοποννήσου (-3%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021) και Δυτικής Ελλάδας (-27%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κρήτης (+19%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Βορείου Αιγαίου (+5%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Κεντρικής Μακεδονίας (+4%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (+4%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021) και Δυτικής Μακεδονίας (+24%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,5 διανυκτερεύσεις το 2021) αύξηση.

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) την περίοδο 2019-2022 κατέγραψε μείωση κατά -2% (από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,8 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σημείωσαν μείωση κατά -1% (από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και των ημεδαπών μείωση κατά -5% (από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

Σε Περιφερειακό επίπεδο, την περίοδο 2019-2022, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-9%, από 7,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Βορείου Αιγαίου (-3%, από 5,7 διανυκτερεύσεις το 2019

σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτης (-1%, από 5,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (-2%, από 4,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Νοτίου Αιγαίου (-0,2%, από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλίας (-3%, από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-4%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,8 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-5%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοποννήσου (-1%, από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αττικής (-8%, από 2,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας (+0,3%, από 5,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+1%, από 5,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Δυτικής Μακεδονίας (+8%, από 2,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022) αύξηση.

Πίνακας 74: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής (ενοικιαζόμενα δωμάτια) στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Ιονίων Νήσων	Αλλοδαποί	7,5	6,6	6,9	-12%	-9%
	Ημεδαποί	6,9	6,8	6,8	-1%	-1%
Κρήτης	Αλλοδαποί	5,2	6,5	5,1	26%	-1%
	Ημεδαποί	4,2	3,3	3,8	-20%	-8%
Βορείου Αιγαίου	Αλλοδαποί	6,1	7,7	6,2	25%	1%
	Ημεδαποί	4,8	4,5	4,2	-7%	-13%
Κεντρικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	5,6	6,2	5,6	11%	0%
	Ημεδαποί	3,6	3,4	3,5	-4%	-1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	Αλλοδαποί	5,4	4,7	5,5	-14%	1%
	Ημεδαποί	3,9	3,8	3,8	-2%	0%
Ηπείρου	Αλλοδαποί	5,4	5,8	5,3	7%	-3%
	Ημεδαποί	3,0	3,3	3,2	9%	5%
Στερεάς Ελλάδας	Αλλοδαποί	6,6	5,1	6,1	-22%	-8%
	Ημεδαποί	3,1	3,6	3,1	16%	1%
Θεσσαλίας	Αλλοδαποί	4,8	4,3	4,7	-10%	-3%
	Ημεδαποί	3,4	3,4	3,2	2%	-4%
Νοτίου Αιγαίου	Αλλοδαποί	4,5	3,8	4,6	-16%	3%
	Ημεδαποί	4,3	3,6	4,0	-16%	-8%
Πελοποννήσου	Αλλοδαποί	3,0	3,1	3,0	4%	0%
	Ημεδαποί	2,5	2,4	2,4	-3%	-2%
Αττικής	Αλλοδαποί	2,9	2,8	2,8	-4%	-5%
	Ημεδαποί	2,3	2,6	2,0	11%	-11%
Δυτικής Μακεδονίας	Αλλοδαποί	1,8	1,9	2,2	6%	28%
	Ημεδαποί	2,0	2,6	2,1	27%	5%
Δυτικής Ελλάδας	Αλλοδαποί	3,5	2,0	3,4	-42%	-3%
	Ημεδαποί	3,2	2,5	3,0	-21%	-7%
Σύνολο Χώρας	Αλλοδαποί	5,2	5,2	5,2	-2%	-1%
	Ημεδαποί	3,6	3,4	3,4	-7%	-5%
		4,8	4,6	4,8	-6%	-2%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021, κατέγραψε μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -3% (από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν αύξηση κατά +4% (από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και οι ημεδαποί μείωση κατά -3% (από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2021). Την περίοδο 2019-2022, η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε μείωση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε καταλύματα σύντομης διαμονής κατά -1% (από 2,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, οι αλλοδαποί εμφάνισαν οριακή αύξηση κατά +0,4% (από 3,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022) και οι ημεδαποί μείωση κατά -2% (από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,4 διανυκτερεύσεις το 2022).

5.5 ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΑΦΙΞΕΩΝ-ΔΙΑΝΥΚΤΕΡΕΥΣΕΩΝ-ΜΕΣΗΣ ΔΙΑΡΚΕΙΑΣ ΠΑΡΑΜΟΝΗΣ ΣΕ ΚΑΜΠΙΝΓΚ, 2019-2022

5.5.1 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -40% (από 476 χιλ. το 2019 σε 286 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-18%, από 135 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-35%, από 88 χιλ. το 2019 σε 57 χιλ. το 2021), Νότιο Αιγαίο (-63%, από 58 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-32%, από 29 χιλ. το 2019 σε 20 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-52%, από 32 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-43%, από 26 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-40%, από 22 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-68%, από 34 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-52%, από 22 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Κρήτη (-51%, από 14 χιλ. το 2019 σε 7 χιλ. το 2021), Αττική (-71%, από 14 χιλ. το 2019 σε 4 χιλ. το 2021) και Βόρειο Αιγαίο (-100%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 0 αφίξεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι αφίξεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -13% (από 476 χιλ. το 2019 σε 415 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-13%, από 135 χιλ. το 2019 σε 118 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-6%, από 88 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-0,2%, από 58 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-9%, από 29 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-18%, από 32 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-24%, από 34 χιλ. το 2019 σε 26 χιλ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-11%, από 26 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-20%, από 22 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-37%, από 22 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Κρήτη (-5%, από 14 χιλ. το 2019 σε 14 χιλ. το 2022), Αττική (-38%, από 14 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) και Βόρειο Αιγαίο (-12%, από 791 αφίξεις το 2019 σε 698 αφίξεις το 2022).

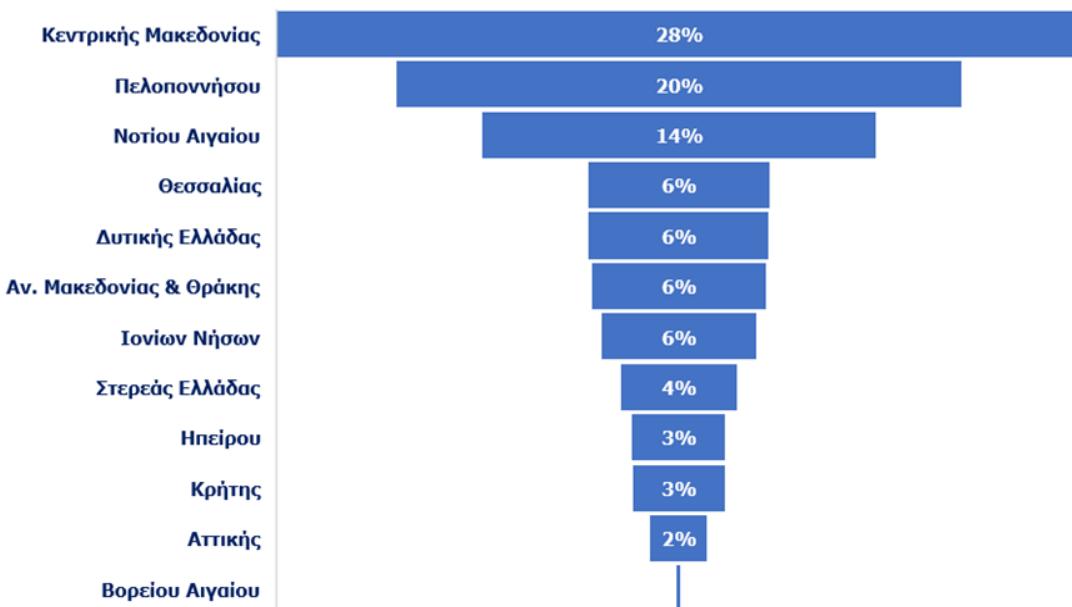
Πίνακας 75: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κεντρικής Μακεδονίας	135.377	111.571	118.085	-18%	-13%
Πελοποννήσου	88.410	57.308	83.032	-35%	-6%
Νοτίου Αιγαίου	58.152	21.633	58.027	-63%	0%
Θεσσαλίας	29.276	20.032	26.784	-32%	-9%
Δυτικής Ελλάδας	32.208	15.414	26.563	-52%	-18%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	34.058	10.900	25.818	-68%	-24%
Ιονίων Νήσων	25.622	14.674	22.897	-43%	-11%
Στερεάς Ελλάδας	21.616	13.047	17.270	-40%	-20%
Ηπείρου	22.027	10.570	13.837	-52%	-37%
Κρήτης	14.345	6.998	13.636	-51%	-5%
Αττικής	13.786	3.962	8.559	-71%	-38%
Βορείου Αιγαίου	791	0	698	-100%	-12%
Ελλάδα	475.668	286.109	415.206	-40%	-13%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος αφίξεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (28%), της Πελοποννήσου (20%) και του Νοτίου Αιγαίου (14%). Δηλαδή οι τρεις αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 62% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ.

Διάγραμμα 82: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2022

5.5.2 Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση αφίξεων σε κάμπινγκ κατά -35% σε σύγκριση με το 2019 (από 88 χιλ. το 2019 σε 57 χιλ. το 2021). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -38% (από 54 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -31% (από 34 χιλ. το 2019 σε 23 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Λακωνίας (-33%, από 31 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2021), Μεσσηνίας (-29%, από 24 χιλ. το 2019 σε 17 χιλ. το 2021), Αργολίδας (-31%, από 16 χιλ. το 2019 σε 11 χιλ. το 2021), Κορινθίας (-49%, από 9 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2021) και Αρκαδίας (-56%, από 8 χιλ. το 2019 σε 3 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (59% έναντι 41%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2022 το 20% των συνολικών αφίξεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -6% σε σύγκριση με το 2019 (από 88 χιλ. το 2019 σε 83 χιλ. το 2022). Οι αφίξεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -7% (από 54 χιλ. το 2019 σε 51 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -5% (από 34 χιλ. το 2019 σε 32 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Λακωνίας (+10%, από 31 χιλ. το 2019 σε 34 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Μεσσηνίας (-16%, από 24 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2022), Αργολίδας (-9%, από 16 χιλ. το 2019 σε 15 χιλ. το 2022), Κορινθίας (-10%, από 9 χιλ. το 2019 σε 9 χιλ. το 2022) και Αρκαδίας (-30%, από 8 χιλ. το 2019 σε 5 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους αφίξεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (61% έναντι 39%).

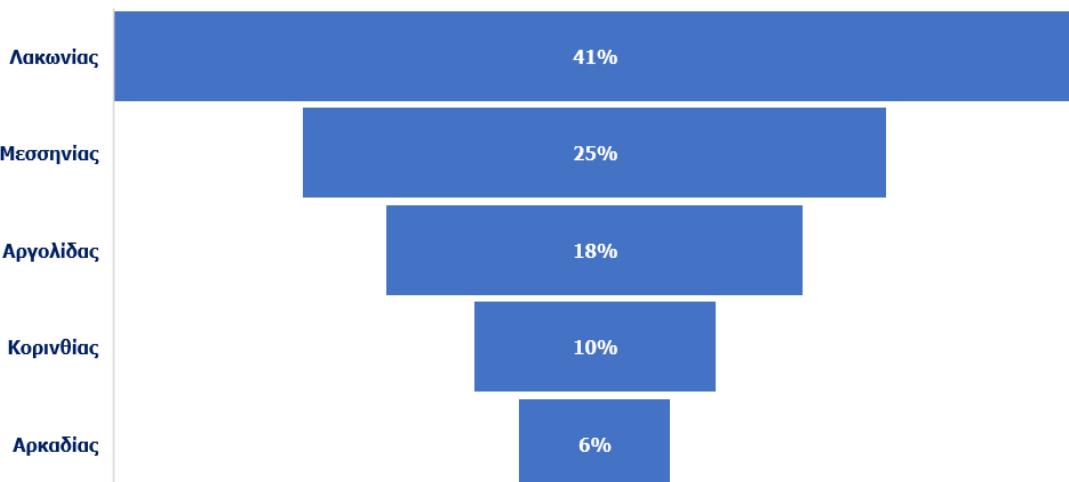
Πίνακας 76: Αφίξεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λακωνίας	Αλλοδαποί	15.331	12.610	17.229	-18%	12%
	Ημεδαποί	15.479	7.916	16.663	-49%	8%
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	17.326	11.480	14.895	-34%	-14%
	Ημεδαποί	7.088	5.966	5.684	-16%	-20%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	10.494	5.566	9.783	-47%	-7%
	Ημεδαποί	5.564	5.562	4.889	0%	-12%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	5.811	2.715	5.436	-53%	-6%
	Ημεδαποί	3.682	2.098	3.098	-43%	-16%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	5.536	1.492	3.571	-73%	-35%
	Ημεδαποί	2.099	1.903	1.784	-9%	-15%
Σύνολο	Αλλοδαποί	54.498	33.863	50.914	-38%	-7%
	Ημεδαποί	33.912	23.445	32.118	-31%	-5%
Σύνολο Περιφέρειας		88.410	57.308	83.032	-35%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Λακωνίας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 41% και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (25%), Αργολίδας (18%), Κορινθίας (10%) και Αρκαδίας (6%).

Διάγραμμα 83: Ποσοστιαία κατανομή των αφίξεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.3 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψαν μείωση κατά -39% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,3 εκατ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-29%, από 865 χιλ. το 2019 σε 616 χιλ. το 2021), Πελοπόννησο (-30%, από 327 χιλ. το 2019 σε 228 χιλ. το 2021), Νότιο Αιγαίο (-61%, από 193 χιλ. το 2019 σε 75 χιλ. το 2021), Ιόνια Νησιά (-43%, από 127 χιλ. το 2019 σε 73 χιλ. το 2021), Θεσσαλία (-34%, από 101 χιλ. το 2019 σε 67 χιλ. το 2021), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-64%, από 165 χιλ. το 2019 σε 59 χιλ. το 2021), Ήπειρο (-40%, από 75 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Δυτική Ελλάδα (-59%, από 108 χιλ. το 2019 σε 45 χιλ. το 2021), Στερεά Ελλάδα (-43%, από 71 χιλ. το 2019 σε 40 χιλ. το 2021), Κρήτη (-50%, από 44 χιλ. το 2019 σε 22 χιλ. το 2021), Αττική (-73%, από 31 χιλ. το 2019 σε 8 χιλ. το 2021) και Βόρειο Αιγαίο (-100%, από 2 χιλ. το 2019 σε 0 διανυκτερεύσεις το 2021).

Την περίοδο 2019-2022, οι διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσαν μείωση κατά -13% (από 2,1 εκατ. το 2019 σε 1,8 εκατ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Περιφέρειες κατέγραψαν πτώση: Κεντρική Μακεδονία (-11%, από 865 χιλ. το 2019 σε 773 χιλ. το 2022), Πελοπόννησο (-6%, από 327 χιλ. το 2019 σε 307 χιλ. το 2022), Νότιο Αιγαίο (-0,03%, από 193 χιλ. το 2019 σε 193 χιλ. το 2022), Αν. Μακεδονία & Θράκη (-31%, από 165 χιλ. το 2019 σε 114 χιλ. το 2022), Ιόνια Νησιά (-12%, από 127 χιλ. το 2019 σε 112 χιλ. το 2022), Θεσσαλία (-8%, από 101 χιλ. το 2019 σε 93 χιλ. το 2022), Δυτική Ελλάδα (-34%, από 108 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2022), Ήπειρο (-22%, από 75 χιλ. το 2019 σε 58 χιλ. το 2022), Στερεά Ελλάδα (-21%, από 71 χιλ. το 2019 σε 56 χιλ. το 2022), Κρήτη (-7%, από 44 χιλ. το 2019 σε 41 χιλ. το 2022), Αττική (-38%, από 31 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022) και Βόρειο Αιγαίο (-26%, από 2 χιλ. το 2019 σε 1 χιλ. το 2022).

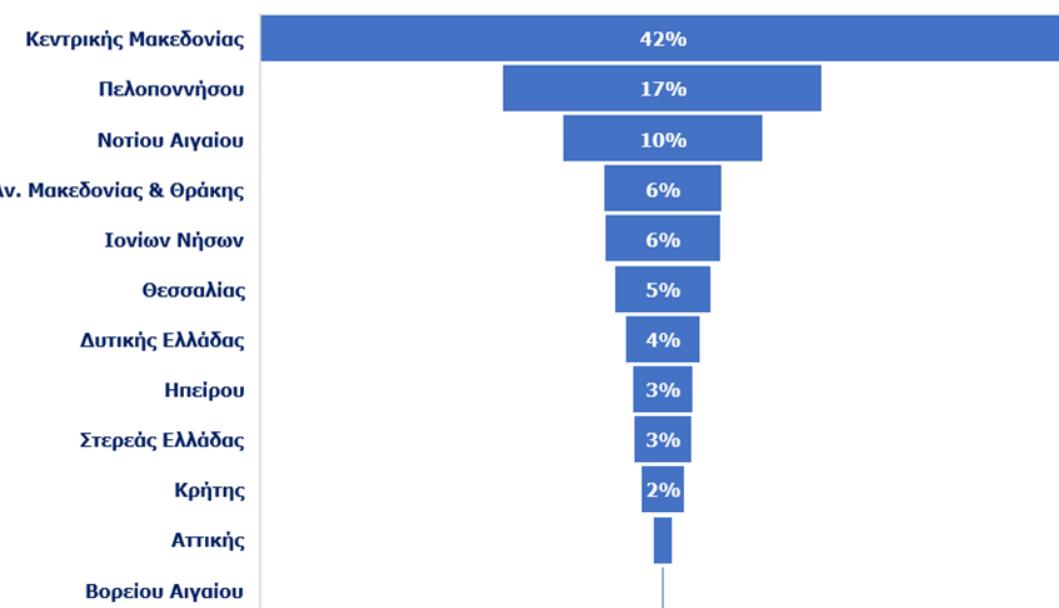
Πίνακας 77: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κεντρικής Μακεδονίας	864.520	615.988	772.666	-29%	-11%
Πελοποννήσου	327.337	227.824	306.870	-30%	-6%
Νοτίου Αιγαίου	192.891	74.705	192.837	-61%	0%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	164.664	59.121	114.427	-64%	-31%
Ιονίων Νήσων	127.343	72.794	112.172	-43%	-12%
Θεσσαλίας	101.474	66.702	93.057	-34%	-8%
Δυτικής Ελλάδας	108.484	44.643	71.602	-59%	-34%
Ηπείρου	75.119	45.357	58.495	-40%	-22%
Στερεάς Ελλάδας	70.681	40.173	55.778	-43%	-21%
Κρήτης	44.344	22.240	41.212	-50%	-7%
Αττικής	31.049	8.336	19.191	-73%	-38%
Βορείου Αιγαίου	2.017	0	1.497	-100%	-26%
Ελλάδα	2.109.923	1.277.883	1.839.804	-39%	-13%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή, παρατηρούμε ότι ο μεγαλύτερος όγκος διανυκτερεύσεων καταγράφεται στα κάμπινγκ των Περιφερειών της Κεντρικής Μακεδονίας (42%), της Πελοποννήσου (17%) και του Νοτίου Αιγαίου (10%). Δηλαδή οι 3 αυτές Περιφέρειες αντιπροσωπεύουν για το 2022 το 69% των συνολικών διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της χώρας.

Διάγραμμα 84: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ ανά Περιφέρεια, 2022

5.5.4 Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε μείωση διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ κατά -30% σε σύγκριση με το 2019 (από 327 χιλ. το 2019 σε 228 χιλ. το 2021). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -33% (από 186 χιλ. το 2019 σε 126 χιλ. το 2021) ενώ των ημεδαπών μείωση κατά -28% (από 141 χιλ. το 2019 σε 102 χιλ. το 2021). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή: Μεσσηνίας (-7%, από 96 χιλ. το 2019 σε 89 χιλ. το 2021), Λακωνίας (-34%, από 110 χιλ. το 2019 σε 72 χιλ. το 2021), Αργολίδας (-49%, από 62 χιλ. το 2019 σε 31 χιλ. το 2021), Κορινθίας (-37%, από 34 χιλ. το 2019 σε 21 χιλ. το 2021) και Αρκαδίας (-48%, από 25 χιλ. το 2019 σε 13 χιλ. το 2021). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2021 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (55% έναντι 45%).

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου αντιπροσώπευε το 2022 το 17% των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ, σημειώνοντας μείωση κατά -6% σε σύγκριση με το 2019 (από 327 χιλ. το 2019 σε 309 χιλ. το 2022). Οι διανυκτερεύσεις αλλοδαπών σε κάμπινγκ της Περιφέρειας σημείωσαν μείωση κατά -12% (από 186 χιλ. το 2019 σε 163 χιλ. το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +2% (από 141 χιλ. το 2019 σε 144 χιλ. το 2022). Επιμέρους, όλες οι Ενότητες κατέγραψαν αρνητική ποσοστιαία μεταβολή, με εξαίρεση την Ενότητα Λακωνίας (+9%, από 110 χιλ. το 2019 σε 120 χιλ. το 2022). Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες Ενότητες: Μεσσηνίας (-10%, από 96 χιλ. το 2019 σε 86 χιλ. το 2022), Αργολίδας (-12%, από 62 χιλ. το 2019 σε 55 χιλ. το 2022), Κορινθίας (-21%, από 34 χιλ. το 2019 σε 27 χιλ. το 2022) και Αρκαδίας (-23%, από 25 χιλ. το 2019 σε 19 χιλ. το 2022). Τέλος, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι για το 2022 το μερίδιο των αλλοδαπών σε όρους διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ της Περιφέρειας ήταν υψηλότερο των ημεδαπών (53% έναντι 47%).

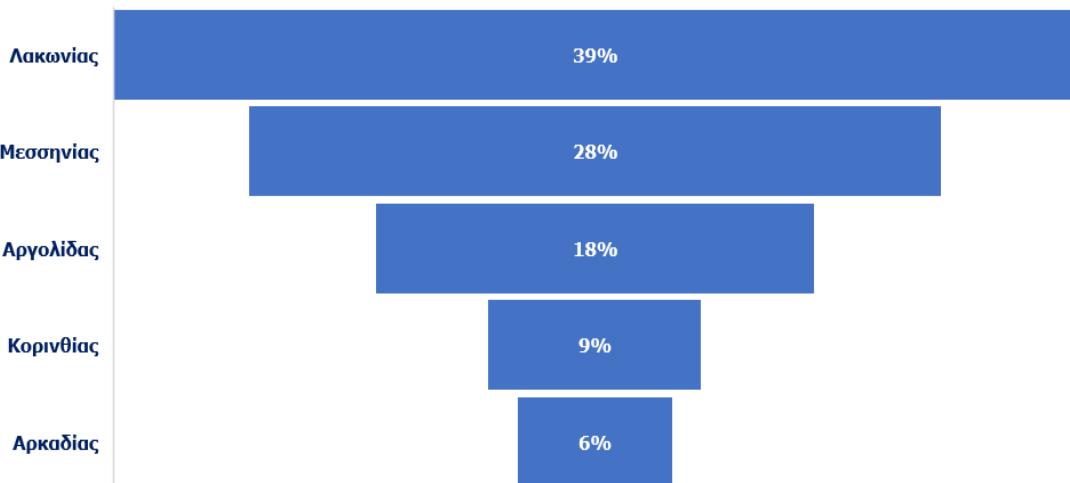
Πίνακας 78: Διανυκτερεύσεις σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Λακωνίας	Αλλοδαποί	51.633	40.961	56.240	-21%	9%
	Ημεδαποί	58.204	31.450	63.618	-46%	9%
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	61.359	57.603	52.899	-6%	-14%
	Ημεδαποί	34.961	31.734	33.410	-9%	-4%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	41.701	14.564	36.572	-65%	-12%
	Ημεδαποί	20.428	16.879	18.100	-17%	-11%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	15.631	6.947	6.526	-56%	-58%
	Ημεδαποί	18.110	14.478	20.109	-20%	11%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	15.981	5.624	10.812	-65%	-32%
	Ημεδαποί	9.329	7.584	8.584	-19%	-8%
Σύνολο	Αλλοδαποί	186.305	125.699	163.049	-33%	-12%
	Ημεδαποί	141.032	102.125	143.821	-28%	2%
Σύνολο Περιφέρειας		327.337	227.824	306.870	-30%	-6%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Αναφορικά με την ποσοστιαία κατανομή για το 2022, η Ενότητα Λακωνίας καταγράφει το υψηλότερο μερίδιο με 39% και ακολουθούν οι Ενότητες Μεσσηνίας (28%), Αργολίδας (18%), Κορινθίας (9%), και Αρκαδίας (6%).

Διάγραμμα 85: Ποσοστιαία κατανομή των διανυκτερεύσεων σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2022

5.5.5 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα (αλλοδαπών και ημεδαπών) την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε αύξηση κατά +1% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Περιφέρεις Κεντρικής Μακεδονίας (-14%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,5 διανυκτερεύσεις το 2021), Ιονίων Νήσων (-0,2%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Θεσσαλίας (-4%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Στερεάς Ελλάδας (-6%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Δυτικής Ελλάδας (-14%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,9 διανυκτερεύσεις το 2021), Αττικής (-7%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2021) και Βορείου Αιγαίου (-100%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 0 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν μείωση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης (+12%, από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,4 διανυκτερεύσεις το 2021), Ηπείρου (+26%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,3 διανυκτερεύσεις το 2021), Πελοποννήσου (+7%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021), Νοτίου Αιγαίου (+4%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Κρήτης (+3%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2021) αύξηση.

Την περίοδο 2019-2022, η Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ της Ελλάδας (αλλοδαπών και ημεδαπών) σημείωσε οριακή μείωση κατά -0,1% (από 4,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρεις Κεντρικής Μακεδονίας (+2%, από 6,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 6,5 διανυκτερεύσεις το 2022), Ηπείρου (+24%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Θεσσαλίας (+0,2%, από 3,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022) και Νοτίου Αιγαίου (+0,2%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,3 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Περιφέρειες Ιονίων Νήσων (-1%, από 5,0 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,9 διανυκτερεύσεις το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (-8%, από 4,8 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2022), Πελοποννήσου (-0,2%, από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Στερεάς Ελλάδας (-1%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022), Κρήτης (-2%, από 3,1 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,0 διανυκτερεύσεις το 2022), Δυτικής Ελλάδας (-20%, από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,7 διανυκτερεύσεις το 2022), Αττικής (-0,4%, από 2,3 διανυκτερεύσεις το

2019 σε 2,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Βορείου Αιγαίου (-16%, από 2,5 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,1 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση.

Πίνακας 79: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-2022

Περιφέρεια	2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Κεντρικής Μακεδονίας	6,4	5,5	6,5	-14%	2%
Ιονίων Νήσων	5,0	5,0	4,9	0%	-1%
Αν. Μακεδονίας & Θράκης	4,8	5,4	4,4	12%	-8%
Ηπείρου	3,4	4,3	4,2	26%	24%
Πελοποννήσου	3,7	4,0	3,7	7%	0%
Θεσσαλίας	3,5	3,3	3,5	-4%	0%
Νοτίου Αιγαίου	3,3	3,5	3,3	4%	0%
Στερεάς Ελλάδας	3,3	3,1	3,2	-6%	-1%
Κρήτης	3,1	3,2	3,0	3%	-2%
Δυτικής Ελλάδας	3,4	2,9	2,7	-14%	-20%
Αττικής	2,3	2,1	2,2	-7%	0%
Βορείου Αιγαίου	2,5 -		2,1		-16%
Ελλάδα	4,4	4,5	4,4	1%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

5.5.6 Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2021 κατέγραψε αύξηση στη Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ κατά +7% (από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,0 διανυκτερεύσεις το 2021). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε αύξηση κατά +9% (από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2021) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +5% (από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,4 διανυκτερεύσεις το 2021). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μεσσηνίας (+30%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 5,1 διανυκτερεύσεις το 2021), Κορινθίας (+25%, από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Αρκαδίας (+17%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,9 διανυκτερεύσεις το 2021) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Λακωνίας (-1%, από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2021) και Αργολίδας (-27%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 2,8 διανυκτερεύσεις το 2021) μείωση.

Η Περιφέρεια Πελοποννήσου την περίοδο 2019-2022 σημείωσε οριακή μείωση στην Μέση Διάρκεια Παραμονής στα καμπινγκ κατά -0,2% (από 3,7 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2022). Η Μέση Διάρκεια Παραμονής των αλλοδαπών σημείωσε μείωση κατά -6% (από 3,4 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,2 διανυκτερεύσεις το 2022) ενώ των ημεδαπών αύξηση κατά +8% (από 4,2 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,5 διανυκτερεύσεις το 2022). Επιμέρους, η εικόνα ήταν μικτή, με τις Ενότητες Μεσσηνίας (+6%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 4,2 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αρκαδίας (+9%, από 3,3 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,6 διανυκτερεύσεις το 2022) να καταγράφουν αύξηση ενώ αντίθετα οι Ενότητες Κορινθίας (-12%, από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,1 διανυκτερεύσεις το 2022), Λακωνίας (-1%, από 3,6 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,5 διανυκτερεύσεις το 2022) και Αργολίδας (-4%, από 3,9 διανυκτερεύσεις το 2019 σε 3,7 διανυκτερεύσεις το 2022) μείωση.

Πίνακας 80: Μέση Διάρκεια Παραμονής σε κάμπινγκ στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά Περιφερειακή Ενότητα, 2019-2022

Ενότητα		2019	2021	2022	%Δ 2019-2021	%Δ 2019-2022
Μεσσηνίας	Αλλοδαποί	3,5	5,0	3,6	42%	0%
	Ημεδαποί	4,9	5,3	5,9	8%	19%
Κορινθίας	Αλλοδαποί	2,7	2,6	1,2	-5%	-55%
	Ημεδαποί	4,9	6,9	6,5	40%	32%
Αρκαδίας	Αλλοδαποί	2,9	3,8	3,0	31%	5%
	Ημεδαποί	4,4	4,0	4,8	-10%	8%
Λακωνίας	Αλλοδαποί	3,4	3,2	3,3	-4%	-3%
	Ημεδαποί	3,8	4,0	3,8	6%	2%
Αργολίδας	Αλλοδαποί	4,0	2,6	3,7	-34%	-6%
	Ημεδαποί	3,7	3,0	3,7	-17%	1%
Σύνολο	Αλλοδαποί	3,4	3,7	3,2	9%	-6%
	Ημεδαποί	4,2	4,4	4,5	5%	8%
Σύνολο Περιφέρειας		3,7	4,0	3,7	7%	0%

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

6 ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ

6.1 ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΙ ΔΕΙΚΤΕΣ ΑΠΟΔΟΣΗΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2021

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης βασίζεται σε στοιχεία ισολογισμών 2.005 εταιρειών, για τις οποίες βρέθηκε ισολογισμός για το 2021, οι οποίες ταυτοποιήθηκαν με τα 2.095 ξενοδοχεία²⁴ τα οποία τους ανήκουν και τα οποία διαθέτουν 158.138 δωμάτια στις κατηγορίες 2*, 3*, 4* και 5*. Με τον τρόπο αυτό κατέστη δυνατό να αναλυθούν όχι μόνο χρηματοοικονομικοί αλλά και λειτουργικοί δείκτες ανά κατηγορία και ανά προορισμό²⁵.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 47% των μονάδων και το 57% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 32% των μονάδων και το 45% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 22% των μονάδων και το 30% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 17% των μονάδων και το 22% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Για τις Περιφέρειες Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Βορείου Αιγαίου, Δυτικής Ελλάδας, Δυτικής Μακεδονίας, Ηπείρου και Στερεάς Ελλάδας για τα ξενοδοχεία 5* και Δυτικής Μακεδονίας για τα ξενοδοχεία 4*, δεν υπήρχε επαρκές δείγμα για την ανάλυση των ισολογισμών των ξενοδοχείων που ευρίσκονται σε αυτές. Στις περιπτώσεις αυτές προβήκαμε μόνο σε εκτίμηση του Κύκλου Εργασιών τους -λαμβάνοντας υπόψη τον κύκλο εργασιών ξενοδοχείων άλλων Περιφερειών με παρόμοια χαρακτηριστικά-, ενώ τα μεγέθη ΚΠΦΤΑ²⁶, ΚΠΦ²⁷, Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια δεν εκτιμήθηκαν. Εκτιμούμε όμως ότι λόγω του μικρού αριθμού δωματίων στις εν λόγω Περιφέρειες, η παράλειψή τους δεν αλλοιώνει ουσιωδώς την εκτίμηση των συνολικών μεγεθών που προαναφέρθηκαν, ανά κατηγορία.

²⁴ Λόγω μη δημοσίευσης πλέον των στοιχείων του ΜΗΤΕ, η ταυτοποίηση των ξενοδοχείων έγινε αποκλειστικά και μόνο από την βάση του ΞΕΕ, ενώ την προηγούμενη χρονιά (2018) στα στοιχεία συμπεριλαμβάνονταν και τα στοιχεία του ΜΗΤΕ.

²⁵ Για αναλυτική μεθοδολογία βλ. σελ. 8 και 9 [αντίστοιχης μελέτης με στοιχεία 2015](#).

²⁶ Κέρδη Προ Φόρων Τόκων και Αποσβέσεων.

²⁷ Κέρδη Προ Φόρων

6.1.1 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Ελλάδα

Πίνακας 81: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Ελλάδα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	97.342	124.955	102.357	92.524
Κύκλος Εργασιών	2.876.914.941	1.455.095.778	598.495.622	347.055.135
ΚΠΦΤΑ	1.120.566.964	542.407.004	202.462.669	107.018.630
ως % του Κύκλου Εργασιών	39%	37%	34%	31%
ΚΠΦ	381.041.980	181.242.185	71.378.062	41.699.882
ως % του Κύκλου Εργασιών	13%	12%	12%	12%
Καθαρά Πάγια	11.358.920.130	4.338.944.710	1.092.422.376	434.449.693
Ίδια Κεφάλαια	5.946.199.720	3.540.648.776	1.980.343.445	1.648.197.640
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	8.407.346.746	2.652.308.822	719.450.121	240.016.156
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	1,4	0,7	0,4	0,1
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	7,5	4,9	3,6	2,2

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021:

- Υπάρχει μια αρκετά ισομερής κατανομή δωματίων στα ξενοδοχεία 5*, 4*, 3* και 2*.
- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* υπερβαίνει τα € 5,2 δισ. αθροιστικά ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια ανήλθαν σε περίπου € 13,1 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 12,0 δισ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 17,2 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τα ξενοδοχεία 3* και 4*, έχουν σημαντικά μεγαλύτερη οικονομική σημασία με όρους Κύκλου Εργασιών, Κερδοφορίας (ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ), Επενδεδυμένων Παγίων και Επενδεδυμένων Κεφαλαίων, τόσο Ιδίων όσο και Δανείων.
- Τα 5* ξενοδοχεία, έχουν επίσης καλύτερο δείκτη κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ σε σύγκριση με τις υπόλοιπες κατηγορίες ξενοδοχείων και οριακά καλύτερο δείκτη ΚΠΦ. Συγκεκριμένα, οι δείκτες κερδοφορίας ΚΠΦΤΑ και ΚΠΦ κρίνονται ως πολύ ικανοποιητικοί σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων.
- Τέλος, η χρηματοοικονομική επάρκεια (βάσει των δεικτών Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ) κρίνεται ως υγιής σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων, με εξαίρεση τα 5* ξενοδοχεία για τον δείκτη Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ που κρίνεται ως υψηλός.

Πίνακας 82: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά Δωμάτιο στην Ελλάδα, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	29.555	11.645	5.847	3.751
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	116.691	34.724	10.673	4.696
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	61.086	28.335	19.347	17.814
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	86.369	21.226	7.029	2.594

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 82, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου.

Αξιοσημείωτο είναι επίσης ότι ενώ ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* είναι περίπου διπλάσιος των 4* (που με τη σειρά τους είναι περίπου διπλάσιος των 3* και περίπου τριπλάσιος των 2*), τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο είναι υπερδιπλάσια στα ξενοδοχεία 5* σε σχέση με τα αντίστοιχα 4*. Δηλαδή η απόδοση, με όρους Κύκλου Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα Επενδεδυμένα Κεφάλαια και Πάγια ανά Δωμάτιο στα ξενοδοχεία 5* υπολείπεται αυτής των ξενοδοχείων 4*. Η εικόνα αυτή συνάδει και με την εικόνα στους δείκτες χρηματοοικονομικής επάρκειας του Πίνακα 81.

6.1.2 Οικονομικοί δείκτες απόδοσης ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Η ανάλυση των οικονομικών δεικτών απόδοσης στην Περιφέρεια Πελοποννήσου βασίζεται στην ταυτοποίηση 110 ξενοδοχείων τα οποία διαθέτουν 5.644 δωμάτια στις κατηγορίες 5*, 4*, 3* και 2*.

Το δείγμα αντιπροσωπεύει το 38% των μονάδων και το 51% των δωματίων των 5* ξενοδοχείων, το 25% των μονάδων και το 46% των δωματίων των 4* ξενοδοχείων, το 15% των μονάδων και το 15% των δωματίων των 3* ξενοδοχείων και το 13% των μονάδων και το 19% των δωματίων των 2* ξενοδοχείων.

Πίνακας 83: Βασικά χρηματοοικονομικά μεγέθη και δείκτες ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Δωμάτια	2.843	5.127	6.367	4.637
Κύκλος Εργασιών	120.307.632	44.961.479	34.224.354	18.530.059
ΚΠΦΤΑ	29.727.987	9.759.220	10.600.815	7.110.093
ως % του Κύκλου Εργασιών	25%	22%	31%	38%
ΚΠΦ	-6.563.704	-43.016.395	-1.507.044	4.453.841
ως % του Κύκλου Εργασιών	-5%	-96%	-4%	24%
Καθαρά Πάγια	996.196.201	225.148.574	93.834.684	22.301.069
Ίδια Κεφάλαια	859.980.519	161.476.409	191.515.569	98.470.878
Μακροπρόθεσμα Δάνεια	623.614.641	175.241.539	56.804.592	3.456.591
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Ίδια Κεφάλαια	0,7	1,1	0,3	0,0
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/ΚΠΦΤΑ	21,0	18,0	5,4	0,5

Πηγή: ICAP, ΕΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Από τα παραπάνω στοιχεία προκύπτει ότι, σύμφωνα με τα στοιχεία του 2021:

- Ο κύκλος εργασιών των ξενοδοχείων 2*, 3*, 4* και 5* ανέρχεται σε € 218 εκατ. περίπου ενώ τα συνολικά επενδεδυμένα Ίδια Κεφάλαια υπερβαίνουν τα € 1,3 δισ. και ο Μακροπρόθεσμος Δανεισμός τα € 850 εκατ. Η αξία των Παγίων μετά τις Αποσβέσεις (Καθαρά Πάγια) ανέρχεται σε € 1,3 δισ. περίπου.
- Αν και τα ξενοδοχεία 5* έχουν μικρότερο συνολικό αριθμό δωματίων από τις άλλες κατηγορίες, έχουν σημαντικά μεγαλύτερο Κύκλο Εργασιών, Κερδοφορία (ΚΠΦΤΑ), Καθαρά Πάγια, Ίδια Κεφάλαια και Μακροπρόθεσμα Δάνεια ενώ τα 2* υψηλότερα ΚΠΦ. Σε ότι αφορά τα ΚΠΦ, όλες οι ξενοδοχειακές κατηγορίες καταγράφουν αρνητικό πρόσημο, με εξαίρεση τα 2* ξενοδοχεία.
- Ο δείκτης ΚΠΦΤΑ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός στις κατηγορίες 3* και 2* και ικανοποιητικός στις κατηγορίες

5* και 4*. Παράλληλα, ο δείκτης ΚΠΦ ως ποσοστό του Κύκλου Εργασιών των ξενοδοχείων 2* κρίνεται ως πολύ ικανοποιητικός ενώ των 5*, των 4* και των 3* ήταν αρνητικός.

- Επίσης, ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς Ίδια Κεφάλαια κρίνεται ως υγιής σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων ενώ ο δείκτης Μακροπρόθεσμα Δάνεια προς ΚΠΦΤΑ ως υγιής στα 2*, ως υψηλός στα 3* και ως πολύ υψηλός στα 4* και 5*.

Πίνακας 84: Βασικοί δείκτες ξενοδοχείων ανά Δωμάτιο στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, 2021

Κατηγορία	5*	4*	3*	2*
Κύκλος Εργασιών/Δωμάτιο	42.317	8.770	5.375	3.996
Καθαρά Πάγια/Δωμάτιο	350.403	43.914	14.738	4.809
Ίδια Κεφάλαια/Δωμάτιο	302.491	31.495	30.079	21.236
Μακροπρόθεσμα Δάνεια/Δωμάτιο	219.351	34.180	8.922	745

Πηγή: ICAP, ΞΕΕ - Επεξεργασία INSETE Intelligence

Σύμφωνα με τον πίνακα 84, προκύπτει ότι, ανά Δωμάτιο, τόσο ο Κύκλος Εργασιών όσο και τα επενδεδυμένα Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια είναι σημαντικά υψηλότερα όσο υψηλότερη είναι η κατηγορία του ξενοδοχείου. Επίσης είναι αξιοσημείωτο, ότι τα Καθαρά Πάγια, τα Ίδια Κεφάλαια και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 5* είναι δυσανάλογα υψηλότερα απ' ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο σε σχέση με τα αντίστοιχα μεγέθη για τα ξενοδοχεία 4*.

Συγκριτικά με τους αντίστοιχους δείκτες για το σύνολο της χώρας (βλ. Πίνακα 82), παρατηρούμε ότι ο Κύκλος Εργασιών ανά Δωμάτιο, τα Καθαρά Πάγια ανά Δωμάτιο, τα Ίδια Κεφάλαια ανά Δωμάτιο και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο είναι υψηλότερα σε όλες τις κατηγορίες ξενοδοχείων της Περιφέρειας Πελοποννήσου, με εξαίρεση τον Κύκλο Εργασιών ανά Δωμάτιο για τα 4* και 3* και τα Μακροπρόθεσμα Δάνεια ανά Δωμάτιο για τα 2*.

6.2 ΔΕΙΚΤΕΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΩΝ, 2019-2022

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) πελατών ξενοδοχείων υπολογίζεται από την ReviewPro, εταιρεία που ειδικεύεται στην μέτρηση της online φήμης των ξενοδοχείων. Ο δείκτης αυτός υπολογίζεται για κάθε ξενοδοχείο, μέσω ανάλυσης των μεταβλητών που συνδέονται με τις αναρτήσεις σχολίων πελατών σε εκατοντάδες πλατφόρμες κοινωνικής δικτύωσης, ιστοσελίδες σχολιασμού ξενοδοχείων και ιστοσελίδες OTAs (online travel agents – διαδικτυακά ταξιδιωτικά γραφεία). Επίσης, λαμβάνει υπόψιν όχι μόνο τις ημερήσιες κριτικές αλλά και τα ιστορικά δεδομένα των τελευταίων 365 ημερών δίνοντας μεγαλύτερη βαρύτητα στις πιο πρόσφατες κριτικές. Δείκτες άνω του 80% υποδηλώνουν θετική εμπειρία. Ο δείκτης είναι ποιοτικός και μπορεί να χρησιμοποιηθεί για την αξιολόγηση της εξέλιξης της ποιότητας των παρεχόμενων υπηρεσιών.

Για τον υπολογισμό έχουν αναλυθεί τα στοιχεία 1.086 ξενοδοχείων από την Ελλάδα, διαφόρων κατηγοριών και από διαφορετικές περιοχές της χώρας. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε ότι τα στοιχεία που παρουσιάζονται για το 2022 βασίζονται σε 379.043 αξιολογήσεις από πελάτες ελληνικών ξενοδοχείων. Συνεπώς, ο δείκτης GRI αποτυπώνει το ανταγωνιστικό επίπεδο του ελληνικού ξενοδοχειακού προϊόντος.

6.2.1 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια

Πίνακας 85: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Ελλάδα ανά Περιφέρεια, 2019-22

Περιφέρεια	2019	2022
Ήπειρος	91,0%	90,8%
Κυκλαδες	90,5%	90,2%
Δυτική Μακεδονία	M.Δ.	88,6%
Βόρειο Αιγαίο	87,1%	88,0%
Πελοπόννησος	86,2%	87,2%
Αν. Μακεδονία & Θράκη	86,7%	87,0%
Κεντρική Μακεδονία	86,9%	87,0%
Θεσσαλία	87,0%	86,7%
Κρήτη	87,1%	86,5%
Στερεά Ελλάδα	85,8%	86,3%
Δωδεκανήσα	86,4%	86,1%
Αττική	85,9%	85,0%
Ιόνια Νησιά	85,3%	84,5%
GRI	87,1%	87,0%

Πηγή: Review Pro - Επεξεργασία INSETE Intelligence

παρατηρούμε ότι οι πελάτες που επέλεξαν για την διαμονή τους ξενοδοχεία έμειναν ικανοποιημένοι από τις παρεχόμενες υπηρεσίες τους τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και στις επιμέρους Περιφέρειες.

Συγκεκριμένα, το επίπεδο ικανοποίησης των πελατών ξενοδοχείων στο σύνολο της Ελλάδας, σημείωσε οριακή επιδείνωση την περίοδο 2019-2022 (από 87,1% το 2019 σε 87,0% το 2022). Επιμέρους, η εικόνα είναι μικτή, με τις Περιφέρειες της Ηπείρου (από 91,0% το 2019 σε 90,8% το 2022), των Κυκλαδων (από 90,5% το 2019 σε 90,2% το 2022), της Θεσσαλίας (από 87,0% το 2019 σε 86,7% το 2022), της Κρήτης (από 87,1% το 2019 σε 86,5% το 2022), των Δωδεκανήσων (από 86,4% το 2019 σε 86,1% το 2022), της Αττικής (από 85,9% το 2019 σε 85,0% το 2022) και των Ιονίων Νήσων (από 85,3% το 2019 σε 84,5% το 2022) να καταγράφουν επιδείνωση ενώ αντιθέτα οι Περιφέρειες Βορείου Αιγαίου (από 87,1% το 2019 σε 88,0% το 2022), Πελοποννήσου (από 86,2% το 2019 σε 87,2% το 2022), Αν. Μακεδονίας & Θράκης (από 86,7% το 2019 σε 87,0% το 2022), Κεντρικής Μακεδονίας (από 86,9% το 2019 σε 87,0% το 2022) και Στερεάς Ελλάδας (από 85,8% το 2019 σε 86,3% το 2022) βελτίωση. Για την Περιφέρεια Δυτικής Μακεδονίας δεν διατίθενται στοιχεία για το 2019 ενώ για το 2022 το επίπεδο Ικανοποίησης των πελατών της ανήλθε στο 88,6%. Τέλος, αξιοσημείωτο είναι ότι η Ήπειρος και οι Κυκλαδες εμφάνισαν τα υψηλότερα επίπεδα ικανοποίησης ενώ η Αττική και τα Ιόνια Νησιά από τα χαμηλότερα.

Στον Πίνακα 85 καταγράφεται ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων τόσο στο σύνολο της χώρας όσο και ανά Περιφέρεια (με εξαίρεση την Δυτική Μακεδονία για το 2019 και την Δυτική Ελλάδα) και ανά κατηγορία αστεριού (με εξαίρεση τις Περιφέρειες Κεντρικής Μακεδονίας, Αν. Μακεδονίας & Θράκης, Δυτικής Ελλάδας). Από τα στοιχεία,

6.2.2 Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία αστεριού

Πίνακας 86: Δείκτες ποιότητας ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου ανά κατηγορία αστεριού, 2019-22

	2019	2022
5*	90,6%	89,4%
4*	87,5%	88,6%
3*	84,7%	85,9%
1*- 2*	84,3%	86,5%
GRI	86,2%	87,2%

Πηγή: Review Pro-Επεξεργασία INSETE Intelligence

Ο Γενικός Δείκτης Ικανοποίησης (GRI) των πελατών ξενοδοχείων στην Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε βελτίωση την περίοδο 2019-2022 (από 86,2% το 2019 σε 87,2% το 2022). Αξιοσημείωτο για την Περιφέρεια Πελοποννήσου είναι ότι το 2022 καταγράφει το 5^ο υψηλότερο επίπεδο ικανοποίησης από όλες τις εξεταζόμενες Περιφέρειες.

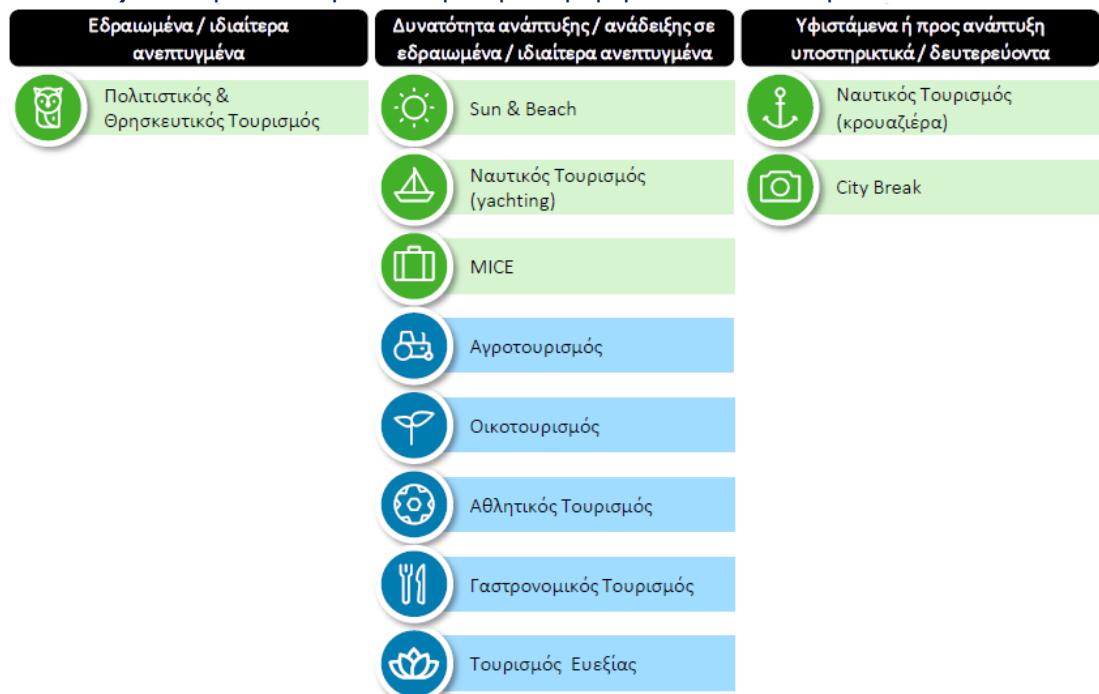
Οι επιμέρους κατηγορίες αστεριών στην Περιφέρεια Πελοποννήσου, σημειώνουν την περίοδο 2019-2022 βελτίωση της ικανοποίησης των πελατών τους, με εξαίρεση τα 5* (από 90,6% το 2019 σε 89,4% το 2022) ξενοδοχεία. Ενδεικτικά, οι υπόλοιπες κατηγορίες: 4* (από 87,5% το 2019 σε 88,6% το 2022), 3* (από 84,7% το 2019 σε 85,9% το 2022) και 1*-2* (από 84,3% το 2019 σε 86,5% το 2022). Επιπροσθέτως, θα πρέπει να αναφέρουμε ότι η Περιφέρεια Πελοποννήσου σημείωσε το 2022 το 4^ο υψηλότερο επίπεδο ικανοποίησης στα ξενοδοχεία 5* και 4*.

7 ΒΑΣΙΚΕΣ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΕΣ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΕΣ ΚΑΤΕΥΘΥΝΣΕΙΣ/ΔΡΑΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑ ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ

Στην παρούσα ενότητα παρουσιάζονται συνοπτικά στοιχεία σχετικά με την στρατηγική ανάπτυξης του τουρισμού στην Περιφέρεια Πελοποννήσου τα οποία προέρχονται από την μελέτη Σχέδια Δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα και η οποία περιέχει τα σχετικά αναλυτικά στοιχεία στην ενότητα «Περιφέρεια Πελοποννήσου».

Η Πελοπόννησος αποτελεί προορισμό με σημαντικές αναπτυξιακές δυνατότητες στα προϊόντα Ήλιος & Θάλασσα, yachting, Πολιτιστικό & Θρησκευτικό τουρισμού και MICE (στην ΠΕ Μεσηνίας και κυρίως στην Καλαμάτα). Παράλληλα διαθέτει πόρους για την ανάπτυξη όλων των εναλλακτικών/συμπληρωματικών προϊόντων του Αγροτουρισμού, του Οικοτουρισμού, του Αθλητικού και Γαστρονομικού τουρισμού καθώς και του τουρισμού Πολυτελείας, τα οποία θα βοηθήσουν μαζί με την βελτίωση της αεροπορικής συνδεσιμότητας στον εμπλουτισμό/διαφοροποίηση/αναβάθμιση του τουριστικού προϊόντος της. Στον ακόλουθο πίνακα παρουσιάζονται τα προϊόντα που μπορούν να υποστηρίξουν την τουριστική ανάπτυξη της Πελοποννήσου και ο βαθμός ωριμότητάς τους. Η Περιφέρεια Πελοποννήσου διαθέτει όλους τους απαραίτητους τουριστικούς πόρους για να προσφέρει μια ολοκληρωμένη τουριστική εμπειρία στους επιμέρους προορισμούς της, Βορειοανατολική Πελοπόννησος και Νότια Πελοπόννησος.

Πίνακας 87: Προϊοντική εστίαση στην Περιφέρεια Πελοποννήσου

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Η περαιτέρω ανάπτυξη των προϊόντων του πίνακα προϋποθέτει την υλοποίηση επενδύσεων και δράσεων όπως:

- Δράσεις ενίσχυσης/αναβάθμισης λιμενικών υποδομών και μαρίνων, αγκυροβολίων και θέσεων ελλιμενισμού
- Δράσεις ενίσχυσης της αεροπορικής συνδεσιμότητας της Περιφέρειας
- Δράσεις ενίσχυσης της σιδηροδρομικής σύνδεσης της Περιφέρειας
- Δράσεις βελτιστοποίησης της πρόσβασης και της διαχείρισης του κοινού σε μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους με τη χρήση ψηφιακών εργαλείων
- Δράσεις ενοποίησης και διασύνδεσης των πόρων Πολιτιστικού & Θρησκευτικού τουρισμού
- Δράσεις βελτίωσης της ταξιδιωτικής εμπειρίας των επισκεπτών (ανάδειξη Κέντρου Τουριστικής Πληροφόρησης στο Ναύπλιο, κατασκευή ειδικών χώρων διημέρευσης, αναβάθμιση υποδομών πληροφόρησης, αναμονής και υγιεινής σε χώρους υποδοχής κοινού και συγκοινωνιακούς κόμβους, εφαρμογές διαχείρισης κοινού σε δημοφιλείς αρχαιολογικούς χώρους)
- Εφαρμογή καινοτόμων τεχνολογικών λύσεων που σχετίζονται με την ανάπτυξη του Ναυπλίου ως έξυπνης πόλης
- Προβολή και προώθηση των ενάλιων αρχαιολογικών χώρων του προορισμού οι οποίοι προσφέρονται για καταδυτικό τουρισμό συνεργειακά με τον τουρισμό σκαφών αναψυχής

- Δημιουργία ενιαίας διαδικτυακής τουριστικής πύλης για την Περιφέρεια και πλήρης διασύνδεσή της με τις τουριστικές πύλες που θα δημιουργηθούν για κάθε κύριο και συμπληρωματικό προϊόν με σκοπό την γρήγορη, εύκολη και ολοκληρωμένη παροχή και αναζήτηση πληροφόρησης στον επισκέπτη για όλες τις προσφερόμενες τουριστικές εμπειρίες, δραστηριότητες, παροχές και τις υπάρχουσες επιχειρήσεις με βάση συγκεκριμένα κριτήρια και εμφάνιση των αποτελεσμάτων σε μορφή λίστας και διαδραστικού χάρτη
- Εφαρμογή ολοκληρωμένης και δυναμικής στρατηγικής επικοινωνίας, προβολής και προώθησης της Περιφέρειας στο πλαίσιο ανάπτυξης του Περιφερειακού Οργανισμού Διαχείρισης Προορισμού (DMO)

Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων και επενδύσεων θα επιτρέψει την περαιτέρω ανάπτυξη τόσο σε εδραιωμένες αγορές της Περιφέρειας όσο και σε νέες αγορές, όπως αυτές παρουσιάζονται στον κατωτέρω πίνακα. Οι προτεινόμενες αγορές προς ανάπτυξη διακρίνονται για την υψηλή τουριστική δαπάνη τους και μπορούν να συμβάλλουν θετικά στην μεγέθυνση των τουριστικών μεγεθών της Περιφέρειας. Επιπλέον, η περαιτέρω στόχευση στην εγχώρια αγορά μπορεί να βοηθήσει στην αύξηση των πληροτήτων και στην άμβλυνση της εποχικότητας.

Πίνακας 88: Υφιστάμενες αγορές και αγορές στόχοι για την Περιφέρεια Πελοποννήσου

Υφιστάμενες εδραιωμένες αγορές

Γερμανία

ΗΠΑ

Γαλλία

Ηνωμένο Βασίλειο

Υφιστάμενες ή / και νέες αγορές-στόχοι προς ανάπτυξη

Αυστρία

Πολωνία

Ολλανδία

Ελβετία

Καναδάς

Ισραήλ

Ρωσία

Κίνα

Νότια Κορέα

Εγχώριος τουρισμός

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, ΙΝΣΕΤΕ, Αύγουστος 2021

Σύμφωνα με την μελέτη των Σχεδίων Δράσης (βλ. αν.), στόχος των παραπάνω είναι η βελτίωση των τουριστικών ροών και εισπράξεων στην Περιφέρεια αλλά και η μείωση της εποχικότητας και η αύξηση της Δαπάνης και της Διάρκειας Παραμονής. Στον κατωτέρω πίνακα, παρουσιάζονται:

- τα μεγέθη του 2019 και οι Στόχοι για την Περιφέρεια για το 2030 και η κατανομή τους ανά τρίμηνο,
- καθώς και οι αντίστοιχοι Δείκτες Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (ΜΔΔ), Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη στην Περιφέρεια (ΜΔΕ) και Μέσης Διάρκειας Παραμονής (ΜΔΠ), σε ετήσια βάση.

Από τα στοιχεία αυτά προκύπτει ότι στόχος των Σχεδίων Δράσης είναι:

- η περαιτέρω ανάπτυξη του τουριστικού ρεύματος (+63,6% επισκέψεις), με σημαντική όμως άμβλυνση της εποχικότητας (μείωση της συμμετοχής του 3ου τριμήνου κατά 5,4 π.μ. στις ετήσιες επίσκεψεις)
- η αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Επίσκεψη (+26,9%), που θα προκύψει κατά κύριο λόγο από την αύξηση της Μέσης Δαπάνης ανά Διανυκτέρευση (+23,3%) και δευτερεύοντας από την αύξηση της Μέσης Διάρκειας Παραμονής (+2,9%)
- ως αποτέλεσμα, η αύξηση των διανυκτερεύσεων (+68,3%) και -κυρίως- των εισπράξεων (107,6%) θα είναι σημαντικά μεγαλύτερη από αυτή των επισκέψεων, ενώ θα αμβλυνθεί η εποχικότητα και σε αυτά τα μεγέθη με παρόμοιο τρόπο όπως στις επισκέψεις (μείωση κατά 5,8 π.μ. και 5,5 π.μ. αντίστοιχα).

Πίνακας 89: Βασικά Μεγέθη/Δείκτες της Περιφέρειας Πελοποννήσου για το 2019 και οι στόχοι για το 2030

Βασικά Μεγέθη	Περιφέρεια Πελοποννήσου Ποσοστιαία κατανομή ανά τρίμηνο					Σύνολο	Στόχος 2030/2019	% Δ
	1ο τρίμηνο	2ο τρίμηνο	3ο τρίμηνο	4ο τρίμηνο				
Επισκέψεις	2019	6,3%	23,8%	52,8%	17,1%	898.503	63,6%	
	Στόχος	8,2%	25,4%	47,4%	19,0%	1.470.000		
Διανυκτερεύσεις	2019	6,5%	24,5%	54,7%	14,3%	6.466.261	68,3%	
	Στόχος	8,5%	26,3%	48,9%	16,3%	10.882.956		
'Έσοδα (σε €)	2019	4,9%	26,2%	55,4%	13,6%	416.898.341	107,6%	
	Στόχος	6,3%	28,2%	49,9%	15,5%	865.485.569		

Βασικοί Δείκτες	Περιφέρεια Πελοποννήσου			% Δ
	2019	Στόχος	Στόχος 2030/2019	
ΜΔΕ (€)	464	589	26,9%	
ΜΔΔ (€)	64	80	23,3%	
ΜΔΠ (σε διανυκτερεύσεις)	7,2	7,4	2,9%	

Πηγή: Σχέδια δράσης για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του τουριστικού τομέα, INSETE, Αύγουστος 2021

INSETE

Η παρούσα μελέτη υλοποιήθηκε από το ΙΝΣΕΤΕ στο πλαίσιο της Πράξης: «Δράσεις πρόγνωσης και παρακολούθησης μεταβολών του Τουριστικού Τομέα για την ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της διαρθρωτικής προσαρμογής του» με κωδικό MIS 5003333, η οποία εντάσσεται στο **Επιχειρησιακό Πρόγραμμα “Ανταγωνιστικότητα, Επιχειρηματικότητα και Καινοτομία 2014-2020” και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ)**

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ
ΕΙΔΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΕΤΠΑ & ΤΖ
ΕΥΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ «ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ»

ΕΠΑνΕΚ 2014-2020
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΝΤΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ
ΚΑΙΝΟΤΟΜΙΑ

ΕΣΠΑ
2014-2020
ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης